

ULUSLARARASI BESTSELLER
7 MİLYON KİŞİ OKUDU

SIMON BECKETT MEZARLARIN ÇAĞRISI

*Hiçbir şey
sonsuzca kadar
gizli kalmaz...*

Giriş

Bir. İki. Sekiz.

Çürümenin sayıları. Büyük küçük bütün organizmalar bu orana göre bozular. Havada, suda, toprakta. Hava şartlarının aynı olması kaydıyla, su altındaki bir cesedin dağılması yüzeyde bırakılan bir cesedinkinin iki katı zaman alır. Toprak altında ise sekiz kat daha fazla. *Bir, iki, sekiz.* Basit bir formül ve kaçınılmaz bir gerçektir bu.

Bir şey ne kadar derine gömülmüşse, o kadar uzun süre sağlam kalır.

Bir cesedi gömerseniz, onu ölü eti üzerinde gelişip semiren, leşle beslenen böceklerden uzak tutmuş olursunuz. Normalde yumuşak dokuları sindiren mikroorganizmalar hava olmaksızın işlevlerini yerine getiremezler ve karanlık toprağın soğutucu yalıtımı da çürümenin başlangıç evresini daha da sınırlandırır. Normalde bizzat hücreleri yıkan biyokimyasal tepkimeler, düşük ısı nedeniyle yavaşlar. Başka şartlar altında günler veya haftalar alacak bir süreç aylarca sürebilir. Hattâ yıllarca.

Bazen daha uzun.

Işıktan, havadan ve sıcaklıktan tamamen yoksun olduğunda, bir cesedin neredeyse sonsuza dek korunması mümkündür. Soğuk yuvasının koruyucu kozasında, yukarısında geçip giden mevsimlere aldırmadan, hemen hemen durağan bir halde varlığını devam ettirir.

Fakat her yerde olduğu gibi, burada da neden ve etki yasası geçerlidir. Tıpkı doğada hiçbir şeyin gerçekten yok olmadığı gibi, hiçbir şey tam olarak gizli de kalmaz. Ne kadar derine gömülmüş olurlarsa olsunlar, ölümler yine de varlıklarını bildirebilirler. *Bir. İki. Sekiz.*

Hiçbir şey sonsuza dek saklanamaz.

Sekiz Yıl Önce

“isim nedir?”

Kadın polisin yüzü soğuktu... her anlamda. Yanakları çatlamış ve kıpkırmızıydı; kocaman sarı ceketinin üstü, sanki toprağa bağlı bir bulut gibi çökmüş pustan kaynaklanan nemden dolayı boncuk boncuktu. Bana pek de saklamaya çalışmadığı bir antipatiyle bakıyordu... berbat havadan ve böyle bir havada bozkırda ayakta dikilmesinden beni sorumlu tutuyormuşçası-na.

“Ben Dr. David Hunter.

11 Emniyet Müdürü Simms beni bekliyordu.”

İsteksizliğini dışavurarak klipsli bloknotuna baktıktan sonra telsizine, “Burada Soruşturma Amirini göreceğ biri var. Bay David Hunter diye biri,” dedi.

“Doktor,” diyerek düzelttim.

Bana bakışından umurunda olmadığını açıkça anladım. Telsizden parazit cazırtısı ve anlaşılmaz bir şeyler söyleyen bir ses geldi. Söylenilen her neyse polisin ruh hali düzelmedi.

Son bir somurtuk bakışla yana çekilerek, geçmemi işaret etti.

Kaba bir tonla, “Dümdüz ilerleyip diğer araçların park ettiği yere gidin,” dedi.

“Teşekkürler,” diye mırıldanıp, arabamla o yöne devam ettim.

Ön camın ardındaki dünya yer yer pus perdeleriyle örtülüydü. Perde bölük pörçük ve öngörülemez bir şekilde bir an kalkıyor ve tekdüze, ıslak bozkırı gözler önüne seriyor, bir sonraki ansa arabanın etrafına sarılan beyaz bir tül gibi görüşü kapatıyordu. Biraz ileride, bozkırın nispeten düz bir kısmına polis arabaları için geçici bir park yeri oluşturulmuştu. Bir polis eliyle oraya gitmemi işaret etti. Boş bir yere park ederken engebeli zemin üzerinde Citroen sarsılıp sallandı.

Motoru kapatıp gerindim. Direksiyon başında uzun bir yolculuk olmuştu, hiç mola da vermemiştim. Beklenti ve merak, durup dinlenme eğilimine baskın gelmişti. Simms beni aradığı zaman pek fazla ayrıntı vermemiş, sadece Dartmoor'da bir mezar bulunduğunu ve ceset çıkartılırken orada olmamı istediğini söylemişti. Kulağa rutin bir işlem gibi geliyordu, yılda pek çok kez çağrılabilirdiğim türden bir vaka gibiydi. Fakat geçen on iki ay boyunca, 'cinayet' ve 'Dartmoor' sözcükleri sadece tek bir adamla eşanlı olmuştu.

Jerome Monk.

Monk, dört genç kadını öldürdüğünü itiraf etmiş bir seri katil ve tecavüzcüydü. Bu vakalar bilgimiz dahilindeydi. Kadınlardan üçü daha çocuk denecek yaştaydı ve cesetleri hiçbir zaman bulunamamıştı. Şayet bu mezar onlardan birine aitse, o zaman diğerlerinin de civarda olma ihtimali yüksekti. Böyle bir durumda, son on yılın en büyük mezardan çıkarma ve kimlik tespiti çalışmalarından biri olacaktı.

Bu işin bir parçası olmayı kesinlikle istiyordum.

O sabah acele acele hazırlandıktan sonra mutfakta karım Kara'ya, "Cesetlerden orada kurtulduğu zaten hep düşünülen bir şeydi," demiştim. Bir yılı aşkın süredir, güneybatı Londra'da, Viktorya dönemine ait müstakil bir villada yaşıyorduk, ama hâlâ neyin nerede

olduğunu onun bana söylemesi gerekiyordu. “Tamam, Dartmoor büyük bir yer, ama gömülmüş çok fazla ceset de olamaz ya.”

Kara, kahvaltısını eden Alice’in olduğu tarafa anlamlı biçimde bakarak, “*David,*” deyince, yüzümü buruşturmuş ve sadece ağzımı oynatarak *pardon* demiştim. Normalde işimin tüyler ürpertici ayrıntılarını beş yaşındaki kızımızın önünde konuşmamam gerektiğini bilirdim, ama hevesime yenik düşmüştüm.

“Ce-set ne?” diyerek söze girmişti Alice; kenarından ahu-dudulu yoğurt damlayan kaşığı ağzına götürürken bütün dikkatini verdiği için, kaşları çatıktı. Bu onun son zamanlardaki yemek modasıydı, mısır gevreği için fazla büyüdüğüne karar vermişti.

“Babanın işi sadece,” derken, konuyu unutmasını ummuştum. Büyüdüğünde, hayatın karanlık yüzlerini öğrenmek için bol bol zamanı olacaktı nasılsa.

“Niye gömülmüşler? Ölmüşler mi?”

“Haydi tatlım, kahvaltını bitir,” demişti Kara. “Baban az sonra çıkmak zorunda, hem okula geç kalmanı da istemiyoruz.”

“Ne zaman geleceksin?” diye sormuştu Alice.

“Yakında. Sen gittiğimi bile anlamadan eve dönmüş olurum.” Eğilip onu kucağıma almıştım.

Küçük vücudu sıcak ve saçma bir şekilde hafifti, ama sanki daha birkaç dakika öncesindeymiş gibi gelen bebekliğine oranla nasıl da ele gelen bir ağırlığa kavuştuğuna hayret etmişim. *Her zaman bu kadar hızlı mı büyüyorlar?* “Ben yokken iyi bir kız olacak mısın?”

“Ben her zaman iyi bir kızım,” demişti içerleyerek. Masanın üzerine bıraktığım notların üstüne hâlâ elinde tuttuğu kaşıktan yoğurt damlamıştı.

“Ay,” diyen Kara kopardığı bir parça kâğıt havluyla yoğurdu silmişti. “Leke kalacak. Umarım önemli değildir.”

Alice dertli bir şekilde, “Özür dilerim babacığım,” demişti.

“Zararı yok.” Onu öpüp yere bırakmış, sonra da notlarımı toplamıştım. En üstteki sayfada yoğurdun sıvaşmış lekesi vardı. Notlan bir dosyaya sokmuş ve Kara’ya dönerek, “Gitsem iyi olur,” demiştim.

Çantamı bıraktığım salona kadar arkamdan gelmişti. Kollarımla onu sarmıştım. Saçları vanilya kokuyordu.

“Seni sonra ararım. Ne kadar kalacağım gittiğimde az çok belli olur. Umarım sadece bir iki gecedir.”

“Dikkatli sür,” demişti.

İkimiz de evden uzakta olmama alışkındık. Ülkedeki az sayıda adli antropologdan biriydim ve nerede ceset bulunursa oraya gitmek işimin doğası gereğiydi. Son birkaç yıldır, İngiltere içindeki soruşturmaların yanı sıra, yurtdışmdakilere de çağrılmaktaydım. Mutlaka yapılması gereken bir iş olsa da çoğu zaman tatsız bir işti benimki, üstelik hem maharetimle hem de gitgide artan ünümle gurur duyuyordum.

Ama işimin sevmediğim bir yanı vardı. Yalnızca birkaç günlüğüne olsa bile, karımla kızımı bırakmak her seferinde yüreğimi burkuyordu.

Arabadan indim, çamurlu çimenler üzerinde adımlarımı dikkatle atarak yürüdüm. Havada rutubet, egzoz dumanı ve funda kokusu vardı. Bagaja gidip içindeki koruyucu giysi kutusundan tek kullanımlık bir tulum çıkardım. Bunları genellikle polis kuvvetleri temin ederdi, fakat kendiminkileri bulundurmayı seviyordum. Tulumun fermuarını kapattım ve içinde araç gerecimin olduğu alüminyum uçuş çantasını aldım. Son zamanlara kadar, paralanmış bir çantayla idare ediyordum, ama Kara gezgin bir satıcıdan çok, profesyonel bir danışman gibi görünmem gerektiğine beni ikna etmişti.

Her zamanki gibi haklıydı.

Park etmiş polis araçlarının arasından geçerken bir araba yanaştı. Aslında parlak sarı boyası

beni uyarmalıydı, ama o kadar dalmıştım ki, biri bağırarak seslenene kadar fark etmedim.

“Demek yolu buldun ha?”

Dönüp bakınca arabadan inen iki adam gördüm. Biri ufak tefekti ve keskin yüz hatları vardı.

Onu tanı mıyordum, ama yanındaki daha genç adamı tanıdım. Uzun boylu ve yakışıklıydı;

kendini bir atletin doğal özgüveniyle taşıyor, o fiyakalı yürüyüşüyle yaklaşırken geniş

omuzları bir o yana bir bu yana salmıyordu. Terry Connors’ı burada görmeyi bekle miyordum,

ama arabayı gördüğümde anlamış olmam lâzımdı. Cinayet masasının ortaklaşa kullanılan her

zamanki sıkıcı arabalarından dağlar kadar uzak olan cart renkli Mitsubishi’si onun gurur

kaynağıydı.

Terry’yi her gördüğümde hissettiğim karışık duyguları yaşasam da gülümsedim. Kişiselikten

uzak polis mekanizması içinde tanıdık bir yüz görmek iyi bir şeydi gerçi, ama öte yandan,

nedense Terry ile aramızda hiçbir zaman tam olarak yok olmayan bir gerginlik vardı.

“Senin de soruşturmada olduğunu bilmiyordum,” dedim, yaklaşırlarken.

Terry sırtınca yanak kasları toplandı ve ağızındaki kaçınılmaz sakız gözüktü. Onu son

gördüğüm den bu yana biraz kilo kaybetmişti, o yüzden kare şeklindeki çenesi şimdi daha

barizdi. “Soruşturma amir yardımcısıyım. Senin için kim referans verdi sanıyorsun?”

Gülümsememi korudum. Terry Connors’ı ilk tanıdığım da Metropolitan Polis Teşkilatı’nda

komiserdi, fakat iş dolayısıyla tanışmamıştık. Karısı Deborah ve Kara aynı doğum öncesi

kliniğine giderken arkadaş olmuşlardı. Terry ile ben ilk başta birbirimize karşı ihtiyatlıydık.

Meslek alanlarımızın örtüşmesi haricinde ortak pek bir şeyimiz yoktu. Hırslı, vahşi, rekabetçi

ve çok gayretli bir sporcu olan Terry’nin kariyeri de başkalarından üstün olacağı bir diğer

arenaydı onun için. Kendine güveni ve egosu zaman zaman sinir bozucu olabiliyordu, ama

onun idaresinde çalıştığım ve başarıyla sonuçlanmış birkaç vakada ikimizi de rencide edecek

bir şey yaşanmamıştı.

Derken, bir yıldan biraz uzun zaman önce, Metropolitan'dan transfer olunca herkesi şaşırtmıştı. Nedenini hiçbir zaman bilemedim. Deborah'nm Exeter'daki ailesine daha yakın olmak istediği söylentisini işitmiştik, fakat polislik mesleğinin çok daha dinamik olduğu Londra'yı bırakıp Devon'a gitmesi, Terry gibi birinin kariyeri açısından esrarengiz bir hareket gibi görünmüştü.

Onları son görüşümüz taşınmalarından kısa süre önceydi. Dördümüz yemeğe çıkmıştik, ama rahatsız bir ortamda geçmişti. Bütün akşam Terry ile karısı arasında güçlükle bastırdıkları, âdeta cızırdayan bir gerilim vardı; yemek bittiğindeyse hepimiz rahatlamıştik. Her ne kadar Kara ile Deborah daha sonraları da teması kesmemek için göstermelik bir çaba harca-dıllarsa da, bu kaybedilmiş bir davaydı ve o zamandan bu yana Terry'yle ne görüşmüş ne de konuşmuşum.

Ama bunun kadar büyük bir soruşturmada amir yardımcısı olduğuna göre, belli ki başarılıydı, çünkü böyle bir sorumluluğun bir komiserden daha kıdemli birine verilmesini beklerdim. Üzerinde büyük bir baskı hissediyor olmalıydı, kilo kaybetmiş olmasına o yüzden şaşırmadım.

“Simms'in benim adımlı nereden bulduğunu merak ediyordum ben de,” dedim. Gerçi itibarlı bir polis danışmanıydım ve çalıştığım işlerin çoğunu tavsiye üzerine alırdım. Sadece bu seferki tavsiyenin Terry Connors'tan gelmemiş olmasını dilerdim.

“Seni çok övdüm, beni hayal kırıklığına uğratma.”

İçimden yükselen öfke alevini bastırdım. “Elimden geleni yapacağım.”

Yanıdaki daha ufak tefek adamı başparmağıyla işaret ederek, “Bu memur Roper,” dedi.

“Bob, bu da sana bahsettiğim adli antropolog David Hunter. Çürüyen cesetlere bakıp, bilmek istemeyeceğın kadar çok şeyi söyleyebilir.”

Pek bir şeyi kaçırmayacak gözlere sahip memur bana sırtınca tütün lekeli çarpık dişleri

göründü. Baş selamı verirken, kuvvetli bir dalga halinde ucuz tıraş losyonunun kokusu geldi.

Yörenin kendine özgü aksanıyla ve genizden gelen bir sesle, “Bu vaka sizin için biçilmiş kaftan olsa gerek,” dedi. “Hele de düşündüğümüz gibiyse.”

Terry ona hitaben, kestirme bir karşılıkla, “Ne olduğunu henüz bilmiyoruz,” dedi. “Sen devam et Bob. David’le konuşmak istiyorum.”

Onu başından savışı kabalık sınırlarındaydı. Bu saygısızlık karşısında memurun bakışı sertleştiyse de, sırıtışı hiç bozulmadı.

“Anlaşıldı amirim.”

Terry onun gidişini yüzünü ekşiterek seyretti. “Roper’a karşı dikkatli ol. Soruşturma amirinin finosudur. O kadar dibinde ki, kırım da o kaşıyacak neredeyse.”

Aralarında kişilik çatışması var gibiydi, ama Terry insanlarla her zaman zıtlaşırdı zaten.

Ayrıca iç politikaya karışmak niyetinde değildim. “Cesetle ilgili bir tartışma mı var?”

“Tartışma yok. Sadece herkes cesedin Monk’unkilerden *biri* olduğunu umma konusunda çok istekli.”

“Sen ne düşünüyorsun?”

“Hiçbir fikrim yok. Cevabı bulmak için buradasın. Hem zaten bu işi kuralına göre yapmamız gerek.” Derin bir nefes aldı; gergin görünüyordu. “Neyse, haydi gel, bu taraftan. Simms şu an orada, onu bekletmesen iyi olur.”

Yolun aşağısına doğru devam edip, bir grup treyler ile seyyar barakanın olduğu yere ilerlediğimiz sırada, “Nasıl biridir?” diye sordum.

“Suratsız puştun tekidir. Onunla karşı karşıya gelmek istemezsin. Ama aptal değildir, hakkını teslim ederim. İlk cinayet soruşturmasında da soruşturma amiri olduğunu biliyorsun, değil mi?”

Başım la onayladım. Simms geçen yıl ön plana çıkmış, Jero-me Monk’u parmaklıklar arkasına

atan adam olarak ünlenmiş-ti. “Bunun kariyerine zarar vermediği kesin.”

Terry'nin sırtışında yakıcı bir duygunun izini görür gibi oldum. “Öyle diyebilirsin. Çok değil, bir iki yıl sonrası için Emniyet Genel Müdür Yardımcılığında gözü olduğu söyleniyor. Bu vaka o makamın garantisi olabilir, o yüzden sonuçlandırmamızı bekleyecektir.”

Ona bakarken, *bunu bekleyen bir tek o değil*, diye geçirdim içimden, zira Terry'nin gergin sınırlarının yaydığı enerji neredeyse gözle görülebilirdi. Fakat sansasyonellik potansiyeli bu kadar yüksek olan bir vakada soruşturma amir yardımcısı olduğunu göz önünde tutunca, bunda şaşılacak bir yan yoktu.

Yoldan ayrılan bir patikanın hemen yakınma kurulmuş barakalara ulaştık. Kalın, siyah kablolar, barakalar arasında yılan gibi kıvrılmış, pat pat eden jeneratörlerden çıkan dizel dumanlarının kokusu puslu havayı sarmıştı. Terry, ana vaka odasının bulunduğu treylerin yanına geldiğimizde durdu.

“Simms'i mezarın başında bulabilirsin. Eğer zamanında dönersem, bana bir içki ısmarlamana izin veririm. Aynı yerde kalıyoruz.”

“Sen gelmiyor musun?” diye sordum, şaşırmıştım.

“Bir mezar görmüşsen, hepsini görmüş sayılırsın.” Bezgin görünmeye çalışıyordu, ama pek başarılı değildi. “Sadece bazı evrakları almaya geldim. Önümde uzun bir yol var.”

“Nereye gidiyorsun?”

Burnunun kenarına dokundu. “Daha sonra söylerim. Bana iyi şanslar dile.”

Treylerin basamaklarından takırtıyla çıkıp ana vaka odasına girdi. Niçin şansa ihtiyacı olduğunu merak ettiysem de, o sırada Terry'nin oyunlarından başka düşünecek şeylerim vardı.

Arkamı dönüp bozkıra baktım.

Pusun çelenk gibi çevrelediği kıraç manzara önümde uzayıp gidiyordu. Hiç ağaç yoktu,

sadece yer yer koyu renkli, sivri katır tırnakları görölüyordu. Yılın henüz başlarıydı; fundalar, kayalar ve kaim, kaba çimenler arasında bitmiş eğreltiotları ve kartal eğreltileri kahverengiye dönmüştü. Yoldan bakıldığında, zemin hafifçe bayır aşağı iniyor, ardından tekrar uzun bir eğim oluşturarak yükseliyordu. En tepede, muhtemelen dört yüz metre kadar ileride, en tepede, Simms'in bahsettiği alçak, biçimsiz bir kaya oluşumu görölüyordu.

Siyah Kayalık.

Dartmoor'un yine buna benzer, bozkırdan çıban gibi yükselen ve havanın etkisiyle biçim almış daha etkileyici kayalıkları vardı, ama Siyah Kayalık'ın rüzgârın şekillendirdiği profiline ufuktaki silüeti çok kendine özgüydü. Hafif eğimli bir bayırın tepesinde geniş, bodur bir kule şeklindeydi, sanki dev bir çocuğun üstüste istiflediği yassı kayalar gibi.

Gördüğüm benzerlerinden daha siyah değildi, o yüzden belki de bu sıfatı geçmişindeki karanlık bir olaydan almıştır diye düşündüm. Fakat adına uygun biçimde uğursuz bir izlenim bırakıyordu; gazetelerin ellerini oğuşturarak üzerine atlayacakları türden bir ayrıntıydı bu. Hele de Jerome Monk'un mezarlığıysa.

Simms'in telefonundan sonra, vakanın evveliyatını öğrenmek için internette araştırma yapmıştım. Anlaşılan, Monk gazetecilerin rüyasıydı. Yalnızlığı seven bir uyumsuz olan Monk geçici işçilikle sağladığı istikrarsız geçimini kaçak avcılık ve hırsızlıkla takviye ediyordu. Annesini doğum sırasında kaybetmiş bir öksüz olması, okura dehşet salma meraklısı tabloid gazetelerden bazılarının Monk'un ilk kurbanının annesi olduğunu ileri sürmelerine yol açmıştı. Genellikle bir çingene olarak tasvir ediliyordu, ama bu doğru değildi. Hayatının büyük kısmını bir karavanda Dartmoor civarında geçirmiş olmakla birlikte, toplumun diğer kesimlerinin yanı sıra yöredeki gezgin nüfus da kendisinden uzak duruyordu. Sağı solu belli olmayan, dehşet verici şiddet patlamalarına meyilli kişiliği dış görünümüyle de uyumluydu. Şayet katil rolüne biri aranıyorsa, Monk biçilmiş kaftandı.

Anormal derecede güçlü biri olan Monk fiziksel açıdan grotesk bir figür, bir hilkat garibesiydi. Mahkemesi sırasında çekilmiş fotoğraflar ve kamera görüntüleri güлле büyüklüğündeki kel kafası, iri kemikli, somurtkan yüzüyle tam bir çam yarmasını gösteriyordu. Kalıcı bir küçümseme halinde kıvrılmış ağzının yukarısında, oyuncak bebeklerin gözlerindeki aynı ifadeyle bakan siyah, düğme gözleri parlıyordu. Daha da huzur kaçıracı olansa, alnının bir tarafındaki çöküntüydü; bir dev, başparmağını bir çömlek çamuru topuna bastırmiş gibi görünüyordu. Bakması rahatsız ediciydi, ölümle sonuçlanması beklenecek türden bir şekil bozulmasıydı.

Ve öyle sonuçlanmamış olmasına hayıflanan pek çok insan vardı.

Her ne kadar suçlarının niteliği de son derece kötü olsa da, insanı asıl şok eden, Dartmoor bölgesinden savunmasız kurbanlarım seçerken aldığı sadist zevkti. İlk kurban Zoe Bennett koyu renk saçlı, on yedi yaşında güzel bir kızdı. Model olma heveslisi kız, bir akşam bir gece kulübünden çıktıktan sonra bir daha evine dönmemişti. Ondan üç gece sonra ikinci bir kız ortadan kayboldu.

Lindsey Bennett, Zoe'nin tek yumurta ikizi.

Sıradan bir kayıp soruşturması, birdenbire ön sayfa haberi olmuştu. Hiç kimse suçlunun aynı kişi olduğundan şüphelenmiyordu, üstelik Lindsey'nin el çantası bir çöp kutusunda bulunup da kız kardeşlerin hâlâ hayatta olduklarına dair bütün umutlar fiilen sona erdiği zaman, halk galeyana geldi. Bir ailenin böyle bir kaybı bir kez yaşaması zaten berbat bir şeydi, üstüne üstlük ikinci kez mi oluyordu? Hem de ikiz miydiler?

Çekici, koyu renk saçlı, on dokuz yaşındaki Tina Williams da kaybolunca, kaçınılmaz yanlış alarmlar ve histeri başladı. Bir ara, kesin bir ipucu ele geçirildiği düşünöldü: Caddedeki kapalı devre kameralarına beyaz bir Sedan yakalanmış ve hem Lindsey Bennett'in hem de Tina Williams'm en son göröldükleri bölgelerdeki tanıklar da aynı arabadan bahsetmişti.

Sonra Monk dördüncü kurbanım da alınca bir canavar olarak ününü sonsuza dek tasdik etmiş oldu. Yirmi beş yaşındaki Angela Carson diğerlerinden daha büyüktü. Onlar gibi koyu renk saçlı veya güzel de değildi. Ayrıca, daha önemli bir farkı da vardı.

Sağırdı ve konuşamıyordu.

Olaydan sonra, komşular kızın kendi dairesinde Monk'un ona tecavüz edip, öldürene kadar döverken kahkahalar attığını işittiklerini anlattılar. 999'un aranması üzerine olay yerine giden iki polis kapıyı kırdığında, Monk'u harabeye dönmüş yatak odasında kızın cesediyle birlikte, kanlar içinde ve çılgına dönmüş bir halde buldular. Polisler iri yarı adamlar olmalarına rağmen, Monk ikisini de bayıltana kadar dövdü ve gecenin karanlığında ortadan kayboldu.

Ve ardından da, görünen o ki, dünya üzerinden yok oldu.

İngiltere tarihindeki en büyük insan avlarından biri gerçekleştirilmesine rağmen, Monk'tan en ufak iz bulunamadı. Ne de Bennett ikizleri ya da Tina Williams'tan. Arama çalışmalarından birinde Monk'un karavanının altına gizlenmiş olarak, Zoe Bennett'e ait bir saç fırçası ve ruj bulundu, ama kızların kendileri bulunamadı. Monk'un tekrar görünmesi üç ay sonra oldu, Dartmoor'un ortasında bir yol kenarında fark edildi. Pislik içindeydi ve leş gibi kokuyordu; gözaltına alınırken diremedi, suçlarını inkâr da etmedi. Duruşmada, dört kişiyi öldürdüğünü itiraf etti, ama o zamana dek nerede saklandığını ve kayıp kızların cesetlerini ne yaptığını açıklamadı. En yaygın düşünce, cesetleri bozkıra gömdüğü, kendisinin de orada bir deliğe saklandığıydı. Fakat Monk buna küçümseyici gülümsemesiyle karşılık vermiş ve hiçbir şey söylememişti.

Katilin parmaklıklar arkasına atılmasıyla beraber hikâye de halkın gözünden silinmeye başladı ve kayıp kızlar da akıbetleri bilinmeyen diğer kurbanlar arasına katıldı.

Şimdiyse bu durum değişmek üzere olabilirdi.

Parlak mavi bir adli bilim çadırı, tekdüze bozkırın üzerinde bir işaret bayrağı gibi göze çarpıyordu. Yol ile kaya oluşumu arasındaki mesafenin hemen hemen ortasındaydı, ikisini birleştiren engebeli toprak yolun bir tarafına kısa bir mesafedeydi. İnce ince çişeleyen yağmurun altında bir an durdum, ıslak turbanın bereketli kokusunu içime çektim ve içeride neyle karşılaşacağımı düşündüm.

Ve sonra çadıra doğru giden yola koyuldum.

Patikanın orta noktasından adli bilim çadırına polis şeridi çekilerek koridor yapılmıştı. Sürekli gidip gelen ayakların izlerinden bozkır toprağı dalga dalga siyah çamura dönmüştü; paralel iki hat halinde ilerleyen çırpman şeritler arasından yürürken botlarım şlap şlap sesler çıkartıyordu. Çadırın etrafındaki arazi kordon içine alınmıştı; açık alanda üniformalı bir köpek eğiticisi gözcülük ediyordu. Eğitici ile Alman çobanı cinsi köpeğı, yaklaşmamı seyredelerken adam ısınmak için ağırlığı sürekli bir ayağından diğerine veriyordu.

Biraz nefes nefese bir halde, “11 Emniyet Müdürü Simms’i görmeye geldim,” dedim.

O daha cevap vermeden çadırın bir kanadı açıldı ve aralıkta bir adam belirdi. Kırklı yaşlardaydı, ama daha yaşlı olma arzusunda gibiydi. Yüzünde hiç çizgi olmaması dikkat çekiciydi ve sanki yüz hatlarındaki donukluğu telafi etmek istercesine, kendisine asker havası veren bir bıyık bırakmıştı. Üzerindeki beyaz tulum nedense onda doğru durmuyordu. Geriye attığı koruyucu başlığın altındaki siyah saçları o kadar düzgün taranmış halde kalmayı başarmıştı ki, kalıp gibi görünüyordu.

“Dr. Hunter? Ben Simms.”

Sesini tanımasaydım bile bu kadarını ben de tahmin eder-

dim. Buyurgan, işgüzar ve otoritesinden emin bir ses tonu vardı. Uçuk renkli gözleri hızla üzerimde gezinince, öyle ya da böyle, süratle değerlendirildiğimi hissettim.

“Sizi yarım saat önce bekliyorduk,” dedikten sonra, tekrar çadıra girip gözden kayboldu.

Ben de tanıştığımıza memnun oldum. Köpek eğiticisi yana çekilip bana yol verirken, köpeğin kayışını daha sıkı kavradı. Fakat yanlarından geçip çadıra girerken, Alman çoban köpeğinin gözünü kırpmadan bana baktığının rahatsızlık verici bir şekilde farkındaydım.

Tulumlu figürlerden oluşan bir karmaşanın hareket halinde olduğu içerisi, bozkırın açık alanından sonra tıkış tıkış ve kalabalık geldi. Mavi duvarlardan yayılan ışığın eterimsi bir niteliği vardı. İçerinin nemli ve soğuk havasına, huzursuz edici bir şekilde kampları hatırlatan bir küflülük hakimdi. Altan alta bir koku daha geliyordu, henüz altüst edilmiş toprak kokusu... Ve o kadar iyicil olmayan başka bir koku daha.

Mezar çadırın ortasındaydı.

Etrafına koyulmuş taşınabilir projektörler rutubetli hava yüzünden ince bir buğu çıkarıyordu. Kafes şeklinde iplerle çerçevelemiş, dikdörtgen biçimindeki siyah turba alanın etrafına metal basamaklar yerleştirilmişti. Olay yeri inceleme ekibinden olduğunu düşündüğüm iri yarı bir adam, yere diz çökmüş ve eldivenli ellerini sanki ameliyatı bölünen bir cerrah gibi havada tutuyordu. Önünde, bir kısmı turbadan dışarı çıkmış çamurlu bir nesne vardı, ilk bakışta önemsiz bir şeye benzetebilirdiniz, taş olabilirdi veya budaklı bir kök, ta ki daha yakından bakana kadar.

Islak topraktan kısmen dışarı çıkmış, çürüme sürecindeki bir eldi bu; parça parça etleri arasından kemikleri görünüyordu.

Simms bana hitaben, “Korkarım, patologu kaçırdınız, ama ceset çıkarılmaya hazır olduğu zaman yine gelecek,” deyince dikkatim mezardan uzaklaştı. “Dr. Hunter, bu Profesör Wainwright, kazı işine nezaret edecek olan adli arkeolog. Adını işitmiş olmalısınız.”

İlk kez o an mezarın kenarında diz çökmüş kişinin farkına vardım. *Wainwright mi?* Midemin çekildiğini hissettim.

Onun adını elbette işitmiştim. Cambridge’de öğretim görevlisiyken polis danışmanı olmuştu.

Leonard Wainwright ülkedeki en yüksek profilli adli uzmanlardan biri, adının dahil olduğu her soruşturmaya ânında güvenilirlik kazandıran efsanevi bir kişilikti. Fakat halkın gözündeki uzman kimliğinin gerisinde, Wainwright'ın rakip olarak gördüğü herkese karşı acımasız olmak gibi bir ünü de vardı. Kendi deyimiyle “asortik adli bilimciler”i eleştirirken sözünü hiç esirgemezdi, bu arada söz konusu deyim kendisinin dışında hemen hemen tüm disiplinler anlamına geliyordu. Hiddetinin çoğu da, sonradan türeyen ve bazı bakımlardan kendisinininkiyle çakışan bir alan olan adli antropolojide toplanmıştı. Daha geçen yıl bir bilim dergisine yazdığı makalede, çürüme sürecinin ölüm sonrası geçen zamana ilişkin güvenilir bir gösterge olduğu düşüncesini alaya alıyordu. Makalenin başlığı “Çürük Fikirler” diye haykırıyordu övünçle. Yazıyı kızmaktan çok eğlenerek okumuştum.

Ama onunla çalışmak zorunda kalacağımı o zaman bilmiyordum.

Wainwright ayağa kalkarken artritli dizleri çatırdadı. Altmış yaş civarında dev gibi bir adamdı, iri cüssesi çamur lekeli tulumunu geriyordu. Beyaz lateks eldivenler içindeki etli parmakları aşırı doldurulmuş sosislere benziyordu; maskesini çıkarınca, cömert bir ifadeyle aristokrat olarak adlandırılabilir, derin çizgili, geniş yüz hatları göründü.

Bana ılımlı bir gülümseme sergiledi. “Dr. Hunter. Eminim, sizinle çalışmak bir zevk olacak.”

Doğal bir hatibin gürleyen bariton sesiyle konuşuyordu. Ben de gülümsemeyi başardım.

“Bilmukabele.”

Simms, topraktan çıkan nesneye bakarak, “Yürüyüş yapan bir grup, dün ikindi sularında mezara rastlamış,” dedi. “Gördüğünüz gibi, sığ bir mezar. Sonda yapınca gördük ki, yüzeyin en fazla altmış santim altında bir granit tabakası var. Bir cesedi gömmek için iyi bir yer değil, ama neyse ki, katil bunu bilmiyormuş.”

Elin dışarı çıktığı buz gibi soğuk, siyah toprağa diz çöktüm. “Turba, işleri ilginç hale getirecek.”

Wainwright ihtiyatlı bir şekilde başıyla onayladı, fakat bir şey demedi. Arkeolog olduğundan, turba toprağındaki mezarların yarattığı sorunlara benden bile daha aşinaydı.

“Sanki önce yağmur elin üzerindeki toprak tabakasını süpürmüş, sonra da yüzeye çıkarma işini hayvanlar tamamlamış gibi görünüyor,” diye devam etti Simms. “Yürüyüş yapanlar, topraktan fırlayan eli görmüşler. Ne yazık ki, ilk başta ne olduğunu tam anlayamadıklarından, emin olmak için üstünden bir miktar toprak atmışlar.”

“Tanrı bizi amatörlerden korusun,” dedi Wainwright ma-kamlı bir tonla. O sırada bana bakıyor olması rastlantı olabilirdi.

Eİİ incelemek için metal basamaklardan birine dizlerimi koydum. Bilek kemiklerinden yukarısı yüzeydeydi. Yumuşak dokunun büyük kısmı kemirilip temizlenmişti ve en üstte kalan ilk iki parmak tamamen kayıptı. Buraya kadar her şey normaldi, zira tilki gibi büyük leşçiller ve hattâ karga veya martı gibi büyük kuşlar parmakları rahatlıkla koparabilirler. Ama asıl ilgimi çeken, parmak kemiklerinde kalan diş izlerinin altındaki kırık yüzeylerinin pürüzsüz görünmesiydi.

“Yürüyüşçülerden biri ele basmış mı veya toprağı atarken hasar vermiş mi?” diye sordum.

“Yapmadıklarını söylüyorlar.” Simms’in yüzü bana bakarken ifadesizdi. “Niye?”

“Herhalde önemli değildir. Sadece parmaklar kırık. Görünüşe göre, temiz bir şekilde koparılmış, yani bir hayvan tarafından yapılmamış.”

“Evet, ben de fark ettim,” dedi Wainwright ağır ağır.

“Sizce bu önemli mi?” diye sordu Simms.

Wainwright bana cevap verme fırsatı bırakmadı. “Bir şey söylemek için çok erken. Tabii Dr. Hunter’ın bir teorisi varsa...?”

Gaza gelmeyecektim. “Henüz yok. Başka bir şey buldunuz mu?” Olay yeri ekibi, çadırın içinde kalan alanda ne var ne yoksa delil için toplamıştı bile.

“Yüzeyde, bir tavşana ait olduğunu sandığımız iki küçük kemik bulduk yalnızca. Kesinlikle insana ait değiller, ama bir bakmak isterseniz buyurun.” Simms saatine baktı. “Evet, eğer başka bir şey yoksa, basın konferansım var. Profesör Wainw-right bilmeniz gereken şeyleri size aktarır. Doğrudan onun nezareti altında çalışacaksınız.”

Wainwright beni hafif bir ilgi ifadesiyle seyrediyordu. Kalıntılar üzerinde son sözü patolog söyleyecekse de, bir adli arkeolog olarak kazı işleminin sorumluluğu doğallıkla kendisine ait olacaktı. Bununla ilgili bir sorunum yoktu, hiç değilse kuramda. Fakat gömülmüş cesetlerin acemi veya aşırı hevesli kazılar yüzünden hasar gördüğü vakalara tanık olmuştum, ne de olsa bir kafatası kazma veya kürekle parçalandığında işimi yapmak kolay olmuyordu.

Ayrıca bana Wainwright’ın asistanı gibi davranılmasına da izin vermeyecektim.

“Kazı süresince öyle olabilir,” dedim. “Ama tabii ki, bizzat cesedi etkileyebilecek hususlarda bana danışılmasını beklerim.”

Çadırın içinde bir sessizlik oldu. Simms soğuk bir bakışla beni inceliyordu. “Leonard ve ben birbirimizi uzun zamandır tanıyoruz Dr. Hunter. Geçmişte sayısız tahkikatta birlikte çalıştık. Çok başarılı çalışmalar olduğunu da ekleyeyim.”

“Ben öyle...”

“Hararetli tavsiye üzerine geldiniz, ama ben takım oyuncusu isterim. Bu soruşturmada çok kişisel bir risk alıyorum ve hiçbir aksamaya müsamaha göstermeyeceğim. Kimden gelirse gelsin. İyice anlatabildim mi?”

Wainwright’ın seyrettiğini fark ettiğimde, Simms’in onun talimatıyla bu şekilde konuştuğundan emin oldum. Simms’in tavrı karşısında saçlarım diken diken olduysa da, geçimsiz soruşturma amirleriyle o kadar çok çalışmışım ki, tartışmaya girmemem gerektiğini biliyordum. Yüzümü kasten onunki kadar ifadesiz tuttum.

“Elbette.”

“Güzel. Çünkü bunun ne kadar önemli olduğunu size anlatmama gerek olmadığından eminim.

Jerome Monk parmaklıklar ardında olabilir, ama bana kalırsa, ancak kurbanlar bulunup ailelerine teslim edilince görevim tamamlanmış sayılır. Eğer... *eğer*... bu da kurbanlardan biriye, o zaman bunu bilmem gerekir.” Simms ne demek istediğini anladığımdan emin olana kadar bana gözlerini dikip baktı. “Anlaştıysak, beyler, sizi bırakayım da çalışın.”

Çadırın kanatlarına sürünerek dışarı çıktı. Wainwright da ben de bir an konuşmadık. Arkeolog teatral bir edayla boğazını temizledi.

“Pekala Dr. Hunter, başlayalım mı?”

Projektör ışıklarının göz kamaştırıcı parıltısı altında zaman durmuş gibiydi. Siyah turba sımsıkı tuttuğu cesedi bırakmaya gönülsüz bir şekilde, yüzeyin altından yavaş yavaş açığa çıkan ete ıslak ıslak yapışmıştı. Süreç ağır ilerliyordu. Şayet kazılmış bir mezar varsa, mezarın şekli ya da ‘kazi çukuru’ genellikle kolayca belirlenir, bu hemen hemen her toprak cinsi için geçerlidir. Çıkartılıp sonra tekrar yerine koyulan toprak, etrafındaki bozulmamış topraktan daha yumuşak ve gevşektir, bu da mezar çukurunun kenarlarını fark etmeyi nispeten kolaylaştırır. Turbada ise sınırlar o kadar belirgin değildir. Sünger gibi suyu çeker, bu yüzden de genelde diğer topraklar gibi birbirinden ayrılmaz. Mezar çukuru yine de bulunabilir, ama daha fazla özen ve beceri ister.

Wainwright’ta ikisi de vardı.

Etkileyici fiziksel varlığı, hafif hafif dalgalanan mavi çadır duvarlarının içindeki kapalı alandaki başka her şeyden daha dikkat çekiciydi. Beni yan işlerle görevlendireceğini sanırken, o ise hiç beklenmedik bir şekilde, kendisine kazı işinde yardım etmemden memnun görünüyordu. Bir kez gururumun tahriki sona erdiğinde, onun ne kadar iyi bir adli arkeolog olduğunu kabul etmek zorunda kaldım. Gömülü kalıntıları açığa çıkarmak için nemli turbayı kazıyarak temizlerken kocaman elleri şaşırtıcı biçimde hünerli, kaim parmakları cerrahlarınkı

kadar hassastı. Mezarın yanına yerleştirilen metal basamaklara diz çökmüş, yanyana çalışıyorduk. Siyah topraktan ceset yavaş yavaş açığa çıkarken, kendimi arkeologla ilgili ilk izlenimlerimi düzeltirken buldum.

Bir kürek darbesiyle ikiye kesilmiş bir solucanı havaya kaldırmak için malasını kullandığı sırada bir süredir sessizce çalışmaktaydık. “Fevkalade yaratıklar, değil mi? *Lumbricus terrestris*. Basit bir organizma, beyin yok, bahsedilecek bir sinir sistemi neredeyse yok, ama ikiye kesersen tekrar büyüyorlar. Burada çıkaracağın bir ders var: Ne kadar karmaşıklaşırsan, başım o kadar belaya sokarsın.”

Solucanı fundaların arasına atıp malayı elinden bıraktı, dizleri gürültüyle çatırdarken acıdan yüzünü buruşturdu. “Bu iş yaşlandıkça zorlaşıyor. Gerçi zaten her şey öyle değil mi? Ama sen bunu bilemeyecek kadar gençsin. Londralısın, değil mi?”

“Yaşadığım yer orası, evet. Ya sen?”

“Ah, ben buralıyım. Torbay. Tanrı’ya şükür araba mesafesinde, böylece polisin ayarladığı bir pire deliğinde misafir edilmek

zorunda kalmıyorum. Yani sana imrendiğimi söyleyemeyeceğim.” Belini ovdu. “Ee, şu ana kadar Dartmoor’u nasıl buldun?” “Gördüğüm kadarıyla kasvetli.”

“Ah, ama en iyi yanını görmüyorsun. Burası Tanrı’nın memleketi, özellikle de bir arkeolog için. Britanya’da, Tunç Devri’ne ait kalıntıların yoğun bulunduğu en geniş alan bu; bütün bozkır endüstriyel bir müze gibi. Amber içine hapsolmuş sinekler misali, etrafta dağınık halde eski kurşun ve kalay madeni ocaklarını bulabilirsin hâlâ. Harikulade! Peki tamam, benim gibi ihtiyar dinazorlar için diyelim. Evli misin?”

Yetişmekte güçlük çekiyordum. “Evet, evliyim.”

“Mantıklı adammışsın. İyi bir kadın akıl sağlığımızı korur. Gerçi bize nasıl katlandıkları ayrı bir mesele. Karım madalyayı hak ediyor, bunu bana sık sık hatırlatır.” Kıkırdadı. “Çocuk var

mi?”

“Küçük bir kızım var, Alice. Beş yaşında.”

“Ah. En güzel çağı. Benim de iki kızım var, artık ikisi de yuvadan uçtu. Henüz küçüklerken keyiflerini sürmelisin. İnan bana, on yıl sonra, benim küçük kızım nereye gitti diyeceksin.”

Hürmetkarca gülümsedim. “Genç kız olmasına daha epeyce var.”

“Bugünlerin tadını çıkar. Sana bir tüyo verebilir miyim?” “Devam et.” Beklediğim Wainwright bu değildi.

“Eve asla iş götürme. Mecazen diyorum tabii. Duyguları karıştırmamak işimizde esastır, hele de bir ailen varsa. Aksi takdirde varını yoğunu alır. Ne gördüğünün önemi yok, ne kadar dehşet verici olduğunun önemi yok, unutma bu sadece bir iş.” Malayı tekrar eline aldı ve cesede geri döndü.

“Geçenlerde, seni tanıyan biriyle konuşuyordum. Asıl eğitimin tipmiş, öyle mi?”

“Evet, tıptan mezun oldum, sonra antropolojiye geçtim. Bunu kim söyledi?”

Kaşlarını çattı. “Bir bilsen, hatırlamak için nasıl kafa patlat-tim. Hafızam eskisi gibi değil. Galiba bir adli bilim konferan-smdaydı. Bu alanda isim yapan yeni kuşaktan bahsediyorduk. Senin de adm geçti.”

Wainwright’ın adımı duyduğunu bile itiraf etmesine şaşırdım. Elimde olmadan koltuklarım kabardı.

“Tıptan antropolojiye, bayağı bir sıçrama olmuş,” diyerek devam etti, bir dirseğin etrafındaki toprağı kazımakla meşgulken. “Anladığım kadarıyla Amerika’da eğitim görmüşsün?

Tennessee’deki şu araştırma tesisinde, değil mi? Çürüme konusunda uzmanlaşan tesis.”

“Antropolojik Araştırma Tesisi. Orada bir yıl geçirdim.” Henüz Kara ile tanışmamıştım; kariyerimde değişiklik yapıp canlılar yerine ölümlerle çalışmaya başladıktan sonraydı.

Küçümseme bekledim. Gelmedi. “Harika bir yere benziyor. Gerçi muhtemelen bana göre

değil. Kalliforidaların büyük bir hayranı olmadığımı itiraf etmeliyim. İğrenç yaratıklar.”

“Ben de büyük hayranları değilim, ama faydaları çok.” Kal-liforidalar, çürümenin grafiğini çıkarmada yaşam döngülerinin etkili bir zaman ölçümü sağladığı kurt sineklerinin familya adıdır. Wainwright belli ki Latince terimlere düşkündü.

“Öyle olsa gerek. Ama maalesef bu örnekte değil. Hava fazla soğuk.” Malasıyla kalıntıları işaret etti. “Ee, bu sana ne söylüyor?”

“Ceset morga gidince daha iyi bir fikrim olur.”

“Elbette. Ama eminim, daha şimdiden bazı sonuçlar çıkar-mışsmdır.”

Yüzündeki maskenin altından gülümsediğini görebiliyordum. Kalıntılar temizlendikten sonra işlerin nasıl kolayca değişebildiğim bildiğimden, kendimi bağlamak istemiyordum. Fakat Wainwright beklediğim o canavara hiç benzemiyordu, üstelik burada sadece ikimiz vardık. Adli antropolojiye olan antipatisini düşününce, buradaki tek uzmanın kendisi olmadığını bilmesini sağlamanın zararı olmazdı.

Ayağa kalkıp, ortaya çıkardığımız cesede baktım.

Turba eşsiz bir maddedir. Kısmen çürümüş bitki, hayvan ve böcek kalıntılarında oluştuğundan, genellikle ayaklarımızın altındaki toprakta yaşayan bakteri ve böceklerin çoğu için zararlı bir çevredir. Oksijen seviyesi düşük ve neredeyse sirke kadar asidik olduğundan, organik maddeleri düpedüz salamura edebilir, laboratuvar kavanozundaki numuneler gibi sepileyebilir. Turba bataklıklarında bütün halde mamut dişleri bulunmuştur, öte yandan yüzlerce yıl önce gömülmüş insan cesetleri olağandışı bir biçimde, hiç bozulmadan yüzeye çıkabilmektedir. 1950’lerde Danimarka’da, Tollund köyünde keşfedilen bir erkek cesedi o kadar iyi korunmuştu ki, ilk bakışta, yakınlarda cinayete kurban gitmiş biri olduğu sanıldı. Boynunun etrafına sarılı ipe bakılırsa, muhtemelen öldürülmüştü, ne var ki iki bin yılı aşkın bir süre önce.

Fakat turbayı arkeolojik bir altın madeni yapan özellikler, aynı zamanda onu adli bilimlerin kâbusu haline de getirmektedir. Ölümden bu yana geçen zaman aralığını dakik bir biçimde belirlemek en uygun durumda bile zordur. Zira çürüme sürecinin sağladığı doğal göstergeler olmaksızın, böyle bir belirleme neredeyse imkânsız olabilmektedir.

Fakat o sırada karşımızda duran örnekte bunun sorun olacağını pek sanmıyordum. Cesedin yaklaşık yarısı artık açığa çıkmıştı. Hemen hemen bir tarafı üzerine yatıyordu; dizleri kabaca yukarı çekilmiş, bedenin üst kısmı cenin pozisyonu halinde bükülmüştü. Altında bir sutyenin hatlarının görüldüğü, gövdeye yapışmış ince üstlük ile kısa etek sentetik malzemedendi ve tarz olarak çağdaştı. Ve her ne kadar bu konuda uzman olduğumu iddia edemesem de, açığa çıkmış olan sağ ayaktaki yüksek ökçeli ayakkabı bana nispeten yeni moda gibi göründü.

Bütün ceset -saçlar, deri ve giysiler- yapış yapış siyah turbayla kabuk gibi kaplanmış olmasına rağmen, verilen dehşet verici hasarı hiçbir şey gizleyemiyordu. Kırık kaburgaların hatları, çamur içindeki kumaşın altından açıkça görülüyordu ve çentikli kırık kemikler kolların ve alt bacakların etinden dışarı fırlamıştı. Keçeleşmiş yapış yapış saçların altında kafatası ezilmiş ve şekli bozulmuş, yanaklar ve burun çökmüştü.

“Açıkça görünenlerin dışında pek bir sonuç çıkarmadım henüz,” dedim ihtiyatla.

“Yani?”

Omuzlarımı silktim. “Kadın... Gerçi zayıf bir olasılık ama transseksüel de olabilir.”

Wainwright küçümsercesine bir ses çıkardı. “Tanrı yardımcımız olsun. Benim zamanımda asla böyle bir mesele olmazdı. İşler ne zaman bu kadar karmaşıklaştı? Devam et.”

Konuma ısınmaya başlıyordum. “Cesedin ne zamandır gömülü olduğunu söylemek henüz zor.

Bir miktar çürüme olmuş, ama bunu yüzeye yakın olmasıyla açıklayabiliriz herhalde.”

Havaya yakın olma durumu, aerobik bakterilerin turbadaki mezarlarda bile yumuşak dokuları bozmalarına olanak sağlar, gerçi bozulma hızı daha yavaştır. Wainwright onaylayarak başını

salladı. “O halde, Monk’un kurbanlarından biri olması için zaman dilimi uygun? İki yıldan az diyebilir miyiz?”

“Evet, olabilir,” diyerek kabullenmek durumunda kaldım. “Fakat henüz tahminde bulunmayacağım.”

“Evet, elbette. Ya yaralanmalar?”

“Ölümden önce mi sonra mı olduklarını söylemek için çok erken, ama belli ki, fena halde dövülmüş. Muhtemelen bir tür silahla. Birinin çıplak elle kemikleri böyle kırabileceğini düşünmek zor.”

“Jerome Monk olsa bile mi?” Wainwright maskesinin altından rahatsızlığıma sırıttı. “Hadi ama David, itiraf et. Bu onunkilerden birine benziyor.”

“Ceset temizlenip iskeleti görebildiğim zaman daha iyi bir fikrim olacak.”

“Tedbirli bir adamsın, sevdim bunu. Ama aynı yaş grubundan olduğu açık, sadece giysilerine bakarak bunu anlayabilirsin. Yirmi bir yaşının üzerinde hiç kimse bu kadar kısa bir etek giymeye cesaret edemez.”

“Ben böyle...”

Bas bir sesle kıkırdadı. “Biliyorum, biliyorum, politik olarak pek doğru değil. Ama şayet bu kuzu gibi giyinmiş bir koyun -veya koç- değilse, o zaman karşımızda yeniyetme bir genç kız, genç kadın veya her neyse, o var; vahşice dövülmüş ve Jerome Monk’un arka bahçesine gömülmüş. Ne derler bilirsin, balığa benziyorsa ve balık gibi kokuyorsa...”

Tavrı sinir bozucuydu, ama zaten benim de aklımdan geçenleri söylemekten başka bir şey yapmıyordu. “Mümkün.” “Ah, aşikâr bir tuş! Ben muhtemel derdim, ama olsun. Bu durumda, bunun Monk’un talihsiz oynaşlarından hangisi olabileceği sorusuyla karşı karşıyayız. Bennett ikizlerinden biri mi, yoksa Williams adındaki kız mı?”

“Bunu giysilerden anlayabiliriz.”

“Doğru, ama bu benden çok senin uzmanlık alanına giriyor. Hem bence senin sezdiğin bir Şeyler var zaten.” Kıkırdadı. “Merak etme, tanık kürsüsünde değilsin. Hadi suyuma git.”

Reddetmesi zor bir adamdı. “Bu aşamada benimkisi sadece tahmin olacak, ama...”

“Evet?”

“Pekala, Bennett kardeşlerin ikisi de epeyce uzun boyluydu.” Bu bilgiyi Simms aradıktan sonra aceleyle yaptığım araŐtırmadan öđrenmiŐtim. Zoe ve Lindsey podyum modellerinin dal gibi zarafetine sahipti. “Bu her kimse, daha minyonmuŐ. Beden bu kadar kıvrılmıŐken boy hakkında doğru bir izlenim edinmek zor, ama uyluk kemiğinin uzunluğuna dair yeterli bir fikir edinebilir ve oldukça iyi bir tahminde bulunabilirsin. Bu her kimse 1,60 veya 1,63’ten fazla olamaz.”

Yumuşak doku tamamen temizlendiği zaman bile, ki Şu anki durum bu değildi, uyluk kemiği boya ilişkin sadece kaba bir gösterge sağlardı. Ama böyle hususlara karşı hiç fena olmayan bir göz geliŐtirmiŐtim, o yüzden, ceset bükülmüş ve çamurla kabuk gibi kaplanmış olsa bile onun Bennett kardeŐlerden biri olacak kadar uzun boylu olmadığından epeyce emindim.

Üstteki bacağa dikkatle bakarken Wainwright’m alını kırıştı. “Kahretsin. Bunu kendim grmeliydim.”

“Sadece bir tahmin. Hem senin dediğin gibi, bu senden çok benim alanım.”

Bana bir an önceki neŐesinden eser olmayan bir bakış attı. Sonra gözleri kısılmaya başladı ve grlercesine bir kahkaha patlattı.

“Evet, haklısın. O halde bu muhtemelen Tina Williams. Güzel.” Bir Şey söylememe fırsat bırakmadan ellerini ırdı ve, “Neyse,” dedi, “sırayla gidelim. Hadi onu çıkaralım artık, tamam mı?”

Malasını eline alıp tekrar işe koyulunca, sanki az önceki sohbet her nasılsa benim fikrimmiŐ gibi anlaşılmaz bir hisle kaldım.

Ondan sonra çok fazla konuşmadık, ama iyi bir ilerleme kaydettik. İşimizin kesildiği tek an, olay yeri inceleme ekibinden biri gelip mezardan çıkan turbayıelediği zamandı. Ama toprakta yalnızca birkaç tane daha tavşan kemiği olduğu için, ilgimiz pek uzun sürmedi.

Ceset çıkarılmaya hazır olduğunda hava kararmıştı. Çamurlu çukurun dibinde yatıyordu, leş gibi ve acıklı bir haldeydi. İşimiz bitmek üzereyken Simms dönmüştü; Dr. Pirie diyerek tanıttığı patalogla birlikteydi.

Pirie'nin tuhaf bir sureti vardı. Üzerindeki tertemiz tulum ufak tefek vücuduna o kadar büyük geliyordu ki, boyu 1,50'den pek fazla olamazdı. Kapüşonun altından bana bakan yüzü bir çocuğa ait olabilecek kadar ince kemikliydi, tek farkı derisinin çizgi çizgi ve kırışmış olmasıyla altın çerçeveli yarım ay şeklindeki gözlüğün gerisindeki gözlerinin yaşlılığı ve olgun bakışlarıydı.

“İyi akşamlar beyler. İlerleme var mı?” Mezarın yanma yaklaşırken sesi berrak ve asabiydi.

Wainwright'm tepeden bakan cüssesinin yanında patalog daha da ufak tefek görünüyordu; arkeologa Danua dersek, o bir Çihuahuaydı. Ama yaydığı otorite havasına hiç şüphe yoktu.

Wainwright geri çekilip ona yer açtı. Gönülsüz, diye düşündüm. “Bitti sayılır. Kalanı halletsinler diye olay yeri ekibine devretmek üzereydim.”

“Güzel.” Sığ çukurun yanma çömelirken Pirie'nin ufak ağzı büzüldü. “Ah evet, çok hoş...”

Kazı işleminden mi, yoksa kalıntılardan mı bahsettiğinden emin değildim. Patologlar acayip bir tür olmalarıyla ünlüydüler ve anlaşılan, Pirie de istisna değildi.

“Kurban, bir kadın. Giysilerine bakılırsa, muhtemelen onlu yaşların sonu veya yirmilerin başlarında.” Wainwright mezardan uzaklaştıktan sonra yüzündeki maskeyi indirmişti. Ağzı eğlenen bir ifadeyle hareketlendi. “Dr. Hunter onun bir trans-seksüel olabileceğini düşündü, ama galiba bu fikri gözardı edebiliriz.”

Şaşkınlıkla ona baktım. Simms ciddiye almayarak burun kıvırdı.

“Kesinlikle.”

“Yaralarına kendin bakabilirsin,” diye gürledi Wainwright, şimdi tamamen iş ciddiyeti içindeydi. “Muhtemelen ya sopa gibi bir silahla ya da olağanüstü güçlü biri tarafından yapılmışlar.”

Pirie mezarın yarımından, “Bunu söylemek için biraz erken sanıyorum, değil mi?” yorumunda bulundu.

Wainwright, “Evet, elbette. Karar vermek için otopsiyi beklemek gerek,” diyerek kendini ustaca düzeltti. “Ne zamandır gömülü olduğuna gelirse, ille de bir şey söylemem istenirse, iki yıldan az süredir derim.”

“Emin misin?” diye sordu Simms çabucak.

Wainwright ellerini iki yana açtı. “Bu aşamada sadece bir tahmin, ama turba ortamı ve çürüme düzeyi gözönüne alınırsa, epeyce eminim.”

Doğru işittiğimden emin olamayarak ona bakakaldım. Simms tatmin olmuş bir şekilde kafa salladı. “Yani o zaman bu Monk’un kurbanlarından biri olabilir mi?”

“Ah, bunun aşikâr bir olasılık olduğunu söyleyeceğim. Aslında bir tahminde daha bulunma riskine girecek olursam, bence bu fıstık Williams denilen kız olabilir pekala. Uyluk kemiği Bennett ikizleri kadar uzun boylu birine ait olamayacak kadar kısa. Hafızam beni yanıltmıyorsa, o kız... aa... 1,60-1,63 kadardı galiba? Aşağı yukarı eşleşiyor. Ayrıca Angela Carter’a yaptıklarından sonra, bu yaralar kesinlikle Monk’u işaret ediyor.”

Carson. Angela Carson, Carter değil. Ama konuşamayacak kadar öfkelenmişim, çünkü

Wainwright ona anlattıklarımı utanmazca kendine malediyordu. Ama itiraz edersem kendimi küçük düşürmüş olurum. Mezarın başındaki Pirie kafasını kaldırıp baktı.

“Tabii, kimliğini tespit etmek için pek yeterli değil bu.” Wainwright mütevazı bir şekilde omuz silkti. “Benimkisine eğitilmiş tahmin diyebiliriz. En azından, ilk başta cesedin

Williams'a ait olup olmadığına bakmaya değer kanımca.”

Onay beklercesine kaşlarını kaldırınca, Simms canlanarak elini bacağına vurdu ve, “Aynı fikirdeyim,” dedi. “Dr. Pirie, cesedin Tina Williams'a ait olup olmadığını en erken ne zaman kesinleştirebilirsiniz? ”

“Kalıntılar temizlendiğinde ne göreceğimize bağlı.” Minik patolog kafasını kaldırıp bana baktı. “Eğer Dr. Hunter benimle birlikte çalışırsa daha hızlı olur, ne dersiniz? Sanırım iskelet travmaları benden çok onun alanına giriyor?”

Tuhaf, şarkı söyler gibi bir konuşma ritmi vardı.

Wainwright'ın yaptığı şeyden dolayı öfkelenmiş ve afallamıştım, ancak kafa sallamayı becerdim.

“Neye ihtiyacınız varsa,” diyen Simms artık dinliyor gibi görünmüyordu. “Kimliğini ne kadar çabuk açıklarsak o kadar iyi. Eğer Monk kurbanlarından birini buraya gömmüşse, diğerlerinin de fazla uzakta olmadığını varsaymak da makul olur. Mükemmel bir iş çıkardın Leonard, teşekkürler. Jean'e selamımı söyle. Hafta sonu ikiniz de boşsanız, belki Pazar günü öğlen yemeğine gelmek istersiniz?”

“Dört gözle bekleyeceğiz,” dedi Wainwright.

Simms sonradan aklına gelmişcesine bana döndü. “Eklemek istediğiniz bir şey var mı Dr. Hunter?”

Wainwright'a baktım. Yüzünde cevap bekleyen kibar bir ifade vardı, ama gözlerinden bir yırtıcının tatmini okunuyordu. *Pekala, madem bu şekilde olsun istiyorsun...*

“Yok.”

“Öyleyse işi size bırakıyorum,” dedi Simms. “Sabah erkenden başlayacağız.”

Oda ayırttığım otele akşam vakti ulaştığım sırada hâlâ burnumdan soluyordum. Bana söylendiğine göre, otel Siyah Kayalık'a sekiz kilometre mesafede Oldwich denilen bir

yerdeymiş, arabayla yirmi dakikadan az sürüyormuş. Ya yol tarifi aşırı iyimserdi ya da bir yerlerden yanlış dönüş yapmıştım, zira kırk beş dakikadır yol alıyordum ki, ancak o zaman önümdeki karanlığın içinde tek tük ışıkları gördüm.

Nihayet. Uzun bir gün olmuştu ve zifiri karanlıkta bozkırda araba sürmek eğlence anlayışıma hiç uymuyordu. Wainwright'in bana karşı üstünlük sağlamasına nasıl izin verdiğimin anısı hâlâ içimi yakıyordu. Ününü düşünürsek, böyle olacağını bilmeliydim. Otelin otoparkına girerken, ön camıma benek benek düşen puslu çisenti, farlarımın parlak ışığını kırıp yansıtıyordu. Binanın önünde, pul pul dökülmüş tabelanın üzerindeki *The Trencherman's Arms* sözcükleri neredeyse tamamen solup silinmişti.

Dışarıdan bakıldığında pek bir şeye benzemiyordu. Uzun, alçak binanın beyaz badanası soyulmuş, saz çatısı bel vermişti. Aşınmış ve gıcırdayan kapıyı itip açtığımda ilk izlenimlerim doğrulandı. Ekşimiş bira kokusunu, eprimiş halılar ve duvarlara asılmış, pirinçten yapılmış ucuz at koşum takımı süsleri ta-

marnlıyordu. Bar kısmı boştu, şömine yanmıyordu ve soğuktu. Ama daha kötü yerlerde de kalmıştım.

Yani neredeyse.

Barmen ellili yaşlarda suratsız bir adamdı; acıma duygusu uyandıracak kadar zayıftı, ama bowling topu kadar sert görünen şaşırtıcı bir şiş göbeği vardı. "Yiyecek istiyorsanız, yirmi dakikaya kadar servisimiz kapanıyor," dedi isteksizce ve kırık bir anahtarlığı eskimiş bar tezgâhının üzerinden bana doğru kaydırıldı.

Oda aşağı yukarı beklediğim gibiydi; çok temiz denemezse de, şikâyet edilecek kadar kötü de değildi. Çantamı üzerine koyduğumda şilte gıcırdadı ve ağırlığın etkisiyle çöktü. Duş almak isterdim, ama acıkmıştım, üstelik ortak kullanımlı banyonun sadece pas lekeli bir küveti vardı. Fakat yemek yemek ve yıkanıp üstünü değiştirmek bekleyebilirdi, çünkü sürpriz bir şekilde

cep telefonumda sinyal olduğunu gördüm. Sert arkalıklı sandalyeyi odadaki küçük radyatörün yanına çekip evi aradım.

Her zaman aynı saatte aramaya çalışırdım, böylece Alice için rutin gibi bir şey oluyordu. Kara haftanın üç günü hastanede çalışıyordu, ama çalışma saatlerini ben evde değilken kızımızı okuldan alabileceği şekilde ayarlamıştı. Kara'nın radyolog olması, hamile kaldığında aramızda geçen pek çok uzun tartışmanın kaynağı olmuştu. Birkaç yıl daha çocuk sahibi olmayı planlamamıştık, o sürenin sonunda üniversite maaşıma takviye olacak kadar polis danışmanlığı işi almayı umuyordum, böylece Kara da evde kalıp bebeğe bakabilecekti.

Tabii ki işler tam planladığımız gibi gitmemişti. Fakat ikimiz de pişman değildik. Aslında artık Kara'nın çalışması gerekmeseydi de, Alice okula başladığında yarı zamanlı olarak işine dönme kararına karşı çıkmamıştım, işini seviyordu ve fazladan paranın da zararı olmazdı. Dahası, kendi kariyerimin taleplerini düşününce, biraz zor itiraz ederdim.

Telefonu açan Kara, "Mükemmel zamanlama," dedi. "Yatmadan önce aramanı uman genç bir hanım var burada."

Kara, telefonu Alice'e verirken gülümsedim.

"Baba, sana bir resim yaptım!"

"Harika! Yine at mı?"

"Hayır, evimizi yaptım, ama sarı perdeleri var, çünkü öyle daha çok hoşuma gidiyor.

Annemin de öyle hoşuna gidiyormuş."

Kızımın heyecanlı açıklamalarını dinlerken, öfkemin ve hayal kırıklığımın üzerimden akıp gittiğini hissediyordum. Sonunda Kara onu dişlerini fırçalamaya yolladı ve telefonu kendisi aldı. Sandalyeye oturmasını işittim.

"Ee, nasıl gitti?" diye sordu.

Wainwright'in bana üstünlük taslaması artık o kadar önemli gelmiyordu. "Ah... daha kötü de

olabilirdi. Terry Connors soruşturma amir yardımcısı, yani hiç değilse tanıdık bir yüz var.”

“Terry mi? Eh, Deborah’a sevgilerimi iletmesini söyle o zaman.” Sesi pek memnun gelmiyordu. “Ne kadar kalacağın belli oldu mu?”

“En az birkaç gün daha. Yarın morgda olacağım, ama daha başka mezarlar arayacaklar, yani o işin sonucuna bağlı.”

Bir süre daha konuştuk, ondan sonra Kara’nın Alice’i yatırma vakti geldi. Keşke yanında olup ona bir hikâye okusaydım diye dşunerek, yıkanıp stm değiştirdim ve bara indim.

Barmenin yemek servisinin yirmi dakika sonra kapanacağı uyarısı aklımdan çıkmıştı, yat borusu almak üzereydi. Siparişimi verirken barmen anlamlı bir biçimde saatine baktı, yüzünde eleştirel bir ifade belirdi.

“İki dakika daha gecikseydiniz çok geç olacaktı,” dedi ters ters.

“Zamanında geldiğim için şanslıyım demek ki.”

Dudakları sımsıkı kapalı bir şekilde siparişimi getirmeye gitti. şimdi barda başka insanlar da vardı; birkaç tanesinin polis memuru ya da soruşturmayla bir biçimde ilgisi olan insanlar olduğunu tahmin ettim. Sadece bir tane boş masa vardı, ikimi alıp oraya gittim. Yandaki masada tek başına bir geç kadını oturuyordu, tabağının yanındaki açık bir dosyadan bir şeyler okurken dalgın dalgın yemeğini atallıyordu. Oturduğumda kafasını kaldırıp bakmadı.

Barmen atal bıçaklarla geldi. “Buraya oturamazsınız, ayırıldı.”

“Rezervasyon kartı yok.”

“Olması şart değil,” dedi önemsiz zaferim kutlarcasına. “Kalkmak zorundasınız.”

Tartışmakla hiç uğraşamayacaktım. Oturacak başka bir yer bulmak için bakındım, ama etraftaki tek boş yer geç kadının masasmdaydı.

“Sakıncası yoksa...” diyerek söze başladım, ama barmen benden önce davranıp, atal bıçağı masaya kt diye koydu.

“Paylaşmak zorundasınız,” dedikten sonra azametle uzaklaştı. Genç kadın şaşkınlıkla önce ona sonra bana baktı.

Utanarak gülümsedim ve, “İyi servis ve güler yüz. Bu mekânda hepsi var,” dedim.

“Yemekleri deneyene kadar bekleyin.” Dosyayı kapattı, tedirgin olmuş görünüyordu.

“Eğer sorun olacaksa başka bir yer bulabilirim,” diye önerdim.

Bir an kabul edecek gibi olduysa da vazgeçti ve eliyle sandalyeyi işaret etti.

“Hayır, sorun yok. Bitirmiştım zaten.” Çatalım bıraktı ve tabağını önünden itti.

Göze çarpmayan tarzıyla çekici bir kadındı. Eskimiş kot pantolon ve bol bir kazak giyiyordu; kumral, gür saçları sade bir bantla üstünkörü biçimde arkaya atılmıştı. Nasıl görüldüğünü çok fazla dert etmeyen ama zaten buna gereği de olmayan biri izlenimini bıraktı bende. Kara da öyleydi. Üzerine ne geçi-riverse güzel görünürdü.

Okuduğu dosyaya gözüm gitti. Bana göre baş aşağı durduğu halde polis raporu olduğunu anladım. “Soruşturma dolayısıyla mı buradasınız?” diye sordum.

İmalı bir tavırla dosyayı alıp çantasına tıktı. “Muhabir misiniz?”

Sesi buz gibiydi. “Ben mi? Tanrım, hayır,” dedim şaşırarak. “Affedersiniz, adım David Hunter. Adli antropologum. Simms’in ekibindeyim.”

Rahatladı ve mahcup bir edayla gülümsedi. “Kusuruma bakmayın. Ne zaman biri iş hakkında sorguya çekmeye başlasa biraz paranoyaklaşıyorum. Ve evet, soruşturma dolayısıyla buradayım.” Elini uzattı. “Sophie Keller.”

Tokalaşması sıkı, eli güçlü ve kuruydu. Geleneksel olarak erkeklerin egemenliğindeki polis çevresinde engelleri aşarak ilerlemeye alışkın olduğu belliydi.

“Ee, işin ne Sophie? Yine burnumu sokuyor olmayacaksam?”

Gülümsedi. Güzel bir gülümsemesi vardı. “Ben bir DAD’yim. Yani Davranış Araştırması Danışmanıyım.”

“Anladım.”

Bir an suskunluk oldu. Bir kahkaha attı. “Sorun yok. Ben de bir adli antropolog ne yapar kesin bilmiyorum.”

“DAD profilci gibi bir şey mi?” diye sordum, kendime diplomatik olmam gerektiğini hatırlatarak. Zira pek inandığım bir alan değildi.

“Psikolojik bir yönü var, evet, ama ondan biraz daha geniş. Suçluların ayırt edici özellikleri ve güdülenimleri üzerine tavsiyede bulunuyorum, ama aynı zamanda şüphelilerle görüşme stratejilerini gözden geçiriyor, suç mahallerini değerlendiriyorum, bunun gibi şeyler.”

“Nasıl oldu da seni bugün mezarda görmedim?”

“Hassas bir noktaya değindin. Bugün öğleden sonraya kadar haberim olmadı, o yüzden fotoğraflarla idare etmek zo-randayım. İdeal olanı bu değil, ama çağrılmamın asıl sebebi başkaydı zaten.”

“Ya?”

Duraksadı. “Şey, sır olduğunu sanmıyorum. Şayet bu Monk’un kurbanlarından biriye diğerlerinin de civarda olabileceği ihtimali üzerine çağrıldım. Mezarların en olası yerleri konusunda fikrimi istiyorlar. Gizlenmiş şeyleri bulmak benim uzmanlık alanım sayılır. Özellikle de cesetlerin.”

“Bunu nasıl yapıyorsun?” Merakımı çekmişti. Son yıllarda, gömülmüş cesetlerin yerini saptamaya yardımcı olan bir dizi teknolojik ilerleme kaydedilmişti, havadan çekilen fotoğraflardan tutun da jeofiziğe ve ısı görüntülemeye kadar. Fakat mezar yerini bulmak hâlâ rastgele bir olaydı, hele de Dartmoor gibi bir arazide. Ayrıca bir davranış uzmanının nasıl olup da bu konuda yardımcı olabileceğinden emin değildim.

“Ah, çeşitli yollar var,” dedi belirsiz bir şekilde. “Her neyse, artık DAD’lerin ne yaptığını biliyorsun. Sıra sende.”

Ona işimin neleri içerdiğine dair kabataslak bir özet geçerken, barmenin yemekle beraber gelmesiyle konuşmama ara verdim. Adam tabağı önüme o kadar sertçe koydu ki, *gravy* sosu masaya sıçradı. Yani en azından *gravydir* diye umuyordum, çünkü o yağlı kahverengi sıvı her şey olabilirdi.

Sophie ile ben aşırı haşlanmış sebzelere ve gri renkteki ete bakıyorduk. “Yani tütsülenmiş somonla kaz ciğeri yerine bunu tercih ettin,” dedi bir an sonra.

“Bu işi yapmaya değer kılan şey işte bu avantajlar,” dedim, dağılan bir havuca çatalımı saplamaya çalışırken. “Peki nerelisin?”

“Bristol, ama bugünlerde Londra’da yaşıyorum. Gerçi küçük bir kızken tatillerde bu civara gelirdik, o yüzden Dartmoor’u iyi bilirim. Açık arazileri seviyorum. Günün birinde buraya taşınmayı istiyorum, ama işim... Nasıl olduğunu bilirsin. Bir gün danışman olmaktan bıcarsam belki o zaman.”

“Dartmoor hakkında henüz karar vermedim, ama Bristol’ı biraz bilirim. Kırsal alanı güzeldir. Karım Bath’lı.”

“Ah, anladım.”

Sınırların çizildiğini bilerek birbirimize gülümsedik. Evli olduğumu tespit ettiğimize göre, yanlış sinyaller yollama konusunda endişelenmeden rahat davranabilirdik.

Sophie’nin arkadaşlığı iyiydi; zeki ve komikti. Memleketinden ve geleceğe ilişkin planlarından bahsetti, ben de ona Kara ile Alice’ten söz ettim, içinde bulunduğumuz soruşturmanın konusuna hiç girmeden birbirimize yaptığımız işi anlattık, ikimiz de, süregiden bir dava hakkında, aslında yabancımız olan birine çok fazla şey anlatmak niyetinde değildik.

Fakat karşıya bakıp da Terry ile Roper’ın bana doğru geldiklerini görünce bu durumun değişmek üzere olduğunu anladım. ikimizi aynı masada görünce Terry afallamış göründü.

Yanımıza yaklaşırlarken yüzünde ihtiyatlı bir ifade oluştu.

“Tanıştığının farkında değildim,” dedi. Roper hemen arkasında geride duruyordu.

Sophie’nin Terry’ye gülümsemesinde bir gerginlik vardı. “Artık tanışıyoruz. David bana işinden bahsediyordu. Gerçekten çok etkileyici bir iş.”

“Öyle mi?” dedi Terry, donuk bir tonla.

Aniden gelişen atmosferden rahatsız olarak, “Bize katılmak ister misiniz?” diye sordum.

“Hayır, sohbetinizi kesmeyelim. Sadece haberi vermek için uğramıştık.” Omuzunun üzerinden Roper’a “Biraları sipariş et Bob,” dedi.

Roper gözlerini kırptırdı, ama kendisine emir verilmesinden duyduğu hoşnutsuzluğu belli etmedi. Bara giderken arkasında tıraş losyonunun kokusu kaldı.

“Haber mi?” diye sordum.

Terry sanki Sophie orada değilmiş gibi bana hitaben, “Bu sabah sana bir yere gitmem gerektiğini söylemişim ya.” dedi.

“Şey, Dartmoor hapishanesine Jerome Monk’u görmeye gittim.”

Bu, Terry’nin daha önceki ketumluğunu açıklıyordu, demek o yüzden o kadar gergindi. Fakat ben daha bir şey soramadan Sophie atıldı:

“Onunla *görüşme* mi yaptın? Bana niye söylenmedi?”

“Bunu Simms’le konuş,” diye karşılık verdi Terry.

Sophie öfkelenmişti. “Önce bana danışmadan onu sorguya çektiğine inanamıyorum!

Kullanmayacaksanız niye bir davranış uzmanı getirtiyorsunuz o zaman? Bu son derece *aptalca*’.”

Az kalsın yüzümü buruşturuyordum. İncelik belli ki Sophie’nin güçlü yanlarından biri değildi.

Terry’nin yüzü karardı.

“Eminim Soruşturma Amiri ne kadar aptal olduğunu işitmeye bayılacak.”

Ağız kavgasını önleme niyetiyle, “Vereceğin bir haber vardı?” dedim.

Terry, Sophie'ye son bir kez dik dik baktıktan sonra bana döndü. "Monk kimi nereye gömdüğünü hatırlamadığını iddia ediyor, ama işbirliğini kabul etti."

"Nasıl bir işbirliği?"

Terry sanki buna kendisi de tam olarak inanmıyormuş gibi duraksadı. "Bizi diğer mezarlara götürecektir."

Hapishane minibüsü dar yolda sarsıla sarsıla ilerliyordu. Polis arabaları ve motosikletleri de mavi ışıkları yanıp sönerik önünde ve arkasında iki sıra halinde gidiyorlardı. Kafile, önce üzerinde otlar bürümüş harabe halindeki eski bir su çarkını, ardından da Wainwright'ın bana bahsettiği kalay madenlerinden birinin kalıntılarını geçti ve bozkırın düzlük bir parçasında pervaneleri boşta çalışan bir helikopterin yakınında durdu. Polis arabalarının kapıları açıldı ve silahlı polisler indi; küt burunlu tabancaları erken sabahın çışeleyen yağmuru altında donuk donuk parlıyordu. Sonra hapishane minibüsünün ön kapıları da açıldı. İki gardiyan inip arka tarafa gittiler. Uzaktan bakınca, ne yaptıkları net görünmeyen bir grup üniformadan ibarettiler, ama bir an sonra kapı açıldı.

Arka taraftan bir adam çıktı. Polisler ve gardiyanlar derhal etrafında sıkı bir kordon oluşturup, açıkça görülmesini önlediler. Fakat kocaman, tıraşlı kafa net görülüyor, etrafım çevreleyen figürlerin ortasında beyaz bir futbol topu gibi göze çarpıyordu. İki gardiyan onu fırıl fırıl dönen pervane kanatlarının altından acele acele geçirip apar topar helikoptere götürürken, Monk eğiliyordu. Sanki egzersize alışkın değilmiş gibi hantal hareketlerle kabine çıkarken kendini yukarı çektiği sırada ayağı kaydı ve dizleri üstüne düştü. Helikopterin içinden eller uzandı ve dengesini korumasına yardım etmek için kolundan tuttu. Bir saniye kadar onu tam olarak gördüm, hapishane tedariki ceket içinde şekilsiz ve pelte gibiydi.

Sonra içeri girdi. Gardiyanlardan biri de arkasından kabine bindi ve kapı çarpılarak kapandı.

Pervaneler hız kazanırken, diğer gardiyan da geri çekilerek hapisane minibüsüne yöneldi; çimenleri dalgalandıran pervane kanatlarından aşağıya gelen hava akımına karşı kafasındaki şapkayı sımsıkı tutuyordu. Helikopter havalandı, dönerken hafifçe yan yattı ve sonra bozkır üzerinden açılı bir şekilde uçarak uzaklaşırken, gri gökyüzünde siyah bir benek kadar kalana dek küçüldü.

Pervanelerin sesi iyice azalınca Terry gözündeki dürbünü indirdi. “Ee, nasıl buldun?”

Omuzlarımı silktim; ellerimi paltomun ceplerine iyice sokmuştum. İnce ince çiseleyen

yağmurda nefesim buğulanıyordu. “Ayağının kayması haricinde, iyiydi. Onu nereden

buldun?” “Dublörü mü? Merkezden kel bir polis memuru. Yakından bakınca Monk’a

benzemiyor, ama bulabildiğimiz en iyisi oydu.” Terry dudağını kemiriyordu. “Tabancalar

benim fik-rimdi.”

“Ben de onu merak ediyordum.”

Bana bir bakış attı. “Ne demek bu?”

“Bayağı bir zahmete girmişsiniz gibi görünüyor, hepsi o.” “Özgür basının bedeli bu. Böylece

fotoğrafını çekecekleri bir şey oluyor, biz de o piçler yolumuza çıkmadan işimize devam

ediyoruz.”

Bu kadar huysuz konuştuğu için onu suçlayamazdım. Sır olması gerektiği halde, mezarların

aranması işine Monk’un dahil edileceği haberi kaçınılmaz olarak sızmıştı. Bozkır gibi açık bir

araziden basını uzak tutmak imkânsız olurdu, o yüzden sahte bir hedefle dikkatlerini başka

yöne çekerken, bu arada asıl olay gerçekleşecekti. Buralarda bir mezar bulmak, gazeteciler

bozkırın her karışını çiğnemedenden de yeterince zor olacaktı zaten.

Terry dürbünle bakarken, “Bir şey oluyor galiba,” dedi.

Yaklaşık 1,5 kilometre kadar uzakta bir otomobil ve minibüs silsilesi helikopterin gittiği

yöndeki başka bir yolda yarışırçasına ilerliyordu. Terry memnuniyetle bir homurtu çıkardı.

“İyi savdık.” Saatine baktı. “Haydi. Asıl olayın az sonra burada başlaması lâzım.”

Monk’un geçici olarak hapishaneden çıkarılması için gereken bütün evrakları ve hazırlıkları tamamlamak iki günü almıştı. O sürenin büyük kısmını morgda geçirmiştim. Kalın turba tabakasını temizledikten sonra, genç kadının vücudundaki hasarın boyutu şok edici şekilde açığa çıkmıştı. İskeletinde hasar görmemiş bir parça neredeyse yoktu; kemikleri sadece çürümekte olan kirişler ve yumuşak doku yerlerinde tutuyordu. Ancak bir araba kazasında bekleyeceğiniz türden darbelerdi, bir insanın sebep olacağı türden değil.

“Otopsi, belirli bir ölüm nedeni saptayamadı,” dedi Pirie, görünürde sakin bir tavırla. “Ölüme yol açmış olabilecek çok sayıda yaralanma söz konusu. İç organların ve yumuşak dokuların büyük kısmı parçalanmış, dil kemiği kırılmış ve pek çok boyun omurunda çatlaklar var.

Göğüs boşluğunun aldığı hasarın ölümcül olacağı neredeyse kesin olarak söylenebilir, çünkü parçalanmış kaburgalar kalbi ve ciğerleri delmiş. Aslında, bu genç hanımın bedeni o kadar şiddetli hasarlar görmüş ki, sadece şoka bağlı olarak da muhtemelen ölürdü zaten.”

Genç hanım kulağa tuhaf biçimde eski moda geliyordu. Neredeyse ahlakçı. Bir nedenle, bu ifade beni tuhaf patologa ısındırdı. “Ama?” dedim üsteleyerek.

Ödülüm ince bir gülümseme oldu. “Dün dediğim gibi, iskelet travmaları benden çok sizin alanınız Dr. Hunter. Boğazı sıkılarak öldürülmeyi ihtimaldışı bırakamam, ama kafasına aldığı darbeler de o kadar kuvvetli ki, muhtemelen omurları ve dil kemiği bu şekilde de kırılırdı.

Saldırı gözü dönmüş birinin işi olmalı.”

“Angela Carson’ın kilerle karşılaştırıldığında yaralanmalar nasıl?”

Bana otopsi raporunun bir kopyası daha henüz o sabah verilmişti. Tamamını okuma fırsatım olmamıştı, fakat yaralanmalarının benzerliği su götürmezdi.

“Yumuşak doku o kadar azalmış ki, cinsel saldırı belirtisi ayırt edilemedi maalesef. Turbanın yumuşak dokuyu yeterince korumuş olabileceğini ummuştum, ama fiziksel travma ve mezarın

sığlığı bize karşı çalışmışlar. Yazık.” Esefle burnundan nefes verdi. “Carson adındaki kız da en çok yzüne ve kafatasına darbe almıştı, gerçi hiçbir şekilde bundaki kadar şiddetli değildi. Fakat anladığım kadarıyla o olayda polis baskını yzünden Monk’un işi yarıda kesilmişti, bu cesetteki yaralanmaların çok daha... bariz’oluşlarmı bzye açıklayabiliriz belki.” Gerçekten oyleydiler. İnceleme masasının donuk gümüş zeminindeki cesedin yzü insanlıktan çıkmıştı âdeta. Kafatasının ön tarafı, yere düşmüş yumurta gibi ezilmişti; yzden geriye kalan deri ve yumuşak doku ise yanakların ve burun boşluğunun kırık kemikleri arasında pelte halindeydi.

“Psikologlar yzde bu tür şekil bozulmasının katilin suçluluk duygusu olduğunu ileri sürüyorlar sanırım. Kurbanın suçlayıcı bakışını yok etmek. Kabul edilen açıklama bu değil mi?” “Bunun gibi bir şey,” diyerek hemfikir oldum. “Ama Jerome Monk’u vicdan azabı çeken tipte biri olarak düşünemiyorum.” “Kesinlikle. Bu durumda da, ya gerçekten dehşet verici bir öfkesi var ya da kurbanlarının yzünü zevk için dağıtıyor.” Yarım ay şeklindeki gözlüklerinin üzerinden bana baktı. “Açıkçası, hangisi daha rahatsız edici, emin değilim.” Ben de değildim. Kullanılan kuvvetin yalnızca bir kısmı da öldürmeye yeterdi. Bu kurban her kimse, ölene kadar dövül-mekle kalmamış, haşat edilmişti. Sözcüğün tam anlamıyla ‘aşırı öldürmek’ti bu.

Patalog beni beraber çalışacağım bir yardımcıyla bırakıp gider sanmıştım, ama gitmedi, kalıp bana yardım etti ve o tüyler ürperten ceset temizleme işini beraber yaptık, ilk önce yumuşak dokuyu kesip aldık, arkasından iskeleti eklem yerlerinden ayırıp deterjana yatırdık, işimin hoşuma gitmeyen ama zorunlu bir parçasıydı bu. Özellikle de kurban küçük bir kız sayılacak yaştayken ve benim de bir kızım varken.

Ama Pirie’nin ii kalkmış görünmüyordu. Bir kirişi bağlı olduğu kemikten nazikçe koparıırken, “Yeni beceriler edinmeye hep hevesim vardır,” dedi. “Gerçi günümüzde bunun

beni herhalde azınlığa dahil ettiğini kabul ederim.”

Espri yaptığını anlamam bir saniyemi aldı.

işlemlerin sonunda, cesedin Tina Williams’a ait olduğunu doğrulamak nispeten kolay oldu.

Gömüldüğünde üzerinde olan giysi ve takılar on dokuz yaşındaki kızinkilerle eşleşiyordu;

Dartmoor’un kuzey sınırındaki bir pazar kasabası olan Okehampton’dan ortadan kaybolduğu

sıralarda son görüldüğünde üzerinde bunlar varmış, ayrıca diş kayıtları da kimliğini şüpheye

yer bırakmayacak şekilde doğruluyordu. Her ne kadar çene kemikleri tuzla buz olmuş ve ön

dişler kırılmış olsa da, kesin bir kimlik sağlayacak kadar kalıntı vardı. Saldırı geniş çaplı olsa

da, yöntemli değildi. Ya Monk kurbanının diş kayıtlarından tanınabileceğinin farkında değildi

ya da bunu umursamıyordu.

Ama zaten muhtemelen kızın cesedinin bulunacağını hiç beklememişti.

Hali hazırda bildiklerimize ancak pek az yeni bilgi ekleyebilmişim. Tina Williams künt cisim

travması sonucu oluşan korkunç yaralanmalara maruz kalmıştı. Kaburgalarının büyük kısmı

ve köprücük kemiğinde, aşağı eğimli hızlı bir kuvvetin neden olduğu basit kırıklar vardı, tıpkı

her iki elinin tarak ve parmak kemiklerindeki gibi. Darbe kuvvetinin kafatasının

destekleyici bölgeleri boyunca yayılması sonucu, yüzünde Le-Fort kırıkları oluşmuş olsa da,

kafatasının arka tarafı hasarsızdı. Bu da, yaralanmalar gerçekleştirildiği sırada, kızın yumuşak

bir zeminde sırtüstü yatar halde olduğunu düşündürüyordu.

Ama kendini savunma girişiminde bulunmamış gibiydi. Genelde bir darbeyi engellemek için

önkol kaldırılır, dolayısıyla kuvvetin en şiddetli kısmına dirsek kemiği maruz kalır, bu da

‘savunma kırığı’ denilen kama şeklinde bir çatlağa sebep olur. Bu vakada ise her iki koldaki

dirsek ve önkol kemiklerinde hem basit kırıklar hem de daha karmaşık, ufalanmış kırıklar

vardı. Bu da iki senaryodan birine işaret ediyordu. Ya Tina Williams saldırı sırasında zaten

ölüydü veya bilinçsizdi ya da Monk bedenindeki kemiklerin çoğunu kırarken bağlı

olduğundan kendini savunmaktan acizdi.

Kızın hatırına önceki olmasını umdum.

Yaralanmalara neyin neden olduğunu söylemek zor olmakla beraber, bir tahminde bulunabileceğim kanısmdaydım. Monk bunların birçoğunu çıplak elleriyle yapabilecek kadar güçlüy-ken, Tina Williams'm kafatasının ön kemiğinde, yani alnında karakteristik bir bükün tülü kırık bulunuyordu. Bir çekiçle yapılamayacak kadar büyüktü ve büyük olasılıkla düz bir darbe sonucu oluşmuştu. Bana göre, bir ayakkabı veya botun topuğuyla yapılmış olabilirdi. Katil, Tina Williams'm üstünde tepinmişti.

Şiddet ögesi içeren çok sayıda ölüm vakasında çalışmıştım, ama bu seferkinin zihnimde canlandırdığı görüntü özellikle rahatsız ediciydi. Üstelik şimdi bunu yapan adamla yüzyüze gelmek üzereydim.

Helikopterin pervanelerinin sesi hemen hemen kaybolduğu sırada, Terry ve ben bozkırdaki patika civarında polis treylerleri, arabaları ve minibüslerinin oluşturduğu ve şimdi yeniden hayat bulmuş o küçük kasabaya geri dönüyorduk. Üzerindeki sürekli trafik yüzünden bozkırın toprağı çalkalana çalkalana bataklığa benzemişti. Geçici kaldırım işlevi gören paletler döşenmişti, ama siyah çamur paletlerin çubukları arasından yukarı sızmış, onları güvenilmeyecek kadar kayganlaştırmıştı.

Burada birkaç günden fazla kalacağımı sanmamıştım, ama hükümlünün bize Zoe ve Lindsey Bennett'in gömülü oldukları yeri gösterme yönündeki sürpriz önerisi her şeyi değiştirmişti. Wainwright kazı işlemlerinden sorumlu olmaya devam edecekti; bana gelince, Terry'nin dediğine göre, başka cesetler bulunduğunda -bulunursa- Simms benim el altında bulunmamı istiyordu.

“Gergin misin? Yani Monk'la karşılaşacağın için?” diye sormuştu Kara önceki akşam.

“Hayır, tabii ki değilim.” Her şeyden çok, merak içinde olduğumu itiraf etmek zorundaydım.

“Onun gibi biriyle her gün karşılaşmazsın.”

“Fazla yaklaşmadığın sürece.”

“Tehlikeli bir durum olduğunu sanmıyorum. Hepimizin belli bir mesafeyi koruması gerekiyor. Hem ben polislerin arkasında saklanıyor olacağım.”

“Öyle umarım.” Kara gülmemişti. “Terry nasıl?”

“İyi sanırım. Niye?”

“Dün akşam Deborah’yı aradım. Çok uzun zamandır ko-nuşmamıştık, ben de nasılmış bir bakayım dedim. Bana tuhaf geldi.”

“Nasıl tuhaf?”

“Bilmem. Kafası dağınık. Keyifsiz. Konuşmak istemiyordu. Aralarında her şey yolunda mı merak ettim.”

Değilse bile Terry bana bunu söylemezdi. O tür bir ilişkimiz olmamıştı hiç. “Onunla pek fazla konuşma fırsatım olmadı. Gerçi büyük bir baskı altında. Belki bu yüzdendir.”

“Belki,” dedi Kara.

Terry’nin aile hayatında her ne yaşanıyor olursa olsun, bu operasyonun yarattığı yorgunluk etkisini belli etmeye başlıyordu. Az uyuduğunu ve çok fazla kafein aldığını gösteren, gergin ve heyheyle üstünde bir hali vardı. Bu pek şaşırtıcı değildi, çünkü anlayabildiğim kadarıyla Simms yardımcısı olarak her şeyi ona yüklüyordu. Basın konferansları hariç... Onları kendisi yapmakta ısrarlıydı. Tina Williams’ın kimliğini saptamanın övgüsünü kendi üstüne almıştı ve sanki ne zaman haberleri izlesem patlayan flaşlar ve mikrofonlar önünde onun balmumu gibi soluk tenli yüzünü görüyordum. Kendi sözlerinden bir alıntıyı defalarca yayınlamışlardı:

“Angela Carson, Tina Williams ve Zoe ile Lindsey Bennett’in ölümlerinden sorumlu olan adam parmaklıklar arkasında olabilir, ama bu soruşturma bitmedi. Jerome Monk’un bütün kurbanları bulunup ailelerine teslim edilene kadar durmayacağım.”

Bu ifadeler, Simms'in daha ilk gün adli bilim çadırında söylediklerine şüpheli bir şekilde benziyordu. Daha o zamandan muhtemel konuşmasının en çarpıcı kısımlarını mı deniyordu diye merak ettim. Ayrıca, amiri kameralara kur yapar ve soruşturmanın halk önündeki yüzü haline gelirken, mezarları arama çalışmasının yükünü taşımak Terry'ye kalmıştı. Metropolitan'dayken sansasyonel vakalara yabancı değildi, ama bunun gibisine rastlamamıştı.

Üstesinden gelebilmesini umuyordum.

Paletler üzerinde takır takır yürüdüğümüz sırada sinirli bir biçimde tekrar saatine bakınca, "Her şey yolunda mı?" diye sordum.

"Niye olmasın ki? Ülkedeki en tehlikeli adamlardan birini serbest bırakmak üzereyiz ve benim neden bu piçin birdenbire işbirliği yapmaya karar verdiği hakkında hâlâ hiçbir fikrim yok. Evet, lanet olası her şey harika."

Ona baktım. Kaşlarını çatıyordu, elini yüzünden geçirdi. "Affedersin. Ben sadece bütün hazırlıkları tekrar tekrar

gözden geçiriyorum, atladığımız bir şey olmasın diye uğraşıyorum."

"Bize mezarların yerlerini göstereceği konusunda ciddi olmadığını mı düşünüyorsun?"

"Tanrı bilir. Daha mutlu olurdu, eğer... Ah, siktir et. Yakında anlarız." İleriye bakınca

vücudu gerildi. "Ah, harika." Seyyar kantin görevi gören treylerden Sophie Keller çıkmıştı;

elinde köpük bardak içinde buharı tüten kahve vardı. Kocaman bir tulumun içine sarıp

sarmalanmış haldeki davranış araştırması danışmam, babasının iş elbiselerini giymiş küçük

bir kız gibi görünüyordu. Gür saçlarını pratik bir bantla arkaya toplamıştı, üzerine çiseleyen

yağmur damlaları berrak gümüş boncuklar gibi görünüyordu. Yanında, tıknaz ve sevimli

yüzlü, tanımadığım orta yaşlı bir adam vardı. Danışman, adamın söylediği bir şeye

onaylayarak kafa salladı, ama Terry'yi gördüğü zaman yüzüne soğuk bir ifade yayıldı.

İkisi birbirlerinden hoşlanmadıklarını pek saklamamışlar-dı. ister önceki soruşturmada

yaşanmış bir şeyden kaynaklansın, isterse sadece kimyalarının uyuşmayışından, kedi köpek gibiydiler. Yanlarına yaklaştığımız sırada Terry'nin yüzü duygu ifadelerinden sıyrıldı.

Sophie onu görmezden gelip bana sıcak bir şekilde gülümsedi ve elini hafifçe koluma koydu.

“Merhaba David. Jim Lucas’la tanışmış mıydın?”

“Jim bizim polis kuvveti arama danışmanımız,” dedi Terry, karşılık olarak o da Sophie’yi görmezden geliyordu. “Bu dingonun ahırını biraz düzenli tutmaya çalışıyor.”

Polis kuvveti arama danışmanının tokalaşması kemik kırma seviyesindeydi. Gür, kır saçları bulaşık teli gibi görünüyordu. “Tanıştığımıza memnun oldum Dr. Huiter. Büyük gün için hazır mısınız?”

“Buna daha sonra cevap vereceğim?”

“Akıllı adam. Yine de, Jerome Monk gibi biri meleklerin tarafında çalışmaya her gün karar vermiyor, değil mi?”

“Eğer yaptığı buysa,” dedi Sophie ve Terry’ye bakarak ekledi: “Bana onunla görüşme imkânı tanmsaydı daha iyi bir fikrim olurdu.”

Ben *yine başlıyoruz* diye düşünürken Terry çenesini sıkarak, “Bu konuyu geçmiştik,” dedi.

“Monk’u getiren ekibe eşlik edersen, ama doğrudan bağlantı yok. Hoşuna gitmediyse, derdini Simms’e anlat.”

“Aramalarıma cevap vermiyor.”

“Neden acaba!”

“Ama bu çok saçma! Monk’un ruhsal durumunu değerlendirebilirim, fikir değiştirmesinin gerçek olup olmadığını ölçebilirim, ama onun yerine...”

“Karar verildi. Monk hiç kimseyle konuşmayacak ve şu an için önceliğimiz, bize diğer mezarları göstermesini sağlamak.” “Simms’in önceliği demek istiyorsun.”

“Bu soruşturmanın önceliği demek istiyorum ve son baktığımda sen de soruşturmanın bir

parçasıydım. Bunun değişmesini istiyorsan, haber vermen yeter!”

Birbirlerine dik dik bakarlarken Terry'nin boynundaki damarlar fitil gibi dışarı çıkmıştı.

Lucas da benim kadar rahatsız hissediyor gibiydi. Roper gelince rahatladım. Memurun hiçbir şey kaçırmayan gözleri bir Terry'ye bir Sophie'ye gitti.

“Ne var?” diye sordu Terry ters ters.

“Nakil başlamış. On dakika içinde burada olacaklar.” Terry'nin öfkesi söndü. Omuzlarını düzeltti. “Tamam.” “Dur biraz,” diye itiraz etti Sophie. “Peki ya...”

Ama Terry uzaklaşmaya başlamıştı bile, ayakları paletler üzerinde pat pat sesler çıkarıyordu. Roper uzun süre tereddüt ettikten sonra Sophie'ye otuz iki dişiyle sırtıtırken soluk diş etleri bir çizgi halinde açığa çıktı.

“Aldırma canım. Kafası çok meşgul.”

Roper, Terry'nin arkasından aceleyle giderken Sophie ona öfkeli bir bakış attı. Lucas burun kemiğini ovuşturuyordu, utanmıştı.

“Pekala, benim de gitmem gerek.” Duraksadı, Sophie'ye kararsızca baktı. “Bak, beni ilgilendirmez, ama ben olsam bu kadar zorlamazdım. Pek çok şey bugün olacaklara bağlı.”

“İşte bunun için işimi doğru düzgün yapabilmem gerekiyor ya.”

Lucas başka bir şey daha söyleyecekmiş gibi göründüyse de vazgeçti. “Kendine dikkat et. Monk tehlikeli bir herif. Bana sorarsan, ondan uzak dursan iyi edersin.”

Bir saniye kadar, Sophie'nin arama danışmanını da tersleyeceğini sandım, ama o istemeyerek gülümsedi ve, “Başımın çaresine bakabilirim,” dedi.

Lucas düşüncelerini kendine saklayıp, beni başıyla selamlayarak, “Dr. Hunter,” dedi.

Onun uzaklaşmasını seyrettik. Sophie çileden çıkmışçasına bir nefes verdi. “Tanrım, bazen bu işten nefret ediyorum.” Karar verme sürecinden dışlanmasından duyduğu memnuniyetsizliği hiç saklamamıştı. “Ciddi değilsin,” dedim.

“O kadar emin olma. Monk’un *yardım etmeye* birdenbire bu kadar hevesli olmasını anlayamıyorum bir türlü. Ve lütfen bana sakın suçlu vicdanı yüzünden deme.”

“Belki de temyize gitmeyi planlıyordur ve yardım ederse cezasının indirilebileceğini düşünüyordur.”

“Yatacak en az otuz beş yılı daha var. O kadar ilerisini planladığımı düşünemiyorum.”

“Sence kaçmayı mı umuyor?” diye sordum.

Monk’un kaçmadığını görmek için zaten yeterince baskı altında olan Terry’ye bunu söylemeyi göze alamazdım. Aslında bir mahkûmun naklinde en büyük tehlike araçla götürülme esnasında yaşanırdı, ama Jerome Monk’un neler yapabileceğinin herkes gayet iyi farkındaydı. Yine de, burada etrafında gardiyanlar ve sadece birkaç dakikalık mesafede bekleyen bir helikopter varken kaçmayı umabilmesini bile düşünmek zordu.

Sophie ellerini ceplerine sokmuş, hüsranla kaşlarını çatıyordu. “Nasıl yapar hiç bilmiyorum ama mezarların yerleri hakkında bize en azından lanet bir ipucu verse daha memnun olurum. Ama hayır, bunun yerine o hapisten çıkıp bize mezarların yerlerini *göstermekte* ısrar ediyor. Simms de buna izin veriyor! Bennett ikizlerini bulmaya o kadar kilitlendi ki, elinde gerekli bütün belgelerin olduğunu ilan ederek Monk’un kendi koşullarını dayatmasına izin veriyor. Düpedüz aptallık, ama kimseye dinletemedim.”

Denemediğinden değil. Fakat bu düşüncemi kendime saklayacak kadar aklım vardı. “Diğer mezarlar bu civarda olsa bile, onları Monk olmadan bulmakta çok zorlanırsınız. Simms’le aynı fikirde gibi görünmek hiç hoşuma gitmese de, başka seçme şansı var mı ki?”

Sophie çileden çıkarak gözlerini havaya kaldırdı. “İki gündür ona önerdiğim şeyi yapabilirdi. En olası birkaç yeri zaten saptamıştım, ama elimde daha fazla bir şey olmayınca körle-mesine çalışıyorum. Şayet Monk’un bize Bennett ikizlerinin nerede gömülü olduğuna dair hiç değilse bir *fikir* vermesini sağlamış olsaydı, hattâ bir nirengi noktası bile olurdu, yerlerini kendim

bulabilirdim.”

Ölü kartal eğreltileri, fundalar ve kaya parçalarından ibaret önümüzde uzayıp giden lanet manzaraya baktım. Kilometrelerce devam ediyordu. Bir şey demedim, ama pek inanmıyor görünmüş olacağım ki, Sophie'nin yanakları pençe pençe kızardı.

“Sen de yapamayacağımı düşünüyorsun.”

Eyvah. “Hayır, sadece... Pekala, çok büyük bir bölgeden bahsediyoruz.”

“Winthrop yöntemini hiç duydun mu?” Duymamıştım, ama cevap vermeme fırsat bırakmadı.

“Gizli silah depolarını bulmak amacıyla Kuzey İrlanda'da ordunun geliştirdiği bir tek-ilitir.

Bir insan zula yapacak -veya bir cesedi gömecek- bir yer aradığında istemsiz olarak arazinin dış hatlarını takip eder ya da yön tayininde yardımcı olacak bir ağaç veya belirgin bir kaya gibi gönderme noktaları kullanır. Winthrop yöntemi bir şeyin gizlenmesinin en muhtemel olduğu yerleri bulmak için bir araziye okumanın bir yoludur.”

“Ve işe yarıyor, öyle mi?” dedim düşünmeden.

“Ne şaşırtıcı ki evet,” dedi aksi aksi. “Hiç hatasız bir yol değil, ama bunun gibi durumlarda yararlı oluyor. Monk'un bozkırını ne kadar iyi bildiği umurumda değil; Bennett kardeşleri öldürdüğünden bu yana bir yıl geçti. Mezarları şimdiye dek otlarla kaplanmıştır, ayrıca Monk onları muhtemelen geceleyin gömmüştür. İstese bile tam yerlerini hatırlayabileceğim hiç sanmıyorum. Yardımsız olanaksız.”

Ben genellikle bilimi daha kesin severim, kristal küre sınırlarında dolaşmasını değil. Ama Sophie inandırıcı bir savunma yapmıştı. Yine de, şu an pratikte bir faydası yoktu.

Bulduğumuz tarafa doğru ağır ağır yaklaşan uzaktaki araç konvoyunu gördüğümüzde ikimiz de sustuk.

Monk geliyordu.

Dublörün dramatik bir sahneye getirilişini gördükten sonra, asıl nakil insanda âdeta düş

kırıklığı yaratıyordu. Ne yanıp sönen ışıklar ne motosikletler ne de bekleyen helikopter vardı. Sadece iki polis arabasının eşlik ettiği sivil görünümlü bir minibüstü gelen. Arabalar Terry'nin Roper ve bir grup üniformalı polisle beraber beklediği yere doğru giderken bir sessizlik çöktü sanki. Yanlarında duran bir köpek eğiticisi, pür dikkat görünen Alman çoban köpeğinin tasmaını kısa tutuyordu. Minibüs ve arabalar diğer araçlardan epeyce uzağa park etti. Motorlarının susmasıyla peydah olan sessizlikte, açılan kapıların çıkardığı tok sesler nemli havada taşınarak çok net bir şekilde bize kadar geldi. Monk'un dublörünün gelişindeki aksine bu sefer polis memurlarından hiçbiri silahlı değildi: Bunu hak eden gerçekçi bir kaçma tehlikesi algısı olmalıydı. Ama polislerin hepsi iri yarı, cüsseli erkeklerdi; minibüsün arka taraftaki kapısının çevresine yelpaze gibi yayılırlarken elleri hemen kemerlerine takılı coplara gitti.

“Çok melodramatik,” yorumunda bulundu Sophie.

Cevap vermedim. Minibüsün hayal meyal görünen içinde hareketlenme oldu. Yuvarlak ve beyaz bir şey ışığa çıkarken belirginleşip kel bir kafa görünümüne büründü. Kapı aralığını, öne eğik bir figür doldurdu, sonra kapı eşiğindeki basamağı kullanmadan yere atladı. Ardından doğruldu ve o an ilk kez olarak Jerome Monk'u gördüm.

Yirmi metre ötede durduğumuz yerden bile, onun dikkat çekici, iri kıyım varlığı başka birisinininkiyle kanştırılamazdı. Elleri rahatsız bir şekilde önünde kelepçelenmişti, ayrıca ayaklarının da kelepçeli olduğunu fark edip şok oldum. Bunlar onu rahatsız etmiyor gibiydi ve kambur omuzlarının bıraktığı izlenim, kelepçenin zincirini zahmet çekmeksizin koparabilecek kadar güçlü olduklarıydı. Bedeninin üst kısmı muazzam geniş olmasına rağmen, tıraşlı kafası yine de kocaman görünüyordu.

“Ne çirkin bir insan azmanı, değil mi?”

O kadar dalmıştım ki, Wainwright'ın aramıza katıldığını fark etmemiştim. Adli arkeolog

epeyce eski ama pahalı bir doğa kıyafeti giymiş, boynuna frapan bir fular takmıştı. Sesini alçatmayı denemeyince, durgun havada sözcükleri uzaktan rahatça duyulmuştu. Monk'un ay kafası bize doğru dönerken, *Bu her şeyi berbat etti* diye düşündüm.

Fotoğraflarının Monk'un hakkını vermediğini anladım. Alnındaki çöküntü bizzat görüldüğünde çok daha kötüydü, sanki bir sürü çekiç darbesi yemiş de her nasılsa sağ kalmış gibiydi. Yüzünün derisi de yara izlerinden oyuk oyuktu. Yanağındaki kabuk bağlamış, rengi sararan sıyrığa bakılırsa, izlerin hiç değilse bazıları yakm zamanlarda olmuştu. Yamuk ağzı ise yine her zamanki o çarpık gülümsemeyi sergiliyordu. Sanki yarattığı tiksintinin farkındaydı ve bundan çok eğleniyordu.

Fakat en rahatsız edici olanı gözleriydi. Küçük ve hiç kırpmadığı gözleri siyah camlar gibi donuk ve boştu.

Gözleri bir an bana takılınca buz kestim, ama ilgisini ancak çok kısa süre üstümde tutabildim.

Ölü gözler Sophie'ye kaydı, bir an onun üzerinde kaldıktan sonra Wainwright'a döndü.

“Ne bakıyorsun, bok mu var?”

Aksam yereldi, ama sesi şaşırtıcıydı: Boğuk ve beklenmedik biçimde yumuşaktı. Wainwright işin arkasını bırakmalıydı, fakat kendisiyle bu şekilde konuşulmasına alışkın olmayan arkeolog öfkeyle alaycı bir karşılık verdi.

“Tanrım, bu şey konuşabiliyor!”

Monk ona doğru adım atarken ayak kelepçesi kopacak gibi gerildi, rahat hareket edemeyen ayakları ıslak çimenlere sürtünerek hışırdadı. Hemen ardından iki gardiyan onu kollarından kavradı. İri yarı adamlardı, ama mahkûmun yanında bodur kalıyorlardı. Güçlerini toplayıp onu zaptetmeye çalışırlarken sarfettikleri gayretten gerildiklerini görüyordum.

Yaşı daha ileri olan, kır saçlı ve kırışık yüzlü bir gardiyan, “Haydi jerome, kendine gel,” dedi.

Katil, Wainwright'a dik dik bakmayı sürdürüyor, kelepçeli elleri gevşekçe sallanıyordu.

Omuzları ve gövdesi muazzam genişti, sanki ceketinin içine bovlng toplan tıklılmış gibi.

Siyah gözlerini, hiç kırpmadan Wainwright'ta sabitledi.

“Adm ne senin?”

Terry aniden gelişen atışma sırasında afallamış gibiydi, ama sonra ileri çıkıp, “Onun adı seni ilgilendirmez,” dedi.

“Tamamdır. Kime bulaştığını bilmek isterse ona göstermekten çok memnun olurum.”

Wainwright olanca boyuyla dikleşerek mahkûmun gözlerinin içine bakarken, “Ben Profesör Leonard Wainwright,” dedi. “Öldürdüğün genç kadınların cesetlerinin çıkarılmasından ben sorumluyum. Ve eğer birazcık aklın varsa, işbirliği yapmanı şiddetle tavsiye ederim.”

Yanımda Sophie'nin bir nefes vererek, “Tanrım,” dediğini işittim.

Monk'un ağzı kavislendi. “Profesör,” dedi dudak bükerek, sanki sözcüğü deniyordu. Bir anda gözleri bana çevriliverdi. “Bu kim?”

Terry şaşkın görünüyordu, o yüzden ben cevapladım. “Adım David Hunter.”

“Hunter,” diye tekrar etti Monk. “Anlamına uyarak yaşanacak bir [isim1.](#)”

“Monk da öyle2,” dedim gayriihtiyarî.

Siyah gözler delercesine bana bakıyordu. Derken ağır bir vızıltı işitildi, fark ettim ki Monk gülüyordu.

“Ukala dümbeleğinin tekisin, değil mi?”

Ancak şimdi dönüp Sophie'ye gözlerini dikti. Ama Terry onun kim olduğunu sorma fırsatı vermedi.

“Tamam, tanıştınız işte,” deyip, onu götürmeleri için gardiyanlara işaret etti. “Haydi, çabuk, vakit kaybediyoruz.”

“Adamı duydun gülen çocuk.” Sakallı, tıknaz bir adam olan diğer gardiyan, Monk'u çekerek uzaklaştırmaya çalışıyordu. Adeta bir heykeli çekerek hareket ettirmeye uğraşır gibiydi.

Mahkûm aniden kafasını ona çevirip göz göze gelerek ürkütücü bakışıyla dik dik baktı ve, “Sakın beni çekiştirme,” dedi.

Atmosfer zaten gergindi, ama şimdi hava birdenbire elektrikle yüklenmiş gibi oldu. Nefesleri hızlanırken Monk’un göğsünün inip kalktığını görebiliyordum. Ağzının köşesine bir tükürük kabarcığı yapışmıştı. Derken bir adam Monk’u çevreleyen polis memurları arasından geçip geldi.

“Komiser, ben Clyde Dobbs, Bay Monk’un avukatıyım. Müvekkilim arama çalışmasında işbirliği yapmayı gönüllü olarak kabul etti. Taciz edilmesi gerektiğini pek sanmıyorum.”

Aynı anda hem sıkkın hem de dil döküyor izlenimi vermeyi başaran ince, genizden gelen bir sesi vardı. Onu daha önce fark etmemiştim. Ellilerindeydi; seyrek kır saçlarının altından kafasının pembe derisi görünüyordu. Ayağındaki lastik çizmeler ve su geçirmez ceketinin yanında elindeki evrak çantası gülünçlük derecesinde ilgisiz duruyordu.

“Kimsenin onu taciz ettiği yok,” diyerek tersledi Terry. Sakallı gardiyana bir bakış atınca, adam homurdanarak Monk’un kolunu bıraktı.

“Teşekkür ederim,” dedi avukat. “Lütfen devam edin.” Terry’nin çene kasları gerildi.

Kafasıyla gardiyanlara hızlı bir işaret çaktı. “Getirin onu.”

Gardiyanlar onu zorlanarak geri çekmeye çalışırken Monk, “*Siktir olun!*” diye bağırdı.

Gözleri birdenbire manyakça bir ifadeye büründü. İşin nasıl bu kadar çabuk ters gitmeye başladığına inanamayarak afallamış bir şekilde seyrettim. Terry’nin bir şey yapmasını, idareyi ele almasını bekledim, ama o donup kalmıştı. An uzadıkça uzadı, gerildi ve parçalanıp şiddete dönüşmesine ramak kaldı.

Ve derken Sophie öne çıktı.

“Merhaba, ben Sophie Keller,” dedi rahat bir sesle. “Mezarları bulmana yardım edeceğim.”

Bir saniye kadar cevap gelmedi. Sonra siyah gözler hızla Terry’den Sophie’ye çevrildi.

Monk'un ağız kıpırdanırken gözleri kırıldı, sanki sözcükleri nasıl oluşturacağını hatırlamaya çalışmış gibi.

“Yardıma ihtiyacım yok.”

“Harika, o halde hepimiz için çok daha kolay olacak. Fakat ne olur olmaz diye ben buradayım, tamam mı?” Ona gülümsedi. Flörtçü veya sinirli değil, normal, olağan bir gülümsemeydi sadece. “Ah, ayrıca ayaklarındaki kelepçenin çıkarılmasını da istersin herhalde. Onlarla fazla yürüyemezsin.”

Hâlâ gülümseyen yüzüyle Terry'ye dönünce, son yorumuna onu da dahil etmiş oldu. Diğer polis memurlarının bakışıklarını görebiliyordum. Gardiyanlara başıyla onay verirken Terry'nin yüzü kırmızıydı.

“Sadece ayaklarındaki. Kelepçeler kalsın.”

Bunu sert bir tonla söylediye de, onun az önce kontrolü kaybetmeye ne kadar yaklaştığını fark etmemiş kimse yoktu orada. Terry bir miktar otorite görüntüsünü tekrar kazanmaya çalışırken Roper'm sinirli bir şekilde seyrettiğini gördüm, diğer memurların yüzlerinde de imalı bakışlar vardı. Sophie olmasaydı, kimbilir neler olurdu. Ortamı yatıştırmakla kalmamış, hiç değilse Monk'la geçici de olsa uyumlu bir ilişki kurmayı becermişti.

Bir iki dakika önceki patlamanın ardından şimdi mahkûm hâlâ öfkeli olsa da, sessiz ve hizaya gelmiş haldeydi. Patikada yürütülürken kocaman kafa dönüp Sophie'ye baktı.

Soğuk sabah havasında buğulanan nefeslerimizle arkalarından gittiğimiz sırada Wainwright, “Bayan Keller'ın yeni bir evcil hayvanı oldu galiba,” dedi.

“İyi halletti,” derken, bozum olan bir tek Terry değilmiş diye düşündüm.

“Öyle mi düşünüyorsun?” Önümüzde yürüyüşlerini seyrederken Wainwright'm bakışı dostça değildi. “Umalım da onu ısırmaaya karar vermesin.”

Bozkır bizi engellemek için elinden geleni yapıyordu âdeta. Sıcaklık birden düşerken hemen

hemen aynı anda yağmur da yağmaya başladı. Kasvetli, tekdüze sağanağın altında çimenler ve fundalar yassıldı, tenler kadar ruhlar da üşüdü.

Jerome Monk ise aldırışsız görünüyordu. Tina Williams'ın boş mezarının başında dururken yağmur kel kafasından aşağı süzülüp, ortaçağ kiliselerindeki çörtenleri onurlandıracak suratından damlıyordu. Sanki yağmurun ne farkındaydı ne de umursuyordu.

Geri kalanımız için aynı şey söylenemezdi.

“Hiç umut yok!” dedi Wainwright ansızın, yağmur suyunu yüzünden eliyle süpürürken.

Arkeolog iri yarı vücudunu daha da büyük gösteren ağır iş tulumlarından giymişti.

Kıyafetlerinin üzerine giydiği ve her yanına siyah çamur sıvaşmış olaı tulum da sınırları gibi yıpranmaya başlıyordu.

ilk kez sempati hissettim. Üzerimdeki tulum el bileklerime ve boynuma sürtünüyor, soğuga rağmen beni terletiyordu. Kapüşonumun tepesinden gümüş boncuklar gibi su damlıyor, arada sırada soğuk bir damla tulumumdan içeri giriyordu. Polis kordonu hâlâ yerindeydi, ama adli bilim çadırı sökülmüş ve boş mezar daha şimdiden çamurlu suyla dolmaya başlamıştı. Birkaç gün önce buraya son gelişimden bu yana, berbat havadan ve sürekli ayak altında çiğnenmesinden ötürü mezarın etrafındaki toprak hain bir batağa dönmüştü. Oraya doğru dikkatle ilerlediğimiz sırada polis memurlarından küfürler geliyordu, bir keresinde Wainwright'ın ayağı kaydı, neredeyse düşecekti. Onu tutmak için davrandığımda ters bir tavırla, “Yok bir şeyim,” dedi. Monk bile güçlük çekiyor gibiydi, elleri birbirine kelepçeli olduğundan dengesini korumakta zorlanıyordu.

Avukatı hariç, biz siviller, yani Wainwright, Sophie ve ben, yaklaşmamamız yönünde aldığımız talimata sözde uyararak, mahkûmu çevreleyen gruptan biraz uzak duruyorduk.

Aramıza bir kadavra köpeği ile eğiticisi katılmıştı. Springer spanyel cinsi av köpeği çürümeyle oluşan gazların en hafif izini bile koklayarak bulmak üzere eğitilmişti, ama önce

bir mezar bulmamız gerekiyordu. Ve Monk bize bu konuda yardım etmek için hiç acele etmiyor gibiydi.

Her iki yanında iki gardiyanla, Tina Williams'm gömüldüğü sığ çukura bakarken, sanki özel bir şakaya gülümser gibi dudakları yine bükülmüştü. Fakat sonunda fark edecektim ki, ağzının doğal duruş şekli buydu: O düğme gözlerin gerisinde aklından her ne geçiyorsa, ağzının o şekliyle bir ilgisi yoktu, tıpkı köpekbalıklarının orak şeklindeki sırtıtlarının da bir düşünceyle ilgisi olmadığı gibi.

“Bir şey hatırladın mı Monk?” diye sordu Terry.

Cevap gelmedi. Mahkûm bütün dikkatini mezara vermesine rağmen, o kadar tepkisizdi ki, Siyah Kayalık'ın kayalarıyla aynı granitten oyulmuş sanılsa yeriydi.

Sakallı gardiyan Monk'u dürterek, “Adamı duydun gülen çocuk,” dedi.

Monk dönüp bakmadan, “Lanet ellerini kendine sakla,” dedi haşin bir sesle.

Gardiyan kendini frenlerken Monk'un avukatı abartılı bir şekilde iç çekti. “Müvekkilimin burada kendi isteğiyle bulunduğunu hiçbirinize hatırlatmam gerekmediğinden eminim. Tacize uğrayacaksa, bu işe derhal son verebiliriz.”

“Kimse kimseyi taciz etmiyor.” Terry sırtını kamburlaştırmıştı, ama yağmurdan değildi:

Vücutunda biriken gerilim statik elektrik gibi sığıyordu âdeta. “Buraya gelmeyi

‘müvekkiliniz’ istedi. Nedenini sormaya hakkım var.”

Dobbs'un incecik saçları rüzgârda titreşiyor, ona kızgın bir yavru kuş görünümünü veriyordu.

Evrak çantası hâlâ yanındaydı. Acaba içinde önemli bir şey var mı, yoksa sadece alışkanlıktan mı taşıyor diye merak ettim.

“Müvekkilimin çıkış izninde koşulan şarta göre, kendisi burada Zoe ve Lindsey Bennett'in mezarlarının yerinin saptanmasına yardım etmek için bulunuyor, başka hiçbir şey için değil.

Başka bir konuda kendisine sora sormak istiyorsanız, hapishaneye dönebiliriz, böylece uygun

ortamda resmî bir görüşme yapabilirsiniz.”

“İyi, her neyse.” Terry tiksintisini gizlemeye çalışmadı. “Zaman doldu Monk. Yeterince gezdin dolaştın. Şimdi bize diğer mezarların yerini söyle, yoksa hücrene geri dönebilirsin.”

Monk çukurdan gözlerini kaldırdı ve bozkıra doğru baktı. Ellerini kaldırıp kafasından geçirirken kelepçesi şıkırdadı. “Orada.”

Herkes onun gösterdiği yere baktı. Anayola ve patikaya mesafesi daha da uzaktı. Yer yer topraktan çıkmış kaya uzantıları veya katırtırnağı adacıkları hariç, funda ve çimenle kaplı özelliksiz bir düzlükten başka bir şey görülmüyordu.

“Hangi civarda?” diye sordu Terry.

“Söyledim ya. Orada.”

“Tina Williams’ı gömdüğün yere yakın değiller yani?” “Yalan olduklarını hiç söylemedim.”

“O zaman bizi buraya ne halt etmeye getirdin?”

Monk’un siyah gözlerindeki bakışı yorumlamak olanaksızdı. “Görmek istedim.”

Terry’nin çene kasları şişti. Onu hiç bu kadar gergin görmemiştim, ama şu an kontrolünü kaybetmeyi kaldıramazdı. Keşke Lucas burada olsaydı diye geçti içimden. Yaşlı adamın yatıştırıcı bir varlığı vardı, üstelik Terry’nin altından kalkamayacağı bir işin içinde olduğu artık belli olmuştu.

“Ne kadar uzakta?” diye sordu Terry. Kendini zapt etmek için gözle görülür bir çaba harcıyordu. “Elli metre? Yüz metre? Beş yüz metre?”

“Oraya gidince anlarım.”

“Civarında işaret olabilecek bir şey var mıydı, hatırlıyor musun?” diye sordu Sophie çabucak.

Terry’nin yüzünde gıcık olduğuna dair bir ifade belirip kayboldu, ama sözünü kesmedi.

“Mesela büyük bir kaya, bir katırtırnağı kümesi, bunun gibi gibi bir şey?”

Monk ona baktı. “Hatırlayamıyorum.”

Wainwright küçümseyerek burnundan bir nefes verdi. “Böyle bir şeyi insan kolay kolay unutmaz sanırdım.”

Arkeologun bas tonundaki gümbürtüsü bir kez daha nemli havada taşınarak mahkûma ulaştı. Monk’un kafası Wainwright’a döndü.

“Peki, *ne hatırlayabiliyorsun* Jerome? Uğraşsaydın belki...” diye lafa başladı Sophie, ama Terry sözünü kesti.

“Pekala, şu işi yapıp bitirelim. Sadece göster bize.”

Sophie öfkelenmiş görünüyordu, ama herkes hareketlen-mişti bile, Monk’un başkasıyla karıştırılmayacak suretini yine bir grup üniforma çevrelemişti.

Botlarımız bataklığa dönmüş toprağa batıp çıkararak arkalarından zar zor ilerlemeye başladığımız sırada, “Bu tam bir komedi,” diye homurdandı Wainwright. “Bu yaratığın bize bir şey söyleme niyetinde olduğuna inanmıyorum. Bizimle dalgasını geçiyor.”

“Onu kışkırtmaya bir son verseniz bunun yardımı dokunabilirdi,” dedi Sophie, hâlâ kızgındı.

“Bunun gibi yaratıklara zayıflık göstermeyi göze alamazsın. Kumandanın kimde olduğunu bilmeleri gerekir.”

“Gerçekten mi?” Sophie’nin sesi tehlikeli biçimde tatlıydı. “Bakın ne diyeceğim. Siz bana işimi öğretmeyin, ben de size nasıl çukur kazacağınızı.”

Arkeolog sert sert ona baktı ve, “Bu düşüncelerinizin 11 Emniyet Müdürü Simms’e aktarılmasını sağlarım,” dedikten sonra hızlanıp bizi geçti.

“Uyuz,” dedi Sophie alçak sesle, gerçi arkeologun işitemeyeceği kadar da alçak değildi. Bana dik dik bakarak, “Ne var?” dedi.

“Ben bir şey demedim.”

Çarpık bir gülümseme sergiledi. “Söylemene gerek yoktu.” Omuzlarımı silktim. “Bütün görev kuvvetiyle aranı bozmayı istiyorsan, seni durdurmana izin verme.”

“Affedersin, ama bu lanet vaka o kadar *asap bozucu* ki. İşimi doğru dürüst yapmama izin vermeyeceklerse burada olmamın anlamı ne? Terry Connors’a gelince de...” Bir iç çekip kafasını iki yana salladı. “Bu işi tamamen yanlış yapıyorlar. Monk’un bizi öylece parmağında oynatmasına izin vermemeliyiz, mezarların yerini gösterecek bir nirengi noktası söylemesi için onu zorlamadan olmaz. Böyle bir şey hatırlamıyorsa mezarları tekrar nasıl bulacak?”

“Yalan mı söylüyor sence?”

“Söylemek zor. Bir an kararsız görünüyor, bir sonraki an emin. Şimdi nereye gittiğini biliyor gibi davranıyor, ama söz konusu olan bir cesedi taşımaksa bu lanet yol herkes için fazlasıyla uzun.” Monk’un ilerimizde koyu renk üniformalar arasında göze çarpan beyaz kafasına bakarken kaşlarını çatıyordu. “Ben etrafa bir göz atacağım. Size yetişirim.”

Geri dönüp, Siyah Kayalık’a giden patıkaya doğru yürümeye başladı. Şüphelerini anlayabiliyordum, fakat yapabileceğim bir şey yoktu. Bataklığın içlerine daha fazla ilerledikçe yürümek daha da zorlaşıyordu. Yağmur suyunu iyice çekmiş turba toprağı botlarımıza işliyor, fundalar ve uzun bataklık çimenleri bacaklarımıza takılıyordu. Monk’un her zamankinden daha fazla güçlük çekmesi onun buralarda çok rahat olduğu efsanesini yalanlıyordu. Defalarca tökezledi ve ayağı takıldı, dengesini sağlamasına yardım eden gardiyanlara homurdadı.

Roper’ın diğerlerinden geride kaldığını ve telsiziyle konuştuğunu fark ettim. Alçak sesle konuşmasına rağmen, ona doğru yaklaştıkça rüzgâr sayesinde sözleri parça parça kulağıma geliyordu.

“... özgüvenli değil efendim... Evet... evet... Elbette efendim. Sizi bilgilendirmeye devam edeceğim.”

Beni görünce konuşmayı bitirdi. “Efendim” ifadesi hayra alamet değildi, zaten Simms’e rapor verdiğini tahmin etmek için dahi olmak gerekmezdi. Bunu Terry’nin bilip bilmediğini merak

ettim.

“Yürüyüş hoşunuza gidiyor mu Dr. Hunter?” Sırıtan polis memuru bana ayak uydurarak yanımda yürümeye başladı. “Artık iyice maratona döndü, değil mi?”

Memurda sinir bozucu bir şey vardı. Farelerinkine benzeyen dişleri için suçlanamazdı, ama sırtıtışı bana güven vermeyecek kadar istekli ve dalkavukçaydı.

“Taze hava iyi geliyor.”

Kafasını hızla sallayıp, sanki yemek sonrası sohbetinde espriyi patlatmışım gibi kıkırdadı.

“Benim için biraz fazla, ama ne yaparsınız işte. Ee, Monk hakkında ne düşünüyorsunuz?

Harika bir tip, değil mi? Yüzü lanet bir Picasso resmi gibi.”

Sen de yağlıboya tablo değilsin. “Çürükleri nasıl olmuş? Kavga mı etmiş?”

“Sayılmaz.” Roper’ın sırtıtışı genişledi, ama sırtı bize dönük yürüyen Monk’a hâlâ cin gibi bakıyordu. “Geçen gece yine sağa sola saldırmış, ‘zapt edilmesi’ gerekmiş. Az kalsın bütün operasyonu iptal edecektik. Görünüşe bakılırsa, ışıkların kapatılmasının ardından öfke nöbetine girdikten sonra, yine o gösterilerinden birini sergilemiş. O yüzden gardiyanlar ona gülen çocuk diyor. Kimse bulmasa da kendisi çok komik buluyor anlaşılan. Hey, gene ne oluyor?”

İleride bir kargaşa başlamıştı. Monk’un içinde olduğu gruba havlayan Alman çoban köpeği, eğiticisi tarafından zaptedili-yordu. İlk başta etrafındaki üniformalardan dolayı neler olduğunun göremedim, sonra gardiyanlardan ikisi yana çekildi.

Monk yere düşmüştü. Kocaman adam çamurlu çimenlerin içinde ayağa kalkmaya çabalıyordu. Polis memurları ve gardiyanlar etrafına üşüşmüşlerdi, onu ayağa kaldırıp kaldırmama konusunda emin değildiler.

“... siktirin başımdan!” Monk elleri kelepçeli halde hantal hantal yerden kalkmaya uğraşırken, avukatı Terry’nin karşısına çıktı.

“Şimdi memnun musunuz? Bu hiçbir biçimde kabul edilemez!”

“Yaralanmadı,” dedi Terry, ama somurtuk ve savunmacı bir hali vardı.

“Umarım öyledir, çünkü yaralanmışsa sizi sorumlu tutarım. Müvekkilimin ellerinin hâlâ kelepçeli olması için kesinlikle hiçbir sebep yok. Kaçma tehdidi oluşturmuyor, ayrıca bu arazide kelepçe kesinlikle tehlikeli.”

“Kelepçeyi çıkartmayacağım.”

“O halde bizi minibüse geri götürebilirsiniz, zira burada işimiz bitti.”

“Ah, demek...”

“Müvekkilimin polisin uzlaşmazlığı yüzünden yaralanmasına izin vermeyeceğim. Ya kelepçeleri çıkarırsınız ya da mezarları arama işinde işbirliği yapmayı sona erdirir.”

Monk hâlâ bir tepeciğin üstünde yatıyordu, kafasını kaldırmış onlara bakarken nefesi ağzından buhar gibi çıkıyordu. “Ellerinde bu varken yürümeye çalışmak ister misin?” dedi, kelepçeli ellerini uzatarak.

Terry ona doğru bir adım attı, bir saniye kadar Monk’un suratına tekme atacağını gerçekten sandım. Sonra durdu, bütün vücudu gergin ve kaskatıydı.

“Soruşturma Amiri’ni aramamı ister misiniz?” diye sordu Roper.

Simms’e rapor verdiğini işitmemiş olsaydım, yardım etmeye çalıştığına inanabilirdim. Onun bu önerisi Terry’nin karar vermesini sağladı.

“Hayır.” Dudakları sımsıkı kapalı halde polislerden birine başıyla onay verdi. “Kelepçeyi çıkart.”

Polis öne çıktı ve kelepçenin kilidini açtı. Monk’un yüz ifadesi, ayağa kalkarken hiç değişmedi; giysileri sıırılsıklam olmuş ve çamura bulanmıştı. Bileklerini esnetirken kocaman elleri mengeneler gibi açılıp kapandı.

Terry, “Oldu mu?” diye sordu Dobbs’a ve cevap vermesine fırsat bırakmadan Monk’a doğru

ilerledi. İkisi de aynı boylardaydı, ama her nasılsa mahkûm onun iki katı görünüyordu. “Beni gerçekten mutlu etmek ister misin? Uğraş biraz. Lütfen.”

Monk bir şey demedi. Ağzı hâlâ o yanıltıcı çarpık gülümseme halinde kıvrılmıştı, ama siyah gözleri çoktan ölmüş gibiydi.

“Ben gerçekten sanmıyorum...” diye söze başladı Dobbs.

“Kes sesini.” Terry gözlerini Monk’tan ayırmadı. “Daha ne kadar var?”

Mahkûmun kocaman kafası arkaya dönüp bozkıra baktığı an uzaklardan bir bağırış işitildi.

“*Buraya! Buraya!*”

Herkes o yana döndü. Sophie biraz ileride alçak bir tepenin üzerinde durmuş kollarını başının üzerine kaldırarak sallıyordu. Heyecanı, çiseleyen yağmur ve pusa rağmen açıkça belliydi.

“*Bir şey buldum!*”

Gömülmüş bir ceset her zaman izler bırakır. İlkın, mezarı yeniden doldurmada kullanılan toprağın bir kısmının yerini ceset alacaktır, bu da yüzeyde görülür bir tümseğe yol açar. Fakat etlerle kasların çözünerek toprağa işlemelerine neden olan ve yavaş ilerleyen bir süreç olan çürüme başlarken, tümsek de çökmeye başlar. Nihayetinde, ceset yalnızca kemikleri kalana dek çürüdüğünde, toprakta hafif bir çöküntü bırakır ki, bu da mezarın yerini belli eder.

Bitkiler de faydalı ipuçları sağlayabilirler. Kazma işlemi sırasında zarar gören bitkiler ve çimenlerin eski hallerine dönmeleri zaman alacaktır, özenle tekrar yerlerine konulmuş olduklarında bile. Aylar geçip ceset çürümeye başladığında, saldığı besinler mezar üzerindeki bitki örtüsünü besleyecektir, bu da etraftaki bitkilerdekinden daha hızlı bir büyümeye ve daha bol yapraklara yol açacaktır. Bu farklar hafiftir ve çoğu kez güvenilirmezdir, ama ne aradığınızı biliyorsanız görürsünüz.

Sophie patikadan tahminen elli metre ileride, derin bir çukur alanın ortasında bulunan alçak bir tümseğin yanında duruyordu. Tümsek göl otuyla örtülüydü; karman çorman, tel gibi saplar

rüzgârda dalgalanıyordu. Roper'ı Monk ve öteki polis memurlarıyla bırakarak Wainwright ve Terry ile birlikte oraya gittim. Sophie'ye ulaşmak için üçümüzün sık katırtırnakları ve geçit vermez bir bataklık kesiminin etrafından dolanması gerekti. Sophie bizi karşılamak için bir girişimde bulunmadı, sanki arkasını dönerse kaybolabileceğinden korkuyormuş gibi tümseğin yanında merakla dikiliyordu.

Biz çukurluğun kenarlarından kayarak inerken, "Bence bu bir mezar olabilir," dedi nefes nefese.

Haklıydı, mezar *olabilirdi*. Ya da kesinlikle hiçbir şey olmayabilirdi. Tümsek yaklaşık bir buçuk metre uzunluğunda, altmış santim genişliğindeydi ve en yüksek noktasında yüksekliği kırk beş santim kadardı. Şayet düz bir arazide veya bir parkta olsa, muhtemelen çok daha kayda değer olurdu. Fakat burası bir bozkırdı, rastgele çöküntü ve tümseklerle dolu engebeli bir araziydi. Ayrıca, tümseği kaplayan çimenler diğer taraflarda büyüyenlerden farklı görünmüyordu.

"Bana pek öyle gelmedi." Terry şüpheyle Wainwright'a döndü. "Sen ne düşünüyorsun?"

Arkeolog tümseğe bakarken dudaklarını büzdü. Bu benden çok onun alanına giriyordu. Aslına bakılırsa, bir de Sophie'nin. Arkeolog küçümseyerek tümseği ayağıyla dürttü.

"Eğer zemindeki her tümsek hakkında aşırı heyecanlanacaksak, bu çok uzun bir arama olacak sanırım."

Sophie kızardı. "Aşırı heyecanlanmış değilim. Ayrıca aptal da değilim. Neyi arayacağımı biliyorum."

"Doğru." Wainwright bu sözcüğe çok zengin anlamlar yüklemişti. Belli ki, daha önce kendisine haddini bildiren Sophie'yi affetmemişti. "Pekala, maalesef ben aynı kanıda değilim. Ama tabii benim elimde topu topu otuz yıllık arkeoloji deneyiminden başka bir şey yok."

Terry geri dönmek üzere hareketlenerek, “Bununla harcayacak kadar vaktimiz yok,” dedi.

“Dur, bekle,” dedi Sophie. “Bak, arkeolog olmayabilirim, ama...”

“Ki hepimiz bunda hemfikiriz,” diyerek araya girdi Wainwright.

ama en azından bir dinleyin. İki dakika, hepsi o kadar, tamam mı?”

Terry kollarını kavuşturdu, yüzü ifadesizleşti. “İki dakika.” Sophie derin bir nefes aldıktan sonra hemen söze başladı. “Monk’un bizi götürdüğü yer... hiç anlamı yok. Tina Williams’in mezarı tam benim olmasını beklediğim yerde çıktı...”

“Artık nerede olduğunu bildikten sonra bunu söylemek kolay,” dedi Wainwright, burnundan bir nefes vererek.

Sophie onu duymazlıktan geldi, tamamen Terry’ye odaklanmıştı. “Mezar patikadan uzak değildi, yani ulaşılması nispeten kolay bir yerdeydi. Ayrıca, arazinin dış hatlarını takip ediyordu, çünkü patikadan ayrılan biri zaten kendini doğal olarak o noktada bulacaktı.

Mezarın onu bulduğumuz yerde olması *anlam ifade ediyordu.*”

“Ee?”

“Eesi, Monk diğer mezarların yerlerini belirleyecek falan değil. Bizi bataklığın daha içlerine götürüyor baksana, yani bozkırda o karanlıkta cesetleri taşıyarak onca yolu mu kat etmiş? Ne kadar güçlü biri olduğu umurumda değil, bunu niye yapsın ki? Ayrıca cesetlerin gömülü olduğu yerlere ulaşmasında kendisine rehberlik edecek herhangi bir nirengi noktası da hatırlamıyor.”

Terry kaşlarını çattı. “Nereye varacaksın?”

“Onun hiç değilse *bir şey* hatırlamasını beklerdim, insanlar bir şeyi gizledikleri zaman, farkında olsun veya olmasınlar, kendilerini hizalamak için nirengi noktaları kullanırlar. Ama Monk rastgele ilerliyor gibi görünüyor. Ya yeri unuttu ya da bizi bile bile yanlış yöne götürüyor.”

“Ya da belki sadece yanılıyorsun,” diyen Wainwright kibirli bir gülümsemeyle Terry’ye döndü. “Bayan Keller’ın bahsettiği Winthrop tekniklerine aşınayım. Ara sıra benim de kullanmış-lığım vardır, ama ağırlıklı olarak sağduyudan ibarettirler. Fazla abartıldıklarını düşünüyorum.”

Sophie, “O halde uygulaman yanlıştır,” diyerek cevabı yapıştırdı. “Ceset taşıyan birinin cesedi bırakmış olabileceği en olası noktaları bulmak için tekrar patikaya gittim. Yürümenin rahat ve kolay olduğu, ne çok dik ne de sürekli bataklık halinde olan kısımları. Geçen birkaç gün içinde böyle yerlerden birkaç tane buldum, ama bu sefer biraz daha ileri gitmeye çalıştım.” Parmağıyla patikayı, Tina Williams’ın mezarına giderken onu bıraktığımız noktanın biraz ötesini işaret etti.

“Orada, bozkırın patikadan uzaklaşırken hafif eğim yaptığı bir kısım var. Taşdığı cesedin ağırlığıyla mücadele ederek yürüyen birinin bozkıra girmek için kullanacağı doğal bir nokta orası. Zeminin engebe şekli yüzünden, huni gibi daralan bir yol sizi şu büyük katırtırnağı adacığınaya götürüyor. Dip tarafını dolanmak tepesini dolanmaktan daha kolay ve sonra kendinizi bir sel yatağında buluyorsunuz, o da sizi tam buraya getiriyor. Yani gizli bir çukurluğa... Ve rastlantıya bakın ki, orada da mezar boyutunda bir toprak tümseği bulunuyor.” Savında bir boşluk bulması için Terry’ye meydan okurcasına kollarını kavuşturdu. Gerideki tümseğe bakarken Terry’nin yanak kasları sıkılıp gevşiyordu.

“Bu saçmalık,” diye kükredi Wainwright, artık düşmanlığını gizleme zahmetine girmiyordu.

“Bu bilim değil, hüsnu kuruntu!”

“Hayır, senin de dediğin gibi, sadece sağduyu,” diyerek aynen karşılık verdi Sophie. “Domuz inadına tercih ederim.” Wainwright cevap vermek üzere dikleşti, ama ondan önce davrandım.

“Burada tartışıp durmanın anlamı yok. Kadavra köpeğini getirelim de bir kontrol ettirelim. Bir şey bulursa, kazmamız gerekir. Bulamazsa da yalnızca birkaç dakika kaybetmiş oluruz.”

Sophie bana gülümsedi, Wainwright ise her zamankinden daha inatçı görünüyordu. Saplanan bıçağı biraz daha burma arzuma direnemedim. Duyduğu rahatsızlıktan çok fazla haz almamaya çalışarak, “Tabii sen burada kesinlikle bir şey olmadığından emin değilsen?” diye sordum. “Uzman olan sensin.” Sanki kendi fikriymiş gibi, “Emin olmanın zarar olmaz herhalde...” demek zorunda kaldı.

Terry aşığıya, tümseğe baktı, sonra iç çekti ve uzun adımlarla çukurluğun tepesine çıktı. Roper ve diğerlerine “Buraya gelin!” diye bağırdıktan sonra Sophie’ye döndü. “Biraz konuşmak istiyorum.”

İkisi işitemeyeceğimiz bir mesafeye gittiler. Ne dendiğini duymuyordum, ama hararetli bir konuşmaya benziyordu. Bu arada Wainwright tümseği kolaçan ediyor, ayaklarıyla yokluyordu.

“Kesinlikle daha yumuşak,” diye mırıldandı. Aletlerini taşımak için yapı ustalarının kullandığı türden kalın, deri bir alet kemeri takmıştı. Kemerden ince, metal bir çubuk aldı ve açmaya başladı. Hafif bir sondaydı bu; bir ucu sivri, bir metre boyunda, açılır kapanır ince bir boru.

“Ne yapıyorsun?” diye sordum.

Kısa kolları açarken bütün dikkatini verdiğinden kaşlarını çatıyordu; sonda bu haliyle başı olmayan ince bir bahçe küreğine benziyordu. “Tabii ki sondaj yapacağım.”

Altüst edilmiş toprak genellikle civardaki zeminden daha gevşek olur, bu da çoğu kez orada bir mezar olduğunun bir diğer göstergesi sayılırdı. Fakat benim kastettiğim bu değildi.

“Eğer gömülü bir şey varsa hasar vereceksin.”

“Köpeğin koklayabilmesi için zaten hava delikleri açmak zorundayız.”

Dediği doğruydu aslında. Kadavra köpekleri çürümenin kokusunu birkaç metrelik toprağın altından alabilseler de, yine de delikler açılması çürümeyle salman gazları saptamalarına

yardımcı olurdu. Ama delik açmanın daha az hasar verici yollar vardı.

“Bence...”

“Teşekkürler Dr. Hunter, ama tavsiyeni istersem sorarım.”

Sondayı güdük saplarından tutarak kuvvetli bir şekilde tümseğin içine sapladı. Beni dinlemeyeceğim bildiğimden, sondayı sertçe çekip tekrar daldırırken dişimi sıkıp sustum.

Sonda sokma temel bir arkeoloji tekniği idi, ama bir adli bilim vakasında sakıncaları vardı.

Kemiklere ölümden önce verilen hasar ile ölüm sonrası sivri uçlu bir metal sondanın sebep olduğu hasarı birbirinden ayırt etmek olanaklı olmakla beraber, böyle bir karışıklık istenmezdi. Wainwright da bunu benim kadar biliyordu.

Ama tabii böyle bir durum benim sorunum olurdu, onun değil.

Roper ile diğerleri yanımıza gelirlerken Sophie ve Terry tartışmalarını bitirdiler. İkisi de mutlu görünmüyordu. Terry doğruca, tümseği görebilecekleri şekilde çukurluğun kenarında ayakta duran Monk ile avukatının yanına gitti.

“Bu sana bir şey hatırlattı mı?”

Monk tümseğe gözlerini dikmiş bakarken, elleri iki yanında gevşekçe sarkıyordu. Ağız hâlâ alaycı bir gülümseme halinde kıvrıktı, ama bence şimdi gözlerinde ihtiyat okunuyordu.

“Hayır.”

“Yani bu mezarlardan biri değil mi?”

“Sana söyledim, oradalar.”

“Birdenbire çok emin göründün. Hatırlayamadığım söylemiştin ya az önce.”

“Sana söyledim, oradalar!”

Sakallı gardiyan elini Monk’un omuzuna hafifçe vurarak, “Sesini yükseltme gülen çocuk, seni duyabiliyoruz,” dedi.

“Siktir git Monaghan!”

“Kelepçeleri tekrar takmamı mı istiyorsun?”

Monk’un gövdesi öfkeden kabardıysa da, başka bir şey yapmasına fırsat kalmadan Sophie,
“Affedersin Jerome, bakar mısın?” dedi.

Kocaman kafa aniden dönerken Sophie gülümsedi. Terry bu sefer araya girme girişiminde bulunmayınca, ikisinin az önceki tartışmalarının en azından bir parçasının Sophie’nin olaya müdahalesi üzerine olduğunu tahmin ettim.

“Kimse senin söylediğinden şüpheleniyor değil. Ama bir şeyi düşünmeni istiyorum. Burada mezarları geceleri kazmış olmalısın, öyle değil mi?”

Güvenilir bir bahisti, çünkü zaten kurbanının cesedini güpegündüz gömme riskini alan pek az katil vardı. Fakat Monk’un avukatı bu işe hiç gönüllü değildi.

“İstemediğin takdirde cevap vermek zorunda değilsin. Önceden açıkça söyledim..”

“Kapa çeneni.”

Monk ona bakmamıştı bile. Sophie’ye kitlenen düğme gözleri bulandı. Bir iki saniye sonra evet anlamında kısaca kafa salladı.

“Hep geceleri olur.”

Ne demek istediğinden emin değildim. Sophie’nin belli belirsiz durakladığına bakılırsa o da emin değildi, ama bunu gayet iyi gizledi.

“Karanlıkta işler karmaşıklaşır. Hata yapmak kolaydır, hele de daha sonra hatırlamaya çalışırken. Mezarlardan hiç değilse birini burada kazmış olman mümkün mü? Hattâ ikisini de?” Monk’un gözleri Sophie’den tümseğe çevrildi. Kel kafasından elini geçirdi. “Olabilir...”

Bir an için, kafası karışmış gözüktü. Sonra Terry sözü aldı ve gördüğümü sandığım her ne ise, yok oldu.

“Buna vaktim yok. Hangisi? Evet mi hayır mı?”

Birdenbire mahkûmun gözlerine öfke ve delilik geri geldi. Terry’ye yüzünü döndüğünde

çarpık gülümsemesi manyakçay-dı.

“Hayır.”

“Bekle, Jerome...” diye söze başladı Sophie, ama şansım kullanmıştı.

“Pekala, bu kadar. Tekrar oraya gidelim,” dedi Terry, çukurluktan uzaklaşmaya başlarken.

“Ama kadavra köpeği geldi,” diye itiraz etti Sophie. “Hiç olmazsa ona bir şans ver.”

Terry duraksadı, yüzünden kararsızlık okunuyordu. Sanırım Wainwright olmasa Sophie'nin talebini reddedebilirdi. Az önceki sahne yaşanırken, arkeolog sonda işlemine devam etmişti.

“Neredeyse bitti,” dedi, sondayı toprağa bir kez daha batırırken. “Burada zeminin daha az dirençli olduğunu hissediyorsun, gerçi turba olduğu için emin olamam...”

Sonda bir şeye çarparken işitilebilir bir çattı yükseldi. Wa-inwright zıncı diye durdu. Bana bakmaktan kaçınarak, yüzüne düşünceli bir ifade yerleştirdi.

“Pekala, galiba burada bir şey var.”

Terry oraya gitti. “Taş olabilir mi?”

“Hayır, sanmam.” Wainwright derhal kontrolü ele alarak, köpek eğiticisini eliyle çağırdı. “Az önce açtığım çukurla başla.”

Kızıl saçlı ve rüzgârdan çatlamış açık tenli genç bir kadın polis olan köpek eğiticisi springer spanyeli tümseğe götürdü.

Monk, “Hayır! Yanlış yerdeyiz!” diye bağıırken dev yumrukları sıkılıydı.

Terry, Dobbs'a, ““Müvekkiline” söyle, eğer bir laf daha ederse kelepçeleri tekrar takacak,” diye çıkıştı.

Avukat gönülsüz görünse de, tehdit işe yaradı. Arkasındaki açık bozkıra bakıp yumruklarını gevşetirken Monk'un ağzı seyirdi.

“Kelepçe istemem,” diye geveledi.

Köpek, aşırı bir hevesle tümseği koklamaya başladı. Ülkede yalnızca birkaç tane kadavra

köpeği bulunuyordu, haklarında da hep iyi şeyler duymuştum. Ama yine de, şu an şüphelerim vardı. Çürümeyi dizginleyen turba, bazen süreci tam anlamıyla durdururdu. Bir köpeğin burnu ne kadar hassas olursa olsun, olmayan bir şeyin kokusunu alamazdı.

Fakat spanyelin kulakları neredeyse ânında havaya dikildi. Heyecanla inilleyerek, Wainwright'ın en son açtığı deliği tırmalamaya başladı. Eğiticisi onu hemen çekip uzaklaştırdı.

“Akıllı kızım!” Köpeği okşayan kadın polis Terry'ye baktı. “Tereddüte yer yok. Burada bir şey var.”

Bulduğumuz çukurlukta bir beklenti havası yayıldı. Terry gergin görünüyordu, ama üzerindeki baskıyı düşünürsek, onu suçlayamazdım. Kariyeri burada bulduğumuz şeyle değişebilirdi.

“Ne yapmak istersiniz amirim?” diye sordu Roper. İçinde bulduğumuz ânın ciddiyeti, yüzündeki gergin sızıyı silmişti.

Terry birdenbire kendine geldi. “Bir bakalım.”

Wainwright ellerini birbirine vurdu, daha önceki kuşkuculuğunu belli ki unutmuştu. “Pekala, bakalım mı neyiz varmış?”

Olay yeri ekibinden biri, içinde kazmalar, kürekler ve kazı aletleri bulunan bir çantayı çukurluğa getirip bir tangirtıyla beraber çimenlerin üzerine bıraktı. Wainwright çantanın fermuarını açtı ve içinden bir kürek aldı.

“Yardım edeyim,” dedim, ama vaktimi boşa harcıyordum.

“Ah, gerekeceğini sanmam. Yardımcıya ihtiyacım olursa söylerim.”

‘Yardımcı’ sözcüğünü hakaret gibi tonlamıştı. Arkeolog birdenbire öyle sahiplenici davranmaya başlamıştı ki, bir şey bulduk sanırdınız. Eğer bu bir mezarsa, başarıyı kimin kendine yontacağını tahmin edebiliyordum.

Gerri kalanlarımızın Wainwright'ı seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktu. Arkeolog, tümseğın üzerinde kürekle dar bir dikdörtgen belirledi. Muhtemel bir mezarı ortaya çıkarma niyetiyle keşif amaçlı bir hendek açmak, bütün alanı bir seferde kazmaktan çok daha etkili bir yoldu. Bize ne ile uğraştığımızı dair daha iyi bir fikir verir, gerçek kazma işlemine başlamadan önce, cesedin doğrultusunu ve ne kadar derine gömüldüğünü anlamamızı sağlardı.

Wainwright'ı seyrederken insana kolaymış gibi geliyordu, fakat deneyimlerimden biliyordum ki, hiçbir şekilde kolay değildi. Küreğın ağzı enerjik ve becerikli hareketlerle toprağa darbeler indiriyor, düzgün turba tabakaları kaldırıp atıyordu.

“Belirtilere bakılırsa, toprak altüst edilmiş,” diye homurdandı. “Burada bir şeyler dönmüş.” Monk'a baktım. Mahkûmun oyuncak bebek gözleri ifadesiz bir şekilde seyrediyordu. Son turba parçası da atılırken ortamdaki tek ses küreğın çıkardığı hışırtı ve köklerin yumuşakça kopmasıyla çıkan seslerdi. Çimen tabakası kalktıktan sonra, Wainwright hendeği daha derin kazmaya başladı. Turba ıslak ve lifliydi. Arkeolog yaklaşık otuz santim derine inmişti ki, birdenbire durdu.

“Bana bir mala verin.”

Talimat kimseye yönelik değildi, ama en yakındaki kişi bendim. *Zaten başka bir şey yapmıyorsun.* Dar hendeğın diğer tarafında ayakta duran Wainwright'a malayı götürdüm; çömeldi ve bulduğu şeyin üzerindeki turbayı kazıyıp temizlemeye başladı.

“O nedir?” diye sordu Terry.

Arkeolog bulduğu şeye daha yakından bakarken kaşlarını çatıyordu. “Emin değilim. Belki...”

“O bir kemik,” dedim.

Siyah malçm içinde pürüzsüz ve açık renkli bir şey vardı. Büyük kısmı görünmese de, bir kemiğın pürüzsüz sert dokusunu taş veya ağaç kökünden ayırt edebilecek kadar deneyimim

vardı.

“İnsana mı ait?” diye sordu Sophie.

“Bunu söyleyebilecek kadar göremedim henüz.”

“Ama kesinlikle kemik,” dedi Wainwright, sesi araya girmemden duyduğu hoşnutsuzluğu ele veriyordu. Etraftaki turbayı kazıp atmaya başlarken malanın kazıma sesleri bulunduğumuz çukurluğu dolduruyordu. Herkesin dikkati arkeolog üzerinde toplanmıştı. Sophie endişeli bir şekilde, kollarıyla gövdesini sarmıştı. Terry omuzları kamburlaşmış halde ayakta duruyordu, ellerini sanki kendini zapt etmek içinmiş gibi ceplerine iyice sokmuştu, hemen arkasındaki Roper ise dudağını ısırıyordu. Sadece Monk ilgisiz görünüyordu. Seyretme zahmetine bile girmediğini, kocaman kafasını arkasındaki bozkıra çevirmiş olduğunu gördüm.

Derken, Wainwright tekrar konuştu. “Burada bir çeşit kumaş var. Giysi olabilir. Yok, bir dakika, sanırım bu...” Bakmak için üzerine daha da eğilince, bizler göremez olduk. Sonra birdenbire, gerginliği yok oldu. “Postmuş.”

“Post mu?” Terry kendi gözleriyle görmek için hızla oraya gitti.

Wainwright şimdi turbayı vahşi darbelerle oyuyordu. “Evet, post! Bu lanet bir hayvan.”

Açığa çıkardığı kemik, kırık bir leğen kemiğinin parçasıydı, turbayla kaplanmış kıllı bir posttan dışarı fırlamıştı.

“Ne o, tilki mi?”

“Porsuk.” Wainwright balçığın içinden çamurlu bir pençeyi çekip çıkardı, topak topak toprakla kaplı pençeler toprağı kazırcasma kıvrılmıştı. Arkeolog pençeyi elinden bıraktı.

“Tebrikler Bayan Keller. Winthrop tekniğinizle eski bir porsuk inine ulaşmış bulunuyorsunuz.”

Sophie ilk kez olarak cevap vermedi. Herkes daha iyi görmek için yaklaşırken Sophie'nin kendisi o deliğe girmek ister gibiydi. Porsuk fena halde ezilmişti, keçeleşmiş kıllarının

arasından kırık kemikleri görünüyordu.

“Emin olmak zorundaydık,” dedim, sinirlenmişim. “Mezar da olabilirdi pekala.”

Wainwright buz gibi bir gülümsemeye, “Ne Bayan Keller ne de sen adli arkeologsunuz Dr. Hunter,” dedi. “Belki ileride siz de...”

Ondan sonra olanları görmedim, sadece aniden patlak veren kargaşayı işittim. Arkamızda biri bağırdı, dönüp bakınca iki gardiyanın ve bir de polis memurunun yerde olduklarını gördüm. ilerilerinde Monk çukurluktan koşarak uzaklaşıyordu.

Uygun ânı beklemişti, herkesin dikkatinin dağınık olduğu zamanı. Başka bir polis memuru üzerine atladığında mahkûm biraz bile duraklamadı, adama bir anda hücum ettiği gibi yana devirdi, polis boğa çarpmışa döndü.

Böylece Monk’un önünde açık bozkırdan başka bir şey kalmadı.

Terry fırlayıp koşmaya başlarken, “Arkasından gidin!” diye bağırdı.

Vahşi kuvveti ve yarattığı şaşkınlık Monk’un birkaç metre avantaj sağlamasına neden olsa da asla yeterli olmayacaktı. Peşinden koşan ağır botlar yeri döverken havada küfürler çınılıyordu.

Derken Monk yana kaçıp yön değiştirdiğinde onu yakalamak üzere olan adamlar birdenbire kendilerini çimenle kaplı bir bataklık alanına girmiş buldular. Saniyeler içinde yumuşak çamur ayaklarını içine çekip hareketlerini yavaşlattığından, bataklıktan yürüyüşleri de durdu.

Monk neredeyse hiç yavaşlamamıştı bile. Kelepçelerinin çıkarılmasına yol açan hantallıktan şimdi eser kalmamıştı. Bataklık alanlardan ayırt edilmesi imkânsız gibi görünen katı zeminleri bularak hiç duraksamadan koşuyordu. Niçin Wainwright’ı seyretmek yerine arkasına, bozkıra baktığını şimdi anlıyordum.

Rotasını planlıyordu.

Terry bataklık çamurun etrafından dolanmaya çalışırken, “Köpeği kullan! Lanet köpeği kullan!” diye bağırdı.

Eğitıcının teşvike ihtiyaçı yoktu. Alman oban köpeğini salar salmaz hayvan Monk'a doğru şimşek hızıyla hareket etti.

Ya şansı ya da daha hafif olması, çamurda ilerlemesine yardım ediyordu ve saniyeler içerisinde aralarındaki mesafeyi kapattı. Monk'un beyaz yüzünün arkaya çevrilip köpeğe baktığını gördüm, yavaşlayıp üzerindeki paltodan sıyrılırken avantajını daha da kaybetti. Ne *halt ediyor bu?*

Bir an sonra anladım. Köpek arayı kapatırken Monk hızla arkasını döndü, paltosuna sardığı nkolunu uzattı. Hayvan zerine atlarken onun ağırlılığıyla Monk bir adım geriledi, köpek kalın dolguya dişlerini geçirdi. Monk gücünü toplayıp köpeğin ensesine ansızın diğer elini attı ve onu havaya kaldırdı. Köpekten tiz bir viyaklama geldi ve birdenbire kesildi, Monk köpeğin gevşek bedenini bir tarafa fırlattı ve koşmaya devam etti.

Herkesin afallamasından kaynaklanan sessizlik, eğitıcının köpeğin hareketsiz bedenine doğru fırlayıp koşarken attığı haykırılışla bozuldu.

“Yüce Tanrım!” dedi Roper bir solukta. Alelacele elini telsizine atıp, “Helikopteri havalandır! Lanet sorular sorma, çabuk!” dedi.

Monk sanki parkta koşuyormuş gibi rahatça, son srat gidiyor, tabanları engebeli bozkırı dövüyordu. Polis memurlarının çoğu hâlâ bataklık kısımdan çıkmakla boğuşuyordu, ama Terry en kötü kısmı baypas etmeyi başarmıştı. Ayrıca köpekle uğraşması da Monk'a mesafenin kapanmasına malolmuştu. Yaralılara yardım etmek için gittiğim çukurluğun tepesinden Terry'nin ona yetişmek üzere olduğunu görünce nefesimin hızlandığını hissettim. Sophie'nin elleri ağzına gitmişti. “Kendini ldrtecek!”

Haklıydı. Terry çoğu erkekle baş edebilirdi, fakat Monk'un az önce bir polis köpeğinin boynunu kırdığını görmüştük.

Ama Terry de görmüştü. Ragbi oyunundaki durdurma hamlesi gibi mahkûmun bacaklarına

atıldı, dizlerinin tam altından yakaladı. Monk şiddetli bir darbe yemişcesine yere düştü, Terry'nin kollan hâlâ bacaklarına dolanmışken şiddetle toprağa çarptı. Bu düşüş soluğunu kesmiş gibi bile görünmedi. Gövdesini döndürdü ve bacaklarına yapışmış adama ulaşmaya çalışarak yumruklarını çılgınca savurmaya başladı. Terry kafasını omuzlan arasına gömüp sarılmaya devam etti. Derken yumruklardan biri isabet ettiğinde silkinince kolları gevşedi. Monk tekmeleyip kendini kurtardı ve debelenerek dizleri üstüne kalktı, ama bu fazla uzun sürmedi. Üstü başı çamur içinde bir polis ona tüm kuvvetiyle bindirince, yere serilmiş haldeki Terry'nin yanma yuvarlandı. Bir başka polis de fırlayıp yardıma gitti ve derken uniformalar eşekansına üşüşen karıncalar gibi Monk'un etrafını sardı.

“Haydi gelin piçler!”

Monk sağa sola saldırır, üzerine gelenlere vurup dururken, coplar kalkıp iniyordu. Fakat karşı tarafın sayıca bariz üstünlüğü onu yere devirdi. Tekrar ayağa kalkıp hücum edecek olduysa da, aşağıdan bacaklarına gelen yere paralel bir cop darbesiyle yüzükoyun düştü, kalkmaya çabalarken polisler kollarını arkasına büktü. Kendini kurtaramadan elleri kelepçelenmiş ve olay sona ermişti.

Polisler onu yere mıhlar ve ayak bileklerine kelepçe takarken yaralı bir hayvan gibi uludu. Sonra polisler onu yerde debelenir halde, öfke ve çaresizlik içinde bırakıp doğruldular. Bazıları Terry'ye bakmaya gitmişti. Terry elleri ve dizleri üzerinde duruyordu, sersemliği geçmemişti. Biz seyrederken o kendisine yardım etme girişimlerinden silkelenerek kurtuldu ve kendi kendine ayağa kalktı. Ne dediğini işitemeyecek kadar uzaktaydık, fakat bir espri yapmış olmalıydı ki, etrafındaki adamlar nahoş ve hafif histerik bir kahkaha patlattılar.

Sophie üzerime doğru kendini bıraktı. “Ah, Tanrım.”

Gayriihtiyari kollarımı gövdesine doladım. Monk'un kaçarken yere devirdiği iki gardiyan ve polis de ayağa kalkmıştı. Daha yaşlı olan gardiyanın kırılan burnundan akan kan yüzüne

bulaşmıştı, ama yürüyebiliyordu. Beti benzi atmıştı ve titriyordu; kafasını geriye yatırıp, kendisine verdiğim mendillerle burnuna tampon yaptı. İki gardiyandan Monk'a daha insanca davrananı oydu. Ama bunun ona faydası olmamıştı.

Monk'un avukatı dikkat çekecek ölçüde sessizdi, ama hızlı hızlı Terry ve diğer memurların yanına gittiğimi z sırada kendini konuşmaya mecbur hissediyor gibiydi.

Evrak çantasını kolunun altına sıkıştırmış halde Roper'a ayak uydurmaya çalışırken, "Bu olayın polis kuvvetinin müvekkilime dikkat etme görevinde başarısız olduğunu gösterdiğinin farkındasındır," dedi nefes nefese. "Kaçmasına hiç izin verilmemesi gerekiyordu. Bütün bu uygulamanın idaresi konusunda resmî bir şikayette bulunmak niyetindeyim." "Canının istediğini yap," dedi Roper.

Dobbs onun kayıtsızlığından cesaretleterek devam etti. "Ayrıca, mazur görülebilir kuvvet kullanımı konusuna gelince... Müvekkilimi kontrol altına alma şekliniz tamamen aşırıydı, polis gaddarlığının tipik bir örneğiydi."

Roper ona dönüp fare dişlerini göstererek vahşice sırıttı. "Eğer çeneni kapatmazsan, o evrak çantanı kıçına sokacağım." Ondan sonra avukat hiç konuşmadı.

Monk'un etrafındaki polis memurlarının hepsi az önceki dövüşün izlerini taşıyordu.

Bataklıkın çamuruna bulanmış haldeydiler ve bir tanesi yoktu ki, bir yarası kanamasın veya yarasıyla ilgilenmesin. Terry'nin de alnında yumurta kadar, üstü sıyrık bir yumru vardı, ama kötü yaralanmış değildi. Az önce yaşananlar onu canlandırmış, adrenalin yüzünden biraz manik bir hale bürünmüştü.

"İyi işti amirim," dedi Roper, sırtına bir şaplak atarak. "Başınız nasıl?"

Terry dikkatli bir şekilde şişliğe dokundu. "Yaşayacağım." Sophie'ye sırıttı. "Yakışıklılığımı bozmadı, değil mi?"

"Ne olsa ilerleme sayılır," dedi Sophie soğukkanlılıkla.

Wainwright uzun adımlarla, çimenler ve fundalar içinde sımsıkı bağlanmış halde yatan

Monk'un yanına gitti. Mahkûmun göğsü inip kalkıyor, ağzı yüzü kandan parlıyordu.

Debelenmeyi bırakmıştı, yalnız ara sıra kelepçeyi sınamak için sertçe çekiştiriyordu. Kelepçe sertleştirilmiş çeliktendi ve bacaklarına dolanan kayış da yakın zamanda kopmayacaktı, ama yine de onu hapis haneye geri götürmesi gereken kişinin ben olmadığımı memnundum.

Yumruklarını beline dayayan Wainwright yerdeki mahkûma baktı. "Tanrım, toplumun bunun gibi hayvanları hayatta tutarak boşuna para harcadığını düşünüyorum da!"

Monk hareketsizleşti. Kafasını çevirip tepesinde dikilen arkeologa bakarken kan dişlerini boyuyordu. Gözlerinde ne korku ne öfke, sadece değerlendiren sakin bir bakış vardı.

"Ah, Tanrı aşkına, onu rahat bırak," dedi Sophie. "Hiç kimseyi etkilemiyorsun."

"Sen de öyle," diye karşılık verdi Wainwright. "Ayrıca oradaki gösterinden sonra seni tekrar işe almaya istekli başka bir polis kuvveti bulursan şanslısın."

"Bu kadarı yeter," dedi Terry yanımıza gelerek. Az önceki neşesine kaynaklık eden enerji tükenmiş görünüyordu. "Burada işimiz bitti. Helikopteri bekleyeceğiz, ama diğerleriniz isterseniz geri dönebilirsiniz."

"Ya mezarlar ne olacak?" diye sordu Sophie. Hizaya gelmiş görünüyordu, Wainwright'ın attığı taş yerini bulmuştu.

Terry, başı gevşekçe sarkan Alman çoban köpeğinin cansız bedeni kucağında bize doğru gelen eğiticiyi seyrettikten sonra, "Ne olacak sence?" dedi ve dönüp gitti.

Sophie ile ben tekrar patikaya yöneldik. Sophie sessizdi, fakat gözlerindeki yaşları öfkeyle sildiğini görene kadar bir şey demedim.

"Wainwright'a aldırma. Senin hatan değildi."

"Ya. tabii."

"Gerçekten mezar da olabilirdi. Bir bakmak zorundaydık." Konuşurken zihnimin kenarına bir

şey ilişir gibi oldu, ama netleştiremedim. Önemli görünmedi, boşverdim ve Sophie'ye odaklandım.

Keyifsizce gülümsedi. “Eminim Simms de olayı bu şekilde görecektir. Tanrım, kendimi tam bir aptal durumuna düşürdüm, değil mi? Monk'un hatırlamasına yardım etmeyi önerirken, neler olduğunu bildiğimden çok emindim. Oysa o bizimle oynuyordu. Bize mezarların yerini göstereceğini söyledi, çünkü böylece kaçmaya teşebbüs edebilecekti.”

“Bunu bilemezdin.”

Dinlemiyordu. “Ben bir türlü *anlayamıyorum*. Burada ne kadar uzağa gideceğini düşündü ki? Nereye gidebileceğini düşünüyordu?”

“Bilmiyorum.” İşlerin neden yanlış gittiğinin analizini yapamayacak kadar şevkim kırılmıştı.

“Belki düşündüğü bir şey yoktu. Olayın akışına göre bir şeyler uyduruyordu sadece.” “Buna inanmıyorum.” Sophie sıkıntılı görünüyordu. Yüzünden bir tutam saçı çekti. “Bir neden olmadan hiç kimse bir şey yapmaz.”

Bahar geldi geçti. Yaz sonbahara döndü, sonra kışa. Noel yaklaşıyordu. Alice'in bir doğum günü daha geçmiş, bale derslerine başlamış ve suçüçüne yakalanmıştı. Kara terfi etmiş, maaşında küçük bir artış olmuştu. Bunu kutlamak için, parayı yeni bir arabanın, bir Volvo estate'in ön ödemesi olarak kullandık. Hoş bir arabaydı ve karımla kızım için güvenliydi. Bir toplu mezar üzerinde çalışmak için Balkanlar'a uçtum ve dondurucu koşullarda gribe yakalandım. Hayat devam ediyordu.

Ve Jerome Monk'un kayıp kurbanlarının arandığı o sonuçsuz girişim iyiden iyiye geçmişte kalmıştı.

Monk'un başarısız kaçma teşebbüsü üzerine daha fazla yaygara kopmasını beklemiştim, ama Simms hikâyeyi basından uzak tutmayı başarmıştı. Operasyon olaydan sonra devam etti, fakat enerjisini yitirmişti bir kere. Toprağın elektriksel özdi-renci ve manyetik alanı kullanılarak,

gömülü bir insan cesedi saptanabilir umuduyla Simms jeofizik donanımları olan teknisyenler getirtti. Ama bunlar çaresizlikten başvurulmuş yöntemlerdi, engebeli turba bozkırını için tasarlanmamışlardı ve herkes de bunu biliyordu. Birkaç günün ardından arama çalışması sessizce sona erdirildi.

Lindsey ve Zoe Bennett her nereye gömülürse, orada kalacaklardı.

Oradan ayrıldığıma üzgün değildim, iyi bir deneyim olmamıştı ve ailemi özlemiştim.

Pişmanlık duyduğum tek şey, Sophie'ye hoşçakal deme şansı bulamamış olmamdı. O benden önce gitmişti, olanlar hakkında hâlâ kendine kızılıyordu. Üstesinden gelmesini umuyordum. Bu gibi olayların peşinizi bırakmama alışkanlıkları vardı, hele ki Soruşturma Amiri de suçlayacak birini arıyorsa. Ama Simms'in kafasında başka bir günah keçisi vardı.

Ayrılmadan önce Terry ile sadece bir kez konuştum. Oradaki son sabahımdı, *Trencherman's Arms*'in önündeki arabama çantalarımı yüklüyordum. Bagaj kapağını kapattığım sırada, Terry'nin cart sarı Mitsubishi'si arabamın yanına park etti.

“Gidiyor musun?” dedi, arabadan inerken.

“Yol uzun. İyi görünmüyorsun. Her şey yolunda mı?”

Yorgun gibiydi. Alnındaki sıyrıklı şişlik kabuk bağlamaya başlamıştı, o yüzden öncekinden daha kötü görünüyordu. Terry zaten kızarmış olan gözlerine avuçlarının tabanlarıyla bastırdı.

“Şahane.”

“Simms'le işler nasıl gitti?”

“Simms?” Sanki bir an neden bahsettiğimi anlamamış gibi, şaşırıp kaldı önce. “Beni salık vermeyeceği kesin.”

“Seni mi suçluyor?”

“Elbette. Fırçayı kendisinin yiyeceğini sanmıyorsun, değil mi?”

“Ama amir o. Onun sorumluluğundaydı.”

“Üstündeki baskı biraz olsun azalacaksa beni ortada bırakmaktan çekinmez. Hem buralarda Metropolitan’den gelen yeni çocuğun fiyakasının biraz bozulduğunu görmeye can atan kimse yok mu sanıyorsun?”

Haklıydı. Acaba Roper’ın Simms’e rapor verdiği kulak misafiri olduğumdan söz etsem mi diye geçti aklımdan. Fakat benimkisi sadece bir şüpheydi, ayrıca Terry’nin başında yeterince dert vardı zaten.

“Yapabileceğim bir şey var mı?”

Keyifsizce güldü. “Zamanı geri çevirebiliyorsan evet.” Terry’yi daha önce hiç böyle görmemiştim. “O kadar kötü mü?”

Boşvermiş gibi yapmak için inandırıcı olmayan bir gayret sarf etti. “Yo. Pek fazla uyumadım da, ondandır. Sophie buralarda mı?”

“Dün gece gitti.”

“Dün gece mi? Yahu benim niye haberim olmadı?” “Gittiğini ben de görmedim. Buralarda oyalanmak istediğini sanmıyorum. Olanlar hakkında kendini çok kötü hissediyordu.”

“Bilmez miyim, bu konuda yalnız değil.”

“Onun hatası değildi. Onun konumunda ben de olsam herhalde aynı şeyi yapardım.”

Terry bana baktı. Bakışı arkadaşça değildi. Birdenbire onu neredeyse hiç tanıımıyormuşum gibi geldi. “Nasıl oldu da aniden onu savunur oldun?”

“Ben sadece diyorum ki...”

“Ne dediğini biliyorum. Bütün operasyon suya düştü ve kellesi tehlikede olan benim, ama sen Sophie lanet Keller’ı gözetmekle daha fazla ilgilisin. Ama zaten ikinizin bayağı bir ahbap olduğunuzu fark etmiştim.”

“Bu da ne demek oluyor?”

“Şu demek...” Cümlesini tamamlamadı. “Boşver. Bak, benim gitmem gerek. Kara’ya selam

söyle.”

Arabasına geri döndü, kapıyı çarparak kapattı ve öyle bir gaza bastı ki, bacaklarıma çakıl taşlan sıçradı. Öfke ve şaşkınlık arasında, orada bir süre öylece durdum.

Fakat bu olayı öyle uzun süre dert etmedim. Kendi hayatımda, Terry meselesiyle fazla oyalanamayacak kadar çok şey oluyordu; Dartmoor’da yaşananları kısa zamanda geride bıraktım. Sanki ne zaman arkamı dönsem Alice biraz daha büyümüş oluyordu, Kara ile ben ona bir kardeş verme konusunu konuşmaya başladık. Meslek yaşamımda her zamankinden daha meşguldüm. Arama çalışması başarılı olmamış olabilirdi, ama operasyondaki rolüm işimle ilgili özgeçmişime zarar vermemişti. Kendimi daha başka polis kuvvetlerince talep edilen biri olarak buldum ve telefon çalıp da bir başka sakatlanmış veya çürümekte olan ceset haberi verildiğinde her seferinde içimdeki hevesli beklentiye hayret ettim. Eh, bu anlaşılabilir bir şey dedim kendi kendime. Ne de olsa hayatımı böyle kazanıyordum. Duygularımı karıştırmama tutumumu sürdürmem gerekiyordu; hem kariyerinin iyi gitmesinden kim memnun olmazdı ki?

Derken, Bosna’daki toplu mezar işi geldi. Cesetlerin çıkarılması ve mümkünse kurbanların kimliklerinin saptanmasıyla yükümlü uluslararası bir ekibin üyesi olarak Bosna’ya gittim. Bir ay süren meşakkatli bir süreçti; üç gününü grip yüzünden yüksek ateşle yatakta geçirdim. Üç kilodan fazla kaybetmiş ve böyle endüstriyel ölçekte bir gaddarlığa olan yeteneğimizden dersimi almış bir şekilde geri döndüm. Eve döndüğüm için hiç o kadar memnun olmamıştım. İlk başta Kara’nın sessizliğini uyum sağlamama fırsat vermek olarak yorumladım. Döndüğüm günün gecesinde, Alice’e yatmadan önce bir öykü okumuş, yemekten sonra da Kara ile birlikte oturmuş şarabımızı içiyorduk ki, bundan daha fazlası olduğunu fark ettim.

“Pekala, sorunun ne olduğunu bana söyleyecek misin?” diye sordum.

Dakikalardır boşluğa gözlerini dikmiş bakıyordu. Böyle içine kapanmazdı hiç, hele de

birbirimizi haftalardır görmemişken. “Hı? Ah, affedersin, dalıp gitmişim.”

“Farkındayım. Sorun ne?”

“Yok bir şey. Gerçekten, biraz kafam meşgul.” Konuyu dağıtmak istercesine gülümsedi.

“Haydi gel, sofrayı toplayalım.”

“Kara...”

Elindeki tabakları iç çekerek masaya bıraktı. “Hiçbir şey yapmayacağına bana söz ver.”

“Niye, ne oldu ki?”

“Birkaç gece önce Terry Connors uğradı.”

Onu Dartmoor’dan beri ne görmüş ne de konuşmuştum. “Terry mi? Niçin?”

“Londra’da olduğunu ve uğrayıp seni görmeyi düşündüğünü söyledi, ama... Ama senin evde olmadığını bildiği izlenimini edindim.”

İçimden buz gibi bir şey aktığını hissettim. “Devam et.” “Onun o şekilde uğramasında... ne bileyim, *yakışksız* bir şey vardı, içki içtiğini kokusundan anlayabiliyordum, fakat senin evde olduğundan emin olmak için niye önce aramamıştı ki? Ona kahve yaptım, ama benim ... rahatsız hissetmeme neden oldu.”

“Rahatsız mı, nasıl yani?”

Kara’nın yüzü kızardı. “Açıkça söylemem mi gerekiyor?” Masanın kenarını sımsıkı tutmakta olduğumu fark ettim. Kendimi gevşemeye zorladım. “Ne yaptı?”

“Hiçbir şey yapmadı. Sadece davranış şekli yüzünden. Ona gitmesi gerektiğini söyledim..

Şey, istediğimin bu olduğundan emin olup olmadığını sordu. Dedi ki... dedi ki, sen evde

yokken ne haltlar yediğini bilmiyormuşum.” Kara şarap kadehini eline aldı, içmeden tekrar

yerine koydu. “Sonra Alice uyandı ve yukarıdan seslenerek senin dönüp dönmediğini sordu.

Gerçekten *rahatlamıştım*. Bu Terry’yi kendine getirdi galiba ve gitti.”

Hiç yerimden kıpırdamadığım halde, sanki aniden ayağa kalkmışım gibi gözlerimin önünde

yıldızlar uçuşuyordu. “Niçin bana anlatmadın?”

“Doğu Avrupa’da dizlerine kadar bir mezarın içindeydin. Ne faydası olacaktı? Üstelik hiçbir şey de *olmadı*.”

“Tanrım! Öylece buraya geldi ve...”

“David, sakın ol.”

“*Sakin* mi olayım?” Sandalyemi geriye ittim, artık hareket etmeden daha fazla duramıyordum.

“Benim hakkımda söylediği... Doğru değil.”

Kara ayağa kalktı ve yanıma geldi. Yüzüme dokundu. “Biliyorum. Terry herkesi kendisi gibi sanıyor, o kadar.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Nasıl biri olduğunu biliyorsundur. İlişkileri?”

“İlişkileri mi?” diye tekrarladım aptal aptal.

Bana muzipçe gülümsedi. “Sen ciddi misin? Fark etmedin mi? Niçin Deborah o kadar uzun süre onunla kaldı, hiç bilmiyorum. Ondan sadakat beklemekten yıllar önce vazgeçtiğini söylemişti; şimdi artık sadece tedbirli olmasını istiyormuş. Terry’nin Londra dışına tayin edilmesinin nedeninin bu olduğu izlenimini edindim. Beraber çalıştığı biriyle ilişkisi vardı ve işler karıştı.”

Bu benim için yeni bir haberdi. Ama dördümüz son dışarı çıktığımızda niçin atmosferin o kadar gergin olduğunu açıklıyordu. Benim bile gözümünden kaçmamıştı.

“Niçin daha önce bir şey söylemedin?” diye sordum, kollarımı Kara’ya dolayarak.

“Çünkü bizi ilgilendirmezdi, ayrıca işleri münasebetsiz bir hale getirmek istemedim. Ne de olsa sen onunla birlikte çalışıyordun.”

Artık çalışmıyorum. Kara geriye kaykılıp yüzüme baktı. “Aptalca bir şey yapmayacağına bana söz ver.”

“Ne gibi?”

“Herhangi bir şey. Boşver gitsin. Olur mu? Terry zaman harcamaya değmez.” Ellerini sırtıma kaydırdı. “Hem ayrıca geri döndüğün ilk geceyi Terry Connors hakkında konuşarak geçirmek istemiyorum artık.”

Ben de istemiyordum. Biz de öyle geçirmedi.

Fakat olayı tamamen de aklımdan çıkaramıyordum. Terry karımı baştan çıkarma niyetiyle evime gitmişti. Bu yeterince kötü değilmiş gibi, bir de karımı benim onu aldattığıma inandırmaya çalışmıştı. Bunu düşünmek bile beni öfkeden serseme çeviriyordu, ama birkaç gün bir şey yapmama ve sakinleşmek için kendime fırsat tanıma kararı aldım.

Ancak ertesi gün öğleden sonraya kadar dayanabildim.

Balkanlar’a yolculuğumdan sonra işime ufak ufak dönmeye başlamıştım ve o gün de zaten erken paydos etmek için ayarlamalarımı yapmıştım. Planım Alice’i okuldan almaktı, ama Terry’ye olan kızgınlığım gece boyunca iyice azmıştı. Birkaç saat boyunca kafamdan atamayınca hastanedeki Kara’yı aradım.

“Çok özür dilerim ama Alice’i sen alabilir misin?”

“Sanırım. Niye, bir şey mi oldu?”

Onu aradığım için şimdiden pişman olmuşum bile. Kara’nın işi yarı zamanlıydı, üstelik çalışma saatleri esnekti ve meslektaşlarına yardım etmek için sık sık nöbet değişimi yaptığı oluyordu. Ama söz konusu olan kızımızdı, üstelik bir iş seyahatinden yeni dönmüştüm. Terry Connors gibi biriyle yüzleşeceğim diye hücumla geçmek yerine, asıl önemli olan şeye odaklanmam gerekirdi.

“Bak ne diyeceğim, önemli değil. Unut gitsin.”

“Hayır, sorun yok. Zaten sadece bir personel toplantısı için kaldım, yani mazeretim olursa memnun olurum.” Fakat sonra, “Niçin, ne oldu?” derken, sesi ihtiyatlıydı.

“Yok bir şey. Boşver, programı hiç...”

‘Değiştirmeyelim’ diyecektim, ama hattın öbür ucunda geriden bir kargaşa sesi peydah oldu.

Seslerin yükseldiğini ve ağır kapıların çarpıldığını işittim.

“Affedersin, bana ihtiyaç var,” dedi Kara telaşla. “Ben Alice’i alırım, nedenini sonra açıklarsın. Hoşçakal.”

Ben bir şey diyemeden telefonu kapattı. Telefonu indirirken kendimi sığ biri gibi hissettim.

Onu daha sonra tekrar arayıp

Alice’i yine benim alacağımı söylemeye karar verdim. Yarım saat bekledikten sonra aradım, ama telefon meşguldü. Hem zaten tekrar Terry’yi düşünmeye başlayınca, ona olan öfkem yeniden baş vermişti. Kara belli ki meşguldü, üstelik şimdiye dek ayarlamaları da yapmış olmalıydı, yani arayıp onu rahatsız etmenin pek bir anlamı yoktu.

Onun yerine Terry’yi aradım.

Arayanın ben olduğumu görünce telefonu açacağından bile emin değildim. Ama açtı. Sesi her zamanki gibi kendinden çok emin ve canlıydı. “David! Nasılsın?”

“Seni görmek istiyorum.”

Sadece belli belirsiz bir tereddüt yaşadı. “Bak, seninle buluşmayı çok isterdim, ama şu an işler biraz yoğun. Ben seni daha sonra...”

“Seni evinde beklememi mi tercih edersin?”

Ailesini işe karıştırmak gibi bir niyetim yoktu, ama beni başından atmasına izin vermeyecektim. Bu sefer tereddütü daha uzun sürdü.

“Söylemek istediğin bir şey mi var?”

Vardı, ama bunu yüz yüze yapmak istiyordum. “Bir iki saat içinde Exeter’da olabilirim.

Nerede buluşacağımızı söyle.” “Seni yolculuktan kurtarabilirim. Hâlâ Londra’dayım. Hattâ sana bira bile ısmarlarım.” Sesinde üstünlük taslayan bir ton vardı. “Tıpkı eski günlerdeki gibi

olacak.”

Onunla buluşmaya giderken, tepemin atmamasını diledim. Soho’da bir birahane buluşmamızı önermişti; mekândan içeri girerken sebebini anladım. Belli ki, polislerin içmek için takıldıkları bir yerdi, çünkü müşterilerin çoğu, mesaisi sona ermiş polislerde görülen, tarif etmesi zor bir çalıma sahipti. İçerisi Noel için süslenmişti... Yıllardır kullanılıp durduğu açıkça görülen aynı solmuş kâğıt şeritler ve ıvır zıvır süsler. Terry bardaydı, bir grup erkekle beraber bir şeye gülüyordu. Ben girdiğimde izinlerini istedi. Yüzünde her zamanki gülümsemesi vardı, ama gözleri tetikteydi.

“Bir şey içer misin?”

“Hayır, teşekkürler.”

“Sen bilirsin.” Elinde bardakla, rahat bir biçimde bir masaya yaslandı. “Ee, yangın nerede?”

“Kara’dan uzak dur.”

“Sen neden bahsediyorsun?”

“Neden bahsettiğimi biliyorsun. Seni bir daha evimde istemiyorum.”

Hâlâ gülümsüyordu, ama boynundan yukarıya doğru bir kızartı yükseldi. “Hey, dur bakalım biraz. Sana ne söyledi bilmiyorum, ama senin evde olmadığını bilmiyordum..”

“Evet, biliyordun. Toplu mezar bütün haberlerde gösterildi; benim de orada olduğumu anlamak için dahi olmaya gerek yoktu. Bu yüzden önce telefon etmedin, çünkü o zaman uğramak için bahanen kalmayacaktı.”

“Bak...”

“Üstelik onun benim başka biriyle görüştüğümü düşünmesini sağlamaya çalıştın. Ne halt etmeye böyle bir şey yaptın ki?” Gözlerindeki suçluluk veya pişmanlık olabilir diye düşündüm, ama o kadar çabuk silindi ki, belki de hayal etmiştim. Omuzunu silkti. “Niye yapmayayım?”

“Hepsi bu mu yani?”

“Ne dememi istiyorsun? Kara güzel kadın. Koltukların ka-barmalı.”

Sırtışı alaycıydı. *Sakin ol. Seni kıskırtmasına meydan verme.* Bu onun rahat olduğu bölgeydi.

Eğer kontrolümü kaybedersem, beni paspasa çevirebilir, üstelik bir de kavgayı benim

başlattığıma tanıklık edecek bir birahane dolusu arkadaşı olurdu. Ona ne yaptığımı

bilmiyordum, ama artık umurumda da değildi. Ve bunu fark edince başka bir şey daha fark

ettim.

“İşler o kadar iyi gitmiyor mu Terry?”

Gözleri kısıldı. “Neden bahsediyorsun?”

“O yüzden buradasın, değil mi?” Kafamla birahaneyi işaret ettim. “Görkemli günleri yad

etmek için. Monk olayından sonra itibarın epey sarsılmış olmalı.”

Gülümsemesi silinmiş, yüzünde çirkin bir ifade belirmişti. “Ben iyiyim. Sadece birkaç gün

izin yapıyorum.”

Ama gözleri söylediğini yalanlıyordu. Terry’de her zaman pervasız bir yan olmuştu, bu onun cazibesinin bir parçasıydı. Şimdiyse kendi kendini mahveden bir yanı olduğunu da görüyordum. Başarılı olmak için şansa ve şimdiye dek yelkenine dolan rüzgâra güvenmişti, oysa ikisi de onu yüzüstü bırakmıştı ve o düş kırıklığıyla sağa sola saldırıyordu.

Ben sadece elverişli bir hedef olmuşum.

Artık daha fazla kalmanın anlamı yoktu. Kara haklıydı: Onunla yüzleşmek hiçbir şeyi halletmemişti. Birahaneden çıkarken, Terry’nin bardaki gruba bir şey söylediğini işittim.

Kapıdan çıkarken grubun gürültülü kahkahaları peşimden geldi, sonra kapı arkamdan kendiliğinden kapandı, tekrar sokaktaydım.

Doğruca eve gittim. Alice’i almak için çok geç kalmıştım, o yüzden benden önce eve varacaklarını tahmin ediyordum. Evde değildiler, ben de yemeği hazırlamaya koyuldum.

Terry’yi görmeye gittiğim için pişmanlık duymaya başlamıştım bile, okuldan alma işini

Kara’ya bıraktığım için kendimi azarladım. İkisi için de bu durumu telafi etmeye karar

verdim. Hafta sonu onları dışarı çıkartacaktım, belki Alice’i hayvanat bahçesine götürürdük, sonra da akşam için bir bakıcı bulur ve Kara ile başbaşa bir yere giderdik.

Bunları planlamakla öylesine meşguldüm ki, ne kadar geç kaldıklarını ancak bir süre sonra fark ettim. Kara’nın cep telefonunu aradım, ama cevap vermedi. Sesli mesaj da devreye girmedi, ki bu alışılmadık bir durumdu. Fakat daha endişelenmeme fırsat kalmadan kapının zili çalındı.

“Eğer bu bir pazarlamacıysa...” diye mırıldandım, ellerimi kurulayıp kapıya bakmaya giderken.

Ama değildi. Kapının önünde iki polis memuru vardı. Öğlen yemeğini gider hesabına ekleyen sarhoş bir iş adamının BMW’sinin kontrolünü kaybettiğini ve Kara ile Alice’in arabasına

çarptığını söylemek için gelmişlerdi. BMW, arabayı bir konteyner kamyonun önüne sürüklemiş ve kamyon yeni Volvo'nun şasisini balza ağacından yapılmamış gibi ezmiş.

Karım ve kızım kaza mahallinde ölmüşler.

Eski yaşamım işte bu kadar çabucak sona erdi.

BUGÜN

Kapı zili çaldığında duştan yeni çıkmıştım. Küfredip bornozuma uzandım. Acele acele hole giderken bir yandan hâlâ saçımı kuruluyordum, geçerken mutfaktaki saate göz atıp pazar sabahı saat dokuzda kim gelir ki diye düşündüm.

Ön kapıya yaptırdığım gözetleme deliğinden bakmak için durdum. Bana ebedi hayat rüyası satmayı uman, evanjelist gözlü ve üstlerine uymayan takım elbiseler içinde bir çift nazik genç erkek görmeyi bekliyordum. Fakat yamuk gösteren bombeli camdan tek görebildiğim bir adamdı. Kafasını çevirmiş sokağa bakıyordu, bu yüzden ancak geniş omuzlarını ve kısa siyah saçlarını görebildim. Saçları tepeden seyrelmeye başlamıştı, altından avuç büyüklüğünde kafa derisi belli oluyordu, diğer yanlardaki saçları o kısma doğru tarayıp kel alanı gizlemeye çalışması başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Kapının kilidini açtım. Önceki yıl saldırıya uğramamdan sonra polis kapıya zincir takmamı tavsiye etmişti, ama vakit bulamamıştım. Bana saldıran kişi hâlâ yakalanmamış olsa bile, gözetleme deliği yeterince paranoyakça geliyordu zaten.

Riski göze alacaktım.

Kapıyı açtığımda, kurşunî gökyüzünün soğuk ışığı üzerime düştü. Dairemin önündeki yolun iki yanındaki misket limonu ağaçları yapraklarının çoğunu dökmüşlerdi, yapraklar sokağı hışırla hışırla, sarı bir paspas gibi kaplamıştı. Ekim sabahı soğuk ve nemli olmasına rağmen, ziyaretçim sadece takım elbise giymişti, paltosu yoktu. Başını çevirip hafifçe gülümsedi, gözleri bornozuma takıldı.

“Merhaba David. Rahatsız etmiyorum ya?”

Olayı ne kadar olağan karşıladığımı sonradan şaşırarak fark ettim. Sanki birbirimizi en son sekiz yıl önce değil de daha birkaç hafta önce görmüş gibiydik.

Terry Connors değişmemişti. Evet, daha yaşlıydı; saç çizgisi gerilemişti ve uzun saatlerini araba içlerinde ve bürolarda geçirmenin verdiği yorgunluktan dolayı benzi solgundu. Daha öncekinden farklı olarak, gözlerinin etrafında çizgiler vardı. Ama kare şeklindeki çene çizgisinin hatırladığımdan biraz daha ağır olması haricinde, hâlâ yakışıklıydı. Ve yakışıklılığının ayrılmaz parçası olan aşırı özgüveninden de bir şey eksil-memişti. Dünyaya hâlâ hem sözcük anlamıyla hem de mecazen tepeden bakıyordu: Alt basamakta durduğu halde, bulanık gözleri benimkilerle aynı hizadaydı. Gözlerinin hızla üzerimde gezindiğini gördüm, tıpkı benimkilerin de yaptığı gibi değişiklikleri kaydettiğine hiç şüphe yoktu. Oııca zaman sonra ben ne kadar farklı görünüyorumdur acaba diye geçti içimden.

Ancak ondan sonradır ki, Terry’yi görmenin şokuna girdim.

Ne diyeceğimi hiç bilmiyordum. Başını çevirip sokağa baktı, sanki o yol ardımızda kalan geçmişe gidiyormuş gibi. Sol kulak memesinin olmadığı dikkatimi çekti; makasla düzgün biçimde kesilmiş gibiydi; nasıl olduğunu merak ettim. Ama zaten ben de onu son görüşümden bu yana kendi yara izlerimi taşıyordum.

“Çat kapı geldiğim için kusura bakma, ama haberlerden işitmemen gerekir diye düşündüm.”

Tekrar bana döndü, duygusuz ve acımasız polis gözleriyle baktı. “Jerome Monk firar etti.”

Yıllardır duymadığım bir isimdi bu. Ben algılayana kadar bir anlık bir sessizlik oldu; kasvetli

Dartmoor manzarası ve turba kokusunun anıları belleğime geri geldi. Geriye çekildim ve

kapıyı açık tutarak “İçeri gelsen iyi olur,” dedim.

Ben giyinirken Terry oturma odasında bekledi. Acele etmedim. Yatak odasında ayakta

duruyordum, nefeslerim sık ve yüzeyseldi. Yumruklarımı sert toplar gibi sıkıştırdım. *Sakin ol.*

Söyleyeceklerini dinle. Giysilerimi otomatik hareketlerle giydim, düğmeleri el yordamıyla ilikledim. Terry ile yüzyüze gelmeyi geciktirdiğimi fark edince, yatak odasından çıktım.

Sırtı bana dönük halde kitaplığın önünde duruyordu, kitap sırtlarını okuyabilmek için kafasını eğmişti. Bana dönmeden konuşmaya başladı.

“Evin güzelmiş. Yalnız mı yaşıyorsun?”

“Evet.”

Raftan bir kitap aldı ve başlığı okudu. “*Death’s here*” Hafif şeyler sana göre değil, ha?”

“Fazla zamanım yok.” Bozulmaya başlayan sinirimi bastırdım. Beni uyuz etme konusunda

Terry’nin her zaman bir becerisi olmuştu. O kadar iyi bir polis olmasında bunun da payı vardı.

“Çay veya kahve içer misin?”

“Kafeinsiz değilse kahve içerim. Sütsüz, iki şekerli.” Kitabı yerine koydu ve arkamdan

mutfağa geldi; ben filtreli cezveye kahve koyarken kapının eşiğinde ayakta durdu. “Monk hakkında pek endişelenmiş görünmüyorsun.”

“Endişelenmeli miyim?”

“Ne olduğunu öğrenmek istemiyor musun?”

“Kahveyi yapana kadar bekleyebilirim.” Cezveyi ocağa koyarken bakışlarını üzerimde

hissediyordum. “Deborah nasıl?” “Boşanmamızdan beridir işleri tıkrında.”

“Üzıldüm.”

“Üzülme. O üzgün değildi. Hiç değilse çocuklar kimle ya-

1 Ölüm arazisi, -çn şamak istediklerine karar verebilecek yaşa gelmişlerdi.” Göz kenarlarım

kırıştıran ama bakışını ısıtmayan bir gülümseme sergiledi. “Onları iki haftada bir hafta sonları görüyorum.” Söyleyebileceğim fazla bir şey yoktu. “Hâlâ Exeter’da mısın?”

“Evet, hâlâ genel merkezdeyim.”

“Emniyet amiri olmadın mı henüz?”

“Hayır. Hâlâ komiserim.” Bunu sanki yorum yapmam için meydan okur bir havayla söyledi.

“Kahve bir iki dakikada hazır olur,” dedim. “Oturalım bari.” Mutfak, yemek odası olarak da kullanılabilir kadar büyüktü. Oturma odası daha rahattı, ama Terry’yi orada istemiyordum. Evimde olması zaten yeterince garipti.

Karşıma geçip oturdu. Ne kadar iri yarı bir adam olduğunu unutmuştum. Belli ki formunu korumuştur, gerçi sinsi orta yaşın belirtileri görülüyordu.

Tepesindeki kel bölge onu öldürüyor olmalıydı.

Aramızda bir sessizlik gelişmeye başlayınca, ardından ne geleceğini anladım.

“Köprünün altından çok sular aktı.” Bana çözemediğim bir ifadeyle bakıyordu. “Seninle temasa geçmeye niyetlendim hep. Kara ile Alice’e olanlardan sonra.”

Sadece kafa sallamakla yetindim. Gelecek bir darbeye karşı kendinizi kasmanız gibi, ben de kaçınılmaz taziyeyi öyle bekliyordum. Geçen onca yıldan sonra bile o sözcükler yanlış geliyordu, sanki karımla kızımın ölümü evrenin temel bir yasasını çiğnemiş gibi.

Terry’nin bu kadarla yetinmesini umuyordum, görev tamamlanmıştı. Ama o lafını bitirmemişti.

“Mektup falan yazacaktım, ama nasıldır bilirsin. Sonra da senin taşındığını haber aldım, adli bilim işini bırakıp Norfolk’un ücra bir köşesinde pratisyen hekim olmuşsun. Yani artık bağlantı kurmakta fazla bir anlam göremedim.”

Yoktu zaten. O sıralar eski hayatımdan hiç kimseyi görmek istemiyordum, hele ki Terry’yi.

Ben bir şey söylemeyince, “Neyse, tekrar işe dönmene sevindim,” diye devam etti. “İyi işler yaptığın kulağıma geliyor. Yine üniversitedeki adli bilim bölümündesin, değil mi?”

“Şimdilik.” Bu konuda konuşmak istemiyordum. Onunla değil. “Monk ne zaman firar etti?”

“Dün gece. Öğlen haberlerinde çıkar. Lanet basın bayram edecek.” Yüzündeki ifade sesindeki ekşilikle uyumluydu. Terry hiçbir zaman gazetecilerden hoşlanmamıştı, belli ki bu

değişmemiştir.

“Nasıl oldu?”

“Kalp krizi geçirdi.” Acı bir ifadeyle sırıttı. “Onun gibi bir aşağılığın kalbi olacağını sanmazdım, değil mi? Ama Bel-marsh’taki doktorları kendisini sivil bir hastaneye nakletmeleri yönünde ikna etmeyi becerdi. Yarı yolda kelepçelerini kırmış, gardiyanları ve ambulans şoförünü iyice benzetmiş ve ortadan kaybolmuş.”

“Yani kalp krizini planlamış mı?”

Omuzlarını silkti. “Henüz kimse bilmiyor. Bütün belirtileri gösteriyordu. Tansiyonu fırlamıştı, kalp atışı düzensizdi, her şey işte. Yani ya bu belirtileri bir şekilde taklit etti ya da gerçektiler ve yine de kaçtı.”

Normalde iki seçeneğin de olanaksız olduğunu söyledim. Belmarsh gibi yüksek güvenlikli bir hapisanenin, içinde profesyonel tansiyon aletleri ve EKG monitörleri bulunan iyi donanımlı bir hastane bölümü olurdu. Acil olarak kabul edilecek kadar kötü kalp hastalığı belirtileri gösteren bir mahkûm kaçacak durumda olmazdı, zira böyle bir girişim muhtemelen onu öldürmeye yeterdi. Ama bahsettiğimiz normal bir insan değildi.

Jerome Monk’tu.

Cezve fokurdamaya başlamıştı. Yapacak bir şey çıkmasına memnun olarak ayağa kalktım ve buharı tüten kahveyi kupalara doldurdum. “Monk’un Belmarsh’ta değil, Dartmoor’da olduğunu sanıyordum.”

“Öyleydi, ta ki toplumun hassas kalpleri Dartmoor’un fazla insanhkıdışı’ olduğuna karar verene kadar; birkaç yıl önce hapisanenin güvenlik derecesini A kategorisinden C’ye düşürdüler. Ondan sonra Monk maksimum güvenlikli birkaç hapisane gezdi, ardından da Belmarsh kısa çöpü çekti. Anlaşılan, Belmarsh onu adam edemedi. Birkaç ay önce başka bir mahkûmu döverek öldürdü ve kendisini engellemeye çalışan gardiyanları hastanelik etti.”

Bana kaşlarını kaldırarak baktı. “Bunları duymamana şaşırırdım.”

Bu masum bir yorum da olabilirdi, ama ben bundan şüpheliydim. Yılın başlarında Amerika’daydım, ondan evvel de uğradığım silahlı saldırı sonrası iyileşme sürecindeydim ve haberleri pek takip etmiyordum. Terry’nin bu konuyu bilip bilmediğini anlamak olanaksızdı, ama bir şey bana bildiğini söylüyordu. Ortada bir sebep yokken, sırf cevap almak için yoklamak tam ona göre idi.

Yüzümü ifadesiz tutarak kupalardan birine şeker attım ve ona uzattım. “Niçin bana bütün bunları anlatıyorsun?”

Terry teşekkür etmeden kahveyi aldı. “Önlem olsun diye. Monk’un garezi olabilecek herkesi uyarıyoruz.”

“Sence ben de onlara dahil miyim? Kim olduğumu hatırladığını bile sanmam.”

“Haklı olmanı umalım. Fakat artık kaçtığına göre, Monk’un ne yapacağım tahmin etmek bile istemiyorum. Neler yapabileceğini sen de benim kadar biliyorsun.”

Bu inkar edilemezdi. Kurbanlarından birini bizzat incelemiş, Monk’un yeni yetme bir kızın bedenine verdiği canavarca hasarı ilk elden görmüştüm. Ama yine de, tehlikede olduğumu sanmıyordum.

“Sekiz sene önce olmuş bir şeyden söz ediyoruz,” dedim.

“Monk’un mahkumiyetiyle bir ilgim yok ki benim, yalnızca arama çalışmasına katılmıştım.

Monk’un bunu umursayacağını ciddi ciddi düşünüyor olamazsın, değil mi?”

“Sen yine de polis ekibinin bir parçasıydım, Monk da fark gözetecek veya bağışlayacak biri değil. Hem sonunda, işler kötüye gittiğinde sen de oradaydın. Bunu unutmuş olamazsın.”

Unutmamıştım. Fakat uzun zamandır düşünmemiştim de. “Uyardığın için teşekkürler.

Aklımda tutarım.”

“Tutmalısın.” Kupadan dikkatle bir yudum aldıktan sonra masaya bıraktı. “Diğerleriyle

temasın var mı hâlâ?”

Gayet zararsız bir soru gibi geliyordu, ama Terry’yi bundan daha iyi tanıyordum. “Yok.”

“Yok mu? Başka vakalarda Wainwright’la çalışmış olabileceğini düşündüm.”

“Monk’tan sonra çalışmadım.”

“Bir süre önce emekli oldu.” Soğutmak için kahvesine üfledi. “Ya Sophie Keller? Onu hiç gördün mü?”

“Hayır. Niye göreyim ki?”

“Ah, bir sebebi yok.”

Bundan sıkılmaya başlamıştım. “Buraya gelmenin asıl sebebini söyleyen artık?”

Yüzü kızardı, eski düşmanlık alevlenirken benimkinin de kızardığım hissedebiliyordum. *Uzun sürmedi, değil mi?*

“Dedim ya, sadece önlem. Herkese haber veriyoruz ki...” “Ben aptal değilim Terry. Telefon edebilirdin veya başka birine ettirebilirdin. Niye Londra’ya kadar bütün yolu bana bizzat söylemek için gelesin?”;

Tavrında artık arkadaşça hiçbir şey kalmamıştı. Bana profesyonel bir polisin soğuk bakışıyla gözlerini dikti. “Şehirde katılmam gereken başka bir iş vardı. Uğrayıp haberi kendim vereyim dedim. Eski günlerin hatırına. Benim hatam.”

Fakat o kadar kolay yutmayacaktım. “Şayet Monk sekiz yıl öncesinden birinin peşine düşecekse, o kişi ben olmam, değil mi?”

Terry’nin yüzü daha önce hiç olmadığı kadar karardı. “Buraya seni uyarmaya geldim. Kendini uyarılmış olarak düşün.” Ayağa kalkarken sandalyesinin ayakları yere sürtündü. “Kahve için teşekkürler. Kendim çıkarım.”

Uzun adımlarla koridora çıktı, sonra fikrini değiştirmiş göründü. Durup bana döndü. Gözlerini bana dikerken dudaklarında acı bir ifade vardı.

“Değişmiş olabileceğini sandım. Öyle olmayacağını bilmeliydim.”

Arkasına dönüp bakmadan yürüyüp gitti. Masada kaldım; geçmiş o kadar yakındı ki, bir adım atsam girebilirdim âdeta. *Alice’i sen alabilir misin?*

Nedense ev biraz farklı görünmeye başlamıştı, şimdi daha az benimdi. Fakat kupayı alırken ellerim titremiyordu. Kahveme dokunmamıştım, zaten artık canım da istemiyordu. Lavaboya döktüm ve giderden döne döne akışım seyrettim. Terry’nin beni görmeye gelmesinin asıl sebebini bilmiyordum, ama bir şey vardı ki, yıllar hiç değiştirmemişti.

Ona hâlâ güvenmiyordum.

Monk’un kaçıışı öğlen bültenlerinin baş haberiydi. Azılı bir katilin gerçekleştirdiği gözüpek bir firar, o katil kim olursa olsun manşetlerde yer alırdı.

Katil Jerome Monk olunca, manşetler garantiydi.

Arabamla laboratuvara giderken radyoda da bu haber vardı. Başlıkları dinledikten sonra, radyoyu kapattım. Bilmediğim bir şey söylenmiyordu, ayrıca Terry’nin uyarısına rağmen, Monk’un kaçıışı beni kaygılandırmıyordu. Serbest kaldığı ve bu esnada daha fazla insana zarar verecek olduğu için üzgündüm. Fakat Jerome Monk benim sorunum değildi. Sekiz yıl uzun bir süreydi, beni umursamayacağı kadar uzun bir süre. Ya da benim onu umursamayacağım kadar.

Buna rağmen, aldırılmamaya ne kadar çalışırsam çalışayım, Terry’nin ziyaretini öyle kolayca kafamdan atamadım. Olanlar yüzünden kendi suç payımı çıkarttığım dönemin üstünden çok zaman geçmiş olsa da, onu yeniden görmek acı hatıraları eşelemişti ve çalkalanan duygusal tortu şimdi çökelmeyi reddediyordu. Sakin, boş bir pazarın ve çok ender kavuştuğum bir izin gününün özlemi içindeydim. İki meslektaşım ve eşleriyle öğlen yemeği için Henley-on-Thames’de buluşacaktım, haftalardır söz verdiğim bir şeydi. Fakat Terry’nin yeniden ortaya çıkışı planı değiştirmişti. Yemekte iyi bir arkadaş olamayacağımı bildiğimden onları arayıp

özür bildirmiştim. Olanların muhasebesini yapmak, hatıralarımı tekrar kutularına koymak için biraz kendi başıma kalmaya ihtiyacım vardı.

Çalışmaya ihtiyacım vardı.

Adli Bilimler'in otoparkına girerken, geçmiş çevremde soğuk bir rüzgâr gibi esiyordu.

Norfolk'tan Londra'ya geri geldiğimde, eski bölümüme dönme konusunda kaygılıydım, çünkü etrafımda geçmişçi çağrıştıracak şeylerin beni bataklık gibi yutmasından çekiniyordum.

Ama nihayetinde, bölümüme geri dönmememi gerektirecek kadar sebep yoktu. Dolayısıyla

son üç yıldır burada çalışıyordum, teknik olarak fakültenin bir parçasıydım, ama polis

danışmanlığı işine yoğunlaşmam için gereken özgürlüğe de sahiptim. Üniversite bana daimi

görev teklif etmişti, fakat henüz kabul etmekte gönülsüzdüm. Şu anki anlaşmam işe

yarıyordu, her ne kadar hâlâ geçici bir işmiş duygusu verse de bununla yaşayabilirdim.

Başımdan geçenler yüzünden, bir yere yerleşme konusunda gönülsüzdüm.

Bina pazar günleri kapalı olurdu, ama ben sık sık çalışmak için gelirdim. Kendi anahtarlarım

vardı ve içeride yalnız olmaya alışkındım. Yine de, girişe yönelirken boş araba parkına göz

gezdirdim. Normalde insanların bulunduğu işlek bir alanda yalnız olmanın hafif huzur kaçırmacı

bir yanı vardır her zaman. Üstelik Monk'un peşimden geleceği konusunda endişem olmasa

bile, garazleri daha somut olan başkaları vardı.

Karnımda hâlâ taşıdığım yara izi beni gönül ferahlığı konusunda uyarmaya devam ediyordu.

Adli antropoloji bölümü Viktorya döneminden kalma eski bir hastanenin bodrumundaydı.

Bodruma ya sanki her zaman dezenfektan kokan sarsak, eski bir asansörle ya da iki kat

merdivenle ulaşılabılırdı. Her zamanki gibi merdivenleri kullandım. Bina koruma altındaydı,

hâlâ orijinal karoları ve taş basamakları duruyordu. Merdivenleri inerken ayak seslerim

çınıyor, yalnız yanlamaları hafta sonu sessizliğini daha da vurguluyordu.

Ama merdivenlerin dibindeki kapıdan geçer geçmez, tekrar yirmi birinci yüzyıla döndüm.

Hepsi de modern ve iyi donanımlı pekçok laboratuvar vardı. Ofisim koridorun uzak ucundaki bir laboratuvara bitişikti. Büyük bir ofis değildi, fakat işimi görecektedir kadar genişti. Kilidi açtım ve ışıkları yaktım. Katta hiç pencere olmadığından, parlak tepe floresanları pır pır ederek canlanana kadar kapı eşiğinde bekledim.

İçerisi serindi, ısıtma sistemi hafta sonları -kapatılıyordu. Ama ben alışkındım. Ofisim işlevseldi; alanın büyük kısmını eski, çelik dosya dolapları ve masa işgal ediyordu. Bilgisayarı açıp başlaması için beklerken, kapının arkasında asılı beyaz laboratuvar önlüğümü giydim. Sonra ofisten çıkıp laboratuvara girdim.

İşimin bir kadavradan çürük yumuşak dokuyu dikkatle kesip ayırmak veya insan kemiklerini deterjan içinde yağlarından arındırmak gibi daha tüyler ürpertici kısımları normalde bir morgda yapılırdı. Buraya gelen kalıntıların çoğu ya zaten o işlemlerden geçmiş olurdu ya da o kadar uzun süredir ölü olurlardı ki, zaman ve çürüme sonucu kuru kemiklere dönmüş halde gelirlerdi.

Şu an üzerinde çalıştığım vaka işlemlerden geçmiş olanlardan biriydi. Etlerinden ayrılmış ve alüminyum inceleme masasına düzgünce koyulmuş olan, otuzlu yaşlarındaki bir erkeğin kısmî iskeletiydi. En azından, bu benim en iyi tahminimdi. Leğen kemiğinin şeklinden've kemiklerinin büyük oluşundan, cinsiyetini belirlemek nispeten kolaydı. Bel kemiğinin durumundan ve kasık kemiği kaynaşmasındaki (iki kasık kemiğinin birleştiği leğen kuşağının bir parçası) gözle görünen aşınmadan, yaşını tahmin etmiştim.

Ne var ki, normalde bir iskelet kimlik teşhisinin yanı sıra yaşı ve cinsiyeti de doğrulamada yardımcı olan başka göstergeler sağladığı halde, karşımdaki örnek için bu durum geçerli değildi. İleri seviyede çürümeye bakarak, bu her kimse en az iki yıl önce öldüğünü düşünmüştüm, ama bundan daha kesin bir saptama yapamamıştım. Dahası, teyit edilmek üzere muhtemel bir ölüm nedeni tahmininde bile bulunamamıştım. Gerçek bir özgüvenle

ifade edebileceğim tek şey, cinayete kurban gittiği idi.

Kollar, bacaklar ve kafanın kesilmiş olduğu bir intihara veya kaza sonucu ölüme henüz rastlamış değildim.

Bir yapı ustası, adamın gövdesini Surrey'deki sahipsiz bir çiftlik evinin kuyusuna atılmış olarak bulmuş. Eksik vücut parçaları kuyuda veya mülkün diğer kısımlarında bulunamamış, üstelik diş kayıtlarıyla karşılaştırılacak dişler olmaksızın veya kalan kemiklerin üzerinde ayırt edici özelliklere rastlan-maksızın, kurbanın kimliğini saptamak zor bir görev olacaktı.

Yine de, hiç değilse nasıl parçalara ayrıldığını saptayabil-meyi umuyordum. Balta veya satır kullanıldığını gösteren herhangi bir örselenme yoktu, ki bu da bir bıçak veya testereye işaret ediyordu. Herhangi bir kesici alet kemikte belirgin izler bırakırdı ve şimdiye kadar gördüğüm kemiklerin temizliğine bakılırsa, bunun elektrikli bir alet olması yüksek olasılıktı. Paramı yuvarlak testereye yatırırdım, ama emin olmak için her bir yüzeyi mikroskop altında incelemem gerekiyordu. Sıkıcı, yöntemli bir işti, ama hangi kesici aletin kullanıldığını saptamak katili yakalamaya götüren uzun yolda ilk adım olabilirdi.

Daha tuhaf şeyler görmüştüm .

İlk lamı taktım ve yapmam gereken şeye yoğunlaşmaya çalıştım. Fakat vizördeki büyütülmüş kemik kesitine aslında görmeden sadece gözlerimi dikmiş bakıyordum. Temiz bir kesim, *kıymıklarına yok...* Bir şey bilinçaltımda eşelenmeye başladı, tam olarak yüzeye çıkaramadığım sinir bozucu bir bağlantı. Yüzeye çıkmak üzere olduğunu hissederek doğruldum, ama sonra ofisimdeki bilgisayar başlarken gelen uyarı sesi dikkatimi dağıttı. Hatırlamaya çalıştığım her ne idiye yok oldu. İç çekip kaçınılmaza teslim oldum. *Tamam, uğraşma. Böylece unutulabilir ve biraz çalışabilirsin.* Ofisime gittim ve internette bir haber sitesini açtım. Monk'un firarının birinci haber olmasını bekliyordum. Değildi. O yüzü tekrar görmenin nasıl bir şok olacağının farkında değilmişim.

Jerome Monk'un resmi ekrandan bir korku filminin tanıtım fotoğrafı gibi dik dik bakıyordu.

Alnındaki tiksindirici çöküntü, sırf bir bakmanızla bile midenizin bulanmasına neden oluyordu ve gözleri...

Gözleri hâlâ ölüydü.

Sayfayı yukarı kaydırıp dört kurbanın fotoğraflarına geldim. Resimler eski tarihli görünüyordu, konuları zamanda donmuştu. Bennett kardeşler şimdi herhalde... kaç? Yirmi altı veya yirmi yedi yaşında olacaktardı; Tina Williams ise yirmi sekiz veya yirmi dokuz. En büyükleri olan Angela Carson yaklaşık otuz dördünde olacaktı. Hepsi de, evlenip çocuk yapacak yaşlarda olacaktardı. Onun yerine, hayatları zalimce kısa kesilmişti.

Ve şimdi katilleri serbestti.

Gözlerimi ovuşturdum; başarısızlığın tadı şimdi de o gün olduğu kadar acıydı. Hatırlamam gereken bir şey olduğu hissine tekrar kapıldım. Önceki kadar güçlü değildi bu kez... Sadece zihnimin gerisinde kıpırdanıp beni rahatsız eden bir şey. Haberi bir kez daha okumak üzere sayfayı tekrar kaydırduğım an, masamın üzerindeki telefon çalınca yerimden sıçradım.

Yanlışlıkla yaklaş sekmesini tıklayınca ekrandaki resmin büyüklüğü iki katına çıktı. Fısıltıyla küfrederek telefonu kaptım. "Alo?"

Diğer uçta hafif bir duraksama oldu. "David'le mi görüşüyorsunuz? David Hunter?"

Biraz boğuk ve kuvvetli bir kadın sesiydi, gerçi şu an tereddütlü gibiydi. Sanki tanıdık geliyordu.

"Evet, benim. Siz kimsiniz?"

"Sophie Keller?" deyince geçmişin bir başka parçası daha yerine oturdu. "Birkaç yıl önce beraber çalışmıştık. Jerome Monk vakasında?"

Soru tonlamasıyla söylemişti, sanki onu tanıyacağımdan emin değilmiş gibi. Endişelenmesine gerek yoktu, çünkü Terry Connors ondan haber alıp almadığımı soralı daha bir iki saat

olmuştı.

“Elbette, tabii.” Kendimi toplamak için gayret sarfettim. “Affedersin, tuhaf bir zamanlama oldu. Tam da Monk hakkında bir haber okuyordum.”

“Kaçtığını duymuşsun?”

“Evet, duydum.”

Terry’den bahsetmem gerekip gerekmediğimden emin değildim, o yüzden bahsetmedim. İkisi hiçbir zaman iyi geçine-memişti. Sıkılgan bir sessizlik oldu. “Ofisinin numarasını üniversitenin *web* sitesinden buldum, ama aslında sadece mesaj bırakmak için aramıştım. Pazar günü orada olacağını aklıma gelmedi. Umarım sakıncası yoktur.”

“Hayır, sadece biraz şaşırdım, o kadar.”

“Biliyorum, affedersin, çok damdan düşer gibi oldu ama...” Bir nefes aldığımı işittim. “Şey, bir ara buluşabilir miyiz?” Bugün sürprizlerin ardı arkası kesilmiyordu. “Monk’la mı ilgili?”

“Görüştüğümüzde söylemeyi tercih ederim. Emin ol, çok fazla vaktini almayacağım.”

Belli etmemeye çalışsa da sesindeki gerginliği işitebiliyordum. “Sorun yok. Hâlâ Londra’da mısın?”

Bir duraksama daha oldu. “Hayır. Şimdi Dartmoor’da yaşıyorum. Padbury adında küçük bir köyde.”

Buna şaşırdım. Sophie kırsalda yaşayacak bir tipe benzemiyordu hiç, gerçi bozkırı ne kadar çok sevdiğini söylediğini hatırlıyordum. “Demek oralara yerleşmeyi başardın sonunda.” “Ne?”

Ah... evet, galiba öyle.” Dikkati dağılmış gibiydi. “Bak,

çok şey istediğimi biliyorum, ama bana bir iki saatini ayırabilirsen gerçekten minnettar

kalırım. Lütfen.”

Sesinden buna gerçekten ihtiyacı olduğu çok açıkça anlaşılıyordu, altta yatan endişe tonu da öyle. Hatırladığım özgüvenli genç kadından dağlar kadar uzak bir haldeydi.

“Başın dertte falan mı?”

“Hayır, sadece... Bak, görüştüğümüzde sana her şeyi anlatacağım.”

Dosyası rafa kaldırılmış bir vakaya dahil olmamam gerektiğini söyledim kendime, geçmişini eşelemek acı verici ve anlamsız olur dedim. Ama öte yandan, dosya aslında artık rafta değildi.

Monk kaçtığına göre, raftan inmişti.

Tam o anda zihnimin gerisinde o bilinçaltı kıpırdanma oldu. Bugüne kadar, neredeyse on yıldır, o soruşturmayla ilgili her şey uyku halindeydi. Peki şimdi niye birdenbire bitmemiş bir iş gibi geliyordu ki?

“Yarma ne dersin?” diye sorduğumu işittim. Bugün çok geç olmuştu, oraya akşama kadar varamazdım.

Telefonun öbür ucunda olmasına rağmen, rahatladığı besbelliydi. “Harika olur! Eğer eminsen tabii...”

“Londra’dan çıkmak için bahanem olmasına memnun olurum.” *Tek sebebin bu olduğundan emin misin?* Alaycı iç sesi işit-mezlikten geldim.

“Oldwich’teki *Trencherman’s Arms*’ı hatırlıyor musun?”

İsim, tamamı iyi anılardan oluşmayan yeni bir rüzgâr estirdi. “Hatırlıyorum. Yemekler o günlerdekinden daha iyi mi?” Güldü. Gülüşünün ne kadar güzel olduğunu unutmuşum, rahat ve ağız dolusu bir gülüşü. Uzun sürmedi. “Birazcık. Fakat evime adres tarifiyle gitmeden daha kolay böylesi. Öğlen yemeği vaktinde gelebilir misin?”

Olur dedim. Saat birde buluşmayı kararlaştırdık ve birbirimize cep numaralarımızı verdik.

“Tekrar teşekkürler David. Gerçekten çok minnettarım,” dedi ve telefonu kapattık.

Gerçi sesi minnettar değil, çaresiz geliyordu.

Dalgın dalgın telefonu elimden bıraktım. Yeniden biraraya gelmeler açısından verimli bir gün olmuştu. Önce Terry Con-nors, şimdi de Sophie Keller. Beni her ne için görmek istiyor

idiyse, Jerome Monk'un firarıyla çakışmasının rastlantı olduğundan şüpheliydim. Ayrıca, bunca zaman sonra benimle temasa geçmesi için ortada ciddi bir şey olmalıydı. Tanıdığım Sophie paniklemeğe yatkın biri gibi görünmüyordu.

Öte yandan, sekiz yıl uzun bir zamandı. İnsanlar değişirdi. Onun değişip değişmediğini, eskisi gibi görünüp görünmediğini merak ederken buldum kendimi.

Evlenmiş olup olmadığını merak ederken...

Kendime *Kessen artık* şunu desem de, bir yandan da gülümsüyordum. Sonra herhangi bir uyarıcı olmadığı halde ürperdim. Monk'un yaratık suratının doldurduğu bilgisayar ekranına baktım. Alaycı çarpık gülümsemesini sergilerken, siyah düğme gözler sanki seyrediyordu. Bağlantıyı kestim ve fotoğraf bir çırpıda kayboldu.

Ama kaybolduktan sonra bile gözlerini sanki hâlâ üzerimde hissediyordum.

Funda dallarına yer yer tutunan bazı mor tutamlar kalmış olsa da, güz mevsimi manzaranın rengini soldurmuş, bozkır ölü yeşil ve kahverengilerden bir pelerinle örtmüştü bile. Şiddetli rüzgâr altındaki kasvetli manzara göz alabildiğine uzayıp gidiyordu. Uyluk yüksekliğindeki kartal eğreltisi adacıkları birer birer ölmeye başlamıştı; kısa süre sonra ev büyüklüğünde kayalar ve son derece sık katırtırnağı çalılarından başka, tekdüzeliği kırarak hiçbir şey kalmayacaktı.

Yakın zamanlarda çalıştığım bir vaka dolayısıyla, uzak bir İskoç adasına gitmişim; orası buradan bile daha ıssızdı, ama yine de etkileyici bir uçsuz bucaksızlığı ve görkemi vardı.

Kanımca Dartmoor'un bu kısmı biraz kuruntu verici ve bunaltıcıydı, gerçi tamamen tarafsız olmadığını kabul etmek zorundaydım.

Bu yerle ilgili iyi anılarım yoktu.

Gökyüzüne bakılırsa, yağmur yağacağa benziyordu, ama şu ana kadar tek damla düşmemişti.

Alçak bulutlara rağmen yolunu bulan güneş, fundalığı şaşırtıcı bir berraklıkla parlatıyor, sonra

yine kayboluyordu. M5'teki yoğun trafik haricinde, Londra'dan buraya epey hızlı gelmiştim.

Bu kadar batıya yıllardır ilk kez geliyordum, ama yol boyunca kendimi güzergahı

hatırlarken buldum, aklımdan tamamen çıkmış olan köyleri tanıdım. Bozkıra ulaştığımda, sanki arabayı zamanda geriye sürüyordum.

Kısmen hatırladığım yerlerin yön tabelalarından, belleğimin paslı tellerini titreştiren nirengi noktalarından geçtim. Eski kalay madeninin su çarkından kalan, çimlerle kaplanmış harabeyi

arkamda bıraktım; burası Monk için dublör kullanılarak basının kandırıldığı yerdı. Şimdi

yabani otlarla daha da fazla sarılmıştı ve hatırladığımdan daha küçük görünüyordu. Geçmişin etrafımda yoğunlaştığım hissettim; sonra yolun ilerisi kavislendiğinde uzaklarda Siyah

Kayalık'm düzensiz bir yığın halindeki kayalarını algıladım.

Daha iyi bakabilmek için yavaşladım. Kayalık'ı görmek beklemediğim bir şey olmamasına

rağmen, yine de onu görünce hatıramda soğuk puslar ve rüzgârda titreşen polis şeridinin

şaklaması canlandı. Sonra tali yolu da geçtim ve anılardan silkinip, Sophie ile buluşmak üzere devam ettim.

Oldwich, Savunma Bakanlığı'nın eğitim alanının hemen sı-mrındaydı; ordunun atış ve dövüş idmanları için ulusal parktan ilhak ettiği oldukça büyük bir araziydi. Eğitim yapılan günlerin dışında, parkın büyük kısmı hâlâ halka açıktı.

Belli ki bugün eğitim günü değildi, çünkü bir uyarı direğinin önünden geçtim ama alanın

yasak bölge olduğunu belirten kırmızı bayrak yoktu. Oldwich tuhaf bir yerdı; anlaşılan o ki,

kasaba mı yoksa köy mü olduğuna karar verememişti. Çok fazla değişmiş görünmedi gözüme;

eteklerinde yeni evler vardı, ama merkezi hâlâ hatırladığım kadar sıkıcı ve albenisizdi. Çakıl

serpintili duvarları olan kulübeler bana her zaman sahil kasabalarını hatırlatırdı; sanki durgun,

yeşil bir denize nazırmış gibi boş bozkıra bakıyorlardı.

Ben geçerken, iki vagonlu bir tren aheste aheste yola koyuluyor, dermansızmış gibi kendini

bozkırda ağır ağır sürük-lüyordu. *Trencherman's Arms* minik tren istasyonundan uzak değildi.

Buraya son geldiğimde, otel harap ve iç karartıcı gözüküyordu, şimdiyse saz çatısı yenilenmiş, duvarlarına da yakınlarda beyaz badana yapılmıştı. Hiç olmazsa bazı şeyler iyi yönde değişmişti.

Küçük otopark arka taraftaydı. Arabayı park edip motoru kapatırken tuhaf biçimde gergin hissediyordum. Kendime buna gerek olmadığını söyledim ve girişe yöneldim. Otelin kapısı alçaktı, o yüzden kafamı çarpmamak için eğilmek zorunda kaldım. İçerisi karanlıktı, ama gözlerim alışınca yeni olanın sadece çatı olmadığını gördüm. Çıplak taş plakalar, hatırladığım rutubetli halıdan sonra büyük bir ilerlemeydi; ayrıca flok duvar kâğıdının yerini temiz bir şekilde boyanmış sıva almıştı.

Genelde öğlen yemeklerini bitiren yürüyüşçülerle turistlerin işgal ettiği birkaçı hariç, masaların çoğu boştu. Sophie'nin orada olmadığını görmem bir saniye bile sürmedi, ama zaten erken gelmiştim. *Rahatla, muhtemelen yoldadır.*

Bar tezgâhının arkasında neşeli, tombul bir kadın vardı. Asık suratlı barmenin de flok duvar kâğıdı ve bira lekeli halılarla aynı yolun yolcusu olduğunu tahmin ettim. Kahve sipariş ettikten sonra şöminenin yanındaki cilasız çam masalardan birine geçtim. Şömine yanmıyordu, ama içine yeni kesilmiş odunlar istif edilmişti ve ızgaradaki kül de odunların süs olsun diye koyulmadıkları izlenimini uyandırıyor.

Kahvemi yudumlarken, Sophie ne istiyor olabilir ki diye merak ettim yine. Jerome Monk'un firarıyla bir biçimde bağlantılı olmalıydı, ama ne olduğunu bir türlü tahmin edemiyordum. Ne de niçin benimle bağlantıya geçtiğini. Birbirimizin sohbetinden hoşlanmıştık, ama bize arkadaş denemezdi, üstelik teması kesmemek yönünde ikimizin de bir çabası olmamıştı.

Peki o halde aradan bunca zaman geçtikten sonra beni niçin tekrar görmek işteşindi ki?

Kahvem soğumuştü. Saatime bakınca, bir buçuğa gelmek üzere olduğunu gördüm. Kaşlarım

çatıldı, ne de olsa dünkü ses tonu düşünülduğünde, geç kalmasını beklemiyordum. Fakat buraya ulaşmak için ne kadar yolu olduğundan emin değildim, yani yolda oyalanmış olabilirdi pekala. Mönüyü elime aldım ve huzursuzca göz gezdirdim, iki dakikada bir girişe göz atıyordum.

On beş dakika daha bekledikten sonra Sophie'nin cep telefonunu aradım. Neyse ki sinyal sesi vardı, zira buralarda sinyal alınıp alınamayacağı belli olmazdı. Bağlanırken çıkan tıkırtıları dinledim, sonra sesi duydum: *Merhaba, Sophie'ye ulaştınız. Lütfen mesaj bırakın.*

Beni aramasını söyledim ve telefonu kapattım. Belki de birimiz buluşma zamanını yanlış anlamıştır diye düşündüm.

Fakat saat ikiye geldiğinde hâlâ Sophie'den iz yoktu. Huzursuz huzursuz tekrar saati kontrol ettim. Yolda oyalansa bile, şimdiye dek arayıp bir şey demesini beklerdim. Tabii trenle gelmiyorsa? Kendi arabasıyla geleceğini varsaymıştım, ama bunu ona sormamıştım. Soğumuş kahvemi önümden itip bara gittim.

“Sonraki trenin ne zaman geleceğini söyleyebilir misiniz?”

Barmeyd tezgâhın arkasındaki saate baktı. “İki saat daha yok.” Bana canlı bir şekilde gülümsedi. “Geç kaldı, ha?”

Nazikçe gülümsedim ve masama döndüm. Fakat daha fazla beklemenin pek bir anlamını göremedim. Paltomu kaptığım gibi dışarı çıktım.

Güneş, göğü bir örtü gibi kaplayan yüksek bulutların ardında kaybolmuştu; tren istasyonuna olan yüz metrelik mesafeyi yürüdüğüm sırada dağınık, yanardöner bir ışık yolluyordu. İçinde bir bilet gişesi olamayacak kadar küçük olan istasyon, kısa bir köprüyle birleştirilmiş iki tane üstü açık platformdan ibaretti. Platformların ikisi de boştu, ama ilan panosu üzerinde bir tarife vardı. Barmeyd haklıydı, iki saate kadar başka bir tren gelmeyecekti. Listedeki diğer tek tren, geldiğim sırada ayrıldığını gördüğüm tren olmalıydı. Sophie'nin o trende olmadığı

açıktı.

Peki neredeydi?

Havada daire çizen bir karganın gaklaması dışında ortalık sessizdi. Platformun kenarında durup demiryolu hattına baktım. Üst yüzeyleri hariç raylar paslanmıştı, bu da ne kadar az sayıda tren tarafından kullanıldıklarının kanıtıydı. Dümdüz ilerliyor, ufuk noktasına varmalarından hemen önce kavislenip gözden uzaklaşıyorlardı.

Şimdi ne olacak?

Hiçbir fikrim yoktu. Burada ne yaptığımdan bile emin değildim. Sekiz yıldır görmediğim bir kadın için üç yüz kilometreden fazla araba sürmüş ve karşılığında ekilmiştim. Ama her ne kadar kendimi olağan bir açıklaması vardır diye ikna etmeye çalışsam da, buna pek inanamıyordum. Sophie'nin sesinden beni görmeyi umutsuzca istediği çok belliydi. Geç kalacağım biliyorduydu, beni arayıp haber verirdi.

Yanlış giden bir şey vardı.

Arabama döndüm ve bagajdan yol haritasını çıkardım. Uydu seyir sistemim vardı, ama büyük ölçekli bir harita civarın coğrafyası konusunda bana daha iyi bir sezgi sağlardı. Sophie, Padbury adında bir köyde yaşadığını söylemişti; haritaya göre buraya birkaç kilometre uzaklıktaydı. Adresini bilmiyordum, ama köy o kadar büyük bir yer olamazdı zaten. Onu tanıyan birine rastlayana kadar etrafta sormam yeterdi.

Padbury'ye giden yol gayet iyi tabelalandırılmıştı, ama her bir işaret beni uygarlıktan gittikçe uzağa yönlendiriyordu sanki. Yollar gitgide küçülüyordu; sonunda kendimi yüksek, dikenli çalılıkların kuşattığı dar, tek şeritli bir toprak yolda buldum. Kısmen ufalanmış ölü yapraklarının haricinde çıplak olan çitler arabanın etrafında yüksek bir labirent gibiydi. Karda veya buzlanma hallerinde burası tamamen kapanırdı. Bir kez daha vites küçültüp kör bir virajı almaya çalışırken, Sophie buralara ne halt etmeye geldi ki diye düşündüm.

Ama tabii benim bu konuda konuşmam hiç uygun olmazdı, çünkü bir keresinde ben de aynı seçimi yapmıştım.

iki üç kilometre kadar sonra çalı çitler yerlerini sık bodur meşelere bıraktı. Gün ışığından kalanı sünger gibi çekiyorlardı âdeta, o yüzden henüz ikindi vakti olmasına rağmen farlarımı yakmak zorunda kaldım. Yoksa Padbury'yi kaçırdım mı diye düşünmeye başlamıştım ki, bir dönemeci dönünce kendimi Padbury'de buldum.

Ve bir de baktım ki, aynı hızla dışına çıkıvermişim. Köyden çok bir mezraydı burası; geriye dönmem için yeterli genişlikte bir yere ulaşana kadar yaklaşık sekiz yüz metre daha yola devam etmem gerekti.

Kötü hislere kapılmaya başlamıştım bile. Sophie'nin yaşadığı yeri bilen birini bulabileceğim hiç değilse bir otel veya postane olduğunu ummuştum, oysa birkaç tane taş kulübenin dışında, sadece yoldan içerlek bir noktada küçük bir kilise vardı. Arabayı önüne çektim, ama motoru çalışır halde bıraktım. Burada olmak şu an gülünç geliyordu. Sophie'nin evini bulsam bile, haber vermeden kapısının önünde bitmeyi aşırı bir tepki olarak görmeye başlıyordum.

Ama gelmişim bir kere. Bir iç çektikten sonra arabadan indim ve kiliseye doğru yürüdüm. Kilisenin iki yanında taştan yapılma çok eski mezartaşlarınınm birçoğu azman otlar ile bir hizada kalmıştı, üzerlerindeki yazılar okunamayacak derecede silinmişti. Kilisenin kapısı ahşaptı, zamanla kararmıştı ve demir kadar sertti. Ayrıca kilitliydi.

“Yardımcı olabilir miyim?”

Aksan saf Devon aksamydı; daha eski, daha huzurlu bir çağdanmış etkisi bırakıyordu. Sese doğru dönünce, kilisenin bahçe kapısının yanında duran yaşlı bir kadınla karşılaştım.

Kapitone bir ceketle tüvit bir etek giymişti ve yüzünde nazik olduğu kadar ihtiyatlı bir ifade vardı.

“Sophie Keller adında birini arıyorum. Sanırım bu köyde yaşıyor.”

Düşünürken kafasını ağır ağır iki yana salladı. “Hayır, sanmıyorum.”

Belki yanlış yere gelmişimdir kuşkusuyla, “Burası Padbury, değil mi?” diye sordum.

“Evet, ama Sophie Keller diye biri yaşamıyor burada.” Yüzü aydınlandı. “Gerçi Sophie Trask adında biri var. Adın doğru olduğundan emin misiniz?”

Onu son gördüğümünden bu yana Sophie’nin soyadını değiştirmiş olması -ya da evlenmiş olması- mümkündü, ama konuşmamızda bundan hiç bahsetmemişti. Fakat emin olmakta fayda vardı. Bir hata yapmış olabileceğimi kabul ederek adresi tarif etmesini rica ettim.

Arabama dönerken, kadın arkamdan “Kaçırmazsınız, merak etmeyin,” diye seslendi. “Çömlek fırınım kaçırmayın.”

Çömlek firmı mı? Bu iyice anlamsız gelmişti. Fakat çok geçmeden ne kastettiğini anladım.

Köyden çıkış yolunu takip ettim, daha önce geriye dönüş yaptığım noktayı geçtim ve yaklaşık dört yüz metre ileride çıplak ağaçların arasından yuvarlak hatlı şekli gördüm. Alçak, baş aşağı bir koniydi; yanında bulunduğu eyle aynı pas rengi tuğlalardan inşa edilmişti. Yaklaşınca, yıkılmanın eşiğinde olduğunu fark ettim. Ya onarım ya da destek amacıyla, bir tarafına bitişik inşa edilmiş çöktü çökecek bir yapı iskelesi vardı.

Arabamı, otlar sarmış bahçe çitinin hemen önüne çektim. Akşam alacası koyulaşmaya başladığı halde evin pencerelerinde ışık yoktu. Burada her kim yaşıyorsa galiba evde değildi. Ahşap kapı dikmelerinden birine sabitlenmiş düzgün, modern bir tabela vardı: *Trask Seramik*. Gördüğümde az kalsın arabayı sürüp gidecektim. Bu başka biri olmalıydı. Ama Sophie Padbury’de yaşadığını söylemişti ve haritaya göre de Dartmoor’da bu adda sadece tek bir köy vardı. *Buraya kadar geldin artık...*

Taş döşeli bir patika, otların bürümesine izin verilmiş şık bir bahçeden geçerek eve ulaşıyordu. Bahçenin bir tarafındaki küçük meyve bahçesinin bodur elma ağaçları yapraksız ve meyvesizdi. Diğer tarafta bulunan, yerden bitmiş gibi görünen çömlek fırını yüksek ve

biraz tekinsizdi. Bahçe kapısını itip açarken, havada güze özgü bir odun dumanı kokusu vardı. Daha en baştan zaten Sophie'nin evine geldiğim için duyduğum utanç, hafif de olsa bir haneye tecavüz hissiyle karışmıştı. Kendime bunun ne kadar gülünç olduğunu bir kez daha söyledim, ama aynı zamanda içimde rahatsız edici bir *dejavu* hissi de vardı. Daha önce bir kez bu durumda bulunmuş ve kendimi boş yere endişelendiğime ikna etmek için birini kontrol etmeye gitmiştim.

Şu an tarihin tekerrür etmeyeceğini umuyordum.

Patikada ilerlerken, meyve bahçesinden uçup gelen yapraklar ayaklarımın altında çıtırdıyordu. Evde hâlâ hiç yaşam belirtisi yoktu, pencereleri yekpare siyah levhalar gibiydi. Eğer içerde biri varsa, özür dileyiverirdim, eğer yoksa... *Pekala, sırayla git*. Kapıyı tıklatmak üzere elimi uzattım.

Ve ahşabın üzerindeki yeni oluşmuş kıymıkları gördüm, kilit zorlanmıştı.

O saniyede bütün şüphelerim somutluk kazanmış göründü. Kapı hafif aralıktı, ama itip açmadım. Buranın hâlâ bir yabancıнын evi olması, kapının kırılmasının masum bir sebebinin bulunması ihtimali hızla zihnimden geçti, ama gözardı ettim. Arkamda birini görmeyi bekleyerek etrafa bakındım. Fakat karanlık patika ve hışırdayan dallardan başka bir şey yoktu. Parmak uçlarımla itip açarken kapı gıcırdadı. Ardına dek açılınca karanlık koridor göründü. “Kimse var mı?”

Sessizlik sağır ediciydi. Eğer içeri girersem, kendimi her tür belaya maruz bırakabilirdim, ama başka şansım olduğunu sanmıyordum. Polisi arasam ne diyecektim? Bir eve zorla girildiğine dair belirtiler var ve ev tanıdığım birine ait olabilir de olmayabilir de mi diyecektim?

Eğer ev sahibi sadece anahtarım kaybettiyse gerçekten tam bir aptal gibi görüneceksin, diye düşündüm ve koridora adımımı attım. Her şey normal görünüyordu, ama sonra merdivenin dibinde eski bir çam dolap gördüm, çekmeceleri açıktı, içle-rindekiler yere saçılmıştı.

Yanında, yerde parçalanmış bir vazo duruyordu; döşeme üzerindeki seramik kırıkları kemik parçalarına benziyordu.

“Sophie!”

Hızla içeri girip ışıkları açtım. Cevap gelmedi. Polisi aramam gerektiğini biliyordum, ama ararsam bana polis gelene kadar dışarıda beklemem söylenirdi.

O zaman da çok geç olabilirdi.

Hızlıca alt katın odalarını kontrol ettim. Altları üstlerine getirilmişti; şifonyerler ve büfeler hırpalanarak açılmış, içleri boşaltılmış, kanepeler ve koltukların minderleri sağa sola atılmıştı.

İçeride kimse olduğuna dair bir belirti yoktu, o yüzden üst kata koştum. Şimdi fark ediyordum ki, halıda ıslak kısımlar vardı, ama sadece su olduğunu anlayınca boşverdim. Üst katın bütün kapıları kapalıydı, banyonunki hariç. Hafifçe aralıktı.

Aralıktan, yerde bir çift çıplak bacak olduğunu görebiliyordum.

Hızla ileri atıldım. Bir kadının bedeni kapının arkasında yere serilmiş haldeydi; kapının açılmasını engellediğinden aralıktan sıkışarak girmek zorunda kaldım. Sırtüstü yatıyordu, bornozunun önü açılmıştı. Bir kolu yüzüne doğru savrulmuştu ve hâlâ ıslak olan karman çorman saçları yüzünü daha da örtüyordu.

Kan yok. İlk düşündüğüm buydu, ama yanına diz çöktüğüm zaman, yüzünün bir tarafının şişip, mosmor çürüdüğünü gördüm.

Ama o halde bile ve onu son görüşümün üstünden sekiz yıl geçmiş olsa da, Sophie Keller’) tanıdım.

Saçılmış saçlarını yana alarak boynunu yokladım. Teni soğuk olsa da nabzı düzenli atıyordu.

Tanrı’ya şükür. Onu dikkatle kurtarma pozisyonuna getirdim ve bornozunu usulca çekip üzerini örttüm. Cep telefonu çekmiyordu, ben de koşarak aşağıdaki mutfakta gördüğüm telefona gittim. Acil servisi ararken sesim biraz titriyordu.

Hemen tekrar üst kata koştum, yatak odasından aldığım yorganla Sophie'yi örttüm. Sonra yere, yambaşma oturup elini tuttum ve ambulansın gelmesini bekledim.

Ambulans Sophie'yi hastaneye naklederken benim geride kalıp ifade vermem gerekti. Aracın ön kapının hemen önündeki patikadan uzaklaşmasını seyrettim. Henüz sireni açık değildi, ama ilerleyip gözden kaybolurken parlak ve ısrarcı mavi ışığı karanlık dallar üzerinde yanıp sönüyordu.

ilk sağlık görevlilerinin gelmesi yaklaşık kırk dakika sürmüştü. O süre boyunca hiç kıpırdamadan, yerde Sophie'nin yanında, her yanıma kramp girmiş halde, oturdum; yardımın yolda olduğu, her şeyin düzeleceği konusunda onu temin etmek için sürekli konuştum. Beni işitip işitmediği hakkında bile bir fikrim yoktu. Ama bilincin farklı dereceleri vardır: Eğer Sophie şu ya da bu düzeyde uyanıksa, işitmesi için her zaman bir şans vardı.

Zaten yapabileceğim başka bir şey de yoktu.

Sağlık görevlileri bana çok fazla bilgi veremediler. Sophie'nin yaşamsal belirtileri istikrarlıydı, ki bu da bir şeydi. Fakat kafa travmasının ne kadar ciddi olduğu bilinmiyordu, ne de iç organlarının zarar görüp görmediği. Ambulans ekibi Sophie'yi merdivenlerden indirirken polis geldi. Köy gecesinin karanlığı çakan ışıklarla bozuldu; meyve bahçesindeki çıplak ağaçlar ürpertici, hayaletimsi bir renge büründü. Sophie bekleyen ambulansa bindirilmek üzere dışarı çıkartılırken çaresiz bir şekilde ayakta dikildim ve polis kadının tekdüze bir sesle sorduğu sorulara yanıt verdim. Sophie ile olan ilişkiyi sorduğunda tereddüt ettim.

“Eski bir arkadaşım,” dedim, ama bunun doğruluğundan emin bile değildim.

Yardım gelmesini beklerken neler söyleyeceğimi düşünüp taşınmıştım. Bu olayın Jerome Monk ile ilgisi olup olmadığını bilmemin olanağı yoktu. Altı üstüne getirilmiş ev, sonu kötü bitmiş bir soygunu akla getiriyordu, fakat zamanlama hariç. Terry Connors'ın evime çıkagelip

Monk'un firar ettiği konusunda beni uyarmasından kısa süre sonra Sophie arayıp yardımımı istemişti. Ayrıca Sophie'ye her kim saldırdıysa, bu fiili Sophie'nin benimle buluşup neden yardım istediğini açıklayacak olmasından hemen önce işlemişti.

Sonunda polise her şeyi anlattım, böylece söylediklerim uyarınca hareket edip etmeme kararını onlara bıraktım. Monk'un adını duyunca polis kadının ilgisi birden canlandı, soruları da öyle. Nihayetinde, sürekli "bilmiyorum," deyip durmaktan yılarak, kaçınılmaza teslim oldum.

"Komiser Terry Connors'ı aramanız gerek," dedim.

Onu bu işe karıştırmayı hiç istemiyordum, ama fazla seçeneğim yoktu. Polis telefon açarken, ortağının da olduğu polis arabasının arka koltuğunda suçluluk hissiyle oturdum. Sonunda bana dönerek, "Tamam, gidebilirsiniz," dedi.

Beklediğim bu değildi. "Benimle konuşmak istemiyor mu?" "ifadenizi aldık. Biri sizinle temas halinde olacak." Bana düşmanca olmayan bir şekilde gülümsedi. "Umarım arkadaşınız iyileşir."

Ben de öyle umuyordum.

Ambulans Sophie'yi Exeter'da bir hastaneye götürüyordu. Arabamla oraya giderken, bu güzergah üzerinde son yolculuğumun sekiz yıl önce morga doğru olduğunu düşünmemeye çalıştım. Hastane o zamandan bu yana bazı modernleştirmelerden geçmişti, ama tanıyamayacağım kadar da değildi. Acil servis resepsiyonundaki görevli, kır saçları düz kahküllü, kilolu bir kadındı. Sophie'nin adını vermemden sonra bilgisayarının ekranına bakarken kaşlarını çatı.

"Bu gece gelen o adda biri yok," dedi. "Doğru hastane olduğundan emin misiniz?"

Tam itiraz edecektim ki, hatamı fark ettim. "Affedersiniz. Sophie Trask olarak arar mısınız?"

Bana tuhaf tuhaf baktıysa da, verdiğim ismi tuşladı. "Bir saat kadar önce yoğun bakıma

götürülmüş.”

İşitmeyi beklediğiniz durumlarda bile, *yoğun bakım* ifadesinde uğursuz bir yan vardır.

“Durumunu öğrenebilir miyim?” “Aileden misiniz?”

“Hayır, sadece arkadaşım.”

“Eşi ya da akrabası değilseniz, bu bilgiyi veremiyoruz.” İçimi çektim, ters bir şey söylememeye çalıştım. “Sadece iyi olup olmadığını bilmek istiyorum.”

“Özür dilerim. Belki yarın sabah telefon ederseniz...” Hüsrarla dönüp dışarı çıktım. Arabama giderken, hastane arkamda siyah bir dikdörtgenden ibaretti, ışıklı kareler halindeki pencereleri karanlıkta aldatıcı bir neşe sergiliyordu. Şimdi ne yapacağım? Terry’yi kendim de arayabilirdim, ama cep telefonu numarasını bilmiyordum ve gecenin bu vaktinde ofisinde olacağından da kuşkuluydum.

Ama burada kalmanın anlamı yoktu. Gecelemek üzere çanta hazırlamamıştım, hem eğer bir şey olursa kendi evimde de başka bir yerdeki kadar tez haber alırdım. Fakat tüm bunlara rağmen, arabayı çalıştırıp hastaneyi arkamda bırakırken kendimi sanki kaçıyormuş gibi hissettim. Rastladığım ilk benzin istasyonunda durdum ve sandviçle enerji içeceği aldım. Biri lezzetsiz, diğeri mide bulandıracak kadar tatlıydı, ama kahvaltıdan beri hiçbir şey yeyip içmemiştim ve Londra’ya kadar uzun bir yolum vardı.

Direksiyon başında o günkü olayları zihnimde tekrar canlandırdım. Hiç değilse bazı sorulara yanıt bulurum beklentisiyle Sophie ile buluşmaya gitmişim. Oysa şimdi her zamankinden daha çok soru vardı.

Yollar sakindi, başlangıçta gayet hızlı gittim, ama sonra yağmur o kadar şiddetlendi ki, sağanak yüzünden yol bir sisin arkasından görünür gibi oldu. Silecekler gözü dönmüş bir gayret içinde olmasına rağmen ön cam vazelinle sıvanmıştı sanki. Yavaşlamak zorunda kaldım; önümdeki arabaların kuyruk lambaları donuk kırmızı lekelere dönmüştü, yolun

ilerisini görebilmek için dikkatle bakıyordum. Londra'nın kenar mahallelerine ulaştığım sırada sağanak hafifledi, ama o zamana kadar gerginlik kaynaklı bir baş ağrısı enseme ve şakaklarıma yerleşmişti bile. Sokak lambaları ve parlak aydınlatmalı dükkânların yağmurla parlayan kaldırımlara düşen yansılarını yüzünden dışarının parıltısı daha da şiddetlendiğinden, sürekli gözlerimi kısarak bakıyordum.

Nihayet oturduğum sokağa girip arabamı evin önüne park edince rahatladım. Geceyarısını geçmişti. Diğer dairelerin ışıklan yanmıyordu, yani komşularım ya evde değildi ya da uykudaydılar. Kapının kilidini açtım, her zamanki gibi çeşit çeşit fatura ve el ilanını almak için eğildim ve tekrar doğrulurken birdenbire gözetlendiğim hissine kapıldım.

Hızla arkama döndüm, ama karanlık sokak boştu. Sessizliği tuzla buz edecek bir şey olmasını bekleyerek nefesimi tuttuğumu fark edince, rahatlamak için kendimi zorladım.

Yorgunsun ve hayal görüyorsun. Bir şey yok.

Yine de, kapıyı kapatırken kendime kızgındım. Kendi evimin kapı eşiğinde neredeyse öldürülmemin üzerinden bir yılı aşkın zaman geçmişti, artık gölgelerden ürkme evresini geride bıraktığımı sanırdım.

Belli ki, bırakamamıştım.

İçeri girdim, ışıkları açtım. Ev her zamanki gibi fazla sessiz geldi. Televizyonu açıp gayriihtiyari bir haber kanalına geçtim, sesi geriden sadece bir mırıltı gibi duyulacak seviyeye kadar kıstım.

Yorgunluğum kalmamıştı. Adrenalin bitkinliğimi alıp götürmüştü, şimdi yatsam uyuyamayacağımı biliyordum. Oturma odasındaki vitrine gidip, tepesinde minyatür bir at ve jokeyinin olduğu tuhaf şekilli burbon şişesini aldım. Hemen hemen boşalmıştı. Şişeyi yılın başlarında Tennessee'den dönerken getirmiş ve çabuk bitmesin diye burbonu idareli içmiştim. Fakat şu an bir içkiyi hakettiğimi hissediyordum. Ve az sonra yapacağım şey için de bir içkiye

ihtiyacım olacaktı.

Kendime büyücek bir ölçü doldurdum ve büyük bir yudum aldım. Aynı anda hem sert hem de yumuşak içimli burbon içimi yakarken salondan koridora çıktım ve sonundaki kapıyı açtım.

Teknik olarak, üçüncü bir yatak odasıydı, ama içine bir yatak zor sığardı. Pek çok insanın eski mobilya ve eşyalarını koydukları, bunları atmayı orada unuttukları, kutu odası dediğimiz yüklükleri olur. Fakat benimkinin durumunda bu tanım harfi harfine doğrudu.

Oda kutularla doluydu.

Işığı açtım. Kutuları üstüste istiflemiştim; yerden tavana kadar rafları dolduran çeşit çeşit koliler ve evrak kutuları. Herkesin bir geçmişi vardır. İyi ya da kötü, o geçmişin bizi biz yapan şeylerde payı vardır.

Bu da benimkiydi.

Kara ile Alice'in ölümünden sonra, eski hayatımdan kaçmaya çalıştım. Arkadaşlarımla ve meslektaşlarımla görüşmez oldum; bana kaybettiklerimi hatırlatan istisnasız her şeyle bağımı kestim. Eşyalarımın çoğunu ya sattım ya da verdim, ama bazı şeyler vardı ki, bunları ya ne yapacağımı bilemiyordum ya da elimden çıkarma fikrine katlanamıyordum. Onları depoya koydum ve tamamen unutmak için elimden geleni yaptım, ta ki geri dönüp eski hayatıma devam edebilecek gibi hissedene kadar. İşte şimdi eski hayatımdan bütün geriye kalan bu kutulardaydı. Fotoğraflar, günlükler, hatıralar.

İş.

Burbondan bir yudum daha aldım ve kadehi bir rafın üzerine bıraktım. Kutuların belli bir düzeni yoktu, fakat kişisel olanlar rastgele kolilerin içindeydi; doğru dürüst hatırlamadığım bir sersemlik hali içinde kolilere dolduruvermiştim. İç-lerindeki bakmaya hâlâ hazır değildim. Araştırma ve dava dosyaları ise evrak kutulanındaydı, bunları hiç değilse etiketlemiştim.

İstediğim kutuyu bulana kadar toz içinde kalmış ve terle-miştim. Kutuyu oturma odasına götürüp, sehpanın üzerine koydum ve açtım. Eski kâğıtların kuru kokusu dışarı yayıldı. Dosyalar alfabetik sıradaydı, o yüzden Monk davasında tuttuğum notları içeren dosyayı bulmak zor olmadı. Çeşit çeşit şişkin mukavva klasörü birbirlerine kaim bir lastik bantla bağlamıştım. Lastik zamanla çürüdüğünden, klasörleri çıkarırken koptu. Klasörleri görünce belleğimde anılar canlanmaya başladı: Bunlar diğerlerinden farklıydı, mavi ve ebruliydiler, tasarruflu olsun diye toptan satın aldığımı hatırladım.

Bu düşünceyi zihnimden kovup klasörleri sehpaye koyup ilkinini açtım. İçinden bir deste eski disket dışarı kaydı; titizlikle etiketlenmişlerdi, ama modern bilgisayarlarda işe yaramazlardı. Zamanı geçmiş plastik kareleri bir yana koydum ve klasörün içindeki diğer şeyleri dışarı çıkarttım. Adli bilim çadırının içindeki mezarın fotoğraflarının bulunduğu saydam bir dosya vardı. Fotoğraflara göz gezdirdim; turbayla kabuk gibi kaplanmış kalıntılar bütün çıplaklıklarıyla flaşa yakalanmıştı. Her bir resim ritmik bir vuruş gibi, belleğime bir anıyı getirdi, fakat şimdilik bekleyebilirlerdi.

Dava ile ilgili notlara döndüm. Çoğu yazıcı çıktısıydı, ama aralarına karışmış, tükenmez kalemle yazdığım sayfalar da vardı. El yazısının benim olduğu belli olmakla beraber, biraz farklı görünüyordu. Zamanla her şey değişir, el yazıları dahil.

Bunları yazan kişinin hâlâ var olduğundan bile emin değildim.

Kâğıtlardan birine koyu bir leke bulaşmıştı. Aceleyle çizik-tirilmiş birkaç ön hazırlık notundan ibaret görüldüğünden, kâğıdı bir tarafa bırakmak üzereydim ki, farkına vardım.

Kara, Alice'in kâğıtların üzerine damlattığı yoğurdu siliyor. “Özür dilerim babacığım.”

Sanki kalbime yumruk yemiş gibi oldum. Birdenbire odanın havası tükendi. Lekeli kâğıdı sehpanın üzerine bırakıp, hızlı hızlı koridora çıktım. Dış kapıyı açınca, yağmurla tazelenen

soğuk havanın etkisiyle canlandım. Havayı yutarcasına içime çektim; dışarıda birilerinin olabileceği umurunda değildi artık. Islak sokak, lambaların ışığı altında parıldıyordu. Gece o taptaze, fırtına sonrası sessizliğe bürünmüştü; oluklardaki suyun damlama ve akma sesleriyle uzaklardan gelen trafik vı-nıltısı sessizliği daha da vurguluyordu. Yavaş yavaş bir dereceye kadar yatıştım. Sürpriz kutudan fırlayan duygular kendileri için yaptığım bölmeye geri döndüler, orada yayları kapalı bekleyeceklerdi.

Bir dahaki sefere kadar.

Dış kapıyı kapatıp, oturma odasına geri döndüm. Evrak kutusu ve kâğıtlar sehpanın üzerinde, bıraktığım yerdeydiler. Lekeli sayfayı alıp özenle tekrar klasörün içine soktum.

Sonra, burbondan büyük bir yudum alıp oturdum ve okumaya başladım.

Ertesi sabah kapımın zili çalınca iyi haber olmadığını tahmin ettim. Gece nihayet yattığımda saat üçü geçiyordu; gözlerim sulanana kadar Monk soruşturması hakkındaki eski notlarımı incelemiştım. O günlerde gözden kaçırdığım bir şey, kurumuş sayfalar arasında gizli kalmış hayatî önemde bir bilgi parçası vardır herhalde diyordum. Fakat sayfalar bana zaten bilmediğim bir şey söylememiştı. Tina Williams'm yaraları dehşet vericiydi, ama benzersiz sayılmazlardı. O zamandan bu yana daha kötülerıyla karşılaşmıştım, hattâ Iskoçya'da çalıştığım ve hâlâ çözülmemiş olan bir seri katil soruşturması Monk davasıyla kan donduran benzerlikler taşıyordu. Dışarıda henüz yakalanmamış, Monk gibi başkalarının olduğunu fark etmek iç karartıcıydı.

Sonunda bütün gayretim karşılığında elime gerginlik kaynaklı yeni bir baş ağrısı geçmişti ve bir de sekiz yılın hem neredeyse bir ömür hem de aslında kısacık bir süre olduğu hissi.

İlk iş olarak, Sophie'nin durumunu öğrenmek için hastaneyi aramıştım; bana söylenen tek şey bilgi veremeyecekleriydi. Yine de numaramı bırakmış, ondan sonra da şimdi ne yapacağım diye düşünüp taşınmıştım. Gerçi fazla uzun sürmemiştı.

Yanıtlar ne olursa olsun, bunları Londra’da bulamayacaktım. Üniversiteyi arayıp, birkaç gün izin kullanacağımı söyledim. Tatil alacağım vardı, ayrıca bölüm sekreteri Erica da haftalardır bana biraz dinlenmem gerektiğini söylüyordu.

Gerçi aklındaki herhalde bu değildi.

Ne kadar kalacağımı bilmediğimden, bavuluma yetecek kadar eşya koydum. Kapı zilinin sesi dairenin içinde yankılandığı sırada işim bitmek üzereydi. Durdum, gerginlik midemi düğüm lüyordu.

Kimin geldiğini biliyordum.

Terry neredeyse hiç uyumamış gibi görünüyordu. Buraya gelmek için kat ettiği yolun uzunluğunu düşünürsek, belki de uyumamıştı zaten. Göz altları torbalanmıştı ve yüzü solgundu; tıraşı gelmiş sakallarından dolayı çenesi maviye çalıyordu ve çiğnediği naneli sakız bile nefesindeki ekşi alkol kokusunu gizleyemiyordu.

“Alışkanlık haline geliyor, değil mi?” dedi, istemeye istemeye geri çekilip, içeri girmesine izin verdim. “Sophie’den haber mi var?”

“Yok. Durumu aynı.”

“Peki niye geldin? Dartmoor’dan buraya dünyanın yolu.” “Böbürlenme. Onca yolu sırf seni görmeye gelmedim. Hazır buradayken konuşmam gereken başkaları var.”

Sormadan oturma odasına girdi. Monk soruşturmasına dair notlarım hâlâ sehpanın üzerindeydi, tekrar yerlerine kaldırmamıştım henüz. Terry sehpaye gidip, en üstteki kâğıdı eline aldı. “Ev ödevi mi yapıyordun?”

“Sadece birkaç notu gözden geçiriyordum.” Kâğıdı elinden alıp klasöre koydum. “Ee, senin için ne yapabilirim?”

“Bu sefer kahve ikram etmek yok mu?”

“Dışarı çıkıyordum.”

Çantaya göz attı. “Görüyorum. Güzel bir yer mi bari?”

“Ne istediğini söylesene Terry.”

“Başlangıç olarak, bana dün neler olduğunu anlatmanı istiyorum.”

Dün gece polise defalarca anlatmıştım, ama tartışmanın anlamı olmadığını biliyordum.

Sophie'nin bana telefon etmesinden onu banyoda yerde bilinçsiz halde buluşuma kadar her şeyi baştan anlattım. Bitirdiğimde Terry bir şey söylemeden bana dik dik bakmayı sürdürdü.

Polislerin eski bir numarasıydı bu, daha önce o kadar çok görmüştüm ki tongaya basmadım.

Ben de ona baktım ve bekledim.

“Sophie Keller'la temasın olmadığı sanıyordum,” dedi sonunda.

“Yoktu.”

“Seni öyle damdan düşer gibi aradığına inanmamı mı bekliyorsun? Sekiz yıldan sonra?”

“Bu doğru.” Bana kayıtsız bir edayla bakıyor, sakızını çiğnerken çene kasları şişiyordu. İç çektim, sinirimi bozuyordu. “Bak, başı ne tür bir beladaydı ya da beni niye aradı, hiçbir fikrim yok. Keşke sana daha fazlasını söyleyebilsem, ama bilmiyorum. Köyden birileriyle konuştun mu? Arkadaşlarıyla, niye saldırıya uğradığım bilebilecek birileriyle?”

“Bana bir soruşturmayı nasıl yürüteceğimi mi söylemeye çalışıyorsun?”

Öfkemi kontrol altında tuttum. “Hayır, ama Jerome Monk'un firarından çok kısa zaman sonra meydana gelmiş bir rastlantı gibi görünüyor. Ona saldıran Monk'tu demek istemiyorum, ama bir bağlantı da olmak zorunda.”

Terry sakızını çiğnemeyi durdurdu. “O olmadığından bu kadar emin olmam sağlayan şey ne?”

“Sophie'yle ne alıp veremediği olsun? Ona yardım etmeye çalışan tek kişi Sophie'ydi. Hem onu nerede bulacağım nasıl bilecekti ki?”

“Sence böyle bilgileri hapisanede öğrenemez misin? Büyü biraz. Hem bir sebep arıyorsan, söyleyeyim, Sophie muhtemelen gözüne ilişen son kadındı. Hücresinde yatarak geçirdiği

yıllar boyunca ona yapmak istediği şeyleri düşündü.”

Aklıma gelen soruyu daha önce sormak istememiştim, ama bu söylediğiyle Terry yolu hazırlamıştı artık. “Tecavüze uğramış mı?”

“Hayır.” Terry’nin gözleri soğuktu.

Hiç değilse bunun için müteşekkirdim. “O halde Monk’a benzemiyor, değil mi? Ayrıca o normalde kurbanlarını sağ bırakmaz.”

“İşi yarım bırakılmış veya korkup kaçmış olabilir.”

“Monk mu?” O kadar zorlama bir gerekçeydi ki, neredeyse gülecektim. “Kim korkutacak?”

“Pekala, madem saldırganın Monk olduğunu düşünmüyorsun, Sophie’nin evinde sen ne yapıyordun, bana bir hatırlat.” “Anlattım ya.”

“Ah, tabii! Yıllardır görmediğin biri yardım istemek için seni arıyor, sen de arabana atlayıp üç yüz kilometre yol kat ediyorsun... Öğlen yemeği için. Ve buluşmaya gelmeyince de yaşadığı yerin izini arayıp buluyorsun, evine girip dolaşıyor ve onu bilinçsiz halde buluyorsun.”

“Aynen böyle oldu.”

“Sen öyle diyorsun. Fakat bir de şunu deneyelim: Evine gidiyorsun, zorla içeri giriyorsun. Üzerinde sadece bornozu var, heyecanlanıyorsun. Bum. Sonra paniğe kapılıyorsun ve onu yeni bulmuşsun gibi yardım çağırıyorsun.”

Ona dehşet içinde bakakalmıştım. “Saçmalık bu!”

“Öyle mi? İkiniz arama çalışması sırasında bayağı yakın görünüyordunuz. Aranızda bir şey mi var diye hep merak etmiştim.”

Yumruklarımı sıktığımı fark ettim. Öfkeme yenilmemeye çalışarak ellerimi gevşettim,

Terry’nin istediğinin bu olduğunu biliyordum.

“Herkes senin gibi değil Terry.”

Bir kahkaha attı. “Ah, işte başlıyoruz! Ne zaman olacak diye merak ediyordum.”

“Bana inanmıyorsan Sophie’ye sor. Uyandığında o da sana aynı şeyleri anlatacaktır.”

“Eğer uyanırsa.” Bu laf üzerine durdum. Terry başım salladı. “Öyle bir kafa travması varsa, ne olacağı bilinmez. Bu da seni ters bir durumda bırakıyor, değil mi?”

Bunu işittiğime inanamıyordum. Cüzdanından bir kart çıkarıp, sehpanın üzerine attı.

“Başka bir şey olursa, beni ara. Kartta cep numaram var. Ofisin numarasını arayacağım diye uğraşma, hiç ofiste olmuyorum.” Koridora çıkınca durakladı, yüzünde çirkin bir ifade vardı.

“Benden farklıymışsın gibi davranma Hunter. Başkalarından daha iyi değilsin.”

Çıkarken kapıyı o kadar sert çarptı ki, duvarlar sarsıldı. Bir süre yerimden kıpırdamadım, sonra en yakındaki koltuğa oturdum. Terry’nin suçlaması kadar düşmanlığı karşısında da afallamıştım. Birbirimizden hiç hoşlanmazdık, ama benim öyle bir şey yapabileceğime ciddi ciddi inanıyor olabilir miydi? Sophie’ye saldıracağıma?

Anlaşılan, inanıyormuş.

Öfke tekrar etkisini göstermeye başladı. Çantamı hazırlama işini tamamladım. Kara kara düşünmenin faydası yoktu, ne de burada öylece oturmanın.

Terry’nin kartını neredeyse atacaktım, ama son anda cüzdanıma soktum. Sonra da dairemin alarmını çalıştırdım, çantamı bagaja attım ve yola koyuldum. Şayet trafik keşmekeşine yakalanmazsam ikinci sularında Exeter’a ulaşabilirdim.

Eğer geçmişi deşeleyeceksem, başlamak için bir arkeolog iyi bir noktaydı.

Leonard Wainwright yıllardır hiç aklıma gelmemişti. Ve o şekilde kalsa ziyadesiyle mutlu olurdum, ama onunla hiç değilse bir konuşmak mantıklıydı. Monk çirkin kafasını tekrar gösterdiğine göre, arkeolog elimdeki pek az bilgiye yenilerini ekleyebilir mi diye bakmaktan zarar gelmezdi.

Exeter’a yaklaştıkça hava kararlı biçimde kötüleşiyordu, şehre ulaştığımda da yağmur iç karartıcı bir sağanağa dönüştü. Hastaneden uzak olmayan özelliiksiz bir otelde oda tuttum.

Şehir veya kasaba merkezlerinin çoğunda türeyen kişiliksiz zincir otellerden biriydi, hani şu asansörlerine hoparlörden müzik verilen ve önceden pişirilmiş yemeklerin bulunduğu plastik mönüleri olan. Ama ucuz ve elverişliydi, ayrıca odam otoparka bakıyordu ve *Wi-Fi* bağlantısı vardı. Eşyalarımın arasından dizüstü bilgisayarımı çıkardım, bir sandviç sipariş ettim ve işe koyuldum.

Wainwright'i bulmanın beklediğimden zor olduğu ortaya çıktı. Adresini veya telefon numarasını bilmiyordum, üstelik Terry onun emekli olduğunu söylemişti. Yine de, bana yardımcı olabilecek birinin olmasını umarak Cambridge'deki eski bölümünü aradım.

Danışmadaki bayan bu konudaki yanlışımlı düzeltmekte gecikmedi.

“Kişisel ayrıntıları veremiyoruz,” dedi huysuz bir şekilde.

Yarım saat boyunca internette arama yapıp sonuç alamayınca aşikâr olanı denemek aklıma geldi. Yıllar önce Wainwright, Torbay'de yaşadığını söylemişti. Hâlâ aynı yerde yaşadığının veya adının rehberde kayıtlı olduğunun garantisi yoktu, ama yine de internetteki bir telefon rehberinde arama yaptım ve karşımda beliriverdi: *Wainwright, L. Prof.* Hem telefon numarası hem de adresi kayıtlıydı.

Tutulan boynumu ovarken, içimden *Sen bir dahisin* diye geçirdim hayıflanarak.

Telefon uzun süre çaldıktan sonra açıldı. “Alo, Wainw-right'ların evi.”

Çabuk ve kesik kesik konuşan, işgüzar bir kadın sesiydi. “Leonard Wainwright'la konuşabilir miyim lütfen?”

Bir sessizlik oldu. “Kim arıyor?”

“Adım David Hunter,” dedim ve “Yıllar önce Profesör Wainwright'la çalışmıştım,” diye ekledim, ama beni hatırlayacağından emin değildim.

Sessizlik bu sefer pek o kadar uzun sürmedi. “Adınız tanıdık gelmedi. Cambridge'ten mi tanışıyorsunuz?”

“Hayır, biz...” Doğru ifadeyi aradım, sonra vazgeçtim. “Ben bir polis soruşturmasında görev alıyordum. Şu an civardayım ve...”

Cümleyi bitirmeme fırsat bırakmadı. “Ah, *anladım*. Korkarım, Leonard şu an müsait değil, ama ben karışıyım. Civardayım demiştiniz, değil mi?”

“Evet, ama...”

“O zaman mutlaka ziyarete gelmelisiniz! Eminim Leonard eski bir meslektaşını görmeye bayılacaktır.”

Bundan şüpheliydim. “Belki daha sonra tekrar arasam daha iyi...”

“Ne saçma! Yarın öğle yemeğinde boş musunuz? Biz genellikle saat bir gibi hafif bir şeyler yeriz. Tabii başka bir randevunuz yoksa.”

Öğle yemeği mi? Bu beklediğim son şeydi. “Size zahmet vermeyeceğimden eminseniz...”

“Hiç zahmet olmaz. Ah, harika! Leonard *dört gözle* bekleyecek.”

Telefonu kapattım; davet kafamı karıştırmıştı, ayrıca ‘müsait değil’in tam olarak ne anlama geldiğini de merak etmiştim. Arkeolog ve karısıyla öğle yemeği fikri hoşuma giden bir şey değildi ve Wainwright’ın da bunun için karısına teşekkür edeceğinden şüpheliydim. Ama daveti kabul etmiştim bir kere. Böylece geriye akşamın kalanını nasıl dolduracağım meselesi kalmıştı. Ne yapayım diye düşünürken telefonum çaldı. Hastaneden arıyorlardı.

Sophie’nin bilinci yerine gelmişti.

Travmaya bağlı beyin hasarı kırık bir kola benzemez. Öngörü-lemeyen yapısı yüzünden, hastalığın seyri konusundaki tahminler güçleşir, ama genelde bir kurban ne kadar uzun süre bilinçsiz kalmışsa, ciddi hasar olasılığı o kadar yüksektir.

Sophie şanslıydı. Her ne kadar kafasına aldığı darbe ciddi bir beyin sarsıntısına neden olsa da, kafatası kırılmamıştı ve beyin taramalarında da kanama veya hematom gibi komplikasyonlara dair herhangi bir belirti görülüyordu. Bunlar sapta-namayabilen kafa içi kanamalarıdır ve

yaralanmanın olduğu ilk andan günler sonrasında maluliyet ya da ölümlle sonuçlanabilirler.

Sophie ben hastaneden ayrıldıktan birkaç saat sonra, gece uyanmış. İlk başta sersem haldeymiş, bilinci bir gelip bir gidiyormuş, ama nihayetinde kendine gelmiş olması iyi haberdi. Hastanenin beni araması onun ısrarı üzerine olmuş. Yanına gittiğimde sırtı yükseltilmiş halde, geceliğiyle yatıyordu; arkasındaki yastıklar düzensizce yayılmıştı.

Kehribar rengi saçları arkadan bir bantla toplanmıştı, bu da yüzündeki berelenmelerin açıkça görünmesine neden oluyordu. Kafatası kırılmamış olabilirdi, ama elmacık kemiği kırılmıştı.

Her ne kadar şişlik inmeye başlamışsa da, şakağından çenesine kadar uzanan çürük ürkütücü bir renk cümbüşü sergiliyordu.

“Geldiğın için teşekkürler,” dedi, ben otururken. Bileğindeki plastik kimlik bileziğine dalgın dalgın dokundu. “Sana teşekkür mü etmeliyim, özür mü dilemeliyim emin değilim.” “İkisine de gerek yok.”

“Elbette var. Başına bu belayı açtım, hem sen beni bulmamış olsaydın...”

“Ama buldum. Ayrıca başıma bela falan da açmadın.”

Bana alaycı bir ifadeyle bakıp, “Yaa, tabii,” dedi. Gülümsedim, iyi olduğu için rahatlamıştım.

Özellikle de Terry’nin ziyaretinden sonra. Yağmurun dövdüğü pencerenin camında floresan lambaları altındaki aşırı sade hastane koğuşunun ters görüntüsü yansiyordu. Sophie’nin yatağı köşedeydi ve yanındaki yatak boştu, böylece başkalarınca işitilmeden konuşabiliyorduk.

“Nasılsın?” diye sordum.

Bitkince gülümsedi. “Fena halde akşamdan kalma bir halim var, onun dışında sanırım aşağı yukarı göründüğüm gibiyim.” Başından geçeni düşünürsek, dikkate değer ölçüde iyi görünüyordu. Sekiz yıl onda neredeyse hiç iz bırakmamıştı. Yüzünde çizgi yoktu ve çürüğün dışında onu son gördüğümünden beri pek değişmemişti. Ama zaten Sophie her zaman iyi yaşlanan o kemik yapısı türüne sahipti.

Gözlerini ellerine indirdi. “Galiba en çok utanç hissediyorum. Ve kafa karışıklığı. Hangisi daha kötü bilmiyorum, birinin evime zorla girip bana bunu yapması mı, yoksa olay hakkında hiçbir şey hatırlamamam mı.”

Kısa süreli bellek yitimi kafa travmalarından sonra sık görülen bir şeydir, ama sık görülmesi yaşattığı ızdırabı azaltmaz. “Hiçbir şey hatırlamıyor musun? Sana saldıran kişiyle ilgili bir şey?”

“Saldırıya uğradığımı bile hatırlamıyorum.” Dalgın bir halde kimlik bileziğini çekiştiriyordu.

“Kendimi gerçekten aptal hissediyorum, ama polise anlattığım gibi oldu işte. Yeni duş almıştım, alt katta bir ses işittim ve... hepsi bu kadar. Kayıp kafam çarpmışsın deseler de olur benim için.”

Kırık ön kapı ve altüst edilmiş odalar olmasa, bu daha inandırıcı gelebilirdi. Ona her ne olduysa, kaza değildi.

“Belleğin birkaç gün içinde geri gelebilir.”

“Bunu isteyip istemediğimi bilmiyorum.” Hastane geceliği içinde öylece yatarken savunmasız görünüyordu, hatırladığım Sophie gibi değildi hiç. “Polis benim... cinsel saldırıya uğramadığımı söyledi. Fakat birinin zorla evime girdiğini ve benim bunu hatırlamadığımı düşünmek korkunç.”

“Kim olabileceği hakkında bir fikrin var mı? Sana garezi olan biri?”

“Hayır, yok. Şu an bir ilişkim yok ve zaten... uzun zamandır yok. Galiba polis benim evde olmadığımı sanan ve duşta olduğumu fark edince panikleyen bir hırsızın işi olabileceğini düşünüyor.”

Bu benim için yeni haberdi. “Terry Connors’la konuştun mu?”

Ad onu şaşırtmış göründü. “Yo. Niye?”

“Beni görmeye geldi.” Tereddüt ettim, ama bilmeye hakkı vardı. “Sana saldıranın Jerome

Monk olabileceğini düşünüyor gibi.”

“Monk mu? Bu çok saçma!” Bana kaşlarını çatarak baktı. “Başka bir şey var, değil mi?”

“Benim de şüpheli olduğumu söyledi. Seni bulan bendim ve sen de bir şey hatırlamadığına göre...”

“Sen mi?” Gözleri büyüdü, sonra yüzünü hızla yana çevirdi. Aklımdan acaba o da buna inanıyor olabilir mi diye geçince midem çekildi. Fakat tekrar konuştuğunda sesindeki öfke bu ihtimali sildi. “Tanrım, tam ona göre. Ne aptalca!”

“Böyle düşündüğüne sevindim. Sen iyi misin?” diye sordum, birdenbire renginin attığını fark edince.

“Birazcık sersemledim... Bak, biliyorum, sana bir açıklama borçluyum, ama bekleyebilir mi? Şu an bu konuda konuşacak gibi hissetmiyorum hiç. Ben... ben sadece eve gitmek istiyorum.”

“Elbette. Dert etme.”

“Teşekkürler.” Tekrar bitkince gülümsedi, ama gülümsemesi çabucak silindi. “Sanırım...”

Yatağın yanındaki komodinin üzerindeki böbrek şekilli mukavva kabı el yordamıyla almaya çalışırken, ben uzanıp ona verdim.

“Hemşireyi çağırmanı ister misin?”

“Hayır. Sürekli midem bulanıyor, o kadar. Geçermiş.” Başım tekrar yastığa koydu, gözlerini kapattı. “Kusura bakma, galiba uykuya ihtiyacım var...”

Sesi zayıflayıp kesilirken, kap yavaşça parmaklarından kaydı. Sandalyenin ayaklarını döşemeye sürmemeye dikkat ederek ayağa kalktım. Kabı tekrar dolabın üstüne koydum ve çıkmak üzere döndüm.

“David...”

Sophie kıpırdamamıştı, ama gözleri üzerimdeydi. “Tekrar gelecek misin?”

“Elbette.”

Memnun bir şekilde, belli belirsiz kafa salladı. Göz kapakları yine düşmeye başlamıştı ve konuştuğunda artık geveliyordu, sesi de neredeyse fısıltı seviyesindeydi. “Niyetim o değildi...”

Doğru işittiğimden emin olmayarak, “Ne değildi?” diye sordum.

Ama uykuya dalmıştı bile. Nefes alırken göğsünün düzenli şekilde inip kalkışını seyrettim, sonra sessizce koğuştan çıktım. Koridorda yürürken Sophie’nin ne dediğini düşündüm. Ve ne demediğini.

Aklımdan acaba neyi gizliyor diye geçti.

Ertesi sabah bulutlar ve yağmur kalkmış, yerlerini berrak mavi göğe ve parlak gün ışığına bırakmıştı. Önceki geceyi, yarısı boş bir İtalyan lokantasında tek başıma yemek yiyerek geçirmiştim, bir yandan da olup bitenleri zihnimde tekrar canlandırıyordum. Sophie’nin durumu beni rahatlatmış olmakla birlikte, gözden kaçırdığım bir şey olduğuna inanarak, tatsız ve huzursuz bir şekilde yatmışım.

Fakat gece uykumu alınca moralim düzelmişti; otelden çıkış yapıp, Wainwright’la öğle yemeği randevum için yola koyulduğum sırada, aydınlık sonbahar günü sayesinde neredeyse iyimser bir ruh haline bürünmüştüm. Sophie kendine geldiğine göre, aslında artık Wainwright’ı görmeme gerek kalmamıştı, ama karısının davet ettiği öğle yemeğine bu kadar az zaman kala arayıp gelemeyeceğimi söyleyemezdim.

Bunu yapmayı ne kadar istiyor olursam olayım.

Arkeolog, Torbay’in güney ucunda bir burun olan Shark-ham Point civarında yaşıyordu.

Arabayla bir saatten az mesafedeydi, bu yüzden sahil manzarasının tadını biraz daha fazla çıkarabilmek için uzun olan güzergahı seçtim. Sarp kayalıkların ötesindeki güneşin ışıkları çırpıntılı denizin üzerinde parıldıyordu. Soğuk havaya rağmen penceremi açık tuttum ve esintinin tazeliğinin tadını çıkardım. Ülkenin bu kısmını iyi bilmiyordum, ama hoşuma

gitmişti. Dartmoor'dan yalnızca otuz kilometre kadar uzakta olmasına rağmen başka bir dünya gibiydi; daha aydınlık ve daha az bunaltıcı. Burada yaşadığı için Wainwright'ı suçlayamazdım.

Evi bulmak zor olmadı, çünkü zaten çok fazla ev yoktu. Bir dizi uzun ve çıplak misket limonu ağacının arkasında, yoldan içerlek bir noktada olan ev, 1920'lerin çapraz siyah kirişli, çakıllı duvarlı köşklerindendi. Çakıl döşeli uzun bir araba yolunun bir tarafına da başka misket limonu ağaçlarının dalları sarkmıştı, diğer tarafta ise engin bir çimenlik uzayıp gidiyordu. Parlak mavi bir Toyota iki kapılı garajın- önüne park edilmişti. Arabamı yanma çektim ve ön kapıya giden basamakları çıktım. Duvara monte edilmiş eski pirinç zile basınca evin derinliklerinden gelen uzak çınlamayı işittim, işte başlıyoruz. İçeriden canlı ayak sesleri gelirken omuzlarımı dikleştirdim.

Kapıyı açan kadın telefondaki sese o kadar mükemmelen uyuyordu ki, Wainwright'ın karısından başkası olamazdı. Belki o kadar ağırbaşlı değildi ve benim hayalimdeki gibi kazak hırka takımı giyip inciler takmamış, onun yerine yün bir eteğin üzerine yumuşak bir bisiklet yaka kazak giymişti. Fakat kusursuzca şekillendirilmiş gri saçları ve özenli makyajı beklediğim gibiydi, gözlerindeki keskin zekalı bakış da öyle.

Gerçi şu an o gözler beni karşılarken gülümsüyordu ve bu, şaşırtıcı bir şekilde sıcak bir gülümsemeydi. "David Hunter olmalısınız?"

"Evet, öyle."

"Ben, Jean Wainwright. Evi bulmanıza çok sevindim. Burada biraz sapa bir yerdeyiz, ama öylesi hoşumuza gidiyor." Hâlâ gülümserken yana çekildi. "Lütfen içeri girin."

Eve girdim. Koridorun çok güzel bir parke döşemesi ve ahşap panelli duvarları vardı, içinde beyaz kasımpatıları olan büyük bir vazo antik bir maun yazı masasının üzerinde duruyordu; çiçeklerin ağır kokusu Bayan Wainwright'ın parfümü ve pudrasıyla savaşıyordu. Beni salona

alırken alçak ökçeleri kesik kesik bir ritimle yere çarpıyordu.

“Leonard çalışma odasında. Sizi görmeyi dört gözle bekliyordu.”

Bu o kadar olanaksızdı ki, birdenbire bir hata yaptığımdan emin oldum. Bu başka bir Leonard Wainwright olabilir miydi? *Artık çok geç.* Karısı koridorun sonundaki kapıyı açtı ve beni içeri buyur etti.

Koyu renk panelli koridorun ardından bu oda göz kamaştıracak kadar parlaktı. Cumbadaki neredeyse boydan boya uzanan devasa pencereden içeriye güneş ışığı âdeta akıyordu.

Duvarları kaplayan kitaplıklar ve bir tarafta deri tablalı, hoş bir masa vardı, üzerinde yine kasımpatıların olduğu bir vazodan başka bir şey yoktu.

Çiçeklerin kokusu odayı dolduruyordu, ama dikkati en fazla manzara çekiyordu. Pencere, kayalık bir uçurum kenarına kadar uzanan bir çimenliğe bakıyordu; kayalığın ötesinde denizden başka hiçbir şey yoktu. Deniz ufka kadar uzanması bir geminin pruvasında duruyormuşsunuz gibi bir etki yaratıyordu. O kadar nefes kesiciydi ki, başka şeyleri algılamakta gecikiyordum. Sonra Wainwright’ın karısının sesi duyuldu.

“Leonard, David Hunter geldi. Eski meslektaşlarından biri. Onu hatırlıyorsun, değil mi?”

Bayan Wainwright yüksek arkalıklı, deri bir koltuğun yanına gitmişti. Manzaraya nazır yerleştirilmiş koltukta birinin oturduğunu fark etmemiştim. Wainwright’ın ayağa kalkmasını bekledim. Kalkmayınca, koltuğun iç tarafını göreceğim kadar odanın içinde ilerledim.

O olduğunu bilmesem, tanıyamazdım.

Hatıramdaki o dev artık yoktu. Wainwright koltukta iki büklüm halde oturuyor, boş gözlerle denize bakıyordu. Vücudu çekip büzülmüş gibi görünüyordu, etleri ve kasları eriyip bitmişti.

Aristokrat yüz hatları güçlkle tanınıyordu; avurtları çökmüş, gözleri iyice çukura kaçmıştı, bir zamanlar yele gibi gür olan saçları seyrelmiş ve ağarmıştı.

Wainwright’ın karısı beklentiyle bana döndü. Yüzündeki aydınlık gülümseme şimdi cam

kadar kırılğan ve saydamdı. Kalakalmıştım, şok olmuşum, ama kendimi zorlayıp ben de gülümsedim ve yanlarına gittim.

“Merhaba Leonard.”

Ona ilk kez ön adıyla sesleniyordum, ama başka türlü yanlışı görünürdü. Elimi uzatmaya hiç zahmet etmedim, anlamı olmayacağını biliyordum.

“Dr. Hunter yemeğe geldi canım,” dedi karısı. “Hoş olur, değil mi? İkiniz eski günlerden bahsedersiniz.”

Nihayet varlığımın farkına varmış gibi, kocaman kafası ağır ağır bana doğru döndü. Bulanık gözler bana baktı. Ağzı oynayınca, konuşabileceğini sandım bir an. Sonra o an geçip gitti ve Wainwright tekrar kafasını çevirip sabit gözlerle denize bakmaya devam etti.

“Size çay ikram edebilir miyim Dr. Hunter?” dedi karısı. “Yemek de yirmi dakika sonra hazır olur.”

Gülümsemem yüzüme âdeta yapışmıştı. “Çay iyi olur. Size yardım edeyim mi?”

“Çok nazıksınız, teşekkürler,” dedi ve kocasının elini pırpırlayarak, “Hemen döneriz Leonard,” diye ekledi.

Karşılık gelmedi. Koltuktaki figüre son bir bakış atıp kadının arkasından hole çıktım.

“Özür dilerim. Sizi uyarmalıydım,” dedi, kapıyı kapatırken. “Telefon ettiğinizde Leonard’ın durumunu bildiğinizi varsaydım.”

“Hiç bilmiyordum,” dedim. “Ne? Alzheimer mı?”

“Tam olarak emin değilim. Bunamanın bu kadar çok sayıda türü olduğunun hiç farkında değildim, ama zaten sanırım insan farkında olmuyor. Leonard’ın hastalığı çok hızlı ilerledi, bu hastalıklarda alışıldık bir şey bu. Son iki yıl... çok zordu.” Tahmin edebiliyordum. “Çok üzüldüm.”

“Ah, böyle şeyler oluyor.” Neşeli bir gerçekçilikle konuşuyordu. “Tanıdık bir yüz görmesi

yardımcı olabilir diye düşündüm. Kızlarımız civarda yaşamıyor, çok fazla ziyaretçimiz de yok. Leonard genellikle günün erken saatlerinde daha iyi oluyor. O yüzden öğlen yemeğine gelmenizi teklif ettim. Belli bir saatten sonra genellikle günbatımı sendromu gösteriyor.

Terimi biliyor musunuz?”

Bildiğimi söyledim. Pratisyen hekim olarak, bazı bunama hastalarının günün ilerleyen saatlerinde gittikçe daha kafası karışık veya ajite hale geldiklerini görmüştüm. Nedeni tam olarak bilinmiyordu.

“Böyle zalim bir şey için ne güzel bir deyim diye düşünüyorum hep,” diye devam etti. “Akla yaz akşamlarında içilen kokteylleri getiriyor.”

Birdenbire kendimi sahtekar gibi hissettim. “Bakın Bayan Wainwright...”

“Lütfen bana Jean de.”

“Jean.” Derin bir nefes aldım. “Eşin ve ben... Şey, dürüst olmak gerekirse, beni görmekten memnun olacağından emin değilim.”

Gülümsedi. “Evet, Leonard çok huysuz olabiliyordu. Ama eminim biraz yarenlik hoşuna gider. Hem bunca yolu geldin.”

“Mesele şu ki, sadece sosyal bir nedenle aramamıştım. Birlikte çalıştığımız soruşturma hakkında onunla konuşmayı umuyordum.”

“O halde konuş lütfen. Ara sıra gayet akli başında oluyor, özellikle de konu geçmişte yaşananlar olunca.” İtiraz etmeme fırsat bırakmadan tekrar çalışma odasının kapısını açtı.

“Evet, ben yemeği hazırlarken siz ikiniz konuşabilirsiniz.”

Reddetmemin imkânı kalmamıştı. Zayıf bir gülümseme sergiledim ve içeri girdim. Kapı arkandan kapanınca Wainwright’la başbaşa kaldık. *Tanrım*. Ondaki değişim şok ediciydi.

Tina Williams’ın mezarında benim ön bulgularımı kendisininmiş gibi sunmasını düşünmeden edemiyordum. O zaman bunun arsız rekabetten kaynaklandığımı düşünmüştüm, şimdiyse o

kadar emin değildim. Belki de ta o zamanlar zekasında ilk çatırtıları hissetmişti ve gizlemeye çalışıyordu.

Varlığımın farkında olduğuna dair bir emare göstermedi. Koltuğunda oturuyor, pencereden dışarıya, denize gözlerini dikmiş bakıyordu. Neye baktığını bile biliyor mu ki diye geçti içimden.

Geldin artık. Elinden geleni yap. Masadaki sandalyeyi onu görebileceğim şekilde çekip oturdum, söyleyecek bir şey arıyordum. Wainwright'm hasarlı zihniyle birlikte ziyaretimin sebebi de yok olmuştu, fakat orada öylece oturamazdım. Birbirimizden hoşlanmasak da, böyle bir şeyi hiç kimse için dile-mezdim.

“Tekrar merhaba Leonard. Ben David Hunter. Bir keresinde beraber çalışmıştık, Dartmoor'da.”

Karşılık gelmedi. Üsteledim.

“Jerome Monk vakasıydı. 11 Emniyet Müdürü Simms soruşturma amiriydi. Hatırladın mı?”
Hiçbir şey olmadı. Wainwright denize bakmayı sürdürüyordu; iri yüz hatlarında beni işittiğine dair hiçbir belirti görünmüyordu. İç çektim, ben de pencereden dışarı baktım. Manzara muhteşemdi. Soğuk, mavi gökyüzünde daireler çizerek uçan martılar, birbiri peşi sıra kıyıya akan gri-mavi dalgaların yukarısında benek benek görünüyordu. Hava nasıl olursa olsun, başka neler yaşanırsa yaşasın, onlar hep orada olacaklardı. Arkeologun kötüye gidişi acıklıydı, ama insanın son günlerini yaşayacağı çok daha kötü yerler vardı.

“Seni tanıyorum.”

Şaşırarak başımı kaldırıp baktım. Kocaman kafa bana dönmüştü. Wainwright'm gözleri benimkilere sabidendi.

“Evet, tanıyorsun,” dedim. “David Hunter. Ben...”

“Kallif... Kaili... kurtçuklar.” Sesi hatırladığım o aynı bas gümbürtüydü, gerçi şimdi

kullanılmamaktan boğuk çıkıyormuş gibiydi.

“Kurtçuklar,” diyerek teyit ettim.

“Çürük.”

Elimde olmadan gülümsedim. ‘Çürük’ derken kurtsine-ği larvalarının doğal ortamına gönderme yapmış olabileceğini varsaymayı yeğlediysen de, bundan şüpheliydim. Bunama veya değil, bazı şeyler değişmemişti.

Gözleri şimdi sağa sola oynuyordu, sanki içinde bir şey uyanmaya başlamıştı. Geniş alm dikkatini toplamaktan kırıştı.

“Telef...”

Kafa sallamakla yetindim, zira ne kastettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Zihni belli ki dağılmaya başlamıştı. Bana dik dik baktı ve kolçağı yumrukladı.

“Hayır! Dinle!”

Dermansızca kendini koltuktan kaldırmaya uğraşıyordu. Hemen ona doğru atıldım. “Bir şey yok Leonard, sakin ol.”

Ayağa kalkmaya çabalarken kolları ince dallar gibiydi, tükenip gidiyor olmanın o küflü kokusunu yayıyordu. Ama bileğimi yakalayan eli yine de mengene gibi sıkıydı.

“Telef!” diye tısladı, tükürüklerini yüzüme sıçratarak. “Tek/I”

Odanın kapısı hızla açıldı ve karısı telaşla içeri girdi. “Haydi canım, saçmalamayı keselim.”

“Lanet kadın!”

“Hadi ama Leonard, kendine gel.” Nazıkçe ama sebatla onu koltuğuna tekrar yerleştirdi. “Ne oldu? Onu üzecek bir şey mi söyledin?”

“Hayır, ben sadece...”

“Eh, bir şey onu kızdırmış olmalı. Normalde böyle ajite olmaz.” Yatışmaya başlayan kocasının saçlarını eliyle düzeltirken bana bakıyordu. Tavrı hâlâ kibardı, ama buz gibi

olduğunu fark etmemek olanaksızdı. “Kusura bakmayın Dr. Hunter, ama sanırım gitseniz daha iyi olacak.”

Tereddüt ettim, fakat yapabileceğim bir şey yoktu. İkisini çalışma odasında bırakıp, kendi başıma evden çıktım ve arabama gittim. Gün hâlâ aydınlık ve güneşliydi, ama araba yolunu takip edip evden uzaklaşırken kasımpatıların mide bulandırıcı şekerli kokusu burnumdan gitmemişti.

Arabamla Exeter’a dönerken sahil manzarasını boşverdim. Sophie’ye yine ziyaretine gideceğime söz vermiştim ve bunun Wainwright’a yaptığım feci ziyareti aklımdan uzaklaştırmasını umuyordum. Arkeologu o hale düşmüş görmek bende şok etkisi yaratmıştı. Galiba beni tanımişti ve her ne kadar niyetim onu sinirlendirmek değilse de, belki sırf beni görmek onu kızdırmaya yetmişti. Yıllar önce, kimseye zarar vermemek için Hipokrat yemini etmiştim.

Bugünse bu açıdan o kadar harika bir iş çıkarmamıştım.

Hastanede park yeri bulmak, neredeyse Torbay’den buraya gelmek kadar zamanımı aldı.

Sophie’nin yattığı koğuşa ulaştığımda, yatağının etrafındaki paravan perdenin kapalı olduğunu gördüm. Belki yanında doktor olabilir düşüncesiyle yavaşladım, ama sonra paravanın arkasından gelen bastırılmış ama öfkeli sesleri işittim.

“Merhaba?” dedim tereddütle.

Sesler kesildi. Bir duraksama yaşandı ve sonra perde açıldı.

Perdeyi yana çeken genç kadın Sophie’nin hafif değişik bir versiyonu gibiydi. Aynı saç rengine, aynı yüz şekline ve gözlere sahipti. Ama yüz hatlarının aynı kalıptan döküldüğüne şüphe olmamakla beraber, bu genç kadımlar Sophie’ninkil erden hem daha keskin hem de daha yuvarlak olmayı becermişlerdi. Tam şu anda o yüz hatları kızgınlıktan büzüşmüş şekilde bana bakıyordu.

“Evet?”

“Sophie’yi görmeye geldim. Adım..”

“David!” Çınlayan, Sophie’nin sesiydi. “Sorun yok Maria.”

Kadının ağzı gerildiyse de, yine de geçmem için yana çekildi. Sophie yatakta oturuyordu,

yanında açık duran bavul tipi deri bir çanta vardı. Bir kazak ve kot pantolon giymişti;

nedenini söyleyemezdim ama giysiler ona pek uymamıştı. Hâlâ yorgun görünüyordu ve

yüzünün sol tarafındaki çürük daha da morarmıştı. Fakat buna rağmen onu son gördüğümünden

bu yana kesinlikle çok daha iyiydi.

Bana her şeyden çok rahatlama ifade eden bir şekilde gülümsedi. “Geldiğin için teşekkürler

David, bu kız kardeşim Maria.”

Şimdi onları yanyana görünce, farklılıkları benzerliklerinden daha fazla göze çarpıyordu.

Sophie’nin kız kardeşi daha yaşlı görünüyordu. On altı yaşındayken çarpıcı bir güzelliği

olduğu muhakkaktı, ama onunki iyi yaşlanmayan o tombul tipte güzelliklerdendi. Sophie’nin

ince kol ve bacakları ile kemik yapısını sağlayan genler belli ki onu atlamıştı ve hayal

kırıklığıyla sabırsızlıktan söz eden çizgiler daha şimdiden yüzüne yerleşmişti bile. Sanki bu

durumu telafi etmek istercesine kıyafetleri şık ve pahalı, manikürlü tırnakları jilet gibi

keskindi.

Elimi uzatmayı düşündüm, ama hemen vazgeçtim. İki kadın arasındaki gerilimin kıvılcımlar

saçıp, araya giren herkesi kızartacak kadar güçlü olduğu hissediliyordu .

“David eski bir arkadaş,” dedi Sophie, rahatsız bir sessizliğin ardından.

“İyi. Öyleyse umarım seni mantıklı davranmaya ikna edebilir.”

Sophie utanmış göründü. “Şimdi olmaz Maria.”

“Peki ne zaman olur? Kendi isteğinle taburcu olacak durumda değilsin, o yerde yalnız

kalmayı aklının ucundan bile geçirme!”

Sophie abartılı bir iç çekti. “Ben iyiyim. Hem ‘o yer’ dediğin benim evim.”

“Birinin içeri girip sana saldırabilirdiği bir yer! Şimdi de oraya *geri* mi dönmek istiyorsun? O kadar ücra bir yerde yaşamakla hata ettiğini kabul etsen olmaz tabii. Bahse girerim, nasıl gideceğini bile düşünmedin daha, değil mi?”

“Beni David götürecektir,” deyiverdi Sophie.

Maria bana döndü. “Demek öyle. Ve sen de onunla kalacaksın?”

Şaşkınlığımı bastırmayı başardım. Ablasının arkasından Sophie bana sessiz bir yalvarıyla bakıyordu. “Bir süreliğine.” “David bir doktor,” dedi Sophie, gerçeği hafifçe düzelterek.

“Gördün ya, sana söylemiştim, bana bir şey olmayacak.”

“Bunu daha önce söyleyebilirdin.” İç çeken Maria istemeyerek de olsa sinirinin yatışmasına izin verdi. “Pekala, nefesimi boşa tükettiğimi anlayabiliyorum. David, umarım Sophie’nin karşısında sen benden daha şanslı olursun.”

Hiçbir şey söylememek daha güvenli görüldüğünden gü-lümsemekle yetindim. Maria bu kez elini uzattı.

“Neyse, tanıştığımıza sevindim. Biraz sert görüdüğüm için özür dilerim. Sadece Sophie için kaygılanıyorum.”

“Sorun değil. Ablalar böyle yapar.”

Gülümsemesi aniden söndü. Sophie’ye dönüp, terslercesi-ne, “Beni istersen nerede olduğumu biliyorsun,” dedi.

Uzun adımlarla dışarı çıkarken topukları koğuşun döşemesinde tıkrırdıyordu. Şaşkın halde Sophie’ye döndüm. “Yanlış bir şey mi söyledim?”

Elleriyle gözlerini kapattı. “Maria benden iki yaş küçük.” Günüm gittikçe güzelleşiyordu.

“Aman Tanrım, özür dilemem...”

Ama Sophie gülüyordu. “Dert etme. Benden büyükmüş gibi davranıyor. Hep öyle

davranmıştır, sorunun yarısı bu.”

“Ya diğeri yarısı?”

“O da benim,” dedi, gülüşü kesilmişti. “Ona göre ben sorumsuzum ve düşünmeden hareket ediyorum. Cidden buna itiraz etmek güç. Farklıyız işte. Onun iki güzel çocuğu ve onlara bakan bir dadısı var, ayrıca yemekli davetler vermeyi seviyor. Ama ben öyle değilim ki. Aynı kıyafetlerden bile hoşlanmıyoruz.”

Kafasını eğip, üzerindeki kotla kazağa baktı. Niye ona pek uymadıklarını şimdi anlıyordum, kız kardeşine aittiler.

“Demek kendi isteğinle taburcu oluyorsun?” diye sordum. “Doktor beni bir yirmi dört saat daha burada tutmak istiyor. Fakat bütün testler iyi çıktı, ben de kendimi iyi hissediyorum. Biraz sersem gibiyim ve olanları hâlâ hatırlayamıyorum, ama hepsi o kadar. Eve gitmek istiyorum.”

“Kötü bir kafa travması geçirdin. Yirmi dört saat daha...” “Eve gidiyorum,” dedi kesin bir dille. “Bak, sadece bir sarsıntı. Kendimi zorlamayacağım, söz.”

Tartışmadım. İtiraz etmek bana düşmezdi, hem eğer hastane ve Sophie’nin kız kardeşi onu ikna etmeyi başaramadıysa, benim daha başarılı olacağımdan kuşkuluydum.

“Affedersin, seni terslemek istemedim,” dedi müşkül bir edayla. “Ayrıca, Maria’ya karşı beni yalancı çıkarmadığın için de teşekkürler. Seni o şekilde zor durumda bırakmamalıydım, ama kendisiyle gidip onlarla kalmamı istiyordu. İnan bana, bu iyi bir fikir olmamdı.”

Tahmin edebiliyordum. “Ee, eve nasıl gideceksin?”

“Bir trene binerim,” dedi aldırmadığını gösteren bir ifadeyle. “Merak etme, senin benimle kalacağını Maria’ya iyilik olsun diye söyledim. Ayrıca beni götürmeni de beklemiyorum.”

“Ama götüreceğim.”

“Ah, hayır, bunu yapmana izin veremem!”

“Başka seçeneğim yok,” dedim gülümseyerek, “ablana söz verdim.”

Sophie yolun büyük kısmı boyunca uyudu. Bütün cesaret gösterisine karşın, hiçbir şekilde tam olarak iyileşmiş değildi; hastane sınırlarından daha ayrılmamıştık ki, gözleri kapanmıştı bile. Kafası koltuk başına düşmüştü, ama nefes alıp verişleri güçlü ve düzenliydi, derin uykunun istikrarlı ritmiyle göğsü kalkıp iniyordu. Onu rahatsız etmemek için dikkatli sürüyordum. Sormak istediğim çok soru vardı, ama şimdilik bekleyebilirlerdi.

Yanımda uyuyan, sekiz yıldır görmediğim bir kadınla Dartmoor’a doğru yol alırken, kendimi tuhaf biçimde huzurlu hissediyordum. Bunun sadece geçici olduğunu, gerçek dünyadan alman kısa bir mola olduğunu biliyordum. Çok aşikârdı ki, Sophie’yi rahatsız eden bir şey vardı, üstelik ona saldıran kişi de hâlâ dışarıda bir yerlerdeydi. Fakat bunlar ileriye ait sorunlardı. Şimdiyse arabanın tekdüze vımltılar çıkaran güvenli kozasının içinde, dışarıda akıp giden manzara ve yanımda Sophie’nin usul usul soluk alıp verişleriyle, garip bir biçimde halimden memnundum.

Sophie’nin kulübesinin önüne yanaştığım sırada ikinci olmuştu. Motoru kapattığımda uyandı.

“Neredeyiz?” diye sordu, doğrulup gözlerini ovuştururken.

“Evde.”

“Tanrım, bütün yol boyunca uyuduğumu söyleme.”

“Senin için en iyisi bu. Nasıl hissediyorsun?”

Bir an düşündü, hâlâ mahmur halde gözlerini kırpıştırıyordu. “Daha iyiyim.”

Öyle de görünüyordu. Yüzündeki şok edici morluk hariç, rengi normaldi. Arabadan indik.

Şehrin asfaltı ve betonundan sonra, buradaki soğuk güz havası taptaze ve tatlıydı. Güneş alçalmıştı; bahçeye düşürdüğü uzun gölgeler yayılan lekeler gibi görünüyordu. Bir tarafta, daha önce çok tekinsiz görünen küçük meyve bahçesi vardı. Gün ışığında biraz daha iyiye de, yine de budaklı ihtiyar elma ağaçları ölü ve meyvesizdi.

Onların arkasında, hemen hemen evin yüksekliğinde, ters koni şeklindeki çömlek fırını duruyordu. Haraplığı şimdi daha da belliydi; anlaşılan o ki, paslı yapı iskelesi fırının ufalanan tuğlalarını destekliyordu. Çimen ve otların sardığı, kullanılmamış bir küme iskele kalası biraz ileride yerde duruyordu. Ne gibi bir onarım yapılıyor idiyse belli ki yıllar önce yarıda bırakılmıştı.

Ben geçmesi için bahçe kapısını açarken Soplîie, “İşte benim canımın içi,” dedi. “Viktorya devrine ait, şişe şeklinde bir çömlek fırını. Bunlardan fazla kalmadı.”

“Kullanılabilir halde mi?”

“Sayılır. Gel, sana göstereyim.”

Kendisini yormasını istemediğimden, “Şu an şart değil,” dedim.

Fakat fırına giden patıkada yürümeye başlamıştı bile. İtip açtığı çürük ahşap kapı gıcırdadı.

“Kilitlemiyor musun?” diye sordum.

Gülümsedi. “Artık şehirde değilsin. Üstelik hırsızların ilgisini çekeceğini sanmam. Çömlekçi çarkında üretilmiş toprak kapların karaborsası pek yok. Ne yazık ki.”

Arkasından içeri girince eski sıvanın nemli, tozlu kokusunu aldım. Dairesel duvarlarda çepeçevre küçük pencereler vardı. Kubbeli dam boyunca uzanan devasa, tuğla bir baca olan asıl fırın, yapının merkezinde yer alıyordu. Üzerine yapı iskelesi kurulmuştu ve bazı kısımları paslı payandalar ve kereste kirişlerden yapılmış eğretî bir düzenele desteklenmişti.

Bel vermiş tuğla işine bakarak, “Güvenli mi?” diye sordum.

“Yeterince. Satın aldığımda böyleydi. Koruma altındaki yapılardan, o yüzden istesem bile yıkamam. İsteddiğimden değil tabii. Planım fırını önünde sonunda tekrar çalışır hale getirmek, ama parayı bulana kadar beklemek zorunda. Ve bu da yakında olmayacak.”

Bir köşede küçük, modern bir elektrikli seramik fırını ile çamur lekeleriyle kaplı bir çömlekçi çarkı vardı. Etrafına dizili tezgâhlarla rafların üstüne çeşit çeşit çömlek gelişigüzel yığılmıştı.

Bazıları sırlı, diğerkleri sadece fırınlanmış çamur halindeydi. Benim eğitimsiz gözlerime bile çarpıcı gelen organik şekiller, işlevsel oldukları kadar sanatsal da görünüyorlardı. Kıvrımlı formu akışkanmış etkisi veren büyük bir testiye dikkatle elime aldım, sanki doğada yetişmiş gibiydi. Elde çok dengeli duruyordu, hatları pürüzsüz ve haz vericiydi.

“Bunu yapabildiğini hiç bilmiyordum,” dedim, etkilenmişim.

“Ah, ben gizli yeteneklerle doluyum,” dedi, elini büyük bir kuru çamur topağından dalgın dalgın geçirerek. Topak, her yanma yarı bitmiş ve kırık çömler saçılmış bir masanın üzerindeydi. Mahcup bir şekilde gülümsedi. “Fark etmiş olacağın gibi, tertipli olmak onlardan biri değil. Neyse, umarım sır tutabilirsin.”

Beni ne kastettiğini merak ederken bırakarak çömler fırınının kavisli duvarına gitti. Gevşek bir tuğlayı yerinden çekerek elini deliğe soktu ve dışarı bir şey çıkarttı.

“Yedek anahtar,” dedi, havaya kaldırarak. “Her zaman işe yarar.”

Evin ne halde olduğunu o âna dek pek düşünmemiştim, ama anahtarı görünce belleğim canlandı. *Aman Tanrım.*

Sophie çömler fırınından çıkarken hızla arkasından giderek, “Bekle Sophie,” dedim, ama o zamana kadar görmüştü bile. Patikada zmk diye durdu.

“Ah, Tanrım.”

Geldiğimiz sırada, batmakta olan güneş yüzünden sundurma gölgeliydi, o nedenle ön kapıdaki hasar görünmüyordu, ayrıca dikkatimiz de zaten çömler fırını üzerindeydi. Şimdiyse ahşabı kıymıklarımız kapının, menteşeleri üzerinde gevşekçe asılı durduğunu görecektik kadar yakındaydık.

Kendime küfrettim. *Aptal! Akıl etmeliydin!* Polis kapıyı bir takozla sıkıştırıp kapatma yönünde gayretsiz bir girişimde bulunmuştu, ama rüzgârın savurduğu yağmur içeri girdiğinden koridor ıslaktı; halıların ve cilalı döşeme tahtalarının üzerinde birbirini kesen

çamurlu ayak izleri vardı. Sanki içeride bir tilki veya başka bir hayvan varmış gibi kötü bir koku duyuluyordu.

Sophie açık şifonyerler ve dolaplardan yerlere saçılmış eşyalara dehşetle bakıyordu.

Bunu tahmin etmediğim için kendime küfrederek ve hiç inandırıcı olmayan bir şekilde,

“Göründüğü kadar kötü değil,” dedim. Zamanımı Wainwright’ın evinde harcamak yerine

buraya gelmeliydim. “Polisin sana söylediğini sanıyordum.” Cevap gelmedi. Fark ettim ki,

sessizce ağlıyor, gözyaşları yanaklarından süzülüyordu.

“Sophie. Ben gerçekten çok üzgünüm..”

“Senin hatan değil.” Gözlerini kızgın bir şekilde eliyle sildi. “Beni eve getirdiğin için teşekkür

ederim, ama bence gitsen daha iyi olur.”

“Hiç değilse bırak da...”

“Hayır! Sorun yok. Gerçekten. Ben... ben sadece yalnız kalmak istiyorum. Lütfen.”

Kendine ancak irade gücüyle hakim olabildiğini görebiliyordum. Onu bu şekilde bırakmaktan

nefret ediyordum, ama başka bir şey yapacak kadar da iyi tanı mıyordum.

“Seni yarın ararım. Başka bir şeye ihtiyacın varsa...” “Biliyorum. Teşekkürler.”

Kendimi aciz hissederek arabama dönmek üzere çıktım; patika üzerindeki ölü yapraklar

ayaklarımın altında hışırdıyordu. Arkamda Sophie’nin zorlayarak kapatmaya çalıştığı kapının

itiraz gıcırıtlarını işittim. Bahçe kapısına kadar gelip, açmak üzere elimi yıpranmış ahşaba

koymuştum ki, durdum. Hava kararmaya başlamıştı bile; akşamın ilk yıldızları soğuk ve derin

maviliği deliyor, uzayan gölgelerin düştüğü sürülmüş tarlalar ve orman yavaş yavaş seçilmez

hale geliyordu. Çıplak dalların sallanıp hışırdaması haricinde çıt çıkmıyordu; ıssızlığı bozan

ne bir kuş ne başka bir hayvan sesi vardı. Kasvetli ve yalnız bir yerdi.

Dönüp tekrar eve gittim.

Kapı iyice itilmişti ama yamulmuş menteşeleri yüzünden tam kapatılamamıştı. İtip açtım.

Sophie koridorda, yerdeydi. Kollarımı dizlerine sarmış, başı öne eğik, sessiz hıçkırıklarla sarsılıyordu.

Hiçbir şey söylemeden yanma çömeldim. Yüzünü göğsüme gömdü.

“Ah, *T-tanrım, çok korkuyorum. Ç-çok korkuyorum...*”

“Şişşt, geçti artık,” dedim.

Haklı olmayı umuyordum.

Sophie'nin verdiği aletlerle kapıyı elimden geldiğince onardım. Kilit kırılmıştı, fakat kilerde nuhnebiden kalma demir bir sürgü buldum. Hoş bir görünümü yoktu, ama büyük ve sağlamdı, bir marangoz gelene kadar iş görürdü.

Israrım üzerine Sophie banyo yapmaya gitti, bu arada ben de ortalığı topladım. Hasarın büyük kısmı yüzeyseldi; Sophie'nin eşyaları ortalığa saçılmıştı ama kırılan şey çok azdı. Etrafi topladıktan ve miski andıran hayvan kokusunun dağılması için pencereleri de açtıktan sonra, evde yaşanan olaya dair pek bir iz kalmadı.

Sophie aşağı geldiğinde hava kararmıştı. Kız kardeşinin giysilerinin yerine şimdi temiz bir kot pantolon ve bol bir kazak giymişti. Hâlâ ıslak olan saçlarını yüzü açıkta kalacak şekilde tarayıp başının arkasında toplamıştı. Yanağındaki şişlik azalmış olmakla birlikte, çürük normal seyrini izlerken cildinin rengi koyulaşıp yer yer morarmaya ve sararmaya başlamıştı.

Sophie mutfığa girerken, “Çay yaptım,” dedim.

“Çok iyi. Teşekkürler.”

“Elimden geldiğince ortalığı topladım, ama kayıp bir şeyler olmadığından emin olmak isteyebilirsin. Mücevher veya değerli başka şeyler.” Başıyla onayladı, ama pek ilgilenmiş görünmüyordu. “Başın nasıl?”

Üstü çizikli çam masaya geçip oturdu, bir bacağını gelişigüzel bir şekilde altına aldı. “Hâlâ ağrıyor, ama o kadar değil. Hastaneden verdikleri ağrı kesicilerden aldım.” Demliğe

uzanırken bana bakmaktan kaçmıyordu.

“Yaptıklarından biri mi?” diye sordum. Demliğin alışılmadık bir şekli vardı, işlevseldi ama temiz ve şık hatlara sahipti.

“Bir seferlik bir denemeydi sadece.” Sessizlik çöktü. Tek ses Sophie çayını karıştırırken kaşıktan gelen yavaş çınğırtıydı. İkimiz de kaşığın dönmesini seyrediyorduk.

“Eskiteceksin,” dedim.

“Affedersin.” Kaşığı bıraktı. “Bak, az önce olanlar... genellikle ben kendimi o şekilde kaybetmem.”

“Takma kafana. Başından ciddi bir şey geçti.”

“Öyle bile olsa, o şekilde bütün üstüne başına ağlamam. Paltonu batırmışımıdır herhalde.”

“Kuru temizlemecinin faturasını yollarım.”

“Evet, lütfen yolla.”

İç çektim. “Sophie, şaka yapıyorum.”

Mahcupça güldü. “Bu gerçekten garip, değil mi?”

“Biraz,” diyerek itiraf ettim. “Eğer istemiyorsan şu an konuşmak zorunda değilsin. Saat geç oluyor, birazdan yola çıksam iyi olur.”

“Bu gece mi gidiyorsun?” Şaşırılmıştı. “Bunu yapmana izin veremem. Boş odam var.”

“Cidden, hiç...”

“Bana iyilik yapıyor olacaksın.” Gergin bir şekilde gülümsedi. “Ayrıca Maria’ya söz verdin.”

Çok çabalıyordu, ama soğukkanlılığının çatırdadığını görebiliyordum. Başına gelenlerden sonra sinir bozukluğu yaşadığı için onu suçlayamazdım. “Tamam, sen eminsen.”

Gerginliği biraz azaldı. “Aç mısın? Evde pek bir şey yok ama birşeyler uydururum.”

Sophie’nin akimdaki her neyse, belli ki henüz konuşmaya hazır değildi. En iyisi, kendi uygun bulduğu zaman konuşmasına izin vermektir. Üstelik kahvaltıdan beri bir şey yememiştim.

Gülümsedim. “Açlıktan ölüyorum.”

İtirazlarına rağmen, yerinden kalkmasına izin vermedim ve kendim yiyecek bir şey hazırladım. Evde pek bir şey yok derken abartmıyormuş, ama çedar peyniri ve yumurta buldum, onlardan bir omlet yaptım. Mutfakta eski bir elektrikli ocak vardı, yumurtalar tavada cızırdarken, bayat ekmeği dilimleyip kızarttım ve üzerlerine bolca tereyağı sürdüm.

“Tanrım, nefis kokuyor,” dedi Sophie.

Ama ancak tabağın ucundan biraz tırtıkladı. Yemek sırasında aramızdaki gerilim tekrar artmıştı, yemek bitince rahatladım.

“Oturma odasına geçelim,” dedi Sophie, “orada daha rahat konuşuruz.”

Rahat bir odaydı. Şallarla örtülü iki tane eski, büyük kanepeler, cilalı döşeme üzerinde yumuşak halılar ve bir odun sobası vardı. Sobayı kendisinin yakması konusunda ısrar edince tartışmadım, çünkü bunun da yine bir geciktirme taktiği olduğunu anlamıştım.

Sobayı yaktıktan sonra, orta sehpanın karşısındaki kanepeye geçip benimle yüzyüze olacak şekilde oturdu. Sobada alevler titreşiyor, yanan çamın tütsülü kokusu odayı sarıyordu. Parlak aydınlatmalı mutfaktan daha rahat ve gevşetici bir ortamdı. Sophie ve ben daha önce bu şekilde yalnız kalmamıştık hiç ve o an birbirimizi gerçekte ne kadar az tanıdığımızı fark ettim. Onunla alevlerin ışığında oturmak garip biçimde bir mahremiyet hissi veriyordu.

“Brendi veya başka bir şey ister misin?” diye sordu.

“Böyle iyiyim, teşekkürler.”

Boğazını temizledi. “Bak, hep söylemek istiyordum... Ailene olanları duydum. Çok üzüldüm.”

Kafa sallamakla yetindim. Sobada odunlar çıtırdıyordu. Sophie gergin bir şekilde gülümsedi, parmaklarını çekiştiriyordu.

“Nereden başlayacağımı bilmiyorum.”

“Nasıl oldu da kendini burada bulduğundan başlamaya ne dersin? Davranış uzmanlığından çömlek yapımına uzun bir yol var.”

Sıkılganca gülümsedi. “Evet, biraz. Bıkmıştım sanırım. Yaşamın sadece karanlık yüzünü görmekten... bütün o acıları. Ve başarısızlıklardan. Monk fiyaskosundan sonra özgüvenimi büyük ölçüde kaybettim, yaptığım her şeyi sorgulamaya başlamıştım. Sabahları kalkmaktan nefret eder noktaya gelmiştim. Bunun üzerine, iyice yıpranmadan uzaklaştım.”

Sanki ilk kez algılıyormuş gibi odada göz gezdirdi.

“Dört... yok, beş yıldır buradayım. Tanrım! Seramik ho-bimdi, o yüzden de buranın satılık olduğunu görünce, neden olmasın diye düşündüm. Dartmoor’u severdim zaten ve taze bir başlangıç yapmak istiyordum, tamamen farklı bir şey. Bunu anlayabiliyor musun?”

Anlayabiliyordum. Belki onun farkında olduğundan daha iyi.

“Yaptığım ilk şey bütün notlarımı yakmak oldu,” diye devam etti. “Her şeyi. Üzerinde çalıştığım bütün dava dosyalarını. Hepsi şenlik ateşinin odunu oldu. Biri hariç.”

“Jerome Monk’unki,” dedim.

Onaylayarak kafa salladı. “Niçin ondan da kurtulmadığımı bilmiyorum. Belki buraya gelmem, o olayın yaşandığı yere fazla uzak olmayan bu bölgeye...” Ellerini kucağında o kadar sıkı kenetlemişti ki, parmak eklemleri bembeyaz olmuştu. Birkaç saniye boyunca, odadaki tek ses sobadaki alevlerin usul çatmıyordu. “Sen o davayı hiç düşündün mü?”

“Monk kaçana kadar düşünmemiştim.”

“Ben çok düşündüm.” Sophie kenetli ellerine bakıyordu. “Lindsey ile Zoe Bennett’in gömüldükleri yeri bulmak için elimize altın bir fırsat geçmişti, ama ziyan ettik.”

İç çektim. “Hiçbirimiz için parlak bir deneyim olmadığını kabul ediyorum, ama bazen işler böyle sonuçlanır. Biz elimizden geleni yaptık. O zaman olanlar hiç kimsenin hatası değildi.”

Kafasını hızla iki yana salladı, yüzü gölgelenmişti. “Daha fazlasını yapmalıydık. Ben daha fazlasını yapmalıydım.”

“Monk orada olmakla kendi gündemini gerçekleştiriyordu ve gündeminde de bizi mezarlara götürmek filan yoktu. O sadece kaçmak için fırsat kolluyordu.” *Az kalsın başarıyordu da.*

“Sorun da bu ya, bence bizi mezarlara götürecekti.” Ben daha itirazımı dile getiremeden eliyle savuşturdu. “Pekala, evet, kaçmak da gündeminin bir parçasıydı. Muhtemelen büyük bir parçası. Fakat yardım etmeye razı olmasının *tek* sebebinin o olduğunu sanmıyorum. Tina Williams’ın mezarını gördüğünde verdiği tepki numara değildi bence. Gerçekten hatırlamaya çalıştığından eminim.”

Bana ciddi bir ifadeyle bakıyor, ona inanmamı istiyordu. Sözcüklerimi özenle seçtim.

“Jerome Monk bozkırı herkesten daha iyi biliyordu. Yakalanmadan, aylarca saklanmayı başarmıştı. Şayet isteseydi, bizi doğruca diğer mezarlara götürebilirdi.”

“Öyle olması şart değil. O zaman demiştim ya, mezarları öylece bulamazsın, aradan bir yıl geçtikten sonra olmaz, hele de onları gece gömmüşsen. Ayrıca insanlar bazı şeyleri zihinlerinden silerler, niyetleri bu olmasa da. Bazen acı veren anıları silerler veya beyinleri aşırı yüklendiğinde bunu yaparlar.” “Aklını kaçıırıp kontrolünü kaybeden sıradan bir adam için bu dediklerin geçerli olabilir, ama Jerome Monk’tan söz ediyorsun. O sosyopat bir seri katil, bir yırtıcı. Vicdanı yok.”

“Belli bir düzeyde vicdanı olabilir,” diyerek üsteledi. “Onu ya da yaptıklarını savunuyor değilim. Şiddete başvuran ve sağı solu belli olmayan biri, ama bu ona ulaşılamayacağı anlamına gelmez. Ben bu yüzden...”

Cümlesini yarıda kesti, ellerine bakıyordu. Dışarıda bir baykuş öttü. “Sen bu yüzden ne?” diye sordum.

“Ben... bu yüzden ona yazıyordum.”

“M *onk*’a mı yazıyordun?”

Çenesi meydan okurcasına havaya kalktı. “Buraya geldiğimden beri. Ona yılda bir kez yazıyorum, Angela Carson’ın öldürülmesinin yıldönümlerinde. Diğer kurbanlarım ne zaman öldürdüğünü kesin olarak söyleyemiyoruz, ben de düşündüm ki... Neyse, ona yılda bir kere yazıyor, mezarların yerini söylemesi için sıkıştırıyorum. Ve ona yardım öneriyorum.”

Donakalmış bir şekilde ona bakıyordum. “Sophie, Tanrı aşkına!”

“Hiç cevap yazmadı, ama bütün ihtiyacım olan bir nirengi noktası, mezarların yerine dair bir ipucu! Hem şayet hatırlayabilmek için yardıma ihtiyacı varsa, polisle bağlantısı olmayan birine danışması daha muhtemel olabilir. Bunun ne zararı var ki?”

Tanrım. Gözlerimi ovuşturdum. “Mektuplarda adresin var mıydı?”

“Şey, ben...” Parmaklarını kapatıp birbirine sürterken suçlu bir ifadeyle evet anlamında kafa salladı. “Başka türlü nasıl cevap yazacağımı bilemedim.”

“Polisin haberi var mı?”

“Polis mi? Hayır, ben... Şey, bunun pek bir anlamı olmadığını düşündüm.”

“Pek bir anlamı *yok* mu? Sophie, bir tecavüzcü ve katilin hapisshaneden firar ettiği günün ertesinde saldırıya uğradın, ama ona *mektup* yazdığından söz etmeye değmez diye düşündün, öyle mi?”

“Utanmıştım, tamam mı?” diye parladı. “Ve evet, bunun beni ne kadar aptal gösterdiğini de biliyorum, ama hiç değilse ben bir şeyler *yapmaya* çalıştım! Ne zaman bozkırı görsem, orada hâlâ iki ölü kız olduğu geliyor aklıma -iki *kız kardeş*- orada bir yerde gömülüler. Ve bu konuda hiç kimse bir şey yapmıyor. Bunun ailelerine nasıl hissettireceğini sanıyorsun? *Bana* nasıl hissettirdiğini biliyorum, o zaman bir şey yapabileceğimizi ve yapmadığımızı biliyorum!”

Sesi heyecandan titriyordu. Kendime başından ciddi bir şey geçtiğini hatırlattım. Bu onun için

kolay olmasa gerekti.

“Polise anlatmak zorundasın,” dedim nazik bir tonla. “Terry Connors’ı arayabilirim ve...”

“Hayır!”

“Sophie, başka seçeneğin yok. Bunu biliyorsun.” itiraz edeceğini sandım, ama direnci

tükenmiş görünüyordu. Sobada titreşen ateşe gözlerini dikti.

“Polise anlatacağım, ama tek şartla. Seni bir iyilik istemek için aramıştım. Bu hâlâ değişmedi.”

Bütün olup bitenler yüzünden, beni en başta niçin görmek istediği sorusu aklımdan neredeyse tamamen çıkmıştı. “Nedir?”

Kafasını kaldırdı. Sobadaki alevler, yüzüne maskeyi andırırçasına kaplan çizgilerine benzer gölgeler düşürüyordu. “Mezarları bulmam için bana yardım etmeni istiyorum.”

Arazi bitişik nizam çok sayıda evden oluşuyordu. Savaş sonrasına ait bu evler bir zamanlar orta sınıfa dahil olma peşindeydiler, ama artık yorgun ve bitkin görünmeye başlıyorlardı.

Birkaçı gayret sarf etmişti; kırık taşlı patikalar ve dökülen boyalar arasında düzgün modern seralar ve yeni pencereler gördüm. Fakat bunlar istisnaydı, bir zamanlar daha iyi günler görmüş bir bölgedeki yalnız iyimselerler.

“İlk soldan dön,” dedi Sophie.

Dışarıdan bakınca sakin görünüyordu, ama bu halinin altında gizlemek için çok uğraştığı bir gerginlik vardı. Nereye veya niçin gittiğimizi hâlâ bilmiyordum, sadece onun talimatlarına göre arabayı sürüyordum.

“Bu gizem niye?” diye sormuştum.

“Gizem filan yok. Oraya varana kadar beklersen daha iyi olur sadece.”

Tartışmamıştım. Kafasında her ne varsa ona uymak daha kolay gelmişti. Sophie’nin inatçı olduğunu biliyordum, ama Lindsey ve Zoe Bennett’in cesetlerini bulma konusundaki

kararlılığı saplantı sınırına dayanmıştı. Bunun işe yaramayacağı konusunda önceki akşam onu ikna etmeye çalışmış, polis kuvvetinin yaptığı geniş çaplı arama bile sonuçsuz kalmışken, ikimizin böyle bir şeyi başarmayı unlamayacağımızı söylemişim. Ve nefesimi boşa tüketmişim. “Yine de *deneyebiliriz* diye ısrar etmişti.

“Sophie, nereden başlamak gerektiğini bilmiyorum. Monk’un Zoe ve Lindsey’yi Tina Williams’ın yakınlarına bir yere gömüp gömmediğini bilmiyoruz. Ayrıca öyle yapmışsa bile, mezar yerlerini bulmak benden çok Wainwright’ın alanına giriyordu.”

Sophie’ye arkeologun durumundan bahsetmişim. Gerçi onun yardımını istemesi gibi bir ihtimal pek yoktu zaten. Görüşümü eliyle savuşturmuştu.

“Wainwright kendi egosunun ötesini göremiyordu. Kendi ününü korumakla daha fazla ilgiliydi. O zamanlarda bile sen de onun kadar ehliyetliydin.”

“Böyle düşünmen gururumu okşadı, ama dediğin doğru bile olsa, gerçekçi olmak zorundasın. Tamam, hiç kimse başarısızlıktan hoşlanmaz, fakat son seferinde yapılabilecek her şeyi yapmıştık.”

“Bunu kabul etmiyorum.”

Burun kemiğimi sıkarak, “Sophie...” demişim.

“Bak, mezarları gerçekten bulabileceğimizi söylemiyorum, tek başımıza olmaz. Bütün istediğim, polisin yeni bir arama başlatması için yeterli olacak bir şeyler bulmaya çalışmamız. Tek bir gün, bütün istediğim bu. Bana bir gün ver, hâlâ zamanımızı boşa harcadığımızı düşünüyor olursan, yürüyüp gidebilirsin.”

“Ben sadece bunu nasıl...”

“Bir gün. Lütfen.”

Hayır demem gerekirdi. Tek bir günde hiçbir şey elde edemezdik, ayrıca Sophie’nin umutlarını artırmanın anlamı yoktu. Olumsuz cevabım ağzımdan çıkmak üzereydi, ama

yalnızca alevlerin ışığıyla aydınlanan ortamda bile, buna ne kadar ihtiyaç duyduğunu gözlerinde görebiliyordum. Elleri kenetli, cevabımı bekleyerek oturuyordu. *Bu bir hata.*

“Tek bir gün,” dediğimi işittim.

Şimdi bundan pişmanlık duyuyordum. O sabah banyo aynasındaki yüz benim daha yaşlı, daha yorgun bir versiyonuma benziyordu. Kötü uyumuştum; boş odadaki küçük yatakta huzursuzca dönüp durmuş ve duvarın diğer tarafında Sophie'nin yattığını düşünmemeye azmetmişim. Nihayet uykuya dalmış, ama çok geçmeden dilim damağım kurumuş şekilde uyanmışım, Monk'un eve girdiğinden emindim. Fakat karanlık ev sessizdi, dışarıdan gelen tek ses bir baykuşun çığlığıydı.

Sophie'nin gizemli yolculuğuna çıkmamızdan önce, ona Terry'nin kartını vermişim.

Mezarları aramasında yardım etmeye razı olursam, Monk'a mektup yazdığımı polise anlatacağına dair söz vermişti ve birbirlerinden hiç hazetmeseler de, o polisin Terry olması mantıklıydı. O Terry'yi ararken, ben kaldığım odadan bir şey almam gerekiyormuş gibi yapıp yukarı çıkmış ve mırıltı halinde işittiğim sesi kesilene kadar bekledikten sonra aşağıya inmişim.

“Sesli mesaj,” demişti, bana kartı uzatarak. “Ona mesaj bıraktım.”

Yüzünde kasıtlı bir ifadesizlik vardı. Bir şey söylemeden kartı yeniden cüzdanıma soktum.

Belki Terry'yi aramıştı, ama sesi hiç de mesaj bırakıyor gibi gelmemişti.

Görüşme yapıyor gibiydi.

Marangozun gelip kapıyı tamir etmesini beklememiz gerektiğinden, nihayet yola çıktığımızda vakit öğleyi geçiyordu. Arabadaki atmosfer başından beri rahatsız ve gergindi, her nereye gidiyorsak oraya yaklaştıkça bu daha da arttı. Sophie beni yolun kendi üzerine kıvrıldığı bir çıkmaz sokağa yönlendirdi.

“Şuraya çek.”

Motoru kapattım. Yolun iki yanında sıra sıra bitişik nizam evler vardı. Sophie'ye bakıp bekledim. Bana zorlama bir gülümsemeyle baktı.

“Bana biraz katlan lütfen, olur mu?”

Buraya kadar geldin artık... Arabayı kilitledim ve arkasından gittim. En yakındaki evin ferforje bahçe kapısından girdik. Bakımlı bir çimenlikle çiçek tarhlarından geçerek ön kapıya ulaşan kısa bir patika vardı. Plastik kapı ziline basarken Sophie'nin gerginliği çok belliydi. İçeriden Westminster çanlarının sesi işitildi ve bir iki saniye sonra kapı açıldı.

Kapıyı açan kadın kırklarının sonu ile ellilerinin başı arası bir yaşta, sarı saçlı ve hoş yüzlüdü, ama bitkin görünüyordu. Gülümsese de ifadesi zorakiydi.

“Merhaba Cath. Düşündüğümde biraz geç kaldık, kusura bakma,” dedi Sophie.

Sophie'nin yüzündeki çürüğe gözlerini diken kadının eli ağzına gitti. “Onu boşver de sana *ne oldu?* iyi misin?”

“Ah, iyiyim, banyoda kayıp düştüm sadece,” dedi çabucak. “Cath, seni Dr. David Hunter'la tanıştırmak istiyorum. David, bu Cath Bennett.”

İsmi duyunca başımdan aşağı soğuk su dökülmüş gibi oldum. Zoe ve Lindsey'nin soyadı.

Terry'yi arıyormuş gibi yaptığı sırada Sophie'nin aslında kiminle konuştuğunu artık biliyordum.

Beni, öldürülen ikizlerin annesiyle buluşmaya getirmişti. Kadın kırılğan gülümsemesiyle bana döndü. “Tanıştığımıza memnun oldum Dr. Hunter.”

Kibar bir şeyler geveledim. Eve girerken Sophie bana bakmaktan kaçınıyordu, ama boynuna yayılan kızarıklıktan benim ne kadar öfkelendiğimi bildiği anlaşılıyordu. Önce beni

uyarmadan böyle bir şey yaptığına inanamıyordum. *Ailelerle tanışmazsın. Hiçbir zaman.*

Böyle bir duygusal yük eklenmeden de nesnel kalabilmek yeterince zordu zaten. Sophie bunu biliyordu, yine de beni buraya getirmişti.

Benden daha başka neler sakladığını merak ediyordum. Koridorda ilerlerken duygularımı kontrol altında tutmaya çabaladım. Neredeyse saplantı derecesinde temizlenmiş olan ev, çamaşır suyu ve oda spreyinin keskin kokularıyla doluydu. Elektrik süpürgesinin sarmal hareketleri halının kalın tüylerinde derin izler bırakmıştı, leylak rengi bir buğday tarlasındaki ekin çemberleri gibi.

Cath Bennett bizi tertemiz oturma odasına alırken kapıdan tüylere sürtünme sesi geldi.

İçerideki kanepeler koltuk takımı soğuk bir titizlikle yerleştirilmiş, cam orta sehpa ayna gibi olana dek silinip parlatılmıştı. Üstlerinde en ufak toz zerresi bulunmayan porselen biblolar ve hayvan figürleri şömine rafı üzerinde ışıltıyordu.

Ölen kızların çerçeveli fotoğrafları her yerdeydi.

“Lütfen oturun,” dedi anneleri, resmî bir kibarlıkla. “Kocam şu an işte, ama zaten o bu konuda pek iyi değil. Hâlâ konuşmıyor. Çay veya kahve içer misiniz?”

Sophie hâlâ bana bakmaktan kaçmıyordu. “Çay güzel olurdu.”

“Ya siz Dr. Hunter?”

Çabalayıp gülümsedim. “Ben de çay alayım lütfen.”

Kadın aceleyle odadan çıkınca, öldürülen kızlarının fotoğraflarıyla başbaşa kaldık. Birbirinin tıpatıp aynı, koyu renk saçlı, güzel iki kız odanın dört bir yanından bize gülümsüyordu.

Gözlerimi onlardan güçlkle ayırdım ve sert sert Sophie’ye baktım.

“Lütfen sinirlenme,” dedi telaşla. “Oldubitti yaptığım için özür dilerim, ama başka türlü gelmeyeceğini biliyordum.” “Haklısın. Yahu *ne* düşünüyorsun?”

“Sana söz konusu olanın ne olduğunu hatırlatmak istedim. Bütün bunların aslında ne ile ilgili olduğunu?”

“Benim zaten *bilmediğimi* mi sanıyorsun?” Sakin kalmak için çaba harcıyordum. “Sophie, bu yanlış. Burada olmamız gerek.”

“Şimdi gidemeyiz. Sadece yarım saat. Lütfen?” Konuşabileceğimi sanmıyordum. Cath

Bennett elinde çay

tepsisiyle yanımıza dönene kadar sessizce oturduk. En iyi fincanlar ve altlıklar ve de bir tabağa düzgünce dizilmiş bisküviler.

“Süt ve şekeri buyrun siz alm,” dedi, kanepeye otururken. “Sophie sizin adli antropolog olduğunuzu söyledi Dr. Hunter. Bunun tam olarak ne olduğundan emin değilim, ama yaptığınız şeyi takdir ediyorum.”

Yaptığınız şeyi mi? Sophie bana sessiz bir yalvarışla hızlı bir bakış attı. “David sekiz yıl önce bozkırdaki ilk aramaya katılmıştı,” dedi çabucak.

“Sekiz yıl.” Cath Bennett uzanıp şömüne rafındaki çerçeveli fotoğrafı aldı. “Bu kadar uzun zaman geçmiş olmasına hâlâ alışamadım. Bu yıl yirmi yedi yaşında olacaktı. Mayıs.

Bana fotoğrafı uzattı. Gönülsüzce alırken sanki bir anlaşmayı kabul eder gibi hissediyordum.

Gazetelerde kullanılan, daha birkaç gün önce internette tekrar gördüğüm fotoğraf değildi bu,

ama ikisi hemen hemen aynı tarihlerde çekilmiş gibiydi. On yedi yaşındaki iki kızın Jerome

Monk tarafından aşağı yukarı üç gün arayla kaçırılıp öldürülmelerinden çok önce değil. İki

kardeş de resimdeydi... Yanyana, birbirinin neredeyse kusursuz birer yansıması gibi. Fakat

aralarında yine de ince bir fark vardı, ikisi de gülüyor olmalarına rağmen, birininki objektife

arsızca sıırıtmaktı; meydan okurcasına bakarken omuzlarını geriye atmıştı. İkizi ise tersine

daha uslu görünüyordu, başı hafif öne eğikti, sıkılgan bir hali vardı.

“Ten renkleri babalarına çekmiş,” diye devam etti anne. “Zoe çoğu bakımdan Alan’a

benzerdi. Her zaman dışa dönüktü, hattâ küçük bir kızken bile. Bizi sürekli meşgul ederdi

diyebilirim. Lindsey ise sessiz olandı. Görünüşleri aynı olabilir, ama başka her bakımdan

dağlar kadar farklıydılar. Şayet...”

Cümlesine devam etmedi. Gülümsemesi titrekti.

“Pekala. “‘Şayet’ demenin anlamı yok artık. Onunla karşılaştınız, değil mi? Jerome Monk’la.”

Soru bana hitabendi. “Evet.”

“Keşke benim de öyle bir şansım olsaydı. Duruşmaya gitmediğim için hep pişmanlık duydum.

Onun önünde durup gözlerinin içine bakmak isterdim. Dediklerine göre, pek bir faydası

olmazmış ya. Şimdi de firar etti.”

“Yakında yakalayacaklarına eminim,” dedi Sophie.

“Umarım öldürürler. Affedip hayatınıza devam etmeniz bekleniyor, biliyorum, ama ben

yapamam. Onun yaptıklarından sonra, onun gibi bir canavarın... acı çekmesini umuyorum

sadece. Çocuğunuz var mı Dr. Hunter?”

Soru beni gafil avlamıştı. Elimdeki fotoğrafın ağırlığı hissediyordum.

“Yok.”

“O halde nasıldır bilemezsiniz. Jerome Monk... O sadece kızlarımızı öldürmedi, geleceğimizi

de öldürdü. Zoe ve Lindsey’nin evlendiklerini görecektik, torunlarımız olacaktı, şimdi hiçbiri

olmayacak. Üstelik çiçek bırakabileceğimiz bir mezarımız bile yok. Hiç değilse Tina

Williams’m anne babasının var.”

“Üzgünüm,” dedim, ama neden böyle özür dilercesine bir şey dediğimi bilmiyordum.

“Üzülmeysin. Sekiz yıl önce, mezarları bulmak için elinizden geleni yaptığınızı biliyorum. Ve

şimdi de ne yapabilirseniz minnettarım. İkimiz de minnettarız. Alan... Şey, o bu konuda

konuşmayı sevmiyor. O yüzden Sophie’ye gün içinde aramasını söylemiştim, o isteyken.

Hiçbir şey kızlarımızı geri getirmeyecek, ama güvenli bir yerde olduklarını bilmek ikimizi de

biraz teselli ederdi.”

Çerçevesiz fotoğrafı sehpanın üstüne bıraktım. Fakat ölen kızların gözlerini hâlâ üzerimde

hissediyordum, o kederli ve tertemiz odadaki her fotoğraftan bana bakıyorlardı.

Dartmoor’a arabayla geri dönerken Sophie ile aramızda buz

gibi bir uçurum vardı. Ona, Monk'a, kendime son derece öfkeliydim. Ayrıca kızgınlık hissinin gerisinde, Cath Bennett'in kasıtsız olarak sarf ettiği sözleriyle deştiği yaram sızlıyordu. Çocuğunuz var mı? O halde nasıldır, bilemezsiniz. Caddeler ve evler yerlerini kır yollarına bırakmıştı ki, Sop-hie sessizliği bozdu.

“Affedersin. Kötü bir fikirdi, tamam mı?” deyiverdi bir çırpıda. “Onunla birkaç ay önce temasa geçtim ve... Şey, düşündüm ki, eğer onunla tanışırsan...”

Ama onu o kadar kolayca rahat bırakacak havada değildim. “Ne düşündün? Hayır diyemeyeceğimi mi?”

“Senin adına taahhütte bulunmadım, ben sadece yardım *edebileceğini* söyledim ona. Cath öyle zannetmiş olmalı...”

“Ne bekliyordun ki? Kızları öldürüldü! Mezarlarının bulunduğu haberini alacak mıyım acaba diye düşünmeyeceği tek bir günü bile geçmeyecek. Umutlarını bu şekilde artırmak zalimlikten başka bir şey değil.”

“Ben sadece doğru olanı yapmaya çalışıyordum!” diye parladı. “Özür dilerim, tamam mı?”

Kendimi tutup karşılık vermedim. Yolun çamurlu bir kısmında virajı fazla hızlı aldığım sırada, araba hafifçe kuyruk salladı.

“Dikkatli ol,” dedi Sophie.

Ayağımı pedaldan biraz kaldırdım, hız yavaş yavaş azaldı. Öfkemin bir kısmı da hızla birlikte azalmıştı. Araba kullanırken kontrolün kaybedilmemesi gerektiğini herkesten çok benim bilmem lâzımdı.

“Bağırmamalıydım,” dedim.

“Benim hatam.” Sophie pencereden dışarı bakıyor, şakağını ovuyordu. “Haklısın, bunu yapmamalıydım. Düşündüm ki... Neyse, önemi yok.”

“Başın mı ağrıyor?”

“Hayır.” Elini şakağından çekti. Padbury sapağına yaklaşıyorduk. Dönüş için sinyal verdiğimde, “Düz devam et,” dedi.

“Evine dönmüyor muyuz?”

“Henüz değil. Önce gitmek istediğim bir yer daha var.” Dönüp ona baktığımda, “Merak etme, başka biriyle daha buluşmak falan yok,” diye ekledi.

Sophie’nin beni ikna etme girişiminin Cath Bennett ziyaretiyle bittiğini sanmıştım. Bir zamanlar eski kalay madenine ait su çarkının bulunduğu, yabancı otlar bürümüş alandan geçtiğimizde, ancak o zaman nereye gittiğimizi fark ettim.

Siyah Kayalık.

Tina Williams’ın gömülü olduğu yer.

Sormam gerekmeden dönüşü yaptım. Zamanda geriye yolculuk gibiydi. Kadın polisin sekiz yıl önce beni durdurduğu noktayı geçtim ve bozkırı keserek kayalığa giden toprak yolun bitimine arabayı park ettim. Buraya son geldiğimde, bütün alan polise ait treylerler, minibüsler ve arabalarla tam bir koşturmaca halindeydi. Şimdiyse, uzaklardaki birkaç koyunun haricinde bozkır bomboştu.

Motoru kapattım. “Şimdi ne olacak?”

Sophie’nin yüzünde zayıf bir gülümseme belirdi. “Biraz yürürüz dedim.”

İç çektim. “Sophie...”

“Gidip mezarın yerini görmek istiyorum yalnızca. Hepsi o kadar. Başka sürpriz yok, söz.”

Kaderime boyun eğerek arabadan indim. Soğuk bir esinti saçlarımı çekiştirdi. Temiz havada alttan alta bataklığın çok hafif sülfür kokusu alınıyordu. En son neredeyse on yıl önce gördüğüm manzaraya bakarken, geçmişin bugünün üzerini kapladığını hissettim.

Katırtırnakları, fundalar ve ölü eğrelti-otlarından oluşan kış tonlarında bir yama işi gibi, bozkır kilometrelerce uzayıp gidiyordu. Polis şeritlerinin oluşturduğu koridor yoktu, uzaktaki

mavi adli bilim çadırı yoktu. Fakat tüm bunlara rağmen unutulmazlığıyla tanındıktı. İşte tepe ka-yalıklarımın oluşturduğu aynı örüntü, aynı inişli çıkışlı tümsek ve çökükler. Yine de aradaki yıllar sanki silinmiş gibi gelince, içimin boşaldığım hissettim... Burada en son böyle durmamın üzerinden çok zaman geçmişti.

Ve çok şey değişmişti.

Yanımda Sophie ellerini mantosunun ceplerine tıkmış, gözleriyle bozkırı tarıyordu. Bozkır gözünü yıldırıyorduysa bile, hiç belli etmiyordu.

“Uzun yol. O kadar yürüyebileceğinden emin misin?” diye sordum. Buraya gelmek öfkemi söndürmüştü. Belki Sophie’ının umduğu da buydu.

“Ben iyiyim.” Kafasını kaldırıp gri gökyüzüne baktı. “Acele etsek iyi olur. Yakında hava kararacak.”

Haklıydı, ikindi vakti loş bir alacakaranlığa dönmeye başlamıştı bile. İnce bir pus birikiyor, bir atın sırtından çıkan buğu gibi topraktan yükseliyordu. Arabanın kapısını kilitlemeden önce torpido gözünden el fenerini aldım. Karanlık basmadan çok önce dönerdik herhalde, ama daha önce bir gece bir bozkırda kaybolmuştum. Tekrarlamak istemediğim bir deneyimdi.

Siyah Kayalık’a uzanan patikada yürümeye başladık. Yolu yarıladığımız sıralarda Sophie durup bozkırın sol tarafımızda kalan kısmına yüzünü döndü.

“Pekala, mezarın olduğu yere kadar uzanan polis şeridi bu noktadan başlıyordu.”

“Nereden anladın?” Görebildiğim kadarıyla, durduğumuz yerde diğer noktalardan çok farklı görünen bir şey yoktu.

Sophie bana yandan bir bakış atarken dudaklarında birden bir gülümseme peydah oldu.

“Sorun ne? Bana güvenmiyor musun?”

“Ben sadece nasıl hatırlayabildiğini anlamadım. Her yer bana aynı görünüyor.”

işaret ederken bana doğru eğilip elini hafifçe koluma koydu. “Püf noktası, değişmeyecek olan

nirengi noktalarını belleğine yazmak. Üç kilometre kadar ilerideki şu diğer tepe kayalığını görüyor musun? Onun şu an durduğumuz bu noktaya dik olması gerekiyor. Ve ondan sonra şuraya bakarsan...”

Bana o kadar yakın duruyordu ki, o dönerken ben de döndüm. “Zeminde bir çeşit yarık var. Eğer doğru yerdeyse, yarığın sonu, tepesinde yassı bir kaya olan şu tümsekle bir hizaya gelmeli. Anladın mı?”

Kafa salladım, ama aslında dediklerine dikkatimi veremi-yordum. Hâlâ bana yaslanmış haldeydi. Birbirimize bakarken, rüzgârın dağıttığı bir tutam saçını yüzünden geriye attı, sonra benden uzaklaştı.

“Neyse... Burası bozkıra girmek için de doğal bir giriş noktası,” dedi. “Patikanın büyük kısmı boyunca devam eden dik bir set var, ama tam buradan geçmek daha kolay. Yapalım mı?”

“Olur.”

Tekrar yürümeye başlamamıza memnundum. *Yapman gereken şeye odaklan.* Patikadan yokuş aşağı devam eden set bizim indiğimiz noktada çok fazla dik olmayabilirdi, ama hatırladığımdan çok daha fazla otlarla sarılmıştı. Güçlkle önden ben indim, sonra arkamı dönüp Sophie’ye yardım ettim. İnerken hızını alamayınca onu ben durdurdum, mahcup bir edayla kısaca gülümsedi.

Birbirine dolanmış fundalar arasından dikkatle ve ağır ağır geçmeye başladığımız sırada, “Harita olmadan mezarın yerini bulabileceğimizden emin misin?” diye sordum.

“Eminim.”

Zor bir ilerleyişti. Fundalar yerlerini dikenli göl otlarına bıraktığında bile, bastığımız yeri görmek olanaksızdı. Bot-lu ayaklarım kâh şlap şlap çamurun içine batıp çıkıyor, kâh görünmeyen bir kaya parçası veya çukura rastgelip burkuluyordu. Fakat Sophie nereye gittiğini bildiğinden emin görünüyordu, sanki görünmez bir patikayı takip eder gibi, dikenli

katırtırnağı kümelerinin ve daha bataklık toprak parçalarının kenarından dolanıyordu. Bir süre sonra fark ettim ki, artık araziye sadece okuyor değildi.

“Yakınlarda buraya geldin, değil mi?” diye sordum.

Saçını gözlerinden çekti. “Bir iki kere.”

“Niçin?” Bunca zaman sonra görülecek bir şey olamazdı.

“Bilmem. Neredeyse... *kutsal* gibi geliyor. Ne olduğunu bilmek, birinin buraya gömüldüğünü.

Sen hissedemiyor musun?”

Ben de bir şey hissediyordum da bu daha çok iğne gibi batan bir huzursuzluk hissiydi.

Gözetleniyormuşuz gibi. Aptal-caydı belki ama burada ne kadar yalnız olduğumuzun, yoldan

ne kadar uzaklaştığımızın rahatsızlık verici bir şekilde far-kmdaydım. Üstelik gün ışığı da

zayıflamaktaydı ve topraktan yükselen, hayalet benzeri incecik pus, zemindeki çöküntü ve

çukurların görülmesini engelliyordu. Kendimi en yakındaki katırtırnağı adacıklarıyla

kayalarda göz gezdirirken buldum.

“Daha ne kadar var?” diye sordum.

“Az kaldı. Aslında sadece...” Sesi zayıflayıp kesildi, doğruca ileriye gözlerini dikmiş

bakıyordu.

Bozkır çukurlardan delik deşikti.

Çimenler ve fundalar gizlediğinden, tam tepelerine ulaşmamıza kadar çukurları görmemiştik.

Altı tane saydım, her biri yaklaşık kırk beş santim derinliğinde ve bunun iki katı uzun-

luğundaydı; kabaca kazılmışlar, etraflarına turba toprakları saçılmıştı. Rastgele açılmış gibi

görünüyorlardı, bir şablon ya da düzenleri yoktu.

Sophie’ye baktım. “Bunları sen...”

“Hayır, tabii ki ben yapmadım! Buraya son geldiğimde yoktular!” Gücenip kızması gerçektir,

bu onun sürprizlerinden biri değildi. “Bir hayvan kazmış olabilir mi?”

En yakındaki çukurun yanına çömeldim. Diğerlerinden biraz daha küçüktü, sanki kazılması tamamlanmadan bırakılmıştı. Kenarlarında net dikey darbe izleri gözleniyordu ve dibinde kıvrık halde duran kör toprak solucanı da düzgünce ikiye ayrılmıştı. Wainwright'ın sesini duyar gibiydim: *Lumbri-cus terrestris*. Ne kadar karmaşıklaşırsan, başını o kadar belaya sokarsın.

“Çukurlar kürekle kazılmış,” dedim doğrulurken. “Tina Williams nereye gömülmüştü?”

“Tam şuraya.” Sophie o noktayı işaret etti. Toprak bozulmamış, üzerini fundalar bürümüştü.

Çukurlar mezarın dört bir yanındaki alanda düzensiz bir şekilde açılmışlardı.

“Emin misin?”

“Eminim. Tekrar buraya geldiğim ilk seferinde, üzerinde koordinatları işaretlediğim gerçek *Ordnance Survey* haritasını yanımda getirmiştım. Ondan sonra ihtiyacım olmadı.” Yanıma yaklaştı. “Monk yaptı, değil mi?”

Cevap vermedim, bunu yapacak tek bir kişi olduğunu ikimiz de biliyorduk. Çukurların hiçbiri mezar olacak kadar büyük değildi. Ölü porsuğu bulduğumuzda Wainwright'm açtığı keşif amaçlı hendeğe benzetilerek yapılmış ilkel denemeler gibi görünüyorlardı.

“Anlamıyorum. Niçin Monk buraları kazıp duruyordu ki?” diye sordu Sophie, etrafa huzursuzca göz atarken.

“Mezarlar için olmalı. Sen hep Monk mezarların yerini hatırlamadığını söylerken doğruyu dile getiriyor olabilir demiştin. Belki de sen haklıydın.”

Alm kırıştı. “Kastettiğim bu değildi. Mezarları bunca zaman sonra bulamamasına şaşırmadım, tabii yaptığı buysa. Ama bunu yapamayı *niçin* istesin ki?”

Bu aklıma gelmemişti. Katillerin kurbanlarının mezarını kazıp onları çıkardıkları işitilmemiş bir şey değildi, hattâ bazen bunu bir kereden fazla yaparlardı. Fakat genelde paranoyakça bir dürtüyle delilleri gizleme isteğinin sonucu olarak, panikten ötürü yapılan bir hareketti. Oysa

bu örnekte durum farklıydı. Monk cinayetleri zaten itiraf etmişti, ancak Zoe ve Lindsey Bennett'in mezarları yıllardır bulunamamıştı.

Peki niçin şimdi onları bulmak için bozkırın yarısını kazıyordu?

Kendimi tekrar toprak solucanına bakarken buldum; toprağın içine saklanmak için inatla çabalayarak kıvranıp duruyordu. Ondaki bir şey zihnimi kurcalıyordu. Derken, fark ettim. Kurtçuklar, hattâ kesik olanları bile, yüzeyde uzun süre kalmazlar. Ya tekrar toprak altına saklanırlar ya da bir hayvan onları yer. Ama bu hâlâ orada duruyordu. Ve içinde bulunduğu çukur diğerlerinden daha küçüktü, sanki onu kazan kişinin işi yarıda kesilmiş veya...

“Gitmemiz gerek,” dedim.

Sophie yerinden kıpırdamadı. Bozkıra gözlerini dikmişti. “David...”

Baktığı yere baktım. Yüz metreden daha yakın bir mesafede, hareketsiz bir figür ayakta

durmuş bizi seyrediyordu. Yokluktan birdenbire ortaya çıkmış gibiydi: Yakınlarında

gizlenebileceği ne bir çalılık ne de kayalar vardı. Zayıflayan gün ışığında hemen hemen siluet

halinde görülüyor, topraktan yükselen pusun içinde kıpırtısız duruyordu. Fakat gövdesinin

genişliği ve cüssesi korkunç biçimde tanıdıktı.

Geniş omuzların üstünde beyaz, küre şeklinde bir kafa.

Her şeyin âdeta donduğu bir an yaşandı. Ardından, figür bize doğru atıldı. Sophie’yi kolundan tuttum.

“Haydi.”

“Ah, Tanrım, bu o, değil mi? Bu Monk!”

“Durma, yürü.”

Fakat söylemesi yapmasından kolaydı. Funda çalılıarı dikenli teller gibi ayaklarımıza âdeta

saldırıyor, pusun beyaz sü-lükdalları gitgide karanlıklaşan bozkıra engin bir örümcek ağı gibi

yayılıyordu. Başka zaman olsa, manzaranın değerini takdir edebilirdim. Ama şimdi her

adımımızı potansiyel bir tehlike haline getiriyordu. Şayet birimiz düşer veya bileğini burkarsa...

Bunu düşünme. Hâlâ Sophie'nin kolundan tutuyor, patıkaya geri dönüş yolumuzda onu hızlandırmaya çalışıyordum. Uzaktaki yolda duran araba ancak görülebiliyordu, alacakaranlığa karışıp görünmez olmaya başlamış renkli, minik bir kütle halindeydi. Ne kadar uzak görüldüğünü düşününce kendimi kötü hissettim. Patıkayı boşverip doğruca bozkırdan gitmek akıl çeliciydi, ama en kısa rota o olmakla beraber, rahat vermeyen fundaların ve bataklığın içinden güç bela yürümek demektir. Bu da yolun daha da uzamasına neden olurdu ve gitgide kararan havada bu riske girmeyi göze alamazdık.

Arkaya bir kez daha baktığımda ikimiz de daha şimdiden nefes nefeseydik. Figür öncekinden daha yakındı, arayı gitgide kapatıyordu. *Dikkatin dağılmasın. Yürümeye devam et.* Başımı tekrar önüme çevirdim ve ilerimizdeki patıkaya odaklandım. Yardım çağırmak için telefon etmenin anlamı yoktu. Sinyal alsak bile kimse zamanında gelemezdi.

Saza benzeyen göl otu öbeklerinden geçerken dengemizi kaybediyorduk, botlarımız çamura bata çıka ilerliyor ve su da altındakileri gizliyordu. Tekrar arkaya bakınca figürün bizi artık takip etmediğini gördüm. Bizi patıkaya ulaşmadan yakalamaya çalışmak yerine, bozkırı keserek ilerleyip yola doğru gidiyordu.

Arabaya bizden önce ulaşmaya çalışacaktı.

Sophie de bunu görmüştü. "David..." dedi soluk soluğa.

"Biliyorum. Durma, devam et."

Patika akıl çecek kadar yakındı, fakat oraya ulaştık da yine yola geri dönmek zorundaydık.

Figür ise hemen hemen ulaşmış sayılırdı. İstikrarlı ve telaşsız bir şekilde, büyük adımlarla bozkırı geçiyordu.

Tanrım, başaramayacağız. Patikanın hemen aşağısındaki sete

ulaştığımızda yokuş daha da dikleşti. Sophie artık debelenmeye başlamıştı, son birkaç metreyi tırmanması için ona yardım etmek zorunda kaldım, kendimizi yukarı çekmek için avuçlarımızla fundalara yapışıyorduk.

Nihayet, zemini daha sert olan patikaya ulaştık. Sophie'yi çekiştirip, ayakları dolanarak koştururken göğsüm yanıyordu. “Haydi!”

“Bekle... soluklanayım...” dedi nefes nefese. Yüzü bembeyazdı ve terden parlıyordu.

Hastaneden çıktıktan bu kadar kısa süre sonra kendini bu kadar zorlamaması gerekirdi, ama başka seçenek yoktu.

“Koşmamız gerek,” dedim.

Kafasını iki yana sallayıp, beni itti. “Koşamam... koşa-mam...”

“Hayır, koşabilirsin,” dedim, kolumu omuzlarının altına sıkıştırıp, onu patika üzerinde neredeyse sürüklerken.

Arabaya doğru sendeleyerek ilerlediğimiz sırada bacaklarım sünger gibiydi. Monk biraz aşağıımızda ve çaprazımızdaydı, en fazla otuz kırk metre gerimizde, okkalı adımlarla engebeli bozkırda ilerliyordu. Fakat şimdi yavaşlamaya başlamıştı. Son birkaç metreyi tökezleyerek aldığımız sırada, beyaz kafa bize doğru döndü. Durmuştu, bir taş atımı mesafede bile değildi.

El yordamıyla anahtarlığımı bulup arabanın kapısının kilidini açarken gözlerini üzerimizde hissediyordum. Sophie koltuğa yığılırken, ben de koşarak sürücü tarafına geçtim, diz boyu pusun içindeki gölgemsi figürün bizi seyrettiğinin bilincindeydim.

Bize yetişmişti. Niçin vazgeçti? Hiçbir fikrim yoktu, umurumda da değildi. Kapıyı çarparak kapattım, motoru çalıştırdım ve gaz pedalına bastım. Araba kükreyerek uzaklaşırken dikiz aynasından baktım.

Arkamızdaki yol da bozkır da bomboştu.

Üç dört kilometre boyunca hiç yavaşlamadım. Ancak bizi kimsenin takip etmediğinden emin

olduğumda gevşemeye başladım. Arabanın hızını tekrar normale düşürürken, vücudumun tepkimesi başlamış, âdeta mengenede sıkılmışçasına bitkin ve terden yapış yapış kalmıştım. “Güvende miyiz?” diye sordu Sophie. Hâlâ şiddetle soluk alıp veriyordu. Benzi solduğundan, yüzündeki çürük öncekinden daha kötü görünüyordu.

“Sanırım.”

Gözlerini kapattı. “Kusacağım.”

Kenara çektim. Daha tam durmamıştık ki, Sophie paldır küldür arabadan indi. Motoru çalışır halde bırakıp yakında bekledim, bir gözüm etraftaki bozkırdıydı. Sophie’yi güvende olduğumuz yolunda temin etmişim etmesine, ama yine de buradan uzaklaştığımızda daha mutlu olacaktım. Alacakaranlık yoğunlaşıyor, fundalıktan esen rüzgârın hışırtısı ıssızlığı daha da vurgulamaktan başka bir şeye yaramıyordu. Buralardaki tek canlı varlıklar biz olabilirdik pekala.

Ama değildik. Sophie’yi beklerken, telefonumu kontrol ettim ve arama yapabilmek için yeterince sinyal olduğunu görünce rahatladım. Telefonu açmasını dileyerek Terry’nin numarasım tuşladım. Uzun zaman çaldı sanki; telefon tam sesli mesaja aktaracak diye düşünürken, neyse ki, Terry cevap verdi.

“İyi bir sebebi vardır umarım.” Ya çok yorgun ya da sarhoş gibi, sözcükleri ağzında geveliyordu. Fakat Terry’nin bile böyle bir soruşturmanın ortasında içki içtiğini düşünemiyordum. “Siyah Kayalık’tayız ve...”

“Biz’ dediğin kim?”

“Sophie Keller. Dün hastaneden taburcu oldu ve...”

“Keller mi? Orada onunla ne yapıyorsun?”

“*Fark* eder mi? Monk burada!”

Durumu idrak etmişti galiba. “Devam et.”

Havanın iyice kararmaya başladığının bilincinde olduğumdan özet geçtim. Lafımı

bitirdiğimde Terry, “Yani aslında onu yakından görmedin?” dedi.

“Bak, o Monk’ tu! Başka araba görmedim, yani fazla uzaklaşmış olamaz.”

Terry’nin elini tıraşı gelmiş yüzünden geçirdiğini anlatan törpü gibi bir ses geldi. “Tamam, bana bırak.”

“Bize burada ihtiyacın var mı?”

“Biz başa çıkarız sanırım.” Ses tonunda ağır bir istihza vardı. “Seninle konuşmak istersem nerede bulacağımı biliyorum.” Hat kesildi. Yine o tanıdık kızgınlığı hissederek telefonu cebime koydum ve Sophie’nin yanına gittim. Beti benzi atmış halde gülümsedi. “Affedersin. Yanlış alarmmış.”

“Nasılsın?”

“Başım biraz zonkluyor, ama çok kötü değil. Polisi aradın mı?”

“Az önce Terry Connors’la konuştum. Harekete geçecekler.” Terry’nin adını işitince ağzı gerildi, ama bu sefer onu eleştirmede. “Burada beklememiz mi gerekiyormuş?”

“Gerek olmadığını söyledi.”

Polis gelene kadar kalmamız gerektiğini sanırdım, ama bu konuyu hiç açmayacaktım. Bozkıra baktım. Hava hızla kararıyordu ve görebildiğimiz pek az şeyi de bir pus perdesi iyice bulanıklaştırıyordu. Sophie titriyordu, ne düşündüğünü biliyordum.

Monk hâlâ oralarda bir yerdeydi.

Kolumu Sophie’ye doladım. “Haydi, seni eve götüreyim.”

Padbury’ye vardığımız sırada, pus iyice yoğunlaşıp tam anlamıyla sise dönüşmüştü. Farlarım beyaz bir tülbente benzeyen siste neredeyse hiç işe yaramadığından, arabayı yavaşlatıp emekleme hızında gitmek zorunda kalmıştım. Eski kilisenin gölgemsi ana hatları sisin içinden

belirene kadar köye ulaştığımızın farkına bile varmadım.

Arabayı Sophie'nin bahçesinin dibindeki köy yoluna çektim ve motoru kapattım. Motor soğurken tik tak eden sessizlikte, sanki denizin dibinde gibiydik. Patıkaya çıktığımız sırada kendimi huzursuzca etrafa göz atarken, bir şeyler duymak için kendimi zorlarken buldum. Etrafımızı saran siste birkaç metre ötesi bile neredeyse görünmüyordu.

Bir tarafımızda, meyve bahçesinin hayaletimsi dalları üzerinde çömlek fırınının konik gölgesi şekillenirken, "Güvenlik lambalarından edinmelisin," dedim.

Evin anahtarlarını çıkarmak için çantasına elini atarken, "Burada onlara ihtiyacım yok," dedi ve sözlerindeki ironiyi fark edince kemküm ederek ekledi: "Genellikle yani."

Fakat kapıya el sürülmemişti; marangozun taktığı yeni kilit endişeleri giderecek şekilde sapasağlam duruyordu. Sophie kilidi açıp holün ışığını yaktığında, ev aynen sabah bıraktığımız gibi görünüyordu.

Ne kadar gergin olduğumu o âna dek fark etmemiştim.

Kapıyı kapatıp yeni sürgüleri çekerken verdiği derin nefesten Sophie'nin de benim gibi hissettiği anlaşılıyordu.

Yorgun argın mantosunu çıkardığı sırada, "Durumun nasıl?" diye sordum.

"Daha iyi günlerim olmuştu." Gülümsemesi inandırıcı değildi. "Bak, şu Cath Bennett meselesi... Özür dilerim, düşünmeden hareket ettim."

Az önceki olaydan sonra, bu artık önemli gelmiyordu. "Unut gitsin. Ama haklıydın. Monk iyi bir nedeni olmasa o çukurları kazmazdı. Oralarda en az bir mezar daha olmalı. Polis bütün alanı tekrar aramak zorunda kalacak."

Bu aklına gelmemiş gibiydi. "Öyle mi düşünüyorsun?" "Başka seçenekleri olduğunu sanmıyorum. Monk bize nereye bakacağımızı söyledi âdeta. Senin istediğin de bu değil miydi?"

“Evet, tabii.” Sesi kuşkuluydu. “Tanrım, gerçekten bir içkiye ihtiyacım var.”

Benim de vardı, ama henüz değil. “Bu gece başka bir yerde kalmanın iyi bir fikir olduğu kanısındayım.”

Sophie merdivenlerde oturmuş, çamurlu botlarının bağcıklarını çözüyordu. Durup kafasını kaldırarak bana baktı, yüz ifadesi soğuktu. “Hayır.”

“Bir otelde yer ayırtabilirsin...”

“Hiçbir yere gitmiyorum.”

“Burada zaten bir kere saldırıya uğradın ve hâlâ kim olduğunu bilmiyoruz. Eğer Monk’sa...”

“Monk olsaydı, ölmüş olurdum. Sen de bunu benim kadar iyi biliyorsun. Sen kaçmak istiyorsan kaçabilirsin, ama ben kaçmayacağım!”

Şaşkınlıkla ona bakakaldım. *Bu da nereden çıktı?*

Sophie iç çekti. “Özür dilerim, bunu hak etmemiştin. Sadece... ben... korkuyorum ve kafam karışık, hem burası benim evim. Eğer şimdi gidersem, burada bir daha asla kendimi güvende hissedemem. Bunu anlayamıyor musun?”

Anlayabiliyordum. Ama bu kabul ettiğim anlamına gelmiyordu, fakat tartışmanın da bir manası yoktu. “Pekala.”

“Teşekkür ederim.” Yanıma gelip bana sarıldı. Onu bir an tuttum, yaslanan vücudunun sıcaklığını hissettim, sonra geri çekildi. “Ara sıra öküzlük edebiliyorum, ama yaptığın her şeye minnettarım. Ayrıca eğer gitmeye karar verirsen seni suçlamam.”

Kullanmak istersem fırsatım hâlâ vardı. Şimdi çıkıp gidebilirdim, Londra’ya dönerdim, bundan sonrasını Sophie ile polis hallederlerdi.

Ama böyle bir şey olmayacaktı. Her ne olup bitiyorsa, kökleri sekiz yıl önce yaşananlara dayanıyordu. O zaman işin içindeydim, şimdi de öyle.

Sophie’ye gülümseyerek, “İçkiden bahsetmiştin,” dedim.

O akşam yemeği beraber hazırladık. Dondurucudaki kuzu pırzolalarını ızgara yaptık, yanında da naneli patates ve donuk bezelye pişirdik. Belki gurme işi değildi, ama basit ve doyurucuydu. Sophie bir şişe şarap çıkardı ve pırzolaları çözdürürken şişeyi açmam için bana verdi.

Kadehlere şarap koyarken, “Padbury’de pek fazla şarap dükkânı yok,” özüründe bulundu .

“Bu idare eder,” dedim. Şarap gerçekten de iyiydi. Aramızdaki mahcup gerginliğin kalanı da alkolle birlikte tamamen yok olmuştu. Sophie bulaşıkları sabaha bırakmamızı teklif ettiğinde tartışmadım. Şarabın kalanını yanımıza alarak, oturma odasına gittik. Sobaya birkaç odun ekledim ve ateşini beslemek için hasır sepetteki eski gazeteyi çıra olarak kullandım. *Bu işte gitgide iyi oluyorsun.*

Az sonra fûme rengi cam panelin arkasında parlak alevler dans etmeye başladı ve odanın soğuşu kırıldı. Sophie ve ben kanepenin iki ucuna oturduk. Konuşmuyorduk, ama sessizlik rahatlatıcıydı. Bir kadeh şarap daha aldım ve göz ucuyla Sophie'ye baktım. Bacaklarını kanepenin üstüne çekip kıvrımış uyukluyordu; başı arkaya düşmüştü, boynundaki incecik çizgi görünüyordu. Yüzü huzurluydu, hatları gevşemişti; alevlerin ışığı yanağındaki çürüğün rengini yumuşatmıştı, şimdi sanki sadece bir gölgeymiş gibi görünüyordu. Aradan geçen yılların ona yaradığı hükmüne vardım. Geleneksel bir güzelliği yoktu, ama güçlü yüz hatları hâlâ kendine baktırıyordu. Sekiz yıl daha geçse yine iyi görünecekti. Ya da on sekiz.

Derin uykunun ağır, istikrarlı ritmiyle nefes alıp veriyordu. Hemen hemen boşalmış kadehini gevşek bir şekilde hâlâ parmakları arasında tutuyordu. Hafifçe kaymış kadeh, göğüslerinin arasında öylece duruyordu. Sophie'yi rahatsız etmeyi hiç istemiyordum, ama kadeh kaymaya başlıyor, her nefes alışında biraz daha yerinden oynuyordu.

“Sophie...” dedim usulca. Cevap gelmedi. “Sophie?”

Yavaş yavaş uyandı, gözleri bana boş boş baktı, sonra kendine gelince gözlerini kırıştırdı.

Doğrulurken, “Affedersin,” dedi. “Lütfen salyamın akmadığını söyle.”

“Sadece birazcık.”

Gülümsedi ve bana eliyle vurdu. “Domuz.”

“Yatağına yat istersen.”

“İyi bir ev sahibi sayılmam, değil mi?” dediye de, itiraz etmedi. Ayağına kalktı, düşecek gibi sallanırken elini omuzuma koydu. “Oo...”

“Yavaş ol,” dedim ve ona destek vermek için ayağına kalktım. “İyi misin?”

“Yalnızca yorgunum sanırım. Çok hızlı kalktım ya, ondan-dır.”

Hâlâ bana tutunuyordu. Ellerim belindeydi, bedeninden yayılan sıcaklığı hissedecek kadar yakınındaydım. İkimiz de kıpırdamıyorduk. Bana doğru eğilirken Sophie'nin gözleri büyük

ve siyahtı. Yüzüne bir gülümseme yayıldı.

“Pekala...” dediği an, bir pat sesiyle birlikte pencereye bir şey çarptı.

Sıçrayarak birbirimizden uzaklaştık. Hemen koşup ağır perdeleri çekip açtım, bir yanım

Monk’un kâbus suratıyla yüz-yüze gelmeyi bekliyordu. Fakat pencere kırılmamıştı ve kimse

yoktu. Camın arkasından bütün görebildiğim şekilsiz bir örtü benzeri beyaz sisti.

“O neydi?” diye sordu Sophie, yanıma gelmiş arkamda duruyordu.

“Önemli bir şey değil herhalde.”

Söylenecek en anlamsız şeydi, hele de kalbim küt küt atarken. *Monk bizi buraya kadar takip*

etmiş olamaz■ Olabilir mi? Ama bizi takip etmesi gerekmiyordu ki zaten, Sophie’nin adresi

mektupların üzerinde vardı.

“Burada kal,” dedim Sophie’ye.

“*Dışarıya çıkmayacaksın, değil mi?*”

“Sadece bir bakacağım.” Diğer seçenek ise, pencereye çarpan neydi diye merak ederek bütün

gece evin içinde sinmekti. Önemli bir şey yoksa hiç değilse rahatlardık. Eğer Monk’sa...

O zaman zaten fark etmezdi.

Parlayan sobanın yanından ağır ocak demirini aldım ve hole gittim. Sophie de hızlı hızlı

mutfağa gidip büyük bir el feneriyle geri geldi.

Feneri alırken “Arkamdan kapıyı kilitle,” dedim.

“David, dur...”

Ama ben kapının sürgülerini açıp dışarı çıkmıştım bile. Sisten başka hiçbir şey görülüyordu.

Flava nemliydi, özlü toprak ve çürük yaprak kokuyordu. Keşke paltomu almayı akıl etseydim

diye düşündüm titrerken. Sis, fenerin ışınlarını emiyordu. Evin yan cephesinden

uzaklaşmadan oturma odasının olduğu tarafa yürümeye başladım. Elimdeki ocak demiri en-

tipüften geliyordu, bunun iyi bir fikir olmadığını düşünmeye başlamıştım bile. *Eğer burada*

biri varsa ne yapacaksın? Ya o Monk'sa?

Ama artık çok geçti. İleride, oturma odasının penceresi olması gereken puslu bir parıltı gördüm. Adımlarımı hızlandırdım, bu işi halletmeye azimliydim.

Ve o an ayaklarımın dibinde bir şey hareket etti.

Sendeleyerek geriledim, feneri uzatırken ocak demirini de havaya kaldırdım. Kısa süreli bir hareket daha oldu, ardından ışık ve gölgeler şekil aldı.

Fenerin ışınlarına yakalanan baykuşun aşağıdan bana bakan gözleri kırıldı.

Ocak demirini indirdim; kendimi aptal gibi hissediyordum. Kuş hayalet gibi soluktu, yüzü neredeyse bembeyazdı. Pencerenin altındaki çimenlerde bir topak halinde duruyordu, kanatları iki yanında ters bir şekilde açılmıştı. Kapkara, yaratık gözler ağır ağır tekrar kırılırken aralandı, ama kuş hareket etmek için hiçbir çabada bulunmadı.

“O bir peçeli baykuş,” dedi Sophie arkamdan.

Yaklaştığını işitmemiştim, ürktüm. “İçeride beklediğini sanıyordum?”

“Öyle bir şey demedim.” Sophie benden daha akıllı davranıp mantosunu giymişti. Yaralı kuşun yanına çömeldi. “Pencere kırılmadığı için şanslı. Zavallı şey. Sis onu şaşırtmış olmalı. Ne yapmalıyız sence?”

“Muhtemelen sadece sersemlemiştir,” dedim. Kuş doğruca karşıya gözlerini dikmiş bakıyordu, ya bizi görmezden gelmeye karar vermişti ya da umurunda olmayacak kadar sersemle-mişti. “Hareket ettirmemeliyiz.”

“Ama bir şey yapmak zorundayız!”

“Eğer debelenirse ona daha çok zarar veririz.” Üstelik, yaralı veya değil, kuş bir yırtıcıydı.

Gagası ve pençeleri hâlâ keskindi.

Sophie, artık tanımaya başladığım bir ses tonuyla, “Onu burada bırakmayacağım,” dedi. İç çektim.

“Battaniye gibi bir şeyin var mı?”

Onu eski bir havluya dikkatle sararken baykuş biraz kanat çırdı, ama çabucak yatıştı. Sophie onu çömlek fırınının içine, hemen girişe bırakmamızı, kapıyı da açık tutmamızı önerdi, böylece kendine geldiğinde uçup gidebilecekti.

“Çömleklerin ne olacak?” diye sordum.

“Sigortalılar. Hem zaten bu bir baykuş. Karanlıkta görebilir.”

Çömlek fırınına taşırken kuş şaşkırtıcı ölçüde hafifti, kalp atışları ellerimin altında hızlı bir trampet gibiydi. İçerisi nemli ve küflüydü, eski tuğlaların kokusu geliyordu. Baykuşu yere bırakıp havluyu kaldırırken adımlarım yankılandı. Işığı açmamıştık, kuşun beyaz tüyleri karanlıkta âdeta ışık yayıyordu.

“Sence iyileşecek mi?” diye sordu Sophie, eve geri döndüğümüz sırada.

“Bu akşam daha fazlasını yapamayız. Sabah hâlâ orada olursa bir veteriner çağırabiliriz.”

Ön kapıyı kilitleyip sürgüyü çektim, emin olmak için çekiştirdim. Sophie titreyerek kollarını ovuşturuyordu.

“Tanrım, dondum!”

Çok yakınımda duruyordu. Bana bakıyordu. Ona sarılmak çok doğal olurdu.

“Geç oldu,” dedim. “Sen yukarı çık, ben buradaki işleri hallederim.”

Gözlerini kırptırdı, sonra kafa salladı. “Tamam. Pekala... İyi geceler.”

O yukarı çıkana kadar bekledim, sonra odaları dolaşıp öfkeli bir şekilde ışıkları söndürdüm. Kendi kendime doğru olanı yaptığımı söyledim. Sophie korkuyordu ve savunmasızdı, üstelik işler de zaten yeterince karmaşıktı.

Fakat az kalsın olacak olan şeye mi, yoksa olmasına izin vermediğime mi öfkeliydim, emin değildim.

Tek kişilik yatakta uyanık halde yatar ve evin gece sessizliğini dinlerken Sophie’yi

düşündüm. Sonunda uyuyakaldım, fakat bir ara dışarıdan gelen bir sesle, ya yırtıcının ya da avın tiz çığılığıyla uyanır gibi oldum. Ses bir daha gelmeyince, uyku beni geri çağırdı ve sesi tümünden unuttum.

Ertesi sabah erken kalktım. Sophie uyurken, soğuk ve sessiz evin alt katında ses çıkarmadan yürüdüm. Gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyordu; bir yandan son yirmi dört saati düşünürken kendime bir fincan çay yaptım. Normalde radyoyu açıp haberleri dinler ya da internete girerdim. Ama Sophie'yi rahatsız etmek istemiyordum ve evde de Wi-Fi yoktu. Ben de mutfak masasına oturup dumanı tüten çayımı yudumladım ve yeni doğan günü seyrettim.

Kuşların şakımalarından oluşan sabah korosu bana baykuşu hatırlattı. Paltomu ve botlarımı giyip dışarı çıktım. Sis kalkmıştı, gerçi kısmen yağmur çiselemesi, kısmen buğu yüzünden hâlâ sabah pusu vardı. Islak çimenlerden geçerken, elma ağaçlarının dallarına kırağı düştüğünü, örümcek ağlarını cıva gibi boncuk boncuk bezediğini gördüm.

Oturma odasının penceresinde baykuşun çarptığı noktada tozlu, bulaşık bir iz vardı, ama kuşa dair diğer tek işaret çömlek fırınının zeminindeki birkaç narin beyaz tüydü. Çarpmanın etkisiyle kopmuş olabilirlerdi, gerçi bunun başka ve daha az mutlu bir açıklaması da vardı. Buralarda tilki bol bulunurdu. Fırının kapısı açık bırakılınca yaralı yırtıcı kolaylıkla av olmuş olabilirdi.

Çömlek fırınında dolaşmaya başladım. Duvarlara dayanmış yapı iskelesi ve destekler o kadar uzun zamandır duruyordu ki, yapının kendisinden bitmiş gibiydiler. Tuğla işinin bazı kesimleri yıllar önce taze harçla sıvanmıştı - görünüşe bakılırsa on-yıllar önce bile olabilirdi. Fakat büyük kısmı dökülüp gitmeye bırakılmıştı; Sophie'nin arkasına anahtarını sakladığı tuğla gibi daha pek çok gevşek tuğla olduğunu tahmin ettim. Sophie'nin umduğu gibi, fırını yeniden çalışır hale getirmek şöyle dursun, yenilemek bile büyük ve pahalı bir işti.

Çok fazla çömlek satması gerekecekti.

Ama yetenekli olduğu çok açıldı. Raflara yığılmış çanak çömlekler, kaseler ve vazoların hepsi basit ama çarpıcı tasarımlardı. Tezgâhın üzerindeki sert çamur topağından elimi geçirdim. Sophie'nin üst üste yapıştırıp kurumaya bıraktığı kullanılmış artıklardan oluşuyordu, ama o bile soyut bir sanat eseri olabilirdi.

Çamura hafifçe vurup tekrar eve döndüm.

Sophie daha kalkmamıştı. Bu iyiydi, çünkü dinlenmeye ihtiyacı vardı. Karnım acıkmıştı, kahvaltı etmeyi düşündüm, ama sonra onu beklemeye karar verdim. Nihayetinde misafirdim ve kendi evimdeymiş gibi davranmamı nasıl karşılayacağından emin değildim.

Sophie'nin üst katta hareket ettiğini işittiğimde saat epey geç olmuştu. O aşağı gelene kadar, su ısıtıp bir kupa çay hazırladım.

“Günaydın,” dedim, kupayı uzatırken. “Sabah ilk iş çay mı kahve mi içenlerdensin emin olamadım.”

Gözleri sulanmıştı ve biraz sıkılığan görünüyordu. Kotunun üzerine bol ve büyük bir kazak giymişti; arkaya topladığı saçları duştan sonra hâlâ ıslaktı. “ay harika. Asıl kafein dozumu çalışma zamanıma saklıyorum. İyi uyudun mu?”

“Evet,” diye yalan söyledim. “Nasıl hissediyorsun?”

“Yanağım hâlâ ağrıyor, ama onun dışında iyiyim.”

“Olanlar hakkında bir şey hatırlayabiliyor musun artık?”

“Ne? Ah... hayır, zihnim hâlâ bomboş.” Buzdolabına gitti. “Baykuştan ne haber? Hâlâ orada mı?”

“Hayır, daha önce baktım. Gitmiş.”

Sırıttı. “Gördün mü? Sana fırında kalması iyi olur demiştim.”

Zemindeki tüylerden bahsetmedim. Eğer Sophie mutlu son istiyorsa, bunu bozmayacaktım.

“Korkarım, kızartmak için ekmek yok, ama beykm ve yumurta ikram edebilirim,” dedi,

buzdolabını açarak. “Çırpılmış yumurta olur mu?”

Olur dedim. O yumurtaları bir kaseye kırarken, öğlenden önce yola çıkmayı düşündüğümü söyledim.

Durakladı, sonra yumurtaları çırpıma devam etti. “Gidiyor musun?”

“Gidebilirim artık. Monk bozkırda çukurlar kazdığına göre polis mecburen Bennett ikizlerini tekrar aramaya başlayacaktır.”

Bizimle şimdiye kadar temasa geçmemiş olduklarına şaşırılmışım. Önceki gün Monk’u gördüğümüzü haber aldıktan sonra onu bulamamışlarsa bile, ifademizi almak için bizimle irtibat kurmalarım beklerdim.

“Sanırım öyle,” dedi Sophie. “Seni burada tutan bir şey yok ya, değil mi?”

Sırtı bana dönüktü. Tava elektrikli ocağın üzerinde çatırdıyordu. Sessizlik uzadı ve gitgide ağırlaştı.

“Daha uzun kalabilirim. Evde yalnız olmak tedirgin ediyorsa yani.”

“Niye, sırf biri bana saldırdı diye mi?” Beykın dilimlerini tavaya atınca, kızgın yağdan öfkeli bir tıslama geldi. “Bu fikre alışacağımı umuyorum. Fazla seçme şansım yok, değil mi?”

“Muhtemelen, kötü sonuçlanan bir soygundu sadece, polisin dediği gibi.”

“Eh, o zaman kendimi daha iyi hissederim, değil mi?” Sanki suçlu oymuş gibi beykma bir çatal saplayıp ters çevirdi. “Önceden burada kendimi güvende hissederdim. Issız bir yer olmasına rağmen, şehirde yaşarken olduğu gibi tehdit altında hissetmezdim hiç. Ama bu benim sorunum, senin değil.”

“Bak, ne hissettiğini biliyorum...”

“Hayır, bilmiyorsun.”

Tereddüt ettim. Bu konuya girmeyi planlamamışım, ama eğer Sophie dikkatli olmazsa, uğradığı saldırının asla iyileşmeyecek bir travmaya dönüşebileceğini biliyordum.

“Aslında biliyorum. Geçen seneki bir davadan sonra bıçaklandım.”

Dönüp bana baktı. “Ciddi olamazsın!”

Böylece ona Runa’daki olayları ve Grace Strachan’ın aylar sonra nasıl kapımda beliriverdiğini, öldü sanılırken geri dönüp beni bıçakladığını anlattım.

“Ve onu asla yakalayamadılar, öyle mi?” diye sordu Sophie, gözleri faltaşı gibi açık. “Hâlâ serbest mi?”

“Serbest. Polis olayın hemen ardından ülkeden ayrıldığımı sanıyor. O ve erkek kardeşi zenginlerdi, o yüzden herhalde kimsenin haberinin olmadığı banka hesaplarına erişimi vardı. Büyük olasılıkla, şimdiye kadar Güney Amerika’ya veya başka bir yere gitmiştir.”

“Bu korkunç!”

Omuz silktim. “İyi tarafından bakarsak, herhalde benim öldüğümü düşünüyordur. Yani tekrar denemesi için bir sebep yok.”

Böyle der demez, batıl bir huzursuzluk hissettim. *Takdiri ilahiyi kıskırtma.*

Sophie tavayı ateşten almıştı. Sıkıntılı bir şekilde içine bakıyordu. “Hiç bilmiyordum. Bir de seni bütün bu olayların içine sürükledim.”

“Beni bir şeyin içine sürüklemedin. Ayrıca bunları şunun için anlatıyorum; her şey uğradığın saldırının bir seferlik olduğunu gösteriyor. Bunu her kim yaptıysa, sana gerçekten zarar vermeyi istemiş olamaz, yoksa... Pekala, yoksa sadece kırık bir yanak kemiğiyle kalmazdı.”

“Galiba öyle.” Düşünceli görünüyordu, ama yine de gözlerinde bir gölge vardı, sonra birdenbire yok oldu. Tavanın altındaki ateşi tekrar yükseltti ve bana yaramazca sırıttı. “Neyse, haydi kahvaltımızı edelim. Sonra da gitmeden önce, bana yara izini gösterirsin.”

Fakat neşeli ruh hali uzun sürmedi. Tekrar dalgınlaştı, tabağındaki yiyecekleri ilgisiz bir şekilde oraya buraya itmeye başladı. Bulaşıklara yardım etmeyi teklif ettim, ama kabul etmedi. Biraz yalnız kalmak istediği izlenimi aldım, o yüzden onu mutfakta bırakıp duşa

girdim ve eşyalarımı topladım.

Bu sefer arama çalışmasında yer almayacağını acaba ancak şimdi mi anlamaya başladı diye geçti aklımdan. Zoe ve Lindsey Bennett'in mezarlarını bulmak, nedense Sophie için yüce bir dava olmuştu, ama o artık bir davranış araştırması danışmanı değildi. Monk'un Siyah Kayalık'ta bıraktığı çukurları bulduğumuz an, Sophie'nin bu işteki dahli bilfiil sona ermişti. Şimdi polis olayı devralacak ve Sophie seyirciden başka bir şey olmayacaktı.

Oluruna bırakmak asla kolay bir şey değildi.

Çantamı alıp aşağıya indim. Mutfığa girdiğimde radyo açıktı. Sophie lavabonun yanında ayaktaydı, suyun içindeki elleri kıpırtısızdı.

“Bir haber...” diye söze başladım.

“Şişşt!” Kafasını hızla sallayıp beni susturdu. İlk kez o an radyoda söylenen şeye kulak verdim.

“... polis kurbanın kimliğini açıklamadı, ama ölümüne şüpheli gözüyle baktıklarını doğruladı.

Diğer haberlerde...”

Sophie'nin yüzü bembeyazdı. “İşittin mi?”

“Sadece son kısmım.”

“Bir cinayet işlenmiş. Kurbanın kim olduğunu söylemediler, ama Torbay'de. Sharkam Point'in yakınında. Orası...” Başımınla onaylarken, henüz hiçbir yere gidemeyeceğimin farkındaydım.

Orası Wainwright'm yaşadığı yerd.

Padbury ile Sharkham Point arası arabayla bir saatten azdı. Sophie gitmemizde ısrar etmiş, ben de pek itiraz etmemiştim. Kurbanın kim olduğunu öğrenmeyi ben de onun kadar istiyordum. Derhal Terry'yi aramıştım, ama telefona cevap vermiyordu. Şaşırmamıştım, çünkü büyük olasılıkla olay yerine çağrılmıştı. Kendime olayın Wainwright'la hiçbir ilgisi

olmayabileceğini söyledim. Cinayetler her gün olur, rastlantılar da öyle.

Fakat buna pek inanamıyordum.

iki gün önce Torbay'e geldiğimde kubbe gibi mavi bir gökyüzü ve parlak bir sonbahar güneşi vardı. Şimdiyse gri bulutlar yüzünden kırsal donuk ve renksizdi. Geçtiğimiz tarlalar ya biçilmişti ve geride düzensiz anızlar kalmıştı ya da sürülmüştü ve çamurlu toprak sırtları halindeydi. Çıplak ağaçlarda tutunup kalmış ölü yapraklar yüzünden ağaçlar korkuluk gibi pırtık pırtık görünüyordu.

İkimiz de yol boyunca pek konuşmadık. Sophie pencereden dışarıya gözlerini dikmiş bakıyordu, benim gibi o da kendi düşüncelerine dalıp gitmişti. Ancak sahile varıp, sarp kayalıkların ötesindeki denizin uzaklardaki kabartısını gördüğümüzde yerinden kıpırdadı. Ne düşündüğünü biliyordum: Öyle ya da böyle, yakında öğrenecektik.

Az sonra Sharkham Point'i gösteren bir yol tabelasının yanından geçiyorduk. Tabelanın biraz ilerisinde, panayır alanıymış gibi, yanıp sönen yola vuran mavi ışıkları gördük.

Sophie'nin eli boğazına gitti. "Aman Tanrım. O Wainwright'm evi mi?"

Mideme bir ağırlık çöktü. "Evet."

Yola çekilmiş polis şeridi rüzgârda çırpılmıyordu. Şeridin arkasında, bahçe kapısının her iki yanına polis araba ve treylerleri park etmişti, onlarla birlikte birkaç basın ve TV minibüsü de vardı. Evin önündeki araba yolunda bir ambulans bekliyordu, ama ışıklarının veya sirenlerinin yanıp sönmemesi artık bir aciliyet kalmadığım gösteriyordu.

Şeridin biraz uzağına park ettim. "Ne yapmalıyız?" diye sordu Sophie. Her zamanki özgüveni onu terk etmiş gibiydi.

"Buraya kadar geldik. Şimdi geri dönmenin anlamı yok," dedim ve arabadan indim.

Denize bakan uçurumlardan esen sert rüzgârın taşıdığı belli belirsiz tuz kokusuna egzoz dumanlarının kokusu karışıyordu. Yakınlarda bir yerden bir jeneratörün pat patlarını

işitebiliyordum. Biz yaklaşıırken, parlak sarı, yansıtıcı ceketli bir polis memuru bizi engellemek üzere harekete geçti.

“Yol kapalı.”

“Biliyorum. Adım David Hunter. Komiser Connors burada mı?”

Bizi birkaç saniye inceledi, sonra telsiziyle konuştu. “Burada David Hunter adında biri var ve...”

Teyit için bana bakınca, “Komiser Connors’ı arıyorum,” dedim.

Dediğimi tekrarlardı ve bekledi. Uzun gelen bir aranın ardından çıtırtılı bir ses işitildi. Polis, telsizini indirdi.

“Üzgünüm.”

Ben bir şey diyemeden Sophie sözü aldı. “Yani burada değil mi yoksa bizi görmek mi istemiyor?”

Polis ona buz gibi bir bakışla, “Yani buradan gitmeniz gerekiyor,” dedi.

“Ölen kim? Profesör Wainwright mı yoksa karısı mı?” “Akrabadan mısınız?”

“Hayır, ama...”

“O halde gazetelerden okursunuz. Şimdi, son kez söylüyorum, arabanıza dönün.”

“Hadi gel Sophie,” dedim, kolundan tutarak. Bu şekilde hiçbir yere varamayacağımızı bilecek kadar iyi tanırdım polisleri.

Kolunu çekip benden kurtardı, polis memuruyla yüzyüze geldi. “Ne olduğunu öğrenene kadar hiçbir yere gitmiyorum.” Bu iş nasıl sonuçlanırdı emin değilim, ama tam o anda evden telaşlı bir faaliyetin sesleri geldi. Bir grup polis memuru araba yoluna çıktı. Başlarında, şık üniforması ve siperli şapkası polis hiyerarşisindeki yerini gösteren bir adam vardı. Üniforması yeniydi, saçlarıyla bıyığıysa daha gri. Ama buz kırığı gözleri aynıydı ve donuk, çizgisiz yüzü neredeyse hiç yaşlanmamış görünüyordu.

Simms sivil görünümlü siyah bir BMW'ye doğru uzun adımlarla ilerlerken, bizim olduğumuz tarafa bakmadı bile, ama bize dikkatle bakan başka biri vardı. Simms'in beraberindekilerden, orta yaşlı, kilolu ve kelleşmekte olan biri. Ancak fırlak dişlerini gördüğümde onun Roper olduğunu anladım.

Hızlı hızlı amirinin yanına gidip ona bir şey söyledi. Simms durdu, uçuk renkli gözleri bize çevrildi. Peşinde fino gibi Roper'la beraber Simms bize doğru gelirken içimden Çattık belaya dedim.

Bizi durduran polis memuru vücudunu dikleştirerek esas duruşa geçti. "Efendim, ben de tam..."

Simms onu dikkate almadı. Gözleri ilgi veya tanıma belirtisi göstermeksizin bir an Sophie'ye çevrildikten sonra tekrar bende sabidendi. Her zaman kibirli bir havası olmuştu, ama şimdi daha belirgindi. Apoletinden Emniyet Genel Müdür Yardımcısı olduğu anlaşılıyordu, şimdiye dek cinayet masası polislerinden pek azı bu rütbeye erişmişti. Şaşırmadım. Şayet üniforma giymek için doğmuş bir adam varsa, o da Simms'ti.

Roper'm da işleri iyi gitmiş görünüyordu. Buruşuk takım elbiseler yerlerini ısmarlama giysilere bırakmıştı ve nikotin lekeli dişleri yapay olarak beyazlatılmıştı. Kilo da almıştı, en azından belden yukarısı. Polis memurunun vücudunun üst kısmı yeme içmeyi ciddiye alan, iyi beslenen, göbekli bir adam görüntüsü sergilerken, düşük belli pantolonu çırpı bacaklarının etrafında hâlâ serbestçe dalgalanıyordu.

İkisi de bizi gördüklerine memnun değildi. Simms sımsıkı tuttuğu bir çift siyah deri eldiveni sabırsızca bacağına vuruyordu.

"Dr. Hunter'dı, değil mi?" dedi. "Burada ne yaptığınızı sorabilir miyim?"

Sophie cevap vermeme fırsat bırakmadı. "Ne oldu? Kim öldürüldü?"

Simms bir an ona baktı, sonra manidar bir şekilde tekrar bana döndü. "Burada ne yaptığınızı"

sordum.”

“Cinayeti işitince Profesör Wainwright ve eşiyle ilgisi olup olmadığını öğrenmek istedik.”

“Peki bu sizi tam olarak niçin ilgilendiriyor?”

İstediği kadar Emniyet Genel Müdür Yardımcısı olsun, tavrı sinir bozucu olmaya başlıyordu.

“Çünkü onları Jerome Monk’un öldürmüş olabileceğini düşünüyorum.”

Roper huzursuzca Simms’e bir bakış attı. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı’nın ifadesi değişmedi, ama gözleri buz kesti. “Bırakın geçsin,” dedi polis memuruna.

Şaşkınlığımı belli etmeden eğilip şeridin altından geçtim. Sophie de aynı şeyi yapmaya kalkıştı.

“Sadece Dr. Hunter,” dedi Simms.

Polis memuru Sophie’nin önüne geçip yolunu kesince Sophie, “Ah, *hadi* ama!” diyerek itiraz etti.

“Dr. Hunter polis danışmanı.” Simms, Sophie’nin yanağındaki çürüğe serinkanlı bir şekilde uzun uzun baktı. “Bildiğim kadarıyla sen artık değilsin.”

Sophie itiraz etmek üzere dikleşti. Simms’in fikrini değiştirmeyeceğini bildiğimden, “Arabada görüşürüz,” dedim çabucak. Sophie bana öfkeli bir bakış attıktan sonra anahtarları elimden kaparcasına aldı ve uzun adımlarla yolun aşağısına yürüdü.

Simms eve yönelmişti bile; cilalı siyah ayakkabıları çakıllı araba yolunda çatır çutur sesler çıkarıyordu. Roper geride kalıp yanımda yürüdü. Rüzgâr, seyrelmekte olan saçlarını yolarcasma savuruyordu. Hâlâ çok fazla tıraş losyonu kullanıyordu, fakat her şeyi gibi o da şimdi daha pahalısındandı.

“Birazaya gelme toplantısı gibi oldu, değil mi?” Sırtışı neredeyse sinir tiki gibiydi. Sophie’yi kastederek kafasıyla arkayı işaret etti. “Mutlu değil, ha? Yüzüne ne oldu?”

Bilmemesine şaşırdım. Ama öte yandan, hâlâ Terry ile birlikte çalışıp çalışmadığını hiç

bilmiyordum. “Evine zorla giren birinin saldırısına uğradı.”

“Daha sağlam kilitlere ihtiyacı var. Ne zaman oldu?”

“Dört gün önce.”

Bağlantıyı kurarken yüzündeki sırıtış silindi: Dört gün demek, Monk’un firarından hemen sonra demekti. “Yapanı yakaladılar mı?”

Kendimin de bir şüpheli olabileceği yönünde Terry’nin uyarısını -ya da tehditini- neredeyse unutmuştum. Rahatlatıcı bir düşünce değildi. “Daha yakalanmadı. Olanları çok fazla hatırlamıyor.”

“Tecavüze uğradı mı?”

“Hayır.”

“Çalman bir şey var mı?”

“Yok.”

Roper eğlenmiş bir şekilde burnundan bir nefes verdi.

“Amma şanslıymış, ha?”

Konuyu değiştirdim. “Simms ne zaman Emniyet Genel Müdür Yardımcısı oldu?”

“Herhalde... Aa, dört beş yıl olmuştur. Benim komiser olmamla hemen hemen aynı zamanlarda.

Bunu söylerken bana yandan kısa bir bakış attı. *Roper? Komiser? Çavuşluğa kadar yükselmiş olabileceği bile aklıma gelmezdi. Simms’in kuyruğuna takılmak, belli ki kariyerine zarar vermemişti.*

“Tebrikler,” dedim. “Burada soruşturma amiri kim?”

“Steve Naysmith. Biraz çabuk yükselenlerden, daha geçen yıl il emniyet müdürü olmuştu.”

Roper’m ses tonundan onaylamadığı açıktı. Bunu Naysmith’in hanesine bir artı olarak kabul ettim. “Ama Emniyet Genel Müdür Yardımcısı’nın eli hep davanın üstünde. Soruşturma amiri

her şeyi ona danışmak zorunda.”

Naysmith bayılıyordur bu işe. Ama öte yandan, Simms Wainwright’ı çok iyi tanıyordu. Bu soruşturmanın dışında kalmazdı.

Hele de Monk baş şüpheliyken.

Simms, üzerinde koruyucu giysi kutularının bulunduğu bir masanın kurulmuş olduğu evin girişinde durmuştu.

Kapalı bir tulum poşetini yırtarak açarken, sinirli bir şekilde, “Bunu tekrar yapmayı beklemiyordum,” dedi. “Harcayacak fazla zamanım yok. Kısa süre sonra bir basın konferansım var.”

Bazı şeyler değişmez. Niçin bunu yaptığını bilmiyordum, ama sırf bana iyilik olsun diye olduğundan kuşkuluydum. Simms çabalayarak giydiği tulumun içinde sekiz yıl öncekinden bile daha rahatsız göründü gözüme ve birdenbire nedenini anladım. Pürüzsüz yüzü o kadar donuktu ki, yüzüne karakter kazandıran şey sadece kıyafetleriydi. Beyaz, yekpare tulum Simms’i bundan yoksun bırakıyor ve acayip bir şekilde, tamamlanmamış görünmesine neden oluyordu.

“Başka bir şey için bana ihtiyacınız var mı efendim?” diye sordu Roper.

Simms galoşlarla eldivenleri giyerken Roper’a bakmadı bile: “Şu an için yok, ama Dr. Hunter ve ben işimizi bitirene kadar burada kal.”

Benim hazır olup olmadığımı bakmak için beklemeden içeri girdi.

Evin hatırladığım o zarif sessizliği paramparça olmuştu. Beyaz giysiler içindeki olay yeri ekibi gereçlerini topluyordu, ama tamamladıkları işin kanıtı her yerdeydi. Sanki evde yılların tozu birikmiş gibi, bütün yüzeylerin üstü parmak izi tozundan incecik bir tabakayla kaplanmıştı. Kırılmış bir pencerenin cam parçaları, parke zemine devrilmiş bir saksı bitkisinden dökülen toprakların arasına saçılmıştı. Ev hâlâ kasımpatı kokuyordu, ama onun

altından belli belirsiz dışkı ve kuruyan kan kokusu alınıyordu... şiddet içeren bir ölümün uzun süre kaybolmayan ıtırı.

Simms, olay yeri ekibinden birinin fotoğraflamakta olduğu çamurlu ayak izlerine basmadan yanından geçerken, “Eve giren kişi mutfak kapısını zorlayıp açmış,” dedi. “Senin de görebileceğin gibi, izlerini saklamaya çalışmamış. Ayrıca çeşitli yerlerde tükürük de bulduk, DNA analizi yapılabilir.”

“Tükürük m?”

“Anlaşılan o ki, katil yere tükürmüş.” Simms koridorda önümden yürüyüp, görüşümü engellediği için, ancak yana çekildiğinde Leonard Wainwright’ı gördüm.

Adli arkeolog l haliyle zavallı görünüyordu. zerinde pijaması ve eski çizgili bornozuyla yere yığılmıştı; merdiven dibine yakın, bir vitrinin tuzbuz olmuş cam parçalan arasında yatıyordu. Cam kırığının kestiği yerinden döşemeye sıçramış kan, kuruyup kararmıştı. Ama kan kaybından ölmesine yetecek miktarda değildi. Karmakarışık olmuş gri saçları yüzünü kısmen gizliyordu; saçların arasından kan çanağına dönmüş, yarıklar halindeki gözleri grlyordu. Kafası olağandışı derecede bir tarafa dönmüştü, neredeyse omuzunun üstüne düşüyordu. Gayriihtiyari, aklımdan *Kırık boyun* diye geçti. Hiç neden yokken kendimi Wainwright’ın çıplak ayaklarına gözlerimi dikmiş buldum. Nasırlı ve sarıydılar; pijamasının paalarından görünen bilekleri yaşlı bir adamın ince ve kılsız bilekleriydi.

Birinin bunu görmesinden nefret ederdi.

Cesedin hâlâ burada olacağını beklememiştim. Ne suç mahallerine ne de şiddet içeren lme yabancı değildim, ama bu farklıydı. Kırk sekiz saat önce Wainwright’la konuşuyordum, şimdiyse koridorun zeminindeki bu görüntüsü beni hazırlıksız yakalamıştı.

stne çok bol gelen tulumu içinde ufacık biri, cesedin yanına diz çökmüştü; termometreden dereceyi okurken dalgın bir şekilde kendi kendine şarkı mırıldanıyordu. Ezgi neşeli ve

tanıdıktı; adını söyleyemesem de, Gilbert ile Sullivan'a aitti. Adamın beyaz eldivenli elleri bir çocuğunki kadar küçüktü ve her ne kadar yüzü taktığı başlıkla maskeden dolayı neredeyse görünmese de, yarım ay şeklindeki altın gözlüğü hemen tamdım.

“Bitti sayılır,” dedi Pirie, kafasını kaldırıp bakmadan.

Onu gördüğüme şaşırmıştım. Şimdiye dek patologun emekli olduğunu sanırdım. “Dr. Hunter’ı hatırlıyorsun, değil mi Ge-orge?” diye sordu Simms.

Patolog kafasını kaldırdı. Gözlüğün üzerine çalı gibi çıkan kaşları gri örümcek bacaklarına benziyordu, ama bakışları her zamanki gibi parlak ve zekiydi .

“Elbette hatırlıyorum. Her zamanki gibi bir zevk Dr. Hun-ter. Gerçi bu davada sizin becerilerinize ihtiyaç olduğunu düşünmezdim.”

“Resmî görevle burada bulunmuyor,” dedi Simms.

“Ah. Yine de eğer yardımcı olmak isterseniz çok memnun kalırım. Aynı nezaketi bana gösterdiğinizizi hatırlıyorum, iyiliği-nize karşılık vermekten mutlu olurum.”

“Belki başka bir sefere.” Teklife müteşekkirdim, ama otopsi benim alanım değildi. “Cesedin şimdiye kadar morga götürüldüğünü sanırdım.”

Arkadaşının yerdeki cesedine bakarken Simms’in yüzünde duygu ifadesi yoktu. “Dr. Pirie’nin başka bir işi vardı, onu bitirmesini beklememiz gerekti. Bu olayda, tanıdığım birinin çalışmasını istedim.”

“Ya karısı?” diye sordum. Jean Wainwright ortalıkta gözükmüyordu, haberlerde de tek bir ölümden bahsediyorlardı.

“Hastaneye kaldırıldı. İnşallah sadece şok geçirmiştir, ama olaydan önce de zaten pek iyi değildi.”

“Yani gerçekten zarar görmedi?”

“Kocasının öldürülmesine tanık olması dışında, hayır. Temizlikçileri bu sabah gelip içeri

girdiğinde ikisini birlikte bulmuş. Jean bir tür... kafası karışık haldeymiş. Şimdiye dek bize pek fazla bir şey anlatamadı, ama daha sonra soruları cevaplayabileceğini umuyorum.”

“Öyleyse kimin yaptığını söylemedi?”

“Henüz söylemedi.”

Ama ben çok fazla şüphe olduğumu sanmıyordum. Önce Sophie, şimdi de Wainwright. Belki de Terry her şeye rağmen haklıydı...

“Bir şey buldunuz mu?” diye sordum Pirie’ye.

Patolog düşünürken termometreyi orkestra şefinin değneği gibi havada tutuyordu. “Sadece ilk izlenimler. Ölüm katılığı ve ölüm morluğundan anlaşıldığına göre, sekiz ilâ on iki saat önce ölmüş, vücut ısısı da bunu doğruluyor. Yani ölüm zamanı bu sabah saat bir ile beş arası. Sizin de görebildiğinizden eminim ki, boynu kırılmış, şu aşamada en olası ölüm sebebi de bu gözüküyor.

“Bunu yapmak için çok fazla kuvvet gerekir,” dedim, Monk’un sekiz yıl önce bozkırda polis köpeğini nasıl öldürdüğünü düşünerek.

“Ah, elbette. Yetişkin bir erkeğin boynunu kasten kırmak için muazzam ölçüde bir güç gerekir...”

“Teşekkürler George, seni daha fazla rahatsız etmeyelim,” dedi Simms. “Lütfen beni bilgilendirmeye devam et.”

“Elbette.” Maskeden ötürü Pirie’nin yüz ifadesi görülmüyordu. “Güle güle Dr. Hunter. Fikrinizi değiştirecek olursanız teklifim hâlâ geçerli.”

Ona teşekkür ettim, ama Simms dönmüş koridorda ilerliyordu bile. Dışarı çıktığımız an tulumunu çıkarmaya başladı; koyu renk üniforması tulumun altından kozasından çıkan bir böcek gibi görünüyordu.

Ben de kendi tulumumu açarken, “Jean Wainwright’tan başka tanık var mı?” diye sordum.

“Maalesef yok. Ama Jean’in yakın zamanda bize ayrıntılı bir açıklamada bulunabileceğinden umutluyum.

“Ama Monk gibi görünüyor, değil mi?”

Simms ameliyat eldivenlerini sertçe çekip çıkardı ve diğer kullanılmış koruyucu giysilerle daha şimdiden yarı yarıya dolu olan büyük, plastik çöp kutusuna attı. “Henüz bunu bilmiyoruz. Ve sen de bu aşamada spekülasyon yapmazsan memnun olurum.”

“Ama Pirie’nin katilin gücü konusunda söylediklerini işittin. Ayrıca yere tükürmek aşağılama belirtisine benziyor. Başka kim olabilir?”

“Bilmiyorum, ama şu anda Jerome Monk’un bununla ilgisi olduğunu düşündürecek sağlam bir kanıtımız yok.” Simms bastırılmış bir öfkeyle konuşuyordu. “Umarım Jean Wainwright bize olanları anlatabilir. O zamana kadar gereksiz korku tellallığına izin vermeyeceğim. İhtiyacım olan son şey basının temelsiz söylentiler yayınlamaya başlaması.”

“Pek temelsiz sayılmaz. Wainwright’in arama ekibinin başında olduğu herkesçe malum. Yakında basın mutlaka bağlantıyı kuracaktır.”

“O zamana kadar umarım Monk tekrar hapse dönmüş olur.

Yani o zamana kadar ya da aksini gösteren bir kanıtımız olana kadar, bunu da herhangi bir cinayet soruşturması gibi ele almaya devam edeceğim.”

Şimdi anlıyordum. Simms gibi, halkla ilişkilerin öneminin farkında olan birine göre, Monk’un firar etmesi yeterince kötüydü. İsteddiği son şey, firari katilin bir tür kan davası peşinde olduğu bilgisini yayan haberlerdi. Hırslı bir Emniyet Genel Müdür Yardımcısı için, bu tür bir reklam olmazsa kesinlikle çok daha iyi olurdu.

“Jean Wainwright beni iki gün önce aradı,” dedi Simms. “Eve gelmişsin, Leonard çok ajite olmuş. Niçin gelmiştin, bana söylemek ister misin?”

Wainwright’in karısının ona ziyaretinden söz etmesini beklemeliydim sanırım. “Onunla

Monk hakkında konuşmak istedim. Durumunu bilmiyordum. Bilseydim..”

“Jerome Monk seni ilgilendirmez Dr. Hunter, Şimdi beni utanç verici bir konuma soktun, bu sabah saat bir ile beş arasında nerede olduğunu sormak zorundayım.”

İşte bunu bekliyordum. “Sophie Keller’ın evinde yataktaydım. Sormadan söyleyeyim, hayır, tanklık edemez. Jerome Monk’a gelince, dün olanlardan sonra sorular sormayacağımı ciddi düşünüyor olamazsın.”

“Sen neden bahsediyorsun?”

“Monk’un bozkırda peşimize düşmesinden sonra diyorum.” Simms bana deliymişim gibi bakıyordu. Eldivenlerimi çekip çıkarttım ve çöp kutusuna fırlattım. “Ah, hadi ama, Terry Connors sana söylemiş olmalı!”

Simms âdeta donakalmıştı. Balmumuna benzer yüzündeki tek duygu belirtisi sımsıkı kapalı dudaklarının oluşturduğu çizgiydi.

“Terry Connors bu soruşturmaya dahil değil. Açığa alındı.”

Arabamla Siyah Kayalık’a giderken yağmur yeniden başladı. Bardaktan boşanırcasına yağıyor, silecekler camı silmekte zorlanıyordu. Sophie ile önceki gün buraya geldiğimden daha erken bir saat olmasına rağmen, eski madenin otlar bürümüş arazisine ulaştığım sırada gökyüzü o kadar kararmıştı ki, gece olmuş gibiydi.

Ama bu seferki yolculukta yan tarafımda oturan kişi, tıraş losyonu ve soğan kokan Roper’dı.

Bu ayarlamadan o da benim kadar hoşnutsuzdu, ama Simms ikimize de başka şans tanımamıştı. Bana ilk bağlantıya geçeceğim kişinin Naysmith değil Roper olacağını

söylemesinden anladığım kadarıyla, soruşturma amiri ile arası iyi değildi. Sophie hâlâ

Wainwright’in evinde ifade veriyordu. En azından ben öyle varsayıyordum, zira oradan

ayrılmamızdan önce Sophie ile konuşma fırsatım olmamıştı. Roper arabamın anahtarlarını

geri getirmiş ve birinin Sophie’yi evine bırakacağı konusunda beni temin etmişti, sonra da

arabalar kafile halinde Dartmoor'a gitmek üzere yola koyulmuştu.

İlerimizde Emniyet Genel Müdür Yardımcısı'nın siyah BMW'sinin bulanık görünen arka lambaları, tekerleklerin püskürttüğü ince bir su tabakasıyla perdeleniyordu. Simms'in

1

Hunter: avcı, -çn

2

Monk: keşiş, -çn

de Dartmoor'a gelebilmesi için basın konferansı ertelenmişti. Monk'un kaçtığı sabah

Terry'nin kapımda belirmesinden başlayarak her şeyi işitmek istemişti. Sophie'nin Monk'a yazdığı mektuplar dahil, hiçbir şeyi saklamamıştım. Bu konuda suçluluk hissediyordum, ama sır saklama aşamasını geçmiştik artık.

Simms'in uçuk mavi gözleri öfkeyle parlamıştı, ama bir de ona önceki gün bozkırda kazılmış çukurları bulduğumuzu ve ardından da epeyce mücadeleyle geçen kovalamacayı anlattığımda, işte o zaman gözleri akkora dönmüştü.

“Yirmi dört saat önce olmuş ve ben *daha yeni* mi işitiyorum? *Yüce Tanrım!*”

Onu suçlayamazdım. Ben de hâlâ anlamaya çalışıyordum. Terry sadece açığa alınmamıştı, artık komiser bile değildi. Simms bana rütbesinin önceki yıl çavuşa düşürüldüğünü söylemişti.

Terry, ne oyunlar oynuyorsun sen? Bana verdiği kart hâlâ yanımdaydı: *Komiser Terry Connors*. Öte yandan, niçin bana kendisini merkezdeki ofisinden değil, cep telefonundan aramamı söylediğini açıklıyordu bu. *Hiç ofiste olmuyorum*, demişti.

Hiç değilse bu kadarı doğrudu.

Rütbesi ve açığa alınması konusunda yalan söylemesini bir bakıma anlıyor sayılırdım: Gurur her zaman Terry'nin günahlarından biri olmuştu. Affedilmez olan şey, maskaralığını itiraf

etmek yerine, Monk'u yakalama fırsatını heba etmesiydi. Şimdiyse Wainwright ölmüştü ve katili hâlâ serbestti.

Bunun dönüşü yoktu.

Yanımdaki koltukta oturan Roper geçirmesini bastırdı; pek başarılı olmayan bir şekilde.

“Pardon,” diye mırıldarken, ezik bir sırıtışla otuz iki dişi meydana çıktı. Yağmurun silip süpürdüğü bozkıra baktı. “Tanrım, tam anlamıyla bardaktan boşanıyor. Bizi buraya güneşli bir gün getiremezdin, değil mi?”

“Bir dahaki sefere daha çok uğraşırım.”

“Bu iyiydi,” dedi, kıs kıs gülererek. Arabanın ön camını döven yağmura gözlerini dikip iç çekti. Lanet Connors. Bu defa canını iyi yaktı. Bizimkini de.”

Bir daveti, işittiğimde anlardım. “Simms rütbesinin düşürüldüğünü söyledi.”

“Aptal herifin bir delil kaydında değişiklik yaptığı ortaya çıktı.” Tiksintiyle kafasını iki yana salladı. “Önemli bir şey bile değildi, sadece gününü şaşırmış. İtiraf etseydi, hafif bir cezayla atlatacaktı, ama hayır. Metropolitan'dan gelen altın çocuk hata yaptığını kabul edemezdi.”

Roper aldığı hazzı gizlemeye çalışmadı.

“Bunun üzerine açığa mı alındı?” diye sordum.

Roper sanki bana söyleyip söylememeyi düşünüyormuş gibi dişlerinin arasından ıslıklı bir nefes çekti. “Bir kadın polise saldırdı.”

“Ne yaptı, ne?”

“Tanrı'ya şükür, şiddet içeren bir saldırı değildi. ‘Hayır’ı cevap olarak kabul etmeyecek kadar kabalaşmış sadece. Tipik Connors yani, Tanrı'mn armağanı olduğunu düşünüyordu.

Uçkuruna hiç sahip olamazdı zaten.”

Direksiyonu sıktığımı fark ettim. *Doğru, öyleydi.* Kendimi zorlayıp parmaklarımı gevşettim.

“Peki, sarhoş muymuş?”

“Sarhoş mu? O bir ayyaş, yıllardır ayık gezdiği yok. Beni yanlış anlama, bir iki bira içmekte bir yanlışlık yok, bunu kabul edecek ilk kişiyim ben.” Şiş göbeğine vurdu. “Ama bazıları kontrol altında tutar, bazıları tutamaz. Connors da tutamıyordu. Çavuşluğa geri postalanmadan önce bile sayılı günleri kalmıştı ve oradan da dibi boyladı.”

Terry’nin ona Monk’tan söz ettiğimde telefonda sesinin nasıl geldiğini hatırladım. “Ona ne olacak?”

“Eğer şanslıysa, sadece polis kuvvetinden şutlanır, ama cezai kovuşturmalarla karşı karşıya kalabilir. Lanet olası aptal. Onun elindeki fırsatlar bende olsaydı, heba etmezdim, bu kadar söyleyeceğim.” Teessüfünün sahte olduğu gün gibi açıktı. Bana yandan baktı. “Nasıl oluyor da bunlardan haberin yok? İkinizin eskiden arkadaş olduğunuzu sanıyordum.”

“Teması kaybettik.”

“Yerinde olsam, öyle de kalmasını sağlardım.” Sessizleşti. Tekrar dişlerinin arasından nefes çektiğini işittim. Ne yaptığını fark edince utanarak durdu. “Ee, Bayan Keller’ın uğradığı saldırıdan biraz daha bahsetsene.”

Olanları kısaca anlattım. Roper şiş göbeğinin üstünde ellerini kavuşturmuş halde dinledi. Adamla ilgili görüşümü düzeltmeye başlıyordum. Terry her zaman onu küçümsemiş, ona Simms’in finosu muamelesi yapmıştı. Fakat Roper belki her şey olabilirdi de, birinin oyuncağı olduğunu sanmıyordum.

“Yani yerel polis hırsızlık olduğunu düşünüyor, öyle mi?” dedi.

“Öyle diyorlar.”

“Muhtemelen haklılar. Bekar bir kadın, ücra bir yerde tek başına yaşıyor. Resmen bela arıyor. Çömlekçi mi oldu demiştin?” Kendini beğenmiş bir şekilde sırtarak kafasını iki yana salladı.

“Bak şu işe.”

Bundan sonra birbirimize söyleyecek fazla bir şeyimiz kalmamıştı, ama zaten Siyah Kayalık’a

varmak üzereydik. Önceki gün arabayı park ettiğim yerin yakınma ulaştığımızda, patikanın bitiminde bekleyen birçok araba ve bir polis köpeği minibüsü gördük. Araçların yanında, yağmur yüzünden ceketlerinin yakalarını yukarı kaldırmış üniformalı polisler ve cinayet masası görevlileri duruyordu. Hiçbiri mutlu görünmüyordu ve birçoğu sanki hayatları sigaralarına bağıymışçasına nefesler çekiyordu.

Ama Simms kaim paltosunu giyerek arabasından inerken telaşlı bir şekilde sigaralarını yere atıp ayaklarıyla söndürdüler. Sivil giyimli memurlardan biri onunla konuşmak için ilerledi. Yanlarına yürüdüğümüz sırada Roper, “Bu Naysmith, soruşturma amiri,” diye mırıldadı. Naysmith kırklarının başında, sıska, bir deri bir kemik, zeki görünümlü bir adamdı. Benim olduğum tarafa bir bakış attı, ama Simms bizi tanıştırma yönünde bir girişimde bulunmadı. Ne konuştuklarını işitecek kadar yakında değildim, fakat Naysmith kısa ve hızlı bir baş onayı verdikten sonra uzaklaştı. Bozkıra girmek üzere hazırlanmaya başlayan grup, şimdi tam bir ciddiyet içindeydi. Köpek eğiticisi, minibüsten Alman çoban köpeğini çıkarıp, sarmallı bir ipi kayışına klipslerken, havayı bir havlama sesi yardı.

Önceki köpekten daha iyi bir şansını olmasını umdum.

Roper sivil giyimli küçük bir grup polis memuruyla konuşmaya gidince, ben de paltomun kapüşonundan damlayan yağmurla tek başıma civarda bekledim ve oraya ait olmadığımı hissettim.

“Uzun zaman oldu Dr. Hunter.”

Sese dönüp bakınca, yanıma yaklaşmış olan iri yarı adamı gördüm. Yansıtıcı, su geçirmez bir ceket giymişti; kapüşonun içindeki yüze dikkatle baktıktan sonradır ki ancak, ilk arama ekibinden polis kuvveti arama danışmam Jirri Lucas’ı tanıdım. Hiçbir zaman zayıf biri olmamıştı ve aradan geçen yıllar ona ya sahada çalıştığını ya da yüksek tansiyonu gösteren kırmızı bir burun ve yanaklar vermişti.

Ama tokalaşması her zamanki gibi sıkıydı ve göz kenarlarını kırıştıran gülümsemesi de hatırladığım o aynı sıcaklıktaydı.

Dost bir yüz görmekten memnun olarak, “Bu vakada danışmanlık yaptığının farkında değildim,” dedim.

“Günahlarım yüzünden, itiraf etmeliyim ki, cinlerin cirit attığı bu yeri bir daha görmesem çok mutlu olurum.” Gözleri bozkırda gezindi. “Wainwright olayı kötü oldu.”

Başımınla onayladım. Söylenecek bir şey yoktu.

“Monk’u tekrar parmaklıkların arkasına ne kadar çabuk yollarsak, o kadar iyi olur. Sen ve Sophie Keller’ın dün onunla karşılaştığınızı işittim.”

Olayın anısı daha şimdiden gerçekdışı gelmeye başlamıştı. “Galiba öyle oldu. Onu yakından görmedik.”

“Görseydiniz, şu an burada olmazdın. İkiniz de.” Bir an, söylediğinin sindirilmesini bekledi, sonra gülümsedi. “Bu aralar Sophie nasıl?”

“İyi.” Ayrıntılara girmenin vakti değildi.

“Çömlek yapmak için tası tarağı toplayıp gitti demek? Aferin ona. Ben de gelecek yıl emekli oluyorum.” Berbat havaya kaşlarını çatıp baktı. “Üzüleceğimi söyleyemem. Bu oyun için artık iyice yaşlanıyorum. Ayrıca ben başladığımdan bu yana iş epey değişti. Şimdi bütün o evrak işleri ve bürokrasi var. Hazır bahsetmişken...”

Simms’in o çabuk ve kesik kesik telaffuz biçimiyle söylediği, “Dr. Hunter, hazırsan...” sözleri çınlayınca, Jim arkama baktı.

Emniyet Genel Müdür Yardımcısı yepyeni lastik çizmeler giymişti. İsmarlama paltosu ve üniformasının altında baldırlarına kadar gelen çizmeler komik görünüyordu, ama oradaki herkes bu kadar şanslı değildi. Çamurlu patikada yola koyulduğumuz sırada, Roper’ın ince tabanlı ayakkabılarına kederle baktığını gördüm. Kafası tıraşlı yağız bir erkek olan köpek

eğiticisi diğerlerimizden biraz önde yürüyor, Alman çoban köpeği toprağı koklarken, kayışına bağlı ipi gevşetiyordu.

“Yağmurun yağması fark eder mi?” diye sordum ona. Gözlerini köpeğinden ayırmadan cevapladı: “Gerçekten sağanak halinde yağmadıkça fark etmez. Asıl sorun yaratacak olan, turba. Suyu sünger gibi emiyor, eğer toprak çok fazla batacak hale gelirse, kokuyu tutmaz.”
“Gittiğimiz yer epeyce batacak.”

Sanki köpeğinin yeteneğini sorguluyormuşum gibi bir bakış attı bana. “Bulunacak koku varsa, yakalar.”

Diğerlerimiz durup beklerken, köpek eğiticisi ile köpeği arama yapmaya başladılar. Daha önce Sophie’yle benim arabayla uzaklaştığımız sırada Monk’un durup bizi seyrettiği bölgeyi arıyorlardı. Ya da hatırlayabildiğim kadarıyla en azından civarıydı. Fakat hiçbir şey bulamadılar ve sonunda Naysmith onları geri çağırdı. Belki tamamen benim kuruntumdu, ama ondan sonra bana doğru birkaç soğuk bakış yollandığını sanıyordum. Patikada yürüyüşümüzü sürdürürken, acaba önceki gün aşırı tepki vermiş olabilir miyiz diye geçti aklımdan.

Tanrım, lütfen başkalarının zamanını boşa harcamama izin verme.

Yağmur, uzakta güdük bir kule şeklinde görünen Siyah Kayalık’ı karartıyor, onu adına yakışır hale getiriyordu. Önceki gün Sophie ile benim yaptığımızla aşağı yukarı aynı noktada patikadan ayrıldık ve bozkır boyunca zorlu bir yürüyüşe başladık. Lucas’ın pusulası ve haritası vardı, ama ya onun yön bulma becerisi Sophie’ninkinin ayarında değildi ya da bütün bölge gece boyunca çok fazla su çekmişti, zira bu sefer ilerlemek çok daha zor oluyordu. Çukurlara dair bir iz arayarak kaygıyla ileriye baktım. Fakat bozkır el değmemiş görünüyordu; artık benimle dalga geçtiğini hissetmeye başladığım mat yeşil ve kahverengilerden oluşan bir deniz.

Derken, tıpkı önceki gün olduğu gibi, etrafımızdaki fundalar ve çimenler birdenbire çamurlu

çukurlarla delik deşik oldu.

Çukurları bulamayacağımızı düşünmeye başlamak üzereyken karşımda görünce, mantıksız bir biçimde kendimi rahatlamış hissettim. Herkes durdu. Tek ses, paltolarımıza damlayan yağmurun pıtırıtıydı, sonra polislerden biri sessizliği bozdu.

“Buralarda lanet olası kocaman köstebekler varmış.”

Kimse gülmedi. Naysmith, köpek eğiticisine orayı işaret etti. Alman çoban köpeğinin kayışı gerildi, burnu toprağa bastırdı ve neredeyse ânında bir kokunun peşinden gitmeye başladı.

Eğiticisi “Koku aldı,” diye seslendi, ama daha o bunu der demez, köpek yönünü değiştirdi ve çukurlar arasında amaçsızca zikzaklar çizmeye başladı. “Her tarafta var.”

“Biri varmış burada, o kadarını ben de anladım. Nereye gittiğini bilmek istiyorum,” diye tersledi Simms.

Eğitici, Naysmith’e tereddütle bakınca soruşturma amiri başıyla onay verdi. “Uzaklaşan bir iz bulmaya çalış.”

Köpek eğiticisi giderken Simms en yakındaki çukura yöneldi. “Dr. Hunter, bu çukurlardan birine herhangi bir şeyin gömüldüğünü söyleyebilir misin?”

Bütün çukurlar bir insan bedeninin sığamayacağı kadar küçüktü, ama bunun haricinde bir şey diyemezdim. “Hayır, sanmam, ama yine de bir kontrol etmek için kadavra köpeği getirisen iyi olur.”

“Pekala, diğer mezarlar civarda bir yerde olsa gerek.” Naysmith çukurlardan birinin başına çömelmişti. “Monk’un buraları köpeklerin kemik bulmak için eşelenmeleri gibi kazıp durmasının başka bir anlamı pek yok.”

“Geçen sefer bütün bölgeyi aradık, bir şey bulamadık,” dedi Roper. “Para falan zulalamış olabilir. Sekiz yıldır güvenli bir şekilde gömülü halde duran cesetleri kazıp çıkarmak istemesinden daha mantıklı bu.”

Haklıydı, ama Simms kabul etmedi. “Monk para gömmezdi. Bu, ilerisini planlamak demek olur, oysa o bu şekilde düşünmez. Hayır, bu işin Bennett kardeşleri bulmakla ilgisi vardı. Dr. Hunter, onu ilk gördüğünde Monk neredeydi?”

Bozkırı gözlerimle taradım. Zemindeki pus olmayınca her şey farklı görünüyordu, ayrıca onu ilk gördüğüm yeri saptamama yardımcı olacak nirengi noktaları da yoktu. Bu Sophie'nin uzmanlığıydı, benim değil, ama hangi akla hizmetse Simms onu devredışı bırakmıştı.

Yine de, Monk’u gördüğüm yeri işaret ederken epey emindim. “Şurada. Yaklaşık yüz metre ileride.”

Simms sıradan görünen toprak parçasına şüpheyile bakarken şapkasının kenarlarından yağmur damlıyordu. Görülecek

pek bir şey yoktu, Monk kadar iri yarı birinin saklanmasına yetecek büyüklükte ne bir kaya yığını ne de bir tepelik vardı. “Yokluktan ortaya çıkmış olamaz. Nereden geldi?”

“Onu gördüğümüzde orada öylece dikiliyordu. Bütün söyleyebileceğim bu.”

Simms’in eldivenli parmakları bacağında trampet çalıyordu, kuyruğunu titreten huzursuz bir kedi gibi. “Köpeği getirin,” dedi ve yürümeye başladı.

İlerledikçe, bozkır gitgide daha bataklık hale geliyordu. Ortalarında yağlı su göllenmiş yapışkan, siyah çamurdan oluşan alanlarla karşılaşılıyorduk. Geçilemeyecek kadar kaim bir çamur tabakası olan yerlerde defalarca dolambaçlı yollardan gitmek zorunda kaldık. Şehirde giymeye müsait ayakkabılarıyla kayıp dururken Roper fısıltıyla söyleniyordu. Köpek iki defa belli belirsiz bir koku izi yakalar gibi oldu, ama ikisinde de eğiticisinin kafasını iki yana sallamasından kokuyu kaybettiğini anladık.

Ancak Monk’u gördüğüm noktaya yaklaştığımız sıradaydı ki, yıllar öncesindeki aynı yolu geri gittiğimizi fark ettim. Monk diğer mezarların burada olduğunu iddia etmiş, hemen ardından da Sophie porsuk inini bulunca yönümüzü değiştirmiştik. Bundan söz etmeyi

aklımdan geçirdim, ama Simms zaten yeterince kuşkuluydu. Şansını zorlama.

Durup etrafa bakındım, ne kadar yol aldığımızı hesaplamaya çalıştım.

“Evet?” dedi Simms, beni acele ettirerek.

“Bu civardaydı, ama tam olarak neresi olduğunu söylemek zor.” Herkesin beni seyrettiğinin rahatsız edici bir şekilde far-kındaydım. “Galiba şurasıydı.”

Bozkırın o kısmı da diğerlerinden farksız görünüyordu. Yağmur çarptıkça hafiften titreşen çimenler ve fundalardan ibaretti. Buralara birinin geldiğini gösteren hiçbir belirti yoktu.

“Sizi takip ettiğini söylemiştin. Ne tarafa gitti?” diye sordu Simms.

Hayalimde canlandırmaya çalıştım, fakat şimdiki değişik duruş açımdan bunu yapmak kolay değildi. “Başta bizi patıkaya doğru takip etti, ama sonra bozkırın içine yöneldi, yola çıkıp önümüzü kesecekti.”

Naysmith köpek eğiticisine işaret etti. “Bak bakalım bir şey bulabilecek misin.”

Eğitici, Monk’un izini bulmak amacıyla köpeğiyle birlikte dolaşmaya koyulur koyulmaz ikisi de bocalamaya başladı. Alman çoban köpeğinin ayakları siyah çamurun içine batıyordu.

Çırpınıp inleyince, eğitici kurtarmak için kayışından çekiyor, ama saniyeler sonra köpek tekrar çamura saplanıyordu.

Köpeği daha sağlam zemine tekrar çekerken, “Çok ıslak,” diye seslendi. “Burası bataklık gibi.”

“Denemeye devam edin,” dedi Simms.

Eğitcinin yüzünden ne düşündüğü açıkça belli oluyordu. Köpeğin ayakları yumuşak çamurun içine gömülüyor, batağa saplanıyordu. Birçok defa eğitici tarafından çekilerek kurtarılmak zorunda kaldı; sonunda ikisi de leş gibi oldular ve nefes nefesydiler. Nihayet, daha sağlam olan zeminin bir noktasında köpek bir koku yakalamış gibi göründü. Kokuyu takip ederken kulakları ilgiyle dikildi, ama sonra birdenbire inleyip geriledi.

Köpek aksırıp ayağını burnuna sürterken, “Gene ne oldu?” diye sordu Simms.

“Amonyak,” dedi eğitici, tiksintiyle burnundan nefes verirken. Bu keskin, kimyasal koku insanlar için yeterince kötüdür, hele bir köpeğin hassas burnu için gerçek anlamda acı verici olur. Eğitici, köpeğin kafasını okşarken, Simms’e sitemkâr bir ifadeyle baktı. “Yağmur kokunun bir kısmını yıkayıp götürmüş, ama kesin biri bizi bekliyormuş. Burada işimiz bitti.”

Simms ısrar edecek olunca Naysmith araya girdi. “Yakında hava kararacak. Yarın başka köpekler de getirip, doğru düzgün bir arama organize edebiliriz. Bu akşam yapabileceğimiz başka bir şey yok.”

Emniyet Genel Müdür Yardımcısı dik dik bakarken Naysmith de ona aynen karşılık verdi.

Simms elini sabırsızca bacağına vurup duruyordu, sonra gönülsüz bir şekilde başını salladı.

“Pekala. Ama yarın ilk iş...”

“*Doğruca* buraya geliyoruz.”

O anda Lucas’ın bağırışı işitildi. Az önce köpeğin çamurun içinde güç bela ilerlediği sırada, Lucas da kendi başına dolaşmak için yanımızdan ayrılmıştı. Şimdi, üzerinde durduğu bir tepeciğin uzak tarafındaki bir şeye bakıyordu. Simms o tarafa giderken lastik çizmeleri bacaklarını tokatlıyordu, biz de arkasından gittik.

Tepeciğin arkasında zeminin seviyesi düşüyordu, o yüzden ilk bakıştakinden daha alçaktı.

Görünmeyen tarafını katırtırnağı çalılarını gizliyordu, açıkta kalan tek kısım bayırdaki bitkiler arasından kel bir adamın kafası gibi çıkan kayaların olduğu yerdi.

Birbirine yaslanmış birçok kayanın oluşturduğu açığı içinde kalan, eni bir metreden az simsiyah bir delik vardı.

“Tanrım, bu bir mağara mı?” diye sordu Naysmith.

Lucas haritasını inceliyordu. “Bozkırın bu kısmında mağara yok. Mağaraların hepsi daha ilerideki kireçtaşı oluşumunda, Buckfastleigh’dekiler gibi. Buralar tamamen granit.” Haritayı

katladı. “Hayır, bu bir ocak ağızı.”

“Bir ne?” diye sordu Simms.

“Eski bir maden ocağı girişi. Yaklaşık yüz yıl öncesine kadar, bu kırsalda kalay çıkarılırdı. Genelde küçük ölçekli işletmelerdi. Tünellerin çoğu dolduruldu ya da mühürlendi, ama hepsi değil. Bazıları hâlâ duruyor.”

Siyah Kayalık’a giden tali yolun civarındaki otlar bürümüş su çarkıyla maden alanı aklıma geldi. Bozkır manzarasının bir diğer parçasından ibaret olan bu yerin yanından gerçek anlamda farkına varmaksızın defalarca arabayla geçmişim.

Yüzeyin altında ne olabileceğini de hiç düşünmemişim.

Naysmith açıklığa eğildi. “Derin gözükmüyor. Feneri olan var mı?” Mırıltılar ve bakışmalar oldu. “Ah, Tanrı aşkına, *biri* getirmiş olmalı!”

“Bende bu var.” Cinayet masasından bir memur süklüm püklüm bir edayla küçük bir ışık kalemi uzattı.

Naysmith kalemi alırken tiksintiyle kafasını iki yana salladı. Kalemi açıklığa tutup içeriye göz attı. “Pek bir şey görünmüyor. Uzayıp gidiyor,” derken, sesi boşluktan gelir gibi çıkıyordu.

“Köpeği buraya getirin,” dedi Simms.

Alman çoban köpeğini ileri sürerken eğiticinin dudakları sımsıkı kapalıydı. Köpeğin tüyleri çamurdan simsiyahtı ve dışarı sarkan dilinden kıvrım kıvrım buhar tütüyordu, ama amonyak kokusunun etkisini atlatmıştı. Açıklığa yaklaştığında, birdenbire kulakları dikildi. Kayaları dikkatle kokladı, sonra aniden açık deliğe doğru atıldı. Eğitici onu geri çekerken köpeğin ayakları yeri eşeliyordu.

“Tamam, aferin oğlum.” Eğitici kafasını kaldırıp Simms’e bakarken bir yandan da köpeği okşayıp hafifçe sırtına vuruyordu. “Başka yolu yok. Ya buradan dışarı çıktı ya da aşağı indi. Ya da ikisi birden.”

Söyledikleri sindirilene kadar bir sessizlik yaşandı. İlk konuşan Roper oldu.

“Pekala, Monk’un sekiz yıl önce niçin buraya gelmek istediğini artık biliyoruz. Ve onu bulmanın neden bu kadar zor olduğunu da.” Komiser fırlak dişleri meydana çıkacak şekilde gülünce neredeyse hırlar gibi göründü. “Aşağılık herif yerin altına gitmiş meğer.”

Arabayı köy yoluna çektiğim sırada Sophie’nin evinde ışıklar açıldı. Motoru kapatıp karanlıkta oturdum ve birkaç saniyelik huzurun tadını çıkardım. Ben yoldayken yağmur hemen hemen dinmişti, ama yollarda hâlâ su birikintileri oluşuyor, tekerlekler aralıksız oluk oluk su püskürtüyordu.

Koltuğun arkalığına başımı koydum ve eve girmeden önce sessizliğin keyfine varmak için kendime bir dakika verdim. Buraya geri gelmekten başka seçeneğim yoktu. Bir kere, çantam hâlâ evdeydi, cinayet haberini aldıktan sonra alélaceler Shark-ham Point’e gitmek üzere yola çıktığımızda yanıma çantamı almamıştım. Fakat zaten Sophie’yi de bir kontrol etmek istiyordum, Wainwright’ın evinde ayrıldığımızdan beri onunla konuşma fırsatım olmamıştı. O zamandan beri çok şey olmuştu.

Arabalarımıza geri yürürken Lucas bana madenler hakkında daha başka bilgiler aktarmıştı. Her ne kadar pek mümkün olmasa da, Monk’un oradan tekrar yüzeye çıkması ihtimaline karşı, Naysmith ocak ağzına iki polis memuru yerleştirmişti. Lucas’ın anlattığına göre, eski kalay madenlerinin kalıntıları Dartmoor’un her yanında bulunabilirmiş. Bütün tüneller hâlâ varlıklarını sürdürmüyormuş, sürdürenler ise mağara araştırmacılarının inmesi için bile her zaman güvenli değilmiş. Daha kolay ulaşılabilir olan girişler kilitli kapılar ve çelik parmaklıklar ardına alınıp mühürlenmişler, ama bulduğumuz ocak ağzı gibi olanlar da halen bozkırda mevcutmuş; otlar bürümüş halde olduklarından, ne aradığımızı bilmiyorsanız görmeniz neredeyse imkânsızmış.

Belli ki Monk ne aradığını biliyordu.

“Madenlerden haberimiz vardı, ama ciddi bir seçenek olarak görülmediler,” dedi Lucas.

“Monk bozkırda çok zaman geçirmiş, yalnızlıktan hoşlanan biriydi, ama bildiğimiz kadarıyla mağaralarla ilgili bir deneyimi yoktu. Ve inan bana, o madenler korkutucu yerler. Ne yaptığım biliyor değilsen, o madenlere inmeyi istemezsin.”

“Yani hiç kontrol edilmediler?”

“Sadece seçenekler arasından elenmelerine yetecek kadar. Kızlar kaybolduktan sonra, Monk’un cesetleri oralara atmış olması ihtimaline karşı, büyük olanlarda arama yapıldı. Ama çok derinlerine inmedik, ondan sonra da sadece ana girişleri köpeklere koklattık. Hiçbir şey bulamadık, yani mesele kapanmıştı.” Arama danışmanı yanaklarını şişirerek pulladı. “Eğer Monk madenleri kullanıyorsa, şimdi Tanrı bilir nerede. O madenlerin bazıları birkaç yüzyıllık ve bahse girerim bütün eski ocak ağızları haritalarda gösterilmemiştir. Monk bir delikten girebilir ve Tanrı bilir hangisinden tekrar yüzeye çıkar.”

Huzursuz edici bir düşünceydi. “Padbury civarında maden var mı?”

“Padbury mi?”

“Sophie’nin yaşadığı yer.”

“Bir bakalım, ha?” Lucas haritasını açtı, kısa ve kalın parmağıyla takip ederek, maden var mı diye baktı. “Civarında yok. En yakını yaklaşık beş kilometre mesafedeki Cutter’s Wheal Madeni, ama o da mühürlenmiş.”

Hiç değilse bu kadarından memnundum. Arabanın kapılarını kilitleyip, gıcırdayan bahçe kapısını açtım ve eve giden yolu yürüdüm. Yağmurdan sonra tazelenen hava, toprak ve ıslak çimen kokuyordu. Pencerlerden gelen ışık yakındaki çömlek fırınını daha da karanlık gösteriyordu. Kapının önünde durdum, derin bir nefes aldıktan sonra kapıyı çaldım.

Bir süre hiçbir şey olmadı; tam tekrar çalacaktım ki, sürgülerin çekildiğini işittim. Yeni tamir edilmiş zinciri takılı halde kapı açıldı ve aralıktan Sophie bana baktı. Bir şey söylemeden

kapıyı yüzüme kapattıktan sonra zincir çıkarılırken tıkırtısı duyuldu ve kapı tekrar açıldı.

Tek bir söz söylemeden dönüp koridordan geri gitti. Kapıyı kapatıp sürgüsünü takarken doğranan sebzelerin sesini işittim, iyi görünmüyor. Çamurlu botlarımı çıkarıp paltomu astıktan sonra, Sophie'nin arkasından mutfağa gittim.

Sırtı bana dönüktü, gür saçları yüzünü gizliyordu. Elindeki bıçak, kesme tahtasına tak tak inip kalkıyordu.

“Roper birinin seni eve getireceğini söyledi,” dedim.

Bana dönmeden cevap verdi. “Getirdiler. Yaklaşık iki saat önce.”

“Nasıl gitti? İfaden yani?”

“Bekleyeceğin gibi.”

Sırt çizgisinin kaskatı oluşu, uzlaşmayacağını anlatıyordu. Doğradığı havuçları bıçağıyla bir tavaya kaydırıp ve patatesleri kesmeye başladı.

Derin bir nefes aldım. “Bak, özür dilerim. Monk'a yazdığın mektuplardan Simms'e söz ettim.

Başka seçeneğim yoktu.”

“Biliyorum.”

Bunu aldırıışsızca söylemişti, oysa kendimi daha fazlası için hazırlamıştım. “Bu konuda ne hissedeceğinden emin değildim.”

“Onlara ben de söyledim zaten. Tam bir aptal değilim, bunu bir sır olarak tutamayacağımı biliyorum. Hattâ onlara bilgisayar çıktılarını verdim.”

“O zaman bu konuda bir sorunun yok.”

“Niye olsun ki? Birine mektup yazmak yasalara aykırı değil. Monk'a bile olsa.”

Dönüp bana bakmıyordu. Bıçak kesme tahtasında kalkıp inerken, kesik kesik taklamalar işitiliyordu.

“Peki sorun ne o halde?”

“Sorun mu ne?” Bıçağı gürültülü bir şekilde tezgâha bıraktı. “Beni sanki bir... bir *suçluymuşum* gibi uzaklaştırdılar! Kimse bana bir şey söylemedi! Kaknem suratlı bir kadın polis beni eve getireceğini söyleyene kadar senin gittiğini bile bilmiyordum. Kendimi *işe yaramaz* hissettim!”

“Üzgünüm.”

İçini çekip kafasını iki yana salladı. “Ah, senin hatan olmadığı biliyorum. Önce Wainwright’ın öldürülmesinin şoku, sonra da... Sonra da kapıyı yüzüme kapanmış buldum. Artık bir danışman olmadığım, sadece bir sivil olduğum ilk kez kafama dank etti. Dışlanmaktan *nefret ettim!* Ama sinirimi senden çıkarmamalıyım. ”

“Dert etme. Herkes için zorlu bir gündü.”

“Bu bir mazeret değil.” Elini koluma koyunca aramızda birdenbire bir gerilim oldu. Elini indirince çözüldü. Hızla tezgâha geri dönerken, “Ee, ben gittikten sonra ne yaptınız?” diye sordu.

Ona Wainwright’ı ve bulduğumuz ocak ağzını anlattım. “Polis oraya bir mağara ekibi yolluyor, ama Lucas Monk’un hâlâ orada olacağı kanısında değil. Biz dün onu gördükten sonra, madeni bulacağımızı anlamıştır.” En *azından o* girişi. Lucas’ın dediğine göre daha pek çokları vardı.

“Demek, bizi mezarlara götüreceğini o yüzden söyledi. Bütün istediği madenin yakınlarına gitmek, böylece kaçabilmektir.” Sophie’nin sesinde pişmanlığın acısı vardı. “Tanrım, kendimi gerçekten aptal durumuna düşürdüm, değil mi?” “Bilemezdin. Ayrıca başka bir şey daha var.” Ona Terry’den söz ettim.

“*Açığa mı* alınmış?” Sophie afallamıştı. “Hiç bilmiyordum.” “Bilmen için sebep yok.

Görünüşe bakılırsa, kendisi inkar içinde. İçki sorunu var ve kariyeri inişte. Simms eğer ondan tekrar haber alırsak Roper’a bildirmemizi istiyor, ama Wainwright’ın başına gelenden sonra

cüret edeceğini sanmam.”

“Sence...”

“Ne?”

“Yok bir şey. Önemli değil.”

Ama söylemek üzere olduğu şeyi tahmin ediyordum. “Terry’nin Wainwright’ın ölümüyle bir ilgisi olup olmadığını merak ediyorsun, değil mi?”

“Aptalca olduğunu biliyorum, ama yaptığı diğer her şeyden sonra...” Korkmuş görünüyordu.

“Buna ihtimal vermiyorum. Terry raydan çıkmış olabilir, ama böyle bir şey yapması için bir neden yok. Simms kabul etmek istemiyor olabilir, ama yapanın Monk olduğundan şüphe etmek için bir sebep yok bence.”

Emin misin? Terry’nin artık neler yapabileceğini biliyormuş gibi davranamayacaktım. Fakat Wainwright’ın gaddarca öldürülmesi, hattâ bir de aşağılarcasına yerlere tükürülmüş olması, bütün bunlar Monk’un ayırıcı özellikleriydi.

Bu da beni başka bir soruna getiriyordu.

Derin bir nefes aldım. “Bu olay kapanana kadar başka bir yerde kalma konusunu sanırım tekrar düşünmelisin.”

Sophie’nin ağzı inatçı bir ifadeyle kasıldı. “Bu konuyu kapatmıştık.”

“O Wainwright’ın öldürülmesinden önceydi.”

“Yapanın Monk olduğunu kesin olarak bilmiyoruz, hem öyle olsa bile, bana niçin zarar vermek istesin? Ben ona bir şey yapmadım.”

Yapman gerekmez ■ Sen çekici bir kadınsın. Bir davranış uzmanına göre, işine geldiğinde kalın kafalı olabiliyordu.

Sabrımı yitirmemek için azami gayret sarfederek, “Wainwright’ın bütün yaptığı sekiz yıl önce onu küçümsemekti, ama yine de öldü,” dedim. “Monk’u neyin güdülediğini bilmiyoruz. Belki

Terry haklı: Monk, ilk arama ekibinde yer alan herkesin peşinde. Kaldı ki, bu doğru olmasa bile, sen ona mektup yazarak dikkatini çektin. Risk almaya değmez.”

Hâlâ korkuyordu, bunu görebiliyordum. Ama çenesi artık tanıdığım o meydan okuma jestiyle havaya kalktı.

“Bu benim kararım.”

“Sophie...”

“Aynı şeyi bu öğleden sonra polise de söyledim. Kendimi koruyabilirim. Kimse senden kalmanı istemiyor.”

Tanrım, gerçekten insanı çileden çıkarabiliyordu. Az kalsın aklım çeliniyordu. Çantam hazırды ve eğer Monk çıkagelirse şansımın ne kadar olacağı konusunda yanılsama içinde de değildim. Fakat onu burada yalnız bırakmayacağımı biliyordum. Çekici olduğu için değil, ne de hattâ aramızdaki kıvılcımlan-manın son derece farkında olduğum için. Hayır, nedenim bunlardan daha basitti.

insanın aynada kendi yüzüne bakabilmesi gerekir.

İç çektim. “Hiçbir yere gitmiyorum.”

Bana yorgunca gülümsedi. “Teşekkür ederim.”

“Bana bu konuyu en azından düşüneceğine söz ver ama.” “Söz veriyorum,” dedi ve ben de bununla yetinmek zorunda kaldım.

Akşam yemeğimiz Sophie’nin kileriyle buzdolabında kalmış az sayıda malzemedен uydurulmuş sebzeli köriydi. Gösteriştен uzak bir yemekti. Ne kadar ıssız bir yerde olduğumuzun ciddi bir şekilde bilincindeydim ve yaptığı cesaret gösterisine rağmen sanırım Sophie de öyleydi. Geçen birkaç gün çok hırpalayın olmuştu. Sophie baş ağrısının sadece gerilimden kaynak-landığında ısrar etse de, çok bitkin görünüyordu. Ona yatmaya gitmesini, etrafı benim toplayacağımı söylediğimde, pek fazla direnmedi.

“Eminsen... Rahatına bak. Oturma odasında brendi ve viski var.”

Ben de yorgundum, ama yatsam uyuyamayacağımı, eski evdeki her gıcırta, her küçük sarsıntıya kulak kabartacağımı biliyordum. Sophie üst kata çıktıktan sonra, bulaşıkları yıkayıp kuruladım, ardından kendime içki bulmaya gittim. Viski markasız bir harmandı, ama brendi neredeyse hiç dokunulmamış on beş yıllık bir Armagnac'tı.

Kendime büyücek bir miktar doldurdum, sobaya bir odun daha attım ve kanepeye çöktüm. Haberleri seyretmek için televizyonu açmayı düşündüm, ama soruşturmayla ilgili zaten bilmediğim bir şey duyacağımdan kuşkuluydum.

Ben de onun yerine sessizlik içinde oturdum, alevlere gözlerimi diktim ve usulca çatırdamalarını dinledim. Sophie olmasa bile varlığı odayı dolduruyordu. Seramik işleri sehpanın üstünde duruyordu, yerde de iki büyük vazo vardı; cilasız çam mobilyalar ve halılar aynı Sophie gibi sade bir tarza sahiptiler. Minderlerde belli belirsiz Sophie'nin kokusunu alabiliyordum. Armagnac'tan bir yudum aldım, sonra Sophie'nin inatçılığının nedenini çözmeye daldım..

Telefonun sesine uyandım. Oturduğum yerde dikleşip, kadehi aceleyle bir tarafa bıraktım. Paralel telefon bir şifonyerin üstündeydi. Tekrar çalmasına fırsat bırakmadan ahizeyi kaptım. Saate göz attım, iki buçuktu.

Kimse bu saatte iyi bir şey için aramazdı.

“Alo?” Cevap gelmedi. *Keyfine bak*, diye geçirdim içimden sinirle. Telefonu kapatmak üzereydim ki, hattâ bir ses işittim. Genizden gelen nefes darlıklı bir sest, nefes alan birinin hırıltısı.

Birdenbire hattın öbür ucundakinin Monk olduğunu anladım.

Kollarımdaki tüyler diken diken oldu. Kendimi toparlayıp konuştum.

“Ne istiyorsun?”

Hiçbir şey olmadı. Nefes alıp verme devam ediyordu. O anlar uzadı, derken yumuşak bir çıt sesiyle bağlantı kesildi.

Nefesimi tuttuğumu fark ettim. Ahizeyi yerine bıraktım. Ev sessizdi; Sophie zil sesine uyanmadan telefonu açmışım. Arayanın numarasını kaydetmek için çekmecelerde kalem kâğıt aramak üzere aceleyle mutfağa gittim.

Koddan anlaşıldığına göre yerel bir sabit hattı. Kâğıda gözlerimi dikmiş bakarken, adrenalini hücumundan dolayı sandalyeye çöktüm. Sersemlemiş halde Roper'ı arayıp sesli mesaj bıraktım. Arayanın Monk olduğuna dair kanıtım yoktu ve isimsiz bir aramanın da Roper'ı etkilemesi zordu.

Ama ben biliyordum.

Ön kapı hâlâ kilitli ve sürgüleri yerinde mi diye baktım, ardından odaları dolaşıp pencereleri kontrol ettim. Eski ve dayanıksız görünüyorlardı. Ahşap doğramalar kimsenin içeri girmesini engelleyemezdi, ama en azından biri kırılıp girerse sesi işitirdim. Oturma odasına döndüm, sobadaki közleri karıştırdıktan sonra çıra ekledim ve bir odun daha koydum. Alevler odunun etrafını sararken sobanın kapağını kapattım ve ocak demirini kolay ulaşabileceğim bir yere bıraktım.

Sonra rahat bir şekilde oturup sabahı beklemeye başladım.

Roper'a mesaj bıraktıysam da, aslında aramak için ilk tercih edeceğim polis memuru o olmazdı. Fakat Naysmith'in cep telefonu numarası bende yoktu, gecenin bir yarısı işte olacağını da hiç sanmıyordum.

Makul bir saati bekledikten sonra onu aradım, ama tek elde edebildiğim yine bir başka cevaplama servisine aktarılmak oldu. Olanları kısaca açıkladım ve zayıf cep telefonu sinyaline güvenmeyip Sophie'nin ev numarasını bıraktım.

Yapabileceğim her şeyi yaptıktan sonra, uyku mahmurluğundan kurtulmaya çalıştım. Bütün

niyetime rağmen, dışarıda koro halinde kuş şakımları başlarken kanepede uyuyakalmıştım. O bir saatlik huzursuz uyku bende sersemlik yapmış, boynumun da tutulmasına neden olmuştu. Sophie'yi uyandırmadan, sıcak duşun altına girdim ve kendimi biraz daha insan gibi hissetmeye başlayana kadar kaldım. Aşağıya indiğimde Sophie mutfaktaydı, kaim bir havlu bornoza sarımmıştı. “Günaydın. Bugün gevreğe kaldık. Bir ara alışveriş yapmam şart.”

“Gevrek iyidir.”

Gözlerini ovuşturdu. “Tanrım, enkaz gibi hissediyorum. Bahse girerim öyle de görünüyorumdur.”

Ben tam tersini düşünüyordum. Yatmaktan karmakarışık olmuş saçları ve gevşekçe bağlanmış bornozuyla bile, doğal bir letafeti vardı. Beni kendisine bakarken yakaladı.

“Ne?” diye sordu, gülümseyerek.

Telefonun kulak tırmalayan zili âdeta soğuk su etkisiyle beni kendime getirdi. *Kahretsin.*

İsimsiz telefon geldiğini, Ro-per veya Naysmith aramadan Sophie'ye ben kendim söylemeyi umuyordum.

“Beni arıyor olabilirler,” dedim çabucak, ama Sophie açmıştı bile.

“Evet... Ah.” Bana bakarak, bir hoşlanmayış ifadesiyle yüzünü buruşturdu ve sadece dudaklarını oynatarak *Roper* dedi. “Evet, burada. Bir saniye.”

Soran gözlerle bakarak ahizeyi uzattı. Gelen telefon hakkında Roper ile konuştuğum sırada, Sophie'nin orada öylece dikildiğinin rahatsızlık verici bir şekilde farkındaydım.

“Monk olduğunu düşünmenin sebebi ne?” diye sordu Roper.

“Bir kere, konuşmadı. Yanlış numarayı aradıklarında insanlar genelde özür diler ve...”

Durdum, Sophie'ye baktım.

“Ve?” diye üsteledi Roper.

Aman ne güzel. Sophie'nin bana delici bakışlarla baktığını hissedebiliyordum. "Sadece bir izlenimdi, ama onun... şaşkınlık yaşadığını düşündüm. Sanki telefona çıkmasını beklediği kişi ben değilmişim gibi."

"Bütün bunları sessiz bir telefonda mı çıkarıyorsun?" İnandırıcı bulmadığım ses tonundan anlayabiliyordum. Fakat günün ışımasını beklerken enine boyuna düşünecek çok vaktim olmuştu. "Telefonun öbür ucunda bir erkeğin olduğunu bile nasıl bilebilirsin ki?"

"Nefes alıp verişleri bir kadına ait olamayacak kadar derindi. Ayrıca hırıldadığımı işitebiliyordum, sanki nefessiz kalmış veya astımlıymış gibi."

"Şiddetli soluk alıp verme, ha? Sadece bir sapık olmadığından emin misin?"

Ahizeyi tutan elim sıkılmıştı. "Monk kalp krizi geçirdiğinden şüphelenilirken firar etti. Belki de hasta numarası yapmıyordu."

Şayet kriz gerçekse, Monk'un bile böyle bir durumda firar edebileceğine inanamıyordum, ama hapishane doktorlarını bir şey ikna etmiş olmalıydı. Roper düşünürken hattan acayip bir ses geldi; kalemini dişlerinin arasında tıkırdattığını fark ettim.

"Numarayı kontrol etmenin zararı olmaz sanırım," dedi. "Bak ne diyeceğim, uğrayıp ifadeni kendim alacağım."

"Hiç zahmet etme," dedim, midem çekilirken.

Roper genizden gelen kıkırdamasıyla güldü. "Ah, zahmet olmaz Dr. Hunter. O civardayım. Hem Emniyet Genel Müdür Yardımcısı da gözüm şenle Bayan Keller'm üstünde olsun istiyor."

Ki bu iki şekilde de yorumlanabilir diye geçirdim içimden ve telefonu kapattım. Sophie yumruk yaptığı elleri belinde, bana dik dik bakıyordu.

"Monk *burayı mı* aradı? Ve sen bir şey *söylemedin*?"

"Gece yarısıydı. Seni rahatsız etmek istemedim."

“Benim bunu *bilmek* isteyebileceğimi düşünmüyor musun?”

Ben de en ufak kıvılcımda patlayacak haldeydim. “Tamam! Eğer bir daha ararsa beklemesini, seni alıp geleceğimi söylerim!”

“Ne demek istediğimi biliyorsun! Burası benim evim, korunmaya ihtiyacım yok!”

“Ben öyle...” Ama kendime hakim oldum, tartışmanın anlamı yoktu. “Bak, affedersin. Roper aradığında sana söylemek üzereydim. Hem ben arayanın Monk olduğunu sadece tahmin ediyorum.”

“Tanrım.” Sıkıntılı bir şekilde ellerini saçlarından geçirdi.

“Terry Connors olabilir mi?”

“Sanmam. O olsa niçin bir şey söylemesin ki?”

Şakaklarını ovarken, “O neyi niçin yapar belli mi ki?” dedi donuk bir ses tonuyla.

Gülümsemeye çabaladı. “Terry Connors veya Jerome Monk. Seç canının istediğini.”

“Bir iyi haber daha. Roper uğrayacak.”

Sophie gözlerini dikmiş bana bakıyordu, sonra birdenbire bir kahkaha patlattı. “Tamam, sırf bu yüzden, kahvaltayı sen hazırlıyorsun.”

Roper geldiğinde öğlen olmak üzereydi. O sırada Sophie çalışmaya ihtiyacı olduğuna karar verdiğinden, çömlek fırını daydık. “Günlerdir hiçbir şey yapmadım. Bir lokanta için aldığım siparişi aym sonunda bitirmiş olmam gerek.”

Sophie çömlekçi çarkını çalıştırırken seyrettim. Rengi atmış ve üzeri çizik çizik çamur lekeli bir erkek işçi tulumu giymişti. Çarkta çalışırken elleri güçlü ve becerikliydi; çamuru o kadar kolayca işliyordu ki, çamur sanki kendi isteğiyle şekil alıyor gibi görünüyordu.

“Denemek ister misin?” diye sordu.

“Hayır, teşekkürler.”

“Korkak.”

Şekillendirdiği tabağın kenarlarındaki fazlalıkları eliyle aldı ve tezgâhın üzerindeki büyük çamur topuna tokatlayarak yapıştırdı.

“Bu ne?” diye sordum.

“Bu mu?” Henüz eklediği çamur topağını başparmağıyla düzlerken, utangaçça güldü. “Hiçbir şey. Sadece kötü bir alışkanlık. Eskiden bütün fazlalıkları çöp kutusuna atardım, ama sonra tembelleştim. Bu da böyle büyüdü işte. Ama bayağı bir hoşuma gidiyor. Bir şey olmaya çalışmıyor ve her zaman değişiyor. Ayrıca sağaltıcı bir etkisi var.”

Çamur topuna sert bir tokat attıktan sonra, yapı iskelesi direklerinden birinin ucuna asmış olduğu beze ellerini sildi.

“Girişeyim artık.”

İmayı anladım ve bahçeye çıkararak onu işiyle başbaşa bıraktım. Havada ince bir pus tabakası

ve çisenti asılı duruyordu. Küçük meyve bahçesine gitmek üzere, kestirmeden ıslak

çimenlerden yürüdüm. Ağaçlar budaklı ve çok ihtiyardı, belki evin kendisi kadar ihtiyar.

Çıplak dallardan unutulmuş yılbaşı süsleri gibi sarkan, toplanmamış ve yapayalnız birkaç

pörsük meyve vardı hâlâ. Ayaklarımın altındaki çimler rüzgârın düşürdüğü elmaların bıraktığı

izlerle çukur çukurdu; çürümüş elmalar yüzünden havayı elma şarabının tatlı kokusu sarmıştı.

Uzaktardan gelen bir araba motoru uğultusu sessizliği bozdu. Ses gitgide yükselirken arabanın

görünmesini bekledim, pusta aldaticı bir sestti. Köy yolunun daha yukarı kısmındaki çalı

çitlerin arasında bir grilik görünüp kayboldu, ardından araba bahçenin dibine yanaştı.

Roper bir homurtuyla birlikte, direksiyonun arkasından sıkışarak çıkıp arabadan indi. Bahçe

kapısını açarken, “Buraya hiç ulaşamayacağımı sandım,” dedi homurdanarak. “Bulunması

kolay bir yer değil, ha?”

“Civardasın sanıyordum?”

Sırıtınca bütün dişleri göründü, ama gözleri evi ve çevreyi dikkatle inceliyordu. “Nispeten

demek istemiştim Dr. Hunter. Bayan Keller nerede? Yoksa şu günlerde Bayan Trask mı demeliyim?”

Dalga geçmesini görmezlikten geldim. “mlek fırınında.”

Eski tuğla duvardan çıkıntı yapan paslı yapı iskelesine şüpheyle baktı. “Güvenli mi bu?”

“Hapşırmadığın sürece.”

Girişe yöneldik, ama biz ulaşmadan Sophie dışarı çıktı, ellerini beze siliyordu.

Sophie’nin arkasındaki çömlek fırınının içine doğru bakan Roper, “Tünaydın Bayan Keller,” dedi. “İlginç bir atlyeniz varmış.”

Sophie elini arkaya uzatıp, yerine tam oturmayan kapıyı çekerek Roper’ın içeriyi görmesini engelledi. “şu an meşgulüm. Konuşman gereken yalnızca David mi? “

“Aslında ikiniz de.” Roper’ın sırtıtışı yavaş yavaş silindi. “Ufak bir gelişme oldu.”

Ziyaretinin sadece gelen telefonla ilgili olmadığını fark ettim. “Ne oldu?”

Komiser rahatsız görünüyordu. “Wainwright’ın karısı bize kocasını öldüren adamın eşkalini verdi. Monk’muş.”

“Gitmiyorum!”

Sophie kollarını parmaklıklılı bahçe kapısı gibi önünde kavuşturmuş, mutfakta ayakta duruyordu. zerinde hâlâ iş tulumu vardı; yanındaki üç tane boş kupa soğumakta olan ısıtıcıdan gelecek suyu bekliyordu. Kupaların yakında dolacaklarını hiç sanmıyordum, ama şu anda bu sorun edeceğimiz son şeydi.

Roper sabrının sınırına gelmiş bir adamın kararlı yüz ifadesini taşıyordu. “Sadece birkaç gün için. Monk tutuklanır tutuklanmaz geri gelebilirsin.”

“Geçen sefer onu yakalamanız üç ay sürmüştü,” diye karşılılık verdi Sophie. “O zamana kadar hayatımı askıya alacağımı sanıyorsan, bunu unutabilirsin.”

Roper, Sophie’yi bizzat kendisi neşeyle boğabilecek gibi görünüyordu. Bu defa onu büsbütün

suçlayamazdım. Roper'ın verdiği bilgilere göre, Jean Wainwright olayın şokunu kısmen atlatmış, olup biteni anlatabilmişti. Gece yarısı evin içindeki gürültü patırtıya uyanmış. Kocası ile ayrı odalarda yatarlarmış; böyle bir kişisel ayrıntıyı açıklamaktan nefret ettiğini tahayyül edebiliyordum. Kocasının evin içinde dolaştığını düşünerek -bunama hastalığından muzdarip birçok kişi genelde bunu yapar- üzerine sabahlığımı geçirip acele acele sahanlığa çıkmış. Işığı açınca Wainwright'ı merdivenlerin dibinde, vitrinin enkazı arasında yatar halde görmüş. Monk tepesinde dikiliyormuş.

Jean Wainwright bayılmış; temizlikçi geldiğinde ancak kısmen kendindeymiş. Ön adli bilim testleri kadının hikâyesini doğrulamış. Monk'un parmak izleri evin her yanında bulunmuş ve yerdeki tükürükten elde edilen DNA da mahkûmunkiyle eşleşmiş. Bunun açık bir aşağılama ifadesinden başka bir anlama geleceğini düşünmek zordu. Monk izlerini örtmek için hiçbir girişimde bulunmamıştı.

Bunu aşmıştı.

Şayet evine yapılan isimsiz arama olmasa, bunların hiçbirinin Sophie ile ilgisi olmazdı.

Telefon edilen yer; yüksek, açık bozkırlarla çevrelenmiş küçük bir kasaba olan Princetown'ın dış mahallelerindeki, tek başına duran ankesörlü bir telefon kulübesiydi. Burası aynı zamanda Monk'un mahkumiyetinin ilk yıllarını geçirdiği Dartmoor hapishanesinin de olduğu yerdi. Bu bir rastlantı olabilirdi, ama bölgenin Monk'a çekici gelmesinin daha zorlayıcı bir nedeni vardı.

Civarında eski bir kalay madeni bulunuyordu.

Madene inen mağara ekibinin aktardığına göre, Siyah Kaya-lık'taki daha büyük maden gibi onu da son yağmurlardan sonra sel basmış ve geçit vermez olmuştu. Yine de kontrol edilmesi gerekiyordu.

“Eğer o aşağılık herif zaman kaybedeceğimizi bilerek telefonu kasten oradan ettiyse

şasırmam. Mezarları ararken kendisini bozkıra götürmemiz için bizi kandırmıştı, yani görüldüğü kadar aptal değil,” dedi Roper. “Gerçi inebileceği o kadar çok maden var ki, üstelik başarıma şansı olmadığında neler yapacağını artık biliyoruz. Yakalanması an meselesi. Soru, o an gelmeden önce ne çeşit zararlar verebileceği.”

Roper’ın ziyaretinin asıl nedeni buydu. Wainwright’ın başına gelenden sonra, Monk’un Sophie ile temasa geçme girişimini ciddiye almışlardı. O kadar ki, Simms kalması için Sophie’ye polis teşkilatı bünyesinde bir koruma evi ayarlamıştı. ‘Talimat vermişti’ demek belki daha doğrudu.

Konuşma işte o noktadan sonra baş aşağı gitmeye başladı. “Böyle bir şeyi eğlence olsun diye önermiyoruz,” diye ısrar etti Roper. “Senin kendi iyiliğin için.”

“Kendi iyiliğim için olana ben karar veririm, teşekkürler. *Monk’tan* olduğunu kesin olarak bile bilmediğiniz bir... bir aptal telefon yüzünden pis bir koruma evine gitmeyeceğim. Burası benim *evim!*”

“Ama bu, birkaç gün önce birinin evine sallana sallana girip seni bayıltana kadar dövmesine engel olamadı.” Roper soru sorar gibi kaşlarını kaldırmıştı. “Olayı hâlâ hatırlayamıyorsun sanırım, değil mi?”

Sophie’nin eli gayriihtiyari yüzündeki morluğa gitti, sonra elini indirdi. “Hatırlasaydım söylemez miydim sence? Neyse, olayın Monk’la bir ilgisi yoktu. Polis sadece hırsızlık olduğunu söyledi.”

“Evet, ben de öyle anladım. Ne var ki, çalman bir şey rapor ettiğini sanmıyorum, değil mi?”

Sophie ağzını açtı, sonra kapattı. “Ortalıkta bıraktığım biraz parayla birkaç parça ucuz takı vardı. Uğraşmaya değmez gibi geldi.”

Bu benim için yeni bir bilgiydi, kaybolan birşey olduğunu söylememişti. Roper ona bir an dikkatle baktı.

“Bak canım...”

“Ben senin ‘canın’ değilim. Ayrıca hiçbir yere gitmiyorum. Her şeyi öylece bırakmamı bekleyemezsin. İdare etmem gereken bir işim var!”

“Bunu bir katili mektup arkadaşı olarak seçmeden önce düşünecektin,” diye tersledi Roper.

“Monk gibi biri için bu yaptığın, davetten farksız.”

Sophie kollarını kavuşturdu. “Gitmiyorum.”

Roper iç çekti ve bana *Ee?* dercesine baktı. “O haklı,” dedim Sophie’ye. “Koruma evi olması şart değil. Dediğim gibi, birkaç günlüğüne bir otele gidebiliriz. Ya da kız kardeşinde kalabilirsin...”

Bu bir hataydı. “Ah, hayır! Katiyen olmaz.”

“Sadece...”

“Hayır. Monk’la karşı karşıya gelmeyi tercih ederim.” Roper’a döndü. “Buralara kadar boşu boşuna geldiğin için üzgünüm. Şimdi, sakıncası yoksa, yapacak işlerim var.”

Hızla çıkıp gitti. Roper arkasından bakakalmıştı. “Pekala, bu kadar.”

“Yapabileceğin başka bir şey yok mu?” diye sordum. Keyifsiz bir şekilde dudağımı çekiştirdi.

“Sanırım alarm bu-tonlu bir sistem kurdurmanın bir yolunu bulabilirim. Gerçi çok işe yaramaz, zira müdahale ekibinin gelmesi zaman alacaktır.”

“Polis koruması ayarlayamaz mısınız?”

“Biz özel güvenlik servisi değiliz. Ona koruma evi önerildi, ama kafasını kuma gömmek istiyorsa, kendi bilir. Ayağa kalktı, başını iki yana salladı. “Emniyet Genel Müdür Yardımcısı bundan hoşlanmayacak.”

“Monk başka birine daha zarar verirse, asıl o zaman hiç hoşlanmayacak.”

Roper bana keskin bir bakış fırlattı. “Bunu göz önünde bulunduracağından eminim Dr. Hunter.”

Çıkışını ve arabasıyla uzaklaşmasını seyrettikten sonra gidip paltomu aldım ve çömlek fırınına yöneldim. Daha kapıyı açmadan içerideki çömlekçi çarkının vızıltısını duyabiliyordum. Sophie çarkın arkasında oturuyor, bütün dikkatini vererek, bir parça ıslak çamurdan kase yapıyordu.

“Fikrimi değiştirmeyeceğim,” dedi, kafasını kaldırmadan. “Biliyorum. Ben sadece iyi misin diye bakmak istedim.” “İyiyim.” Çarktaki kase yamuktu, ama Sophie fakındaymış gibi gözükmüyordu.

“Daha önce kayıp para veya takıdan bahsetmemiştin.” “Değerli bir şey yoktu. Söz etmeye değmezdi.”

Bekledim. Dikkatini çarktan ayırmıyordu. “Bana söylemen gereken bir şey varsa...”

“Sadece bir süre yalnız kalmaya ihtiyacım var, tamam mı?”

Kase yalpalamaya ve şeklini kaybetmeye başlamıştı. Artık kurtarılabilecek halde değildi, ama Sophie sanki kase kendini bir biçimde düzeltebilirmiş gibi devam ediyordu. Başka ne diyebileceğimi bilemediğimden dışarı çıktım. Tekrar eve yönelirken, nemli ve puslu hava genzimi dolduruyordu.

Sophie’nin niçin bu kadar inatçılık ettiğini anlayamıyor-dum. Ama öte yandan onu gerçekten tanı mıyordum ki. *O halde niye burada kalıyorsun? Sadece onun için mi?* Sebeplerden biri buydu, ama başka bir sebep daha vardı, Monk’un firar ettiğini duyduğumdan beri zihnimi rahatsız eden bir şey. Belki daha da uzun süredir. Sekiz yıl öncesinde bozkırdaki sonuçsuz kalan arama çalışmasından beri zihnimde uyur haldeydi.

Cevaplar istiyordum.

Eve henüz ulaşmıştım ki, telefonum gelen mesajla bipledi. Hava durumuyla jeolojik koşulların kaprislerine bağlı olarak bu civarda sinyal gelip gidiyordu, ama belli ki bir mesaj zorlukları aşıp geçmişti. Telefonumu cebimden çıkarınca metin mesajı olduğunu gördüm.

Kısa ve kestirmeydi.

Trencherman's Arms'ta, saat 14:00'te.

Terry'den geliyordu.

Daha yüksek rakımlı O1dwich'e yaklaştıkça pus inceldi, ama sanki pusun yokluğunu telafi etmek istercesine çisenti yerini yağmura bıraktı. Sonsuza dek sürebilecekmiş gibi gelen ve kesintisiz grilikteki gökyüzü altında bozkırı cansız bir görünüme bürüyen tekdüze bir sağanaktı.

Trencherman's'm otoparkı tek bir araç haricinde boştu. Arabanın Terry'ye ait olup olmadığını bilmiyordum, ama pis boyası ve içine saçılmış çerçöp yüzünden onun olduğunu pek sanmıyordum. Sarı Mitsubishi'sini şimdiye kadar çoktan başka bir arabayla değiştirmiş olmalıydı, fakat Terry tıpkı kendi görünümü gibi, arabasının görünümü konusunda da her zaman titiz biri olmuştu.

Ama otele girip de onun tek müşteri olduğunu görünce, demek ki, araba onunmuş diye düşündüm. Kuytu köşelerden birindeki bir masada oturuyordu. Giysileri buruşuk ve pisti ve odanın karşı tarafından bile çenesindeki dağınık kirli sakalı görebiliyordum. Gözlerini yarısı boşalmış bira bardağına dikmişti, yüzündeki ifadeyi daha önce hiç görmemiştim. Terry ile bağdaştıramadığım bir ifadeydi.

Kaybolmuş görünüyordu.

Sonra beni fark edince o ifade silindi. Ben yaklaşırken

omuzlarımı düzleştirdi. Geriye yaslandı, eski kibrine daha çok benzeyen bir ifadeyle baktı bana.

“Geleceğinden emin değildim.”

Az kalsın gelmiyordum zaten. Mesajdan Roper'a bahsetmek ya da tamamen görmezden gelmek daha makul olurdu. İki seçeneği de düşünmüştüm, ama Terry'nin kendini bulaştırdığı

pislik her ne idiye suç değil, daha ziyade disiplin meselesiydi ve Simms'e gitmek de teamüle aykırı olurdu.

Dahası, Terry'nin söyleyeceklerini işitmek istiyordum.

Bir sandalye çekip karşısına oturdum. Masanın karşı tarafından ekşi ter ve metabolize olmamış alkol kokusu geliyordu. "Beni ne için görmek istedin?"

"Bir şey içmiyor musun?"

"Çok kalmayacağım."

Sophie'ye yiyecek bir şeyler almaya gidiyorum demiştim. Yalan değildi: Yolumun üzerindeki yerel bir dükkânda durmuş ve kilerde bulundurmak için bakkaliye almıştım. Onu evde yalnız bırakmak hoşuma gitmiyordu, ama Roper'ın ziyaretinden sonra ikimiz de biraz kendi başımıza olmaya ihtiyaç duyduk. Yine de, gereğinden uzun süre ortalıktan kaybolmak niyetinde değildim.

"Sanırım bu konuşmayı daha önce yapmıştık." Terry içkisinden bir yudum aldı. "Nereye gittiğini kimseye söyledin mi?" "Hayır."

"Sophie nasıl?" Muzır bir şekilde sırıttı. "Yeni durumuna alışmadığını söyleme bana. Anlayışlı bir omuz falan. Yoksa hâlâ sadece iyi arkadaşmışsınız gibi mi yapıyorsun?"

"Niçin bana ne istediğini söylemiyorsun Terry?"

"Demek arkadaştan fazlası, ha? Uzun sürmemiş." Gitmek üzere ayağa kalktım. Ellerini havaya kaldırıp, "Tamam, tamam," dedi. "Hey Allah'ım, sadece şaka yapıyorum."

Tekrar oturdum. "Ya bana neler olduğunu anlatırsın ya da ben gidiyorum."

"Peki." Birasının kalanını içip bitirdi ve bardağını masaya bıraktı. "Wainwright'ı duydum.

Monk hiç vakit kaybetmiyor, değil mi?"

"Sen nereden biliyorsun?" Öğlen haberlerinde Monk'un şüpheli olduğundan söz edilmemişti, o yüzden Simms'in hâlâ vakit kazanmaya çalıştığını tahmin ediyordum.

“Monk’un madenlerde saklandığını nereden biliyorsam oradan.” Acı bir sesle devam etti.

“Teşkilatta hâlâ birkaç arkadaşım kaldı... Sanırım Simms’le konuştun.”

“Açığa alındığını söyledi.”

“Nedenini söyledi mi?”

“Hayır, ama Roper söyledi.”

Bunun üzerine ekşi bir gülümseme sergiledi. “Evet, eminim söylemiştir. İki yüzlü küçük piç.”

“Bir kadın polise saldırdığını söyledi.”

“Ona *saldırmadım*, yalnızca biraz eğlendik. Pekala, birkaç bira içmiş olabilirim, ama o aldırmadı. Ta ki insanlar ona haklarına tecavüz ettiğimi söylemeye başlayana kadar.

Haklamaymış. Tanrım.”

Ama ben Terry’nin mazeretleriyle ilgilenmiyordum. “Soruşturmanın bir parçası olduğunu düşünmeme izin verdin. Sophie’nin de öyle; hattâ saldırıya uğramasından sonra bile. Niçin?”

Boş olduğunu unutup elini bardağına uzattı. Ama bardağı bırakmadı, sanki elinde onunla kendini daha rahat hissediyor gibi. “Açıklaması zor.”

“Bir dene.”

Kaşlarını çatıp bardağın içine baktı. “Her şeyi berbat ettim. Evliliğimi, ailemi, kariyerimi. Her şeyi. Eskiden sahip olduğum bütün o fırsatlar... Hepsi yok oldu. Yaptığımdan gurur duyduğum en son şey, bozkırda Monk’a yetişip bacaklarından yakalamaktı. Hatırlıyor musun?”

Bu anıyla ağızında yamuk bir sırıtış belirdi. Fazla uzun sürmedi.

“Monk firar ettiği zaman... Şey, bu bana pek çok şeyi hatırlattı. Açığa alınmış olsam da, ben hâlâ bir polisim. Evde öylece oturup haberleri dinleyemezdim. Ayrıca, Simms’in aklının nasıl çalıştığını da biliyorum. Monk’u içeri atmakla isim yaptı, o ismi lekeleyecek bir şey olsun istemez. Kendi gündemini oluşturacaktır.”

“Yani Monk’un yakalandığını görmek istemiyor mu diyorsun? Simms’ten hazzetmiyordum, ama söz konusu olan o olsa bile böyle bir şeye inanamazdım.

“Hayır, sadece diyorum ki, ilk önceliği kendi sırtını sağlama almak olacaktır. Hele de Wainwright öldürülmüşken. Bu olay can sıkıcı durumlara yol açacak; Simms’in bunu önlemek için elinden geleni yapacağından emin olabilirsiniz. Gözü dönmüş medyanın soruşturmaya engel olmasını falan istemiyormuş gibi bir tavır takınabilir, ama hikâye! Aslında halkla ilişkilerden başka bir şey değil.”

Bu dedikleri, daha önce Simms’in bana söylediklerine etkileyici ölçüde benziyordu. Terry ağzını çarpıtarak sırttı.

“Onunla bu konuşmayı yaptın bile, değil mi? O halde haklı olduğumu biliyorsun. Wainwright ve Simms arkadaşları, onun gibi piçlerin ne kadar arkadaşı olabilirse. Ve bir Emniyet Genel Müdür Yardımcısı eski ahbablarını bile koruyamıyorsa bu çok kötü görünür. Hele de insanlar Monk niçin Wainwright’ın peşine düştü ki diye sormaya başlıyorsa.”

“Belki de Wainwright’ın kendisine nasıl davrandığını hatırlıyordur.” *Toplumun bunun gibi hayvanları hayatta tutarak boşuna para harcadığını düşünüyorum da...* “Arama çalışmasına katılan herkese karşı garezi olabileceğini sen kendin söyledin. Yoksa o da mı uydurduğu şeylerden biriydi?”

“Hayır, ama daha fazlası olmak zorunda. Monk bir tecavüzcü ve son sekiz yıldır kilit altındaydı. Kafasında, duygularım inciten bunak, yaşlı bir arkeologu temizlemekten daha önemli şeyler olmadığını mı düşünüyorsun cidden?”

“Öyleyse niye öldürdü onu?”

“Simms’le ödeşmek için.” Terry kastını anlatma gayretiyle öne doğru eğildi. “Bir düşün.

Simms, Monk’u hapse tıkmakla kalmadı, bunu kişisel bir *savaşa* çevirdi. Doğru, şimdi roller değişti, ama şu var ki, Monk ona asla yaklaşamayacağını biliyor, Simms o kadar iyi

korunuyorken bu olanaksız. Böylece o da bunun yerine Simms'i aşağılamaya çalışıyor, yakalanmadan evvel ortalığı olabildiğince karıştırmak için Wainwright gibi kolay hedeflerin peşine düşüyor. Bir daha asla salıverilmeyeceğim biliyor, geçen aylarda o mahkûmu öldürdükten sonra olmaz, o halde kaybedecek neyi var ki?"

Söylediklerinde, sapkın da olsa, bir mantık olduğunu sanıyordum. Acaba Monk çarpık bir kan davası yüzünden Wainwright'ı öldürmüş olabilir mi diye ben de merak etmeye başlamıştım. Fakat bir şeyler doğru gelmiyordu.

"Bana bunları niye anlatıyorsun? Ben ne yapabilirim ki?" "İlk olarak, Sophie'yi evinden başka bir yere götürebilirsin. Evine gitmedim, ama epeyce ücra olduğunu tahmin ediyorum."

Terry konuşmasına devam ederken, ücra demek az kalır diye geçti içimden. "Şimdi Monk Wainwright'ı öldürdükten sonra, savaş acımasızlaşacak. Şöyle ya da böyle bu iş birkaç gün içinde sona erecek, ama ondan önce daha başka insanlar da zarar görecek. Sophie'yi güvenli bir yere götür, Monk tekrar parmaklıklar ardına girene kadar. Ya da ölene kadar."

"Denedim. Evini ya da işini bırakmak istemediği için mi, yoksa sadece inatçılık ettiği için mi bilmiyorum, kabul etmiyor."

"İşini mi?" Terry şaşırılmış göründü, sanki bu akıma gelmemiş gibi. "Evet, tabii. Lanet çömleri."

"Simms onu bir polis koruma evine gitmeye ikna etmesi için Roper'ı göndermiş, ama Sophie dinlemiyor. Kendi evine polis koruması istedim, ama galiba mümkün değil."

Dikkati dağılmış göründü, ama sonra küçümseme edasıyla dudak büktü. "Simms koruma evi bile önerdiğine göre, korkuya kapılmış olmalı. O bir politikacı, olayların nasıl *göründüğünden* endişelenir. Şayet insanları yakın koruma altına almaya başlarsa, Monk'un planı olduğunu itiraf etmiş gibi olur. Wa-inwright öldürülmeden önce bir şeyler yapmış olmalıydı şeklindeki suçlamalara davetiye çıkarır. Simms'e göre, bu artık bir insan avı değil, hasarın sınırlanması.

Şimdi bütün yapabileceği, bunu bir defalık bir cinayet diye yutturmak ve başka birini öldürmeden Monk'un durdurulmasını ummak.”

Kulağa mantıklı geliyordu, ama zaten Terry o açıdan başarılıydı. “Bunları bana niye en başta anlatmadın? Bütün o kan-dırmacalar niye?”

“Ne yani, kapında bitip rütbemin çavuşluğa düşürüldüğünü itiraf mı edecektim? Seni görmeye gelmek zaten yeterince zordu. Fakat bu işin nasıl gelişebileceği hakkında bir fikrim vardı ve seni uyarmak istedim. Sana bu kadarım borçlu olduğumu düşündüm.” Boş bardağına baktı.

“Yeterince hata yaptım. Bir yenisini yapmak istemedim.”

Kendisinden şüphelenmem için neredeyse meydan okurcasına kafasını kaldırıp bana baktı.

Fakat onu o kadar uzun zamandır tanıyordum ki, beni bu denli kolayca kandıramazdı.

“Madem Monk'un yakalanmasıyla bu kadar ilgiliydin, onu bozkırda gördüğümüzü

Naysmith'e veya Roper'a neden söylemedin? Söylesen, şimdiye kadar olay kapanmış

olabilirdi.” “Kötü bir karardı, kabul ediyorum. Senin abarttığını sandım. Ayrıca biraz fazla

içmiş de olabilirim.” İç çekti. “Tanrı biliyor ya, o zamandan beri pişmanlık içindeyim.”

Kafamı iki yana salladım. “İyi denemeydi Terry.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Bunu Sophie'nin iyiliğini düşündüğün için yapmıyorsun. Ne istiyorsun bilmiyorum, ama kendi gündemi olan bir tek Simms değil, ne dersin?”

Gülerek geçiştirmeyi denedi. “Tanrım, amma şüpheci herifsin. Hadi ama, üstüme gelme.

Herkes ikinci bir şansı hak eder. Ben bile.”

Hayır, etmez■ O hakkı kazanmadığı sürece, etmez• Bir şey söylemedim, sadece ona baktım.

Yüz ifadesi tam olarak değişmedi, ama her nasılsa hatları sertleşmişti. Dudaklarım kasarak gülümsedi.

“Demek böyle ha? Şimdiye kadar hıncının geçmiş olabileceğini sanıyordum. Anlaşılan,

yanılmışım.”

Tartışmakla zamanımı harcamayacaktım. Buraya bazı cevaplar almayı umarak gelmişim, fakat belli ki alamayacaktım. Sandalyemi geriye itip kapıya yöneldim, ama Terry lafını bitirmemişti.

“Sophie’ye selam söyle!” diye seslendi arkamdan. “Ayrıca o savunmasız kadın klişesine de kanma. Onu benim üstümde de kullanırdı!”

Hava soğuk ve yağmurluydu, ama pek farkında bile değildim. Motoru çalıştırıp, nereye gittiğimi hiç düşünmeden köyden uzaklaşmaya başladım. Dar bir yola geldiğimde nerede olduğumu anladım. Biraz ileride, yağmurun altında birkaç Dartmoor midillisinin otlandığı bir çayıra açılan, otlar bürümüş bir kapı vardı. Kenara çekip durdum.

Sophie ve Terry mi?

Birbirlerinden hiçbir zaman *hoşlanmamışlardı* bile. Arama çalışmasında birbirleriyle neredeyse hiç konuşmamışlardı, konuştuklarında da tek sebep medeni olmaya çalışmalarıydı.

Peki niçindi sence? Aralarında hiçbir şey olmadığı için mi?

Dünya belli belirsiz değişmiş gibi hissediyordum. Terry’nin yalan söylediğini düşünmeye çalışmak işe yaramıyordu. Sanki zamanının gelmesini beklemiş gibi, sesinde küçümseyen bir zafer tonu vardı. Sophie’nin geçmişinin benimle hiçbir ilgisi yoktu. Onu yargılamaya hakkım yoktu, kıskanmaya ise hiç yoktu. Fakat bu farklıydı. Bir cinayet soruşturmasının ortasındaydık ve o herhangi biri değildi.

Terry Connors’dı.

Midillilerden biri bahçe kapısına, arabanın yanına gelmişti, koca göbekli ve çamur içindeydi.

Kafasını parmaklıklar arasından uzatarak bana kara gözlü bir merakla bakmaya başladı.

Alnında, bir tarafa biraz daha yakın bir yerde akıtması vardı. Akıtma sanki biraz tanıdık gelmişti, sonunda Monk’un kafasındaki çöküntüyle hemen hemen aynı yerde olduğunu fark

ettim.

Kötü düşünceleri bırak. Düşünmen gereken daha önemli şeyler var. Motoru çalıştırdım ve arabayı sürdüm. Nereye gittiğime daha önce dikkat etmemiştim, o yüzden bir işaret direği görene kadar yola devam etmek zorunda kaldım; o zaman nerede olduğumu anladım.

Padbury'den uzaklaşıyordum, doğru yola girmek için, geldiğim yolu geri gidip 01dwich'e dönmek zorundaydım.

Terry'nin arabası hâlâ orada mı değil mi diye bakmadan otelin önünden geçtim.

Yüksek bozkır arkaında bıraktığım sırada pus tekrar etrafımı sarmaya başladı. Çok geçmeden kalınlaşıp göz gözü görmeyen bir sise dönüştü; sanki gözüme katarakt inmiş gibi görüşümü bulandırıyor ve beni yavaşlamaya zorluyordu. Sophie'nin evine vardığımda, akşam alacası çökmek üzereydi; loşluğun içinde pencereler deniz fenerleri gibi parlıyordu.

Köy yolunda Sophie'nin arabasının arkasına park etmiş başka bir araba daha vardı.

Aldığım bakkaliyeyi bagajda bırakıp, aceleyle patikaya çıktım ve ön kapıdan girmeyi denedim, ama kilitliydi. Yumruklayarak çalıp bekledim, içeriden bir ses işitmeye çalıştım. Sürgülerin çekildiğini duydum, derken kapı açıldı.

“Köy yolunda bir araba var...” derken sustum. Zincir hâlâ takılıydı, ama aralıktan bana dik dik bakan yüz bir erkeğe aitti.

“Benim arabam. Yardımcı olabilir miyim?” dedi.

Daha ben cevap veremedi adamın arkasından Sophie'nin sesi geldi. “Sorun yok Nick, bırak gelsin.”

Adam arkama baktı; gözleriyle patikayı ve bahçeyi taradıktan sonra kapının zincirini çözdü.

Kapıyı açıp kenara çekildi. Otuzlu yaşların başlarında, formda görünen bir erkekti; kot pantolonla ağartılmış bir svetsört giymişti. Ben içeri girerken gözlerini patikadan ayırmadı.

Ben eve girer girmez kapıyı kapatıp tekrar sürgüledi.

Sophie koridorda gülümseyerek duruyordu. Yanında güzel, sarışın bir kadın vardı; kısa boyluydu, ama cimnastikçilerdeki o derli toplu, sıkı kas yapısına sahipti. Teyakkuz halinde görünüyordu, zira adam kapıyı kapatıp sürgüleme işini bitirince, kadın kalça hizasında tuttuğu elini indirdi.

Kalçasında bir tabanca kılıfı vardı.

“David; Steph Cross ve Nick Miller’la tanış,” diyen Sophie’nin gülümsemesi genişledi.

“Korumalarım.”

Miller ve Cross’un polis oldukları bana söylenmese asla tahmin edemezdim. İkisi de ateşli silahlarda uzman polislerdi, yakın koruma eğitimi almışlardı, ama görünümelerinde veya tavırlarında bunu düşündüren hiçbir şey yoktu. Gündelik kıyafetleri içinde, öğretmen ya da sağlıkçı da olabilirdi.

Silahları hariç tabii.

“Roper’a fikrini değiştirten ne oldu?” diye sordum. Sophie arabadan gidip aldığım

bakkaliyeyi paketlerinden çıkarmış, akşam yemeğini hazırlamaya başlarken, diğerlerimiz de mutfak masasının etrafında oturuyorduk.

Miller bir dilim çiğ biberi çiğnerken, “Roper mı?” diye sordu .

“Komiser Roper. Emniyet Genel Müdür Yardıması’nın ekibinden.”

“O halde bizim için biraz fazla yüksek şahsiyetmiş,” dedi Miller. “Emirleri Naysmith’ten aldık, ama bundan fazlasını anlatamam. Bize çantalarımızı hazırlayıp kırsala gitmemiz söylendi, işte buradayız. Soru sormak falan bizim işimiz değil.”

Yüzünde rahat bir gülüşle arkasına yaslanarak oturan Miller iki polisten daha girgin olanıydı.

Kısa saçları erken beyazlamış-tı, ama nedense bu onu yaşlı göstermiyordu. Cross ise ondan birkaç yaş küçüktü, herhalde henüz yirmilerindeydi. Her ne kadar ortağından daha sessizse de, halinde soğukkanlı bir yetkinlik havası vardı ki, insana güven veriyordu.

Hiç değilse Naysmith, Sophie'nin güvenliğini ciddiye alıyordu demek ki.

Sophie doğradığı soğanları tavaya aktarıırken, ikisine, "Ne kadar kalacaksınız?" diye sordu. O âna dek ne kadar gergin olduğunu fark etmemiştim. İki polisin gelmesiyle üzerinden öyle bir ağırlık kalkmıştı ve öyle rahatlamıştı ki, âdeta sarhoş gibiydi.

"Yeterince uzun," dedi Miller, Sophie'nin hazırladığı bolo-nez sosa dikkatle bakarken.

"Merak etme, ayağının altında dolaşmayız. Sen sadece bizi besle, suyumuzu ver, o zaman nerede olduğumuzu bile bilmezsin. Gerçi kıymayı eklemeden soğanları biraz daha kavurmak isteyebilirsin."

Sophie kaşığı elinden bıraktı, kızmış numarasıyla, "Sen yapmak ister misin?" dedi.

"Yo, yemek pişirmek iş tanımıma dahil değil. Ama ben dörtte bir İtalyanım, bunları bilirim.

Ayrıca ben olsam, tuzu biraz daha ölçülü kullanırdım."

Sophie, Cross'a dönerek, "Her zaman böyle midir?" diye sordu.

Dudakları aslında oynamadığı halde sarışın kadın polisin yüzü, gülümsediği izlenimi veriyordu. Peygamberçiçeği mavisini gözleri sakın ve uyanıktı. "Aldırmamayı ğreniyorsun."

Miller incinmiş göründü. "Ben sadece söylüyorum, hepsi

o."

İkisinin burada olma nedenini unutmak mümkündü âdeta, ama zaten ana fikir de herhalde buydu. Rahatlamış birini korumak, her gölge gördüğünde yerinde sıçrayan birini korumaktan daha kolaydır.

Sophie de kesinlikle rahatlamıştı. Koruma evinde kalmaya yönelik itirazının, her tür koruma önlemini kapsamıyor olmasına memnundum, fakat Terry ile gerçekteşirdiğim buluşma hâla içimi kemiriyordu. Haber vermek için Roper'ı aradığımda doğruca sesli mesaja ynlendirilince rahatlamıştım. Ayrıntılara girmeden kısa bir mesaj bırakmıştım. Daha fazlasını bilmek isterse beni geri arayabilirdi.

Fakat henüz bu konuda Sophie ile konuşma fırsatı bulamamıştım. Miller ve Cross ortamın havasından sıkıntımı anlamış olmalıydılar ki, bir süre sonra bir bahane bulup bizi yalnız bıraktılar. Sophie o kadar neşeliydi ki, o zaman bile durumu fark etmedi.

“Gerçekten hoşlar, değil mi? Eskiden tanıdığım o silahlı polisler hiç benzemiyorlar,” dedi, hafif hafif kaynayan makarna sosunu karıştırırken. Mutfak domates ve sarımsak kokuyordu. “Sen gittikten bir saat falan sonra geldiler. Eve uğrayan müşterim pek olmaz, o yüzden ilk başta yollarını kaybettiklerini veya bir şey satmaya çalıştıklarını sandım. Sonra kimliklerini gösterdiler ve kendilerini Naysmith’in gönderdiğini söylediler. Bunu yapacağını biliyor muydun?”

“Hayır.”

Sophie işini bırakıp bana baktı. “Memnun olursun sanıyordum. Yanlış giden bir şey mi var?”

“Bu öğleden sonra Terry Connors’ı gördüm.”

Birden hiç kıpırtısız öylece durdu, sonra sos tenceresine geri döndü. “Hangi taşın altından çıkmış?”

“Açıklamak istediğini söyledi.”

“Ya?”

“Aranızda bir şey geçtiğini bilmiyordum.”

Sırtı bana dönüktü, yüzü görünmüyordu. İşitilen tek ses tencereye sürten kaşığınkiydi.

“Bilmeni gerektiren bir neden yok.”

“Sence bahsetmen gerekmez miydi?”

“Konuşmak istediğim bir konu değil. Bir hataydı. Uzun zaman önceydi.”

Bir şey söylemedim. Sophie kaşığı elinden bıraktı ve bana döndü.

“Bak, bunun şu an olup bitenlerle hiçbir ilgisi yok.”

“Bundan emin misin?”

“Geçmişte kaldı, tamam mı?” diye parladı. “Ayrıca seni hiç ilgilendirmez. Sana her şeyi söylemek zorunda değilim!”

Haklıydı, zorunda değildi. Ama beni ilgilendirmediği konusunda yanılıyordu. Yardımımı istediği zaman, beni de ilgilendirir olmuştu. Ayrıca Terry ne gibi bir oyun oynuyorsa ikimizi de etkiliyordu. Sos tencerede fokurdayıp kabarcıklanıyordu.

“Onu karıştırman gerek,” dedim ve üst kata çıktım.

Çantam kaldığım odadaydı. Dışarıda kalan eşyalarımı da içine attım. Londra’ya kadar araba sürmek hiç içimden gelmiyordu. Fakat Miller ve Cross yanında oldukları sürece Sophie güvendeydi. Burada kalmam için artık bir neden yoktu, ayrıca kullanıldığımı hissetmekten de bıkmıştım.

Toparlanmam yeni bitmişti ki, kapı eşiğinden bir ses geldi. Sophie beni seyrediyordu.

“Ne yapıyorsun?”

Çantanın fermuarını kapattım. “Gitme zamanım geldi.”

“Şimdi mi?” Şaşırmış görünüyordu.

“İki tane silahlı koruman var. iyi olacaksın.”

“David...” Gözlerini kapadı, parmaklarıyla şakağını ovdu. “Tanrım, Terry Connors’ m bunca zaman sonra hâlâ sorun ya-ratabildiğine inanamıyorum! Pekala, bu konuda bir şey söylemeliyim, tamam mı? Özür dilerim. Söyleyecektim, ama... daha sonra. Gurur duyduğum bir şey değil. Talihsiz bir dönemden geçiyordum... Oluverdi işte. Uzun sürmedi, kısa süreli bir ilişkiden fazlası değildi... Gerçekten. Bana eşinden ayrı yaşadığım, boşanma sürecinin tamamlanmasını beklediğini söylemişti. Yalan söylediğini anlar anlamaz ilişkiyi bitirdim. Hepsi bu kadar.” Beni gergin bir şekilde seyrediyordu, yüzündeki ifade içtendi.

“Onu yakınlarda gördün mü?” diye sordum.

“Hayır, yemin ederim.” Yanıma yaklaşıp tam önümde durdu. “Bu gece kal. Yarın yine aynı

şekilde hissedersen, o zaman söz, seni durdurmaya çalışmayacağım. Ama bu şekilde gitme.

Lütfen, hı?”

Bir an tereddüt ettikten sonra çantamı yere bıraktım. Bana sarılıp, bedenini benimkine sıkıca yasladı. “Her zaman çok iyi bir insan değilim,” dedi boğulan sesiyle.

İlk kez olarak, ona inanmak istemedim.

Yemek şaşırtıcı bir şekilde rahat bir ortamda geçiyordu. Bunun nedeni büyük ölçüde

Miller’dı. Sayesinde o kadar neşeli ve akıcı bir sohbet sürdürdük ki, sanki koruma görevi dolayısıyla değil de sosyal bir ortamda biraradaydık. Cross az konuştu; ortağının esprilerine gülümsedi, ama sohbeti onun götürmesine izin vermekten memnundu. Sophie, Miller’ın önerilerim büyük ölçüde gözardı ederek pişirdiği lazanyayla gidecek bir şişe şarap açmıştı, ama sadece o ve ben içiyorduk. Polisler abartılı bir tavırda bulunmadan şarap ikramını geri çevirdi, ayrıca ikisinin de fazla yemediği dikkatimi çekti. Burada iş için bulunuyorlardı ve dolu mide refleksleri yavaşlatırdı.

Reflekslerine ihtiyaç duymamalarını umdum.

Naysmith bizi kontrol etmek için daha önce aramıştı. Konuşmak için telefonu Miller’dan aldığımında, soruşturma amirinin sesi canlı ve ciddiydi.

“Monk’la ilgili bir haber var mı?” diye sormuştum.

“Henüz yok.”

“Sadece merak ettim, acaba Sophie’ye yakın koruma vermeni gerektiren bir şey mi oldu?

Komiser Roper daha önce bu fikre pek sıcak bakmamıştı da.”

“Soruşturma amiri Roper değil, benim,” demişti. “Ankesör-lü telefonda Monk’un parmak izlerini bulduk, bu da Sophie ile temasa geçmeye çalıştığını doğruluyor. Bana kalırsa, gereken her önlemi almamız için bu yeterli bir gerekçe.”

“Şikayet ettiğim yok. Sadece Simms’in onay vermesine şaşırdım.”

Bir duraklama olmuştu. “Dediğim gibi, soruşturma amiri benim. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı her icrai ayrıntıyla rahatsız edilmeyecek kadar meşgul.”

Yani karar Naysmith’a aitti, Simms’e değil. Soruşturma amiri ile en yakın üstü arasındaki gerginlikler hiçbir soruşturma için yeni bir şey değildi, ama soruşturmaya engel teşkil etmeyeceklerini umuyordum.

“Yanınızda iki iyi polis var,” diye devam etmişti Naysmith. “Onlara verilen emir hiçbir riski göze almamaları, o yüzden size ne yapmanızı söylerlerse onu yapın. İtiraz etmeyin, tartışmayın. Anlaştık mı?”

Tamam demiştim.

Yemek boyunca Monk’un adı hiç geçmedi, ama Miller’ın bütün gayretlerine rağmen mahkûmun varlığı istenmeyen bir konuk olarak masanın üzerine bir karartı gibi çökmüştü.

Polis memurları bütün evi kontrol etmiş, dışarıdan hiç kimse içeriye göremesin diye bütün perdeleri kapatmışlardı. Ayrıca oturma düzenini nasıl belli etmeden ayarladıklarını da fark ettim; Miller kapıya en yakın konumda, Cross ise Sophie ile pencere arasında olacak şekilde Sophie’nin iki yanında oturuyorlardı.

Ancak sonradan, boş tabaklar lavaboya yığıldığı zaman, iki polisin evde olma sebebi nihayet bahis konusu oldu.

Sophie şarap şişesine uzandı. Kadehimi yeniden dolduracakken kafamı iki yana salladım; kalamı kendi kadehine boşalttı ve şişeyi gürültülü şekilde masaya bıraktı.

“Ee, bu işi ne zamandır yapıyorsunuz?” diye sordu, şarabından bir yudum alırken.

“Çok uzun zamandır,” dedi Miller. Cross sadece gülümsedi. “Her zaman ekip olarak birlikte mi çalışıyorsunuz?”

“Her zaman değil. İşe bağlı.”

“Doğru ya.” Sophie kadehini masaya bırakırken sallanıyordu. Birdenbire sarhoş gibi göründü.

Dikkat etmemiştim, ama düşündüğümde daha fazla şarap içmiş olmalıydı. “Yani siz ikiniz... anlarsın... birlikte misiniz?”

Miller ilk kez ne diyeceğini bilemiyor gibiydi. Cevap veren Cross oldu. “Sadece beraber çalışıyoruz.”

“Doğru. Meslektaşınız.” Sophie polislerin kalçalarındaki tabanca kılıflarına doğru elini salladı. “Onları takınca rahatsız olmuyor musunuz?”

Miller soğukkanlılığını tekrar kazanmıştı, ama yanaklarında hafif bir kızarıklık peydah olmuştu. “Alışyorsun.”

“Bir bakabilir miyim?”

“Bakmasan daha iyi.” Bunu umursamazca söylediye de, memnun olmadığı belliydi. Cross zen budizmini çağrıştıran o her zamanki serinkanlılığıyla Sophie’yi seyrederken mavi gözlerinden bir şey okunmuyordu. Fakat masanın etrafındaki atmosfer birdenbire değişmişti.

Sophie farkında değil gibiydi. “Onları hiç kullandınız mı?” “Eh, mermilerin hangi uçtan çıktığını bilmemizi isterler.” “Ama birini *vurdunuz mu* hiç?”

“Sophie...” diyecek oldum.

“Bu meşru bir soru,” dedi Sophie, ‘meşru’ sözcüğünü söylerken dili sürçmüştü. “Eğer Monk şu an içeri yürüyüp gelse, onu öldürebilir misiniz?”

Miller çabucak Cross ile baktı. “İşin o noktaya gelmemesini umalım.”

“Evet, ama ya gelse...”

“Kim kahve ister?” dedim.

Miller fırsatı değerlendirdi. “Kulağa iyi geliyor. Kafein dozu için hazırım.”

Sophie sanki kendine gelmeye çabalar gibi gözlerini kırptırdı. “Kahve? Ah... Tabii, affedersiniz.”

“Ben yaparım,” dedim.

“Hayır, sorun yok.” Ayağa kalktı, ama birden sendeleyince masaya tutundu. “Oo...”

Onu tutmak için uzandım, “iyi misin?”

Yüzü solmuştu, ama doğrulurken gülümsemeye çalıştı. “Tanrım... Şarabın içinde ne vardı?”

“Niye gidip yatmıyorsun?” dedim.

“Galiba... yatsam iyi olacak.”

Yukarıya onunla birlikte çıktım. Yatak odasına ulaştığımızda, “Nasıl hissediyorsun?” diye sordum.

“Sadece biraz sersemledim.” Rengi hâlâ solgundu, ama aşağıdakinden daha iyi görünüyordu.

“Benim hatam. Bütün gün neredeyse bir şey yemeden o kadar şarabı içtim.”

Muhtemelen vücudun tepkisi de şarap kadar suçluydu. Herkesi etkileyecek kadar ciddi bir şey geçmişti başından, ama benim asıl ilgilendiğim, beyin sarsıntısından sonra henüz iyileşme sürecinde olmasıydı.

“iyi olduğundan emin misin?”

“İyiyim. Sen aşağı in.” Yorgunca gülümsedi. “Gerçekten berbat bir ev sahibiyim.”

Mutfığa inince mırıltı halinde sesler işittim, ama ben yaklaşınca sustular. Miller pencerenin yanında, perde biri ellemiş gibi sallanıyordu. Cross masaya yaslanmıştı, kot pantolonu kaslı bacaklarının üzerinde gerilmişti. Bana profesyonel donuk yüzlerle bakıyorlardı.

“O nasıl?” diye sordu Miller. Telsizinin elinde olduğu dikkatimi çekti.

“Sadece yorgun. Bir şey mi oldu?”

“Yo, sadece kontrol ediyorum.” Telsizi yerine koydu. “Şu kahve teklifi hâlâ geçerli mi?”

Çaydanlığı kaynamaya koydum ve üç kupanın içine hazır kahve attım.

“Ben istemem, teşekkürler,” dedi Cross.

“Steph çay veya kahve içmez,” dedi Miller. “Kafein zehir-mts, ayrıca rafine şekerin sözünü bile etme. Benimkine iki tane lütfen.”

İkisinin de ciddiye almadığı eski bir tartışmaydı belli ki. Ben kupalara kaynamış suyu eklerken Cross kendini iterek masadan uzaklaştı.

“Devriye vakti.”

Onun gidişini izledim, sonra Miller’a döndüm. “Dışarıya tek başına çıkmayacak, değil mi?”

“Hayır, sadece her yer kilitli mi diye bakacak.”

“Zaten kontrol etmiştiniz sanıyordum?”

“Emin olmaktan zarar gelmez.” Bunu neşeli bir tonda söylemişti, ama kontrolün Sophie veya benim bir yerin kilidini açmış olma ihtimalimize karşı olduğunu fark ettim. Hiçbir şeyi şansa bırakmıyorlardı.

Ona kahvesini uzattım. “Bir şey sorabilir miyim?”

“Tabii, buyur.”

“Monk gerçekten gelirse ne olur?”

Soğusun diye kahvesine üfledi. “O zaman maaşımızı kazanıyor oluruz.”

“Ne kadar tehlikeli olduğunu biliyorsun?”

“Endişelenme, bilgilendirildik. Ayrıca onunla ilgili hikâyeleri de işittik.”

“Onlar hikâye değil.”

“Onu hafife alıyor değiliz, eğer endişelendiğin buysa. Bir şey yapmaya kalkarsa onu durdururuz. Bu kadar basit.”

Öyle olmasını umdum. Miller kahvesinden bir yudum aldı, sıcak olduğu için yüzünü buruşturdu. “Seni kaygılandıran Steph’se, merak etme o kendini koruyabilir.”

“Koruyabileceğinden eminim.”

“Fakat iki erkek gelse daha mutlu olurdun, değil mi?”

İtiraf etmekten hoşlanmıyordum, ama öyleydi. Kendimi şo-venist olarak görmezdim, fakat Cross mahkûmun yarısı kadardı. “Sen Monk’la karşılaşmadın. Ben karşılaştım.”

“Ayrıca o bir tecavüzcü, bir canavar, vesaire. Biliyorum.” Miller’ın her zamanki atılganlığı yoktu şimdi. “Steph benden daha iyi nişancıdır, daha hızlıdır ve her zaman beni bir dövüşte alt edebilir. Üniformalı polisten bir gece bir kokainman, ortağını yere sermiş, kendisine de bıçak çekmiş. Dosyayı gördüm. Adam 1,85 boyunda ve 83 kiloydu. Destek ekibi çağırmadan tek başına adamdan bıçağı almış, onu yere yapıştırıp kelepçelemiş. Üstelik bu olay karatede üçüncü danını almadan önceydi.”

Konuşurken yüzünde hafif bir gülümseme vardı, ama farkında olduğunu sanmıyorum. Sophie, Cross ile ilişkilerinin olup olmadığını sorunca nasıl kızardığı geldi aklıma. Belki ilişkileri yoktu, ama meslektaşın ötesinde oldukları kesindi.

En azından Miller için öyleydi.

“Buraya Monk’u tutuklamaya gelmedik, işimiz Sophie’yi korumak,” diye devam etti. “En ufak bir sorun hissettiğimizde ikinizi de buradan götürüyoruz. Bunu yapamıyorsak da... Eh, ne kadar iri kıyım olduğu umurumda değil, kurşun geçirmez değil ya.”

Neşeli bir şekilde gülümseyince göz kenarları kırıştı. O zaman gözlerinin gerisindeki sertliği gördüm, ama belki zaten aradığımdandı.

“Bulaşığa yardım etmemi ister misin?” diye sordu.

Kısa bir süre sonra ben de yatmaya gittim. Miller ile Cross’u mutfak masasında oturur halde bıraktım, birbirlerinin arkadaşılığından memnundular. Tek fazla oda benim kaldığımdı, ama Miller ikisinin de zaten uyumayacağı yönünde beni temin etti.

Burada olmalarından memnundum, fakat yatmaya gidip onları aşağıda bırakmak garip geliyordu. Sophie’nin odasının önünde durdum, iyi olup olmadığını görmek için kapıyı tıkladı. Ama içeriden hiç ses gelmiyordu, o yüzden uyuduğunu tahmin ettim.

Kendi kaldığım odaya girdim ve ışığı açmadan pencereye gittim. Yıldızsız gökyüzü sis yüzünden daha da zifiri karanlıktı. Camdan yansıyan soğuk yüzünden perdeleri kapamak

zorunda kalana dek, karanlığın içinde şekilleri algılamaya çalıştım.

Yorgun olsam da uyuyabileceğimi sanmıyordum. Sistemimde çok fazla adrenalin akıyordu.

Aşağıdaki silahlı iki polis memuru beni gevşetmeliydi, ama tersine kendimi huzursuz ve endişeli hissediyordum. Sanki bir şeyin olmasını bekliyordum.

Eğer olursa, *zaten sen bir şey yapamadan her şey bitmiş olur*. Miller haklıydı: Monk'un ne kadar tehlikeli olduğu önemsizdi, kurşun geçirmez değildi ya.

Yine de, soyunmadan bütün giysilerimle yattım. *Tanrım, ne gün*. Karanlık tavana gözlerimi diktim; Monk'u, Simms ve Wainwright'ı düşündüm. Ve Sophie ile Terry'yi. Göz kapaklarım ağırlaşırken, az kalsın görebileceğim bir bağlantı kuruldu sanki; sinir bozucu bir şekilde, görüş alanıma bir türlü girmeyen belli belirsiz bir bağ...

Biri beni sarsıyordu. Panik halinde uyanınca elinde fenerle yatağın yanında duran Miller'ı gördüm. Bütün giysilerim üzerimde yatmamı garip bulduysa bile buna dair bir belirti göstermedi.

“Kalk, gitmemiz gerek.”

Kalan son uyku kırıntıları da yok oldu. Işık yüzünden gözlerimi kırpıştırarak, bacaklarımı yataktan aşağı savurup ayağa kalktım.

“Ne oldu?”

Artık Miller'da o cana yakınlıktan eser kalmamıştı. Dönüp sahanlığa çıkarken yüzü acımasızdı.

“Monk geliyor.”

Arkasından telaşla gittim. Fenerin ışığı yüzünden, karanlıkta sahanlık ve merdivenler yabancı görünüyordu.

“Ne demek istiyorsun?”

“Yolda.” Miller yavaşlamadı. “Paltonu kap, ama hiçbir lambayı açma. İki dakika içinde

gidiyoruz.”

Miller sahanlığın sonundaki pencereye giderken, Sophie'nin odasının kapısı açıldı ve Cross belirdi. “Giyiniyor,” dedi Miller'a. Miller kafa salladı ve perdeyi usulca geri çekerek pencereden dışarıya dikkatle bakmaya başladı, aynı anda Cross da aşağıya indi.

Olanları anlamaya çabalıyordum. “Geldiğini nereden biliyorsunuz?”

Miller bana dönmeden konuşurken, gözleriyle sis koyuluğundaki karanlığı tarıyordu. “Tekrar aradı.”

“Telefon sesi işitmedim.”

“Eğer ararsa biz cevap verebilelim diye, üst kattaki paralel telefonun fişini çekmiştik.”

Perdeyi bıraktı. “Yerini saptamaya çalışıyoruz, ama zaman alacak. O yüzden ikinizi buradan çıkartıyoruz.”

“Sırf tekrar telefon etti diye mi?”

“Hayır, Steph'i Sophie sandı. Ona Padbury'de olduğunu ve yola çıktığını söyledi.”

“Niye onu uyarsın ki?”

“Hiçbir fikrim yok. Blöf olabilir, ama öyle olup olmadığını görmek için burada kalacak değiliz.” Bana feneri verdi. “Git Sophie'yi getir. Otuz saniye sonra, giyinmiş olsun olmasın buradan çıkıyoruz.”

Zihnim hâlâ ağırdı. *Hadi, uyan!* Sophie'yi giyinmiş hazır halde bulmayı bekleyerek hızla yatak odasına girdim. Ama fenerin ışığını tuttuğumda onu yatağın kenarına oturmuş halde buldum, kafasını ellerinin arasına almıştı, yorgan etrafından gevşekçe sarkıyordu.

“Hadi Sophie, gitmemiz gerek.”

“Gitmek istemiyorum.” Sesi uyukulu ve boğuktu. “Pek iyi hissetmiyorum.”

Etrafta giysilerine bakınmaya başladım. “Daha sonra dinlenirsin. Monk her an burada olabilir.”

Işık gelmesin diye ellerini gözlerine siper etti. “Tanrım, ben ne kadar şarap içtim?”

“Sophie, buradan çıkmak zorundayız.” Ona etraftan kaptığım giysilerini uzattım. “Gitmek istemediğini biliyorum, ama başka seçeneğimiz yok.”

Bir yanım reddedeceğini, tekrar koruma evi tartışmasına gireceğimizi bekliyordu. Fakat uysal bir şekilde giysilerini alıp ayağa kalktı, yorganı yere düşmeye bıraktı. Üstünde tişörtü olsa da, Sophie giyinmeye başlarken başka tarafa baktım.

Cross kapıda belirdi. “Hazır mı?”

“Birazdan.”

Sophie giysilerini giyerken Cross bizi bekledi. Aşağı indiğimizde Miller da ön kapıda bekliyordu, koridor hâlâ karanlıktı. Ona feneri geri verdim.

“Sadece arabamıza doğru yürüyeceğiz, gayet sessizce,” dediği sırada, ben de botlarımı giyip paltomun önünü kapattıktan sonra, beceriksizce kendi mantosunu giymeye çalışan Sophie’ye yardım ettim. “Önce ben gideceğim, sonra siz iki-

niz. Tempolu bir şekilde, ama koşmayın. Steph tam arkanızda olacak. Arabanın arka koltuğuna geçin ve kapıları kilitleyin. Tamam mı?”

Bana yaslanan Sophie kararsız bir şekilde kafa salladı. Miller’ın usulca çekmeye çalıştığı sürgüler sessizlikte silah patlaması gibi bir ses çıkardı. Silahını çeken Miller tek bir pürüzsüz hareketle kapıyı açtı.

Soğuk, nemli hava koridora aktı. Dışarısı zifirî karanlıktı. Miller’ın el fenerinin ışığı, evin etrafını saran kalın sisten geri yansıyor. Sophie’nin elimin üstündeki elinin sıkıldığım hissettim.

“Yakınımda kalın,” diyen Miller patikada ilerlemeye başladı.

Pus her şeyin üstünü battaniye gibi örtmüştü. Miller bile karanlık bir şekilden ibaretti; bizi bahçe kapısına götürürken fenerinin parıltısının oluşturduğu zeminde bir siluet halindeydi.

Sis, ışığı olduğu kadar sesleri de emiyordu sanki. Sadece hafiflettiğimiz adımlarımızın çıkarttığı sürtme seslerinden, hâlâ patikada olduğumuzu anlıyordum. Sophie'ye bir bakış attığımda, hemen arkamda olmasına rağmen yüzünü zar zor seçebildim.

Miller'in bizim için açık tuttuğu bahçe kapısı gıcırdadı, şimdi köy yolundaydık. Karşımızda polislerin arabasının bulanık dış hatları belirdi. Miller kilitleri açarken elektronik bir ciyaklamayla birlikte arabanın ışıkları bir an parladı.

“Tamam, binin.”

Arka koltuğa Sophie'nin yanına oturdum, arabanın içi soğuktu. Cross arkamdan kapıyı kapattı; Miller motoru çalıştırırken o da ön koltuğa geçti. Kilit dillerinin yerine otururken çıkardığı tok sesin ardından hızla uzaklaşmaya başladık; farlar gri bir sis duvarını gösteriyordu.

Kimse konuşmuyordu. Cross mırıltıyla telsizinden kısa bir konuşma yaptı, sonra tekrar sessizleşti. Miller koltuğunda öne doğru eğilmiş, yolu görmeye çalışıyordu. Padbury arkamızda uzanıyordu, ama nerede olduğumuza dair bir his edinmenin imkânı yoktu. Deniz tabanı üzerinde arabayla yol almak gibiydi. Farların ışığında sis planktonlar gibi döneniyordu, kısa süre kısmen görünen şekiller beliriyor, sonra yine kayboluyorlardı.

Tüm bunlara rağmen, Miller iyi bir hız tutturmuştu, bütün dikkatini yoğunlaştırırken omuzları öne yuvarlanmıştı. Birkaç kilometre sonra arabanın içindeki gerilim yumuşamaya başladı.

“Evet, eğlenceliydi,” dedi Miller. “Arkadakiler, iyi misiniz?”

“Nereye gidiyoruz?” diye sordu Sophie. Sesi bitkin geliyordu.

“Seni şimdilik bir koruma evine götüreceğiz. Sadece geçici olarak; ondan sonra ne yapacağımız konusunu yarın halledebiliriz.”

Belli ki, beklenmedik durum planları hazırды. Sophie'nin itirazını bekledim, ama onun umurunda değil gibiydi. Arabanın karanlık içinde başını ovduğunu ancak görebiliyordum.

“Sophie? İyi misin?” diye sordum.

“Ben pek...” diye söze başladığı an, Miller’ın *Kahretsin!* diye bağırdığı işitildi ve sisin içinde önümüzde bir figür peydah oldu.

Bir anlığına, uzanan kollar ve çırpman palto etekleri gözümüze ilişti, ardından Miller fren yapıp direksiyonu sertçe kırarken Sophie üzerime doğru savruldu. Fakat Miller hamlesinde gecikmişti. Figüre kuvvetle çarptık, ama beklenen tok çarpma sesi gelmedi, onun yerine tipi gibi etrafta uçuşan parçalar ye bezler gördük. Araba olduğu yerde dönerken beni yan pencereye şiddetle savurdu, Miller kontrolü sağlamak için mücadele ediyordu.

Neredeyse sağlamıştı. Ön camda bir delik açılınca cam parçaları üstümüze yağdı, içeriye soğuk hava akın etti. Kısa süreliğine araba düzlenmiş gibi olunca içimden *Tanrı’ya şükür* diye geçirecek kadar zaman buldum. Sonra çatırtılı bir sarsıntı oldu ve her şey yan yattı. Araba ağırlıksız gibi asılı kaldı, sonra bir şey bana şiddetle çarptı. Dünya karanlık ve gürültüden oluşan, takla atan bir kargaşaya döndü. Yukarı ve aşağı yön duygularımı kaybetmiş bir şekilde savrulup duruyordum.

Sonra her şey durgunlaştı.

Sesler ve duyular yavaş yavaş geri gelmeye başladı. Belli belirsiz bir tıklama, yağmurun istikrarlı biçimde şıp şıp damlaması... Soğuk hava ile birlikte yağmuru da yüzümde hissedebiliyordum, ama karanlıktan hiçbir şey göremiyordum. Biraz eğimli olmakla birlikte normal bir şekilde oturuyordum. Bir şey göğsüme basınç yapıyor, nefes almamı zorlaştırıyordu. Ellerimle yoklayınca ağır ve hantal bir şey olduğunu hissettim. Her yanım ince bir tozla kaplanmıştı: Hava yastıklarının kalıntıları. Sönen yastıklar beyaz diller gibi yayılmışlardı. Ama emniyet kemeri beni hâlâ koltuğa bağlıyordu, demirden bir bant gibi beni sımsıkı sarmıştı. Gevşetmek için uğraşınca, çakıl taşları gibi cam kırıkları döküldü, derken kemer kaya kaya gevşerken sıyrılarak koltuktan kurtuldum.

“Sophie?” Karanlıkta onu görmeye çalıştım. Kıpırdanınca içimden bir rahatlama hissi aktı.

“Yaralandın mı?”

“Ben... midem bulanıyor...” Sesi sersemlemiş geliyordu.

“Dayan biraz.”

Ben Sophie'nin emniyet kemerini açmaya uğraşırken önümüzde bir hareket oldu. Cross'un inlediğini duydum.

“Siz ikiniz iyi misiniz?” diye sordu.

“Galiba.” Sophie'nin emniyet kemerindeki kilidi çekişirdim. “Neye çarptık?”

Ama tam o anda Cross bir çığlık attı ve Miller'a doğru sürünerek ilerledi. “Nick? *Nick?*”

Miller koltuğunda yığılmış haldeydi, kıpırdamıyordu. Aceleyle Sophie'nin emniyet kemerini çözdüm. “Artık çıkabilir misin?”

“Evet... Sanırım...”

Benim tarafımdaki kapı sıkışmıştı. Tekmeleyerek açmaya çalışırken menteşelerden tiz bir itiraz yükseldi. Arabadan indiğimde bacaklarım neredeyse beni taşımayacaktı. Destek almak için arabaya yaslandım, sersemlemiştim ve her tarafım ağrıyordu. Araba alçak bir toprak setin dibine yuvarlanıp durmuştu. Düz duruyordu, ama bir tarafa yatmıştı, karoseri çizilmiş ve ezilmişti. Ön farlardan biri parçalanmıştı, diğeriye sadece solgun bir ışık yayıyordu, kör edilmiş bir göz gibi ışığı kederle toprağa düşüyordu. Sis içinde benzin kokusu almıyordu, ama görünürde ateş yoktu.

Tuzla buz olmuş camın kristalimsi parçalarını ayaklarımın altında çatır çutur çiğneyerek ve topallayarak sürücü koltuğu tarafına dolanırken, yarılmış toprak ve çimenlerde ayaklarım kayıyordu. Arabanın bu tarafı daha fazla hasarlıydı. Çatısı çökmüş, bel verdiği için kapıyı sıkıştırmıştı. Açmak için zorladım, ama faydasızdı: Miller'a ulaşabilmek için kesmek şarttı.

Cross hâlâ arabada, onun yanındaydı, acele acele telsiziyle konuşuyordu. Fenerini

parçalanmış kontrol paneline tutmuştu, o yüzden Miller'ı görebiliyordum. Sürücü koltuğunda sadece emniyet kemerinin tuttuğu vücudu gevşekti. Yüzüne kan bulaşmış, fenerin ışığında siyah ve parlak görünen saçlarını birbirine yapıştırmıştı.

Kırılan ön camda açılan kenarları çentikli delikten içeri uzanıp şahdamarını yokladım. Nabız vardı, ama zayıftı.

“İyi mi?”

Sophie arabadan inmiş, dikkatle yürüyerek yanıma doğru geliyordu.

“Sağlık görevlilerini çağırmak zorundayız,” dedim. Onu arabadan çıkarmayı başarsak bile, kendi başımıza hareket ettirirsek iyilik etmekten çok zarar verirdik. “Sen nasılsın?”

Kolumu ona dolarken titrediğini hissedebiliyordum. Bana yaslandı. “Biraz başım dönüyor, kafam da çatlayacak gibi.”

Başka sorularım da olacaktı, ama tam o anda arabadan bir gıcirtı geldi, Cross dışarı çıkmak için uğraşıyordu.

Arabanın çatısı üzerinden bize doğru dönerek, “Yardım yolda,” dedi. Soğukkanlılığı biraz yerine gelmişti. Yüzünde kan vardı, ya kendi ya da Miller'm kanı. “Hava ambulansı göndermeye çalışacaklar, ama bu sisin içinde bize ulaşabileceğini sanmam.”

Ben de sanmıyordum. Sis her zamanki kadar yoğundu ve helikopterin inebileceği bir yer varsa bile, buna kalkışacaklarından şüpheliydim.

“Ne oldu?” diye sordu Sophie. Sesi hâlâ sersemlemiş halde geliyordu. “Tanrım, birine mi çarptık?”

Çarpışmanın kargaşası içinde bunu unutmuşum. “Ben gidip bakacağım.”

“Olmaz.” Cross kararlıydı. “Kimse tek başına dolaşmayacak. Yardımın gelmesini bekleyeceğiz.”

Silahını kılıfından çıkarmış olduğunu görünce şaşırdım. Fakat ben farlara yakalanan figüre ait

parça parça görüntüleri zihnimde canlandırıyor, çarptığımızda nasıl parçalandığını hatırlıyordum. Paltonun altında et ve kemik yokmuş gibiydi, daha çok dallar vardı sanki.

Bir korkuluk.

“Haklı,” dedim. “Bir yere gitmiyorum.”

“Onu orada bırakamayız!” diye itiraz etti Sophie.

Arabanın diğer tarafında, karanlığın içine gözlerini dikmiş bakmakta olan Cross, dönüp Sophie’yle yüzyüze geldi. “Evet, bırakabiliriz. Eğer bir şey yapmak istiyorsan, şurada bir battaniye...” diyordu ki, sisin içinden çıkan bir gölge üzerine atıldı.

Miller, Cross’un ne kadar hızlı olduğu konusunda yalan söylemiyormuş. Cross kendini geriye fırlatırken elindeki fenerin ışığı sarmal çizdi. Figür Cross’un neredeyse tepesindeydi, ama Cross silahını doğrulttuğu gibi bir de yan tekme savurdu. Tekme isabet ederken tok bir ses işittim, ama saldırganın elinin tersiyle savurduğu vahşice darbe Cross’un yüzüne geldi. Etle etin, kemikle kemiğin bir çarpışması oldu ve kadın polis kırık bir oyuncak gibi fırlayıp yere çakıldı.

Sophie’nin çığılığı beni yaşadığım şoktan kurtardı. “Kaç!” diye bağırdım ve arabanın etrafından telaştan ayaklarım dolanarak dönüp, kendimi saldırganın üzerine attım.

Duvara çarpmak gibiydi. Bir kol savrulup beni arabaya vurdu. Soluğum ciğerlerimden fişkirircasına yükseldi, ama daha bağırmama fırsat kalmadan bir el gırtlığıma mengene gibi yapıştı. Nasırlı parmaklar boğazıma âdeta saplanarak beni kaportaya zımbalarken gözlerimin önünde yıldızlar uçtu.

Yere düşen fenerin ışığında, kendimi Jerome Monk’un cadılar bayramı maskesine benzer suratına bakarken buldum.

Ölü ve kara gözlerle bana dik dik bakıyordu. Çılgın gibi vurup duruyordum, ama yağlı ceketinin altındaki kolu ağaç kütüğü kadar sertti. Eli çenemin altında mengene gibi

kenetlenmişti. Leş gibi kokusunu alıyordum, bir hayvan kafesi gibi kokmuş ve yabani.

Kafam patlayacak gibiydi. Artık görüşüm de kararmaya başlamıştı, sanki etrafımdaki sis yoğunlaşıyordu. Sis in içinden onun omuzunun üzerinden baktığını gördüm ve Sophie tökezleyerek uzaklaşırken telaşla basılıp kırılan dalların çatırtılarını işittim.

Tanrım, hayır! Bağırmaaya çalıştım, ama nefes alamıyordum. Monk beni zapt eden kolunu silke silke beni arabaya çarpıp duruyordu. Bir şey mideme tokmak gibi vururken ciğerlerimdeki hava patlarcasına dışarı çıktı. Birdenbire gırtlığımı sıkıan elin basıncı zayıfladı ve düştüğümü hissettim.

Sonra yere çarptım ve sis etrafımı tamamen kuşattı.

Kendimden geçtim, ama sadece birkaç saniye. Çamurun içindeydim, nefes almaya çalıştım.

Gözlerim kanla doluydu ve kafam zonkluyordu. Kulaklarımda uğultulu bir akış hissi vardı.

O uğultu arasından, sanki çok uzaklardan gelircesine, Sophie'nin çığlığını işittim.

Kalkmaya çalıştım, fakat bedenim cevap vermedi. *Ayağa kalk! Hadi, kıpırda!* Güçlülkle ellerim ve dizlerim üzerine kalktım, giysilerim kan ve çamurdan sıırılsıklamdı. Ama artık görüşüm açılmış, kan kırmızısı pus dağılmıştı. Diyaframım kasılarak öğürdüm. Düzensiz nefeslerle ciğerlerime hava çekmeye çalışırken, arabaya tutunarak ayağa kalktım.

Bir adım attım, ama bacaklarım neredeyse tutmadığından tekrar arabaya yapıştım. Cross'un feneri yuvarlanıp ön tekerleklerden birine dayanmıştı; çimenlerin üzerine yatay, beyaz bir ışık yolluyordu. O ışıkta kadın polisi gördüm. Aynı düştüğü biçimsiz şekilde, kollan bacakları gelişigüzel savrulmuş halde çimenlerin üzerinde yatıyordu. Monk çenesine yumruğunu indirdiğinde çıkan o ses korkunç bir sonla noktalanmıştı.

Fakat Cross için yapabileceğim bir şey yoktu, ne de Miller için. Feneri kaptım ve hızla bagajı açtım. Lambası kırılmış olsa da, soluk sarı parıltı destek ekibi geldiğinde onlara yönü gösterebilirdi. Hemen içeriden battaniyeyi alıp Cross'un üzerine örtene kadar oyalandım sadece.

Ardından Sophie ile Monk'un peşinden gittim.

Ne tarafa gittiklerine dair ancak belli belirsiz bir fikrim vardı. Araba bir ormanın kıyısında kaza yapmıştı ve etrafım budaklı ağaçlarla çevriliydi; hantal hantal koşmaya başladım. Yosun kaplı taşlar ve göl otlarının oluşturduğu düzensiz zemin yüzünden kâh ayağım kayıyor kâh patinaj yapıyordum. Yavaşladım, feneri etrafa tuttum.

“SOPHIE!”

Sis, bağırışımlı yuttu. Ne bir cevap çılgılığı ne de boğuşma belirtisi vardı. Tek ses, kendi boğuk soluklarım ve ıslak dallardan damlayan yağmur sularının sebep olduğu hışırtılardı. *M Monk bunu planlamıştı* diye düşündüm umutsuzca. Ya evi gözetlediğinden dolayı Sophie'nin polis korumaları olduğunu biliyordu ya da tahmin etmişti. Hepimizi birden Padbury'den kaçırıp, beklediği yere doğru sürmek için o telefonu açmıştı. Sis bile onun lehine çalışmış, yola yerleştirdiği korkuluk veya cansız mankeni gizleyerek arabayla bindirmemize yol açmıştı. Şu anda da hâlâ onun lehine çalışıyor, birkaç metre ilerisinden ötesini görmeyi olanaksız kılıyordu. Ne yöne gittiklerini belli edecek bir işaret aradım umutsuzca, ama bütün etrafım eğri büğrü ağaçlardan oluşan gölgemsi bir kalabalıktan ibaretti.

Onları kaybetmişim.

Orada ayakta dikilirken çıplak gerçek kafama dank etti. Durum ümitsizdi. Devam etmenin anlamı yoktu, her adım beni yanlış yönde daha da ileri götürüyor olabilirdi çünkü. Şu an tek yapabileceğim Miller ile Cross'un yanına gidip yardımın ulaşmasını beklemektir.

Yaşadığım hüsrandan hissizleşmiş bir halde yosun kaplı taşlar üzerinden, geldiğim yoldan geri dönmeye başladım. Arabanın nerede olduğundan emin bile değildim, ama fenerin ışığında, yumuşak yosunlar üzerinde bıraktığım çökük, çamurlu ayak izlerimi görüyordum. Onları takip etmeye başladım, ama sonra bir şeyi fark ettim. Kalbim küt küt atarak, zemine tuttuğum fenerin ışığını geniş bir açı ile ileri geri hareket ettirdim.

Bir tarafa doğru, siste zar zor görülen başka bir çamurlu iz, yumuşak zeminde birinin güçlükle ilerlediğini gösteriyordu.

Monk ile Sophie'ye ait olduğundan emin olamazdım, fakat buralara çok fazla insanın geldiğini de pek sanmıyordum. Bu yeni yönde ilerlemeye başladım. Cezir olayındaki algler gibi, taşları yosun sarmıştı. Buradan geçen her kimse tıpkı benim gibi kaymış, bu yüzden yosun sıyrılıp alttaki siyah, ıslak taş açığa çıkmıştı. Eğer bu Monk idiyse izlerini saklamak için hiç uğraşmıyordu.

Ya hiç kimsenin kendisini takip etmesini beklemiyordu ya da bu umurunda değildi.

Biraz ileride ağaçların oluşturduğu hat ansızın sona erdi. Belli ki yürüyüşçülerin gide gele açtıkları, otlarla sarılmış bir patikada buldum kendimi. Zemin, her iki yönde de altüst ola ola siyah çamura dönmüştü. Gözlerimi patikaya diktim, nefes nefeseydim. *Hadi karar ver, hangi yön?*

Şayet yüz seksen derece dönmüş değilsem, ana yol solunda kalıyordu. Eğer Monk bir araba çalmışsa, o zaman o tarafa yönelirdi. Fakat motor sesi işitmemiştim, oysa ıssızlıkta öyle bir sesi bu siste bile işitmiş olmam lâzımdı.

Topallaya topallaya koşarak, ormanın derinliğine giden patikayı takip ettim.

Yapış yapış çamura botlarım bata çıka yürürken fenerimden çıkan ışık huzmesi sarhoş gibi yalpalıyordu. Derken, sanki sis katılaşıyormuş gibi, önümde dik ve pürtüklü bir kaya yüzü belirdi. Elimdeki fenerin ışığı, açık bir mağara ağzının üzerine inen parmaklıklılı bir demir kapıyı aydınlattı. Fark ettim ki, hayır, bir mağara değildi.

Bir madendi.

Lucas, Padbury'ye birkaç kilometre mesafedeki eski bir kalay madeninden bahsetmişti, ama mühürlenmiş olduğunu söylemişti. *Artık öyle değildi.* Paslı kapı açıktı ve önündeki çiğnenmiş çamura kısmen gömülmüş kırık bir asma kilit vardı.

Kapıyı tuttum. Demir parmaklıklar soğuk ve pürüzlüydü. Kapıyı iyice açarken madenî bir gıcırta işitildi ve fener içeriyi aydınlattı.

Bir kaya tüneli karanlığın içine doğru uzanıyordu.

Orada ayakta dururken nefesimin buğusu sisin içinde girdap gibi dönüyordu. Şimdi ne yapacaksın? Her tarafım ağrıyordu. Yetişsem ne yapacağımı hiç düşünmeden Sophie ile Monk'un peşine düşmüştüm, ama bunu beklemiyordum. Kayanın içindeki karanlık açıklığın görüntüsü, ensemdeki tüyleri diken diken eden ilkel bir korkuyu tetikledi.

Ama başka seçeneğim yoktu. Telefonumun mavi ekranı karanlıkta işaret ateşi gibi yanınca zaten tahmin ettiğim bir şeyi göstermiş oldu: Sinyal yok. Hem zaten yeterince vakit de kaybetmiştim. Cüzdanımı çıkarıp kapının yanına attım, böylece polis nereye gittiğimi bilecekti. *Sen öyle umuyorsun yani.*

Avuçlarımdaki soğuk teri sildim, feneri sıkıca kavradım ve madenin içlerine doğru yürümeye başladım.

Maden kuyusu dik durabilmeme ancak izin veren bir yükseklikteydi. İçerinin havası eski bodrumların soğuk ve küflü kokusunu taşıyordu. Tavan kirişlerinden damlayan sular, eğimli zemin boyunca derecikler halinde incecik akıyordu. Ayaklarımı sürüyerek yürürken ayak seslerim yankılanıyordu. Maden kuyusunun aşağıya doğru olan eğimi dikleşmeye başladı; uzun zaman önce ölmüş madenciler tarafından kayaların kabaca yontulmasıyla açılmış bir solucan deliği gibiydi. Önümde aşağıya doğru uzanıyor, fener ışığının menzili dışında kalan ileriki kısmı görünmüyordu.

Zemin düzleşmeye başladığında yaklaşık beş dakikadır yürümekteydim. Maden kuyusu bu noktada genişliyor, iki taraftaki duvarlar gerilerken yükseklik de iki katma çıkıyordu.

Fakat tam karşımda, yuvarlanmış kaya ve kilaşlarından oluşan bir yığın duruyordu. Geçmişte bir zaman bütün tavan çökmüştü, granit tabakalar arasından kırık kemikler gibi fırlamış

kirişler gözleniyordu.

Maden bu noktada tıkanmıştı.

Maden kuyusunun zemininde akan sızıntı suyunun göçük tarafından kısmen engellendiği kısımda sığ bir gölcük oluşmuştu. Bir geçit bulma umuduyla feneri etrafa tutarak şlap şlap gölcüğün içinden yürüdüm. Hiçbir şey yoktu. Anlayamıyordum: Monk'un Sophie'yi buraya getirdiğinden emindim. Fakat ana kuyudan sapan herhangi bir tünel görmediğim gibi, göçük de geçit vermez haldeydi.

Yoksa öyle değil miydi? Tıkanma noktasına feneri bir kez daha tutunca, kayaların ve parçalanmış kirişlerin gölgeleri fenerin ışığında hızla hareket etti, göçük ise sabit göründü. Sonra feneri tekrar hareket ettirince nefesim boğazıma çakıldı.

Gölgelerden biri diğerleriyle birlikte kaymıyordu. En üstteki kayaların tavanla buluştuğu açının içinde kalan zifirî karanlık bir parçaydı. Bir taş alıp fırlattım. Takırtı beklerken taş sessizce içeride kayboldu.

O bir gölge değil, bir delikti.

Şimdi anlıyordum. Monk içeride kısılıp kalmasına müsaade etmezdi zaten, üstelik onyıllardır hem maden girişi kapatılmış hem de ana kuyu tıkanmış olduğundan bu deliğin burada olduğunu kimsenin bilmesi bile mümkün değildi. Kapı kilitli kaldığı sürece Monk rahatça girip çıkabilirdi.

Fakat diğer tarafta ne vardı?

En yakındaki kayayı denedim. Yerinden kıpırdatamadım. Diğerlerini de öyle. Dikkatle kendimi yukarı çekerken fenerin ışığı açılı gölgeler düşürüyordu. Başka bir yerden tutmak için elimi uzatınca ayağımın altında bir şeyin esnediğini hissettim. Gürültülü bir çatırtı koptu. Donakaldım. Bir şey olmayınca feneri aşağıya tuttum. Kaya-larm arasından bir kısmı çıkan çürük bir giriş kırılmıştı. *Tanrım*. Kalp atış hızım yavaşlasın diye birkaç saniye bekledim,

ardından kendimi yukarı çekerek yoluma devam ettim. Şimdi deliğe neyin sebep olduğunu görebiliyordum. Tünelin tepesinden bir granit tabakası kopunca, yukarıda çatı ile duvarın oluşturdukları köşede bir açıklık meydana gelmişti. Yerden bakıldığında neredeyse görünmüyordu. Dişsiz bir ağıza benzeyen delik, yaklaşık bir metre genişlikte ve altmış santim yükseklikteydi.

Soğuk olmasına rağmen, feneri içeri tutarken terliyordum. Deliğin birkaç metresi görülüyor, ondan sonra ışık huzmesi karanlıkta kayboluyordu. Genişliği, sürünerek ilerlememe yeterdi ama vücudumu geri döndüremezdim. Geri dönmenin tek yolu geri geri sürünmekti.

Ve sıkışmayayım diye dua etmek.

Deliğin kenarında eğildim. Alnıma değen granit pütürlü ve soğuktu. *Bunu yapamam.* Birkaç santim yukarımda asılı duran eski kayanın ağırlığım düşündüm. Tavan zaten bir kez çökmüştü. Ezilmesem bile, diğer tarafta ne olduğunu hiç bilmiyordum. Eğer sürünerek geçersen geri dönemeyebilirdim. *Yapabileceğin her şeyi yaptın. Bırak da doğru düzgün bir arama ekibiyle polis gelsin.* Korkak bir yanımda bunun yapılacak en iyi şey olduğunu söylüyordu. Kimse beni suçlamazdı, Monk'un Sophie'yi bu yöne getirdiğini kesin olarak bilmiyordum bile. Hem getirmişse de, benim ne faydam olabilirdi ki? Makul olan hareket, yardım almak için geri dönmekti.

Peki o zaman Sophie'ye ne olacak? Sen burada oyalanırken ona şu an ne oluyor?

Düşünmeye zamanım olmasın diye hemen kendimi delikten içeri ittim. Eğilip bükülerek girerken, pürüzlü granitten zımpara kâğıdı gibi bir ses geliyor, kayanın soğuğu giysilerimin içine işliyordu. Düşündüğümünden daha fazla boşluk vardı, ama zaten Monk'un geçebilmesi için öyle olmalıydı. *Geçtiyse tabii.*

Hâlâ kesin olarak bilmiyorsun. Fakat kendimi bağlamıştım artık. Kayanın uzunluğu boyunca karanlıkta zorlukla sürünerek ilerlerken fenerin ışığında buğu halindeki soluğumu

görüydüm. Diğer uca ulaşmam sanki asırlar sürdü. Nefes nefesey-dim. Feneri karanlığa tuttum.

Uzun, alçak bir mağaranın tepesine varmıştım. Bir tarafı eğimle aşağıya uzanıyor, dik bir inişle sonlanıyordu; orada akan suyun çağılısını işitebiliyordum. Bu her ne idiyse, madenin bir parçası olduğunu sanmıyordum. Kayadaki yatay bir yarıktan ibaret denebilirdi; ayağa kalkabilmeme ancak yetecek bir yükseklikteydi. *Pekala, burada ne olduğunu görmek istiyordun, artık biliyorsun.*

Delikten çıkmak zor oldu. Başım önde olacak şekilde gelmişim, o yüzden bacaklarımı serbest bırakabilmek için, olduğum yerde kıvrılarak dönmek zorundaydım. Botlarım kaya üzerinde eşelendi, sonra kendimi eğimli zemine bıraktım. Tavanın alçak olması yüzünden kambur yürümek zorunda kalıyordum. Feneri önüme tutunca birdenbire mağaranın engin genişliği gözlerimin önüne serildi; derin gölgeler ışık huzmesinin sınırları dışına uzanıyordu.

“*Sophie?*” diye seslendim. “*SOPHIE!*”

Çınlayan haykırışım kayıtsızlık içinde yankılandı. Gelen tek karşılık, gölgelerde görünmez olan, yeraltı nehrinin ho-murtusuydu. Feneri uzak taraftaki karanlığa tutarak o yöne ilerlemeye başladım.

Neredeyse iki büklüm yürümek zorunda kalıyordum. Lucas’a göre Dartmoor’un bu kısmında herhangi bir mağara sistemi yoktu. Ama yine de bunun doğal bir oluşum olduğu açıktı, insan yapımı değildi. *Yanlış biliyormuş demek ki,* diye düşündüm ve tam o anda kafamı çıkıntı yapmış bir kayaya çarptım. Geriye doğru yalpaladım, canımın acımasından ziyade irkilmişim.

Ve feneri elimden düşürdüm.

Olamaz! Yakalamak için elimi attım, ama geç kalmıştım. Takırtıyla kayanın üstüne düştü, çarparken ışığı titreşti. Ayağımı koyup durdurmayı denedim, ama zıplayıp geçti ve sıçrayıp

sekerek aŖađıya, o dik iniŖe doğru gitti. IŖıđı duvarlara çılgın motifler dűŖürürken, ben de tőkezleyerek arkasından gittim, fakat çok hızlı yuvarlanıyordu. Derken kenara ulaŖtı ve sanki bir elektrik dűđmesine dokunulmuŖ gibi bir anda karanlığa gőmüldüm.

Kıpırdamadım. Olayın vehameti beni afallatmıŖtı. Zayıf bir parıltı görmeyi umarak, fenerin ortadan kaybolduğu noktaya, karanlığa gözlerimi diktim. Hiçbir Ŗey yoktu. Karanlık öylesine zifirîydi ki, âdeta derinliği ve ağırlığı vardı. Dört bir yanımı çevreleyen kayanın muazzam ağırlığı, artık göremediğimden Ŗimdi daha da i karartıcıydı.

Derin sessizliği bozan tek ses görünmeyen suyun Ŗırılıtsıy-dı. *Paniđe kapılma. İyice dűŖün.*

Telefonumu almak için cebime uzanırken elim titriyordu. Telefonu çıkarırken sımsıkı tuttum ve bir tuŖa baŖparmađımla bastım.

Telefonun ekranı hayat bulunca mavi ışıltı karanlığı biraz gerilettili. *Tanrıya şükür*. Fener kadar parlak olmasa da o an bana harika geldi. Telefonu minyatür bir fener gibi yüksekte tutarak, el fenerimin yuvarlandığı inişe doğru yavaş yavaş ilerlemeye başladım. Düştüğü için bir bağlantısı gevşemiş olabilirdi, bulabilirsem tekrar çalıştırabilirdim.

Birkaç adım daha atmıştım ki, mavi ışık ansızın söndü.

Karanlık beni tekrar kuşatınca, panik hissi bir an kalbime bıçak gibi saplandı. Neyse ki, ekran bekleme moduna geçmişti sadece, bir tuşa basınca yeniden aydınlandı. Rahatlama duygusuyla elim ayağım çözüldü. Yola devam ederken yeraltı akıntısının sesi gitgide yükseliyor, havayı rutubetli bir soğuk kaplıyordu. Tavan daha da alçalınca artık iki büklüm ilerlemek zorundaydım, ama çok fazla yolum da kalmamıştı zaten.

Tam ulaşmıştım ki telefonum çınladı.

Tiz *bip* sesi şok edici derecede yüksekti. Bir an içimde bir umut dalgası kabardı, ama sonra kimsenin burayı arayamaya-cağınımı idrak ettim, işittiğim ses zil değildi.

Zayıf pil uyarışıydı.

Günlerdir telefonu şarj etmeye niyetleniyordum. En son, Dartmoor'a gelmeden önce şarj etmişim, ama buralarda sinyalin düzensiz olması yüzünden neredeyse hiç kullanmamıştım.

Önemli gelmemişti.

Ama şimdi önemliydi işte.

Ah, Tanrım. Yanıp sönen pil simgesine bakakaldım. Sanki bir noktayı kanıtlarcasma, ekran yeniden karardı. Tuşa basarken parmaklarım titriyordu. Telefon aydınlandı, ama neredeyse ânında yine biyledi. Pilin ne kadar ömrü kaldığını bilmenin olanağı yoktu ve ekranı kullanmak da pili daha da hızlı boşaltacaktı.

Dik inişe doğru son bir acılı bakış attım. Sadece birkaç metre ilerideydi, ama feneri düştüğü yerden alabileceğimin garantisi yoktu. Hem alsam bile hâlâ çalışıyor olacak mıydı,

bilemezdim. Devam etmek artık söz konusu değildi. Henüz yapabiliyorken buradan çıkıp yardım getirmem gerekiyordu. Tekrar madene dönersem, hemen o noktada kuyu doğruca yüzeye çıkıyordu. Telefonun ışığı olmasa bile onu takip edebilirdim. Ama daha önce sönerse...

Bunu düşünme.

Geriye, deliğe doğru körlemesine koşma dürtüsüne direnerek nefesimi düzenli hale getirmeye çalıştım. Elimden geldiğince hızlı ilerliyordum, ama sürekli öne eğilmekten sırtım ağrıyordu ve ilerleyişim de hâlâ acı verecek kadar yavaş geliyordu. Eğimli maden kuyusunda tekrar yukarıya doğru çıkarken telefonun ekranı iki kere daha söndü. Her seferinde dondum; ekranı yeniden aydınlatmak için bir tuşa basarken neredeyse nefes almaya cesaret edemiyordum. Ekran beşinci kez karardığı sırada herhalde yolu yarılarmış-tim. Hemen bir tuşa bastım. Hiçbir şey olmadı. Bir başkasına bastım. Ve bir başkasına. Ekran canlanmadı. Umutsuzca tuş takımını dürtüp dururken sanki karanlık koyulaşıyordu, sadece birkaç saniye daha ışık olması için dua ediyordum.

Ama olmadı. Siyahlık sanki gözlerime bastırıyordu. Telefonu indirdim.

Hiçbir yere gidemeyecektim.

Yerin altı soğuktu. Telefonun pili tükendikten kısa süre sonra titremeye başladım. Hava rutubetli ve buz gibiydi; hareket etmeyi kestiğim an mağaranın soğuğu giysilerimin içine işledi. Kayanın yüzeyine çökmüştüm; ilk başta çömeliyordum, fakat kaslarıma kramp girince oturdum. İsteddiği kadar soğuk olsun, böyle hiçbir şey göremezken yola devam etmeyi göze alamazdım. Bir keresinde bir Iskoç adasında gece vakti kaybolmuştum. O zaman bundan daha kötüsü olamaz diye düşünmüştüm.

Ama bu daha kötüydü.

İçgüdüsel olarak ilk aklıma gelen, sürünerek geçtiğim o deliğe el yordamıyla gitmeyi

denemektir. Açıklığın baştan çıkaracak kadar yakında olduğunu biliyordum. Bu karanlıkta göçüğü bulmak kolay olmazdı, ama madene geri dönmeyi başarırısam, yüzeye çıkabilme ihtimalim çok daha yüksek olurdu.

Deliğin konumunu zihnimde saptayabilsem, deneyecektim. Fakat kaya çöküntülerini veya çıkıntılarını göremediğimden körlemesine el yordamıyla yolunu bulmaya çalışmam gerekirdi. Kafamı karpuz gibi yarmasam dahi, yönümü şaşırırmam işten bile değildi. Hem bir açıklığa ulaşısam da, bunun doğru nokta olup olmadığını bilmem imkânsızdı; hiç farkına bile varmadan kendimi sonunda mağara sisteminin daha derinlerine ilerliyor bulabilirdim.

Hayır, beğeneyim beğenmeyeyim, tek seçeneğim olduğum yerde kalmaktı. Polis kırık kapıyı ve cüzdanımı bulacak, sonra da madende arama yapılması an meselesi olacaktı. Beni buraya getiren açıklığı ben bulabilirdiysem onlar haydi haydi bulurlardı.

Ya bulamazlarsa?

Eğer kimse gelmezse, er ya da geç bir karar vermek zorunda kalacağımı biliyordum. Ama henüz bunu düşünmeye hazır değildim. Birkaç saniyeliğine ekranı aydınlatacak artık elektrik yükü olmasını umarak tekrar telefonu yokladım. Yoktu. İşte şimdi düşünecek zamanım vardı. Buraya inmek inanılmaz derece aptalca gelmeye başlamıştı. Sophie ile Monk'a yetişseydim bile, ne yapacaktım ki? Monk'u geri mi püskürtecektim? Bunu düşünmek bile gülünçtü. Cross'un tabancasını yanımda getirmek aklıma gelmemişti, ayrıca getirseydim de nasıl kullanılacağım bilmiyordum. Hayır, destek ekibi gelene kadar arabanın yanında kalmalı, Cross ve Miller için elimden geleni yapmalıydım. Oysa ben belki kimsenin varlığından bile haberdar olmadığı bir yeraltı mağarasında kapana kısılmıştım, bu arada Monk ve Sophie ise... Bunu düşünmeye bile katlanamıyordum.

Vücudumda kalan azıcık sıcaklık da kaçmasın diye, kafamı dizlerime dayayıp, kollarımı da bacaklarıma doladım. Soğuk kemiklerimi sızlatıyordu, ama pek umurumda değildi. Ne kadar

zamandır aşığında olduğumu bilmemin bir yolu yoktu. Saatimin minesini göremiyordum ve karanlıkta da zaman kavramım tümden yitirmiştim.

Dertop olmuş halde titreyerek, yardımın geldiğini gösterebilecek bir ses işitmek için kendimi zorluyordum. Bir keresinde duydum sandım: Çok uzaklardan gelen bir patırtının yankısı mağaranın içinden sürüklenip geçti. Karanlığın içine bağırdım, ta ki sesim kısılıp boğazım ağrıyana kadar. Ama susup kulak verince, işittiğim tek ses görünmeyen suyun akışkan şarılıtıydı.

Kendimi hayatımda hiç hissetmediğim kadar işe yaramaz hissederek, gözlerimi kapadım ve dinlenmeye çalıştım.

Bir ara dalmış olmalıyım. Bunun mümkün olabileceğini sanmazdım, ama her yerim ağrıyordu ve bitkindim. Farkında olmadan huzursuz bir uykuya sürüklenmişim.

Ve sonra birdenbire uyandım. Birkaç saniye kadar, nerede olduğumu hiç hatırlamadım.

Paniğe kapıldım; sendeleyerek ayağa kalkmaya çalışınca az kalsın kafamı alçak kayaya çarpacaktım. Durumun vehametini idrak ederek tekrar soğuk kayanın üzerine oturdum.

Bacaklarıma kramp girmişti. Önce birini, sonra diğerini uzatıp esnettim, gevşesinler diye kaslarıma masaj yaptım.

O sırada gürültüyü işittim.

Çok uzaklarda seke seke düşen bir kayanın sesini andırıyordu. Olduğum yerde donup kulak kabarttım. Bir saniye sonra tekrar işitildi ve bu sefer durmadı. Gittikçe yükseldi; yankılanan ayak sesleri olduğu aşikârdı, biri yaklaşıyordu.

“*Buradayım!*” diye bağırdım. “*Buradayım!*”

Karanlığın içine gözlerimi dikerken krampı unutmuşum; rahatlama hissi ve adrenalin

yüzünden kalbim küt küt atıyordu. Bana uzun gelen bir sürenin ardından karanlıkta bir ışık belirdi.

Tanrı 'ya şükür. “Buradayım!”

İşık benim olduğum yöne hareket etmeye başladı; bir el fenerinin dans eden sarı ışığı. Ancak büyüdüğü zamandı ki, yanlışı yönden geldiğini anladım. Bu her kimse, mağaranın uzak tarafından yaklaşıyordu, madendeki açıklıktan değil. Dahası, bir kurtarma ekibinin toplu fenerleri yerine tek bir ışıktı.

Bağırışım gırtlığımda söndü. Fener yaklaşıırken içimi bezgin bir boyun eğiş duygusu sardı.

Parıltının gerisinde cüsseli bir figürü ve kel bir kafanın beyaz tepesini seçebiliyordum. Çıkıntı halindeki kayanın altından geçerken öne eğilip kamburunu çıkarıyordu. Birkaç metre ilerimde durdu. İğrenç ve hayvansı bir koku alıyordum.

Monk el fenerini indirdi. Leş gibi olmuş asker ceketi heybetli omuzları ve kollarına çok küçük görünüyordu. Düğme gözleri bana dikkatle bakarken, göğsü inip kalkıyor, her bir nefesine hafif bir hırıltı eşlik ediyordu.

“Ayağa kalk.”

Mağara sistemi tam bir yeraltı labirentiydi, ama Monk nereye gittiğini tam olarak biliyor gibiydi. Dar yarıklardan sıkışarak geçiyor, kayanın içinden bükülüp kıvrılarak yol bulan, suların damladığı geçitler boyunca emekleyerek ilerliyordu. Tereddüt etmiyor, kendi başıma asla cesaret edemeyeceğim yarıklardan süzülerek geçiyordu. Fakat cüssesine rağmen bir kez bile bir yere takılmamış veya sıkışmamıştı. Yüzeyde bir ucube olabilirdi, ama burada, yeraltı tünellerinde kendi ortamında gibiydi.

Verdiği o tek talimatın dışında bir daha konuşmamıştı. Sop-hie ile ilgili çılgınca telaşlı sorularımı işitmezden gelmiş, sanki peşinden gidip gitmemem umurunda değilmiş gibi, öylece arkasını dönüp geldiği yoldan geri gitmeye başlamıştı. Şaşkına dönmüş halde olduğum yerde kalmıştım. Ancak gölgeler tekrar mağaranın içine akmaya başlar ve gitgide uzaklaşan fenerin bıraktığı boşluğu doldurmak için hücum ederlerken kendimi hareket etmeye zorlamıştım.

Monk hiç dönüp bir bakmamıştı bile, ama beni işitmiş olmalıydı. Tamamen kaybolmuş hissediyordum. Bütün bunların hiçbir anlamı yoktu, ne geri gelmiş olmasının ne de beni niçin -ve nereye- götürdüğünün. Mağaraların derinlerine ilerleme düşüncesi beni dehşete düşürüyordu, ama başka ne yapabilirdim? Bütün isteği beni öldürmek olsaydı, çoktan öldürmüş olabilirdi.

Ayrıca Sophie'yi bulmak zorundaydım.

İçinde bulunduğumuz geçit aniden genişledi ve ayakta dik durmaya yetecek kadar boşluk oluştu. Monk hiç duraklamadan geçmeye başladı. Bu fırsatı kullanıp ona yetiştim.

“O nerede?” diye sordum nefes nefese.

Cevap vermedi. Harcadığı efordan etkilendiği belliydi; her bir nefesi yoğun, ıslak bir hırıltı halindeydi, ama yine de yavaşlamıyordu. Yakaladığım kolu, yağlı giysinin altında tik ağacı kütüğü gibiydi.

“Ona ne yaptın? Yaralı mı?”

Kolunu silkip elimden kurtardı. Bunu yaparken pek bir gayret sarf etmesi gerekmemişti sanki, ama benim ayaklarım yerden kesildi. Ellerim ve dizlerim üzerine derilerinin sıyrılmasına yetecek kadar sert şekilde serildim.

“Kapat lanet çeneni.”

Sesi boğuk bir gürelemeydi. Dönüp yola devam etti, ama öksürük nöbetine tutulunca iki büklüm oldu. Kaya yüzüne yaslandı; muazzam geniş omuzları spazmın şiddetinden sarsılıyordu. Yere koca bir balgam öbeği tükürürken ciğerlerinden sanki sıvıyla dolularmış gibi bir ses geldi. Şiddetle nefes alarak elini ağzından geçirdi, sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi yürümeye devam etti.

Bir saniye sonra arkasından gittim. Fakat daha önce telefonda işittiğim o hırıltılı soluklar ve Wainwright'ın evinde polis bulduğu tükürük aklıma geldi. Herkes bunun aşağılama ifade

eden bir hareket olduğunu varsaymıştı, ama ben artık emin değildim.

Monk hastaydı.

Bu onu daha az tehlikeli kılıyor değildi tabii, ne de yavaşlatıyordu. Ona yetişebilmek için kendimi zorlamam gerekiyordu, böyle yapmasam beni orada öylece bırakacağını biliyordum. Bütün yapabildiğim, fener ışığı sayesinde siluet olarak görünen Monk'un geniş sırtından gözlerimi ayırmamak ve bu işin bir amacı olduğuna inanmaktı.

Ona ulaşmaya gayret ederek, dar ve yukarı doğru eğimli bir geçidin iki yanından akan, ayak bileklerime kadar gelen suyun içinde şlap şlap ilerliyordum ki, ışık birdenbire söndü. Zınk diye durdum; aklımdan bütün bunlar beni burada terk etmek için planlanmış sadist bir numara mıydı diye geçerken, yaşadığım panikle mücadele ettim.

Derken, yakından gelen alçak tonda bir ses işittim ve aynı anda geçidin bir tarafından gelen zayıf bir parıltı gördüm. Yavaş yavaş parıltıya doğru gittim ve kendimi kayadaki bir yarıktan buldum. İçeriden Monk'un zahmetle ilerlerken çıkardığı ayak sürüme sesi ve homurtu geliyordu ve fenerinin titreşen ışığını da çok hafif seçebiliyordum.

Yarık dik bir açıyla yükseliyordu. Kendimi yukarı çekmek zorundaydım, gitgide uzaklaşan ışığı takip ederek güçlkle tırmanıyordum. Elimden geldiğince hızlı hareket etmeme rağmen ışık gittikçe sönükleşiyordu. Kayanın sert pürüklü yüzeyi paltoma sürtünüyor, beni daha çok sıkıştırıyordu. Az sonra ışığı hiç göremez oldum, Monk'un sesini de duymuyordum. Korkumu ve boğazıma kadar yükselen safrayı bastırmaya çalıştım. *Sakin ol. Sadece devam et.*

Derken, geçit keskin bir açıyla kavislenince ileride bir parıltı gördüm. Onu takip ettim ve kendimi kayadaki küçük, doğal bir odada buldum. Karanlıktan sonra, yerde duran bir gaz lambasından gelen loş ışık karşısında gözlerim kamaştığından duraksadım. İçerinin havası pis ve ekşi kokuyordu; madenin rutubet kokusu bir hayvanın kötü kokusu ile savaşıyordu.

Tıslayan bir gaz ocağı, mağaraların soğüğünden sonra bunaltıcı gelen bir sıcaklık yayıyordu.

Gözlerim ışığa alışırken etrafta yere saçılmış halde duran çantalar, şişeler ve teneke kutuları algıladım. Monk buruşuk bir battaniyenin üzerine çömelmişti, gülümser diyemeyeceğim o ölü gözlerle bana bakıyordu.

Ondan olabildiğince uzağa çekilip büzüşmüş haldeki Sophie'yi gördüm.

“Ah, Tanrım, D-David...!”

Yanma diz çökerken kollarını bana doladı. Saçlarını okşarken yüzünü omuzuma gömdü; mantosunun altında bütün vücudunun titrediğini hissettim.

“Şişş, her şey geçti.”

Hiç öyle değildi, ama onu görünce yaşadığım rahatlama duygusu diğer her şeyi bastırmıştı.

Yüzü solgun ve gözyaşla-rıyla yol yol lekeliydi, yanağındaki çürük hâlâ mosmordu. Halinde başka bir şey daha vardı, doğru olmayan bir şey, ama onu bulmak beni o kadar duygulandırmıştı ki, yarım yamalak bir düşüncenin peşine düşemeyecektim. Kafasını eğip gözlerini silince, o düşünce kırıntısı da aklımdan tamamen çıktı.

“İyi misin? Seni incitti mi?” diye sordum.

“Hayır, incitmedi... Ben... ben iyiyim.”

Öyle görünmüyordu, sesi de öyle gelmiyordu, fakat yine de yaşadığım rahatlama hissi bir nebze artmıştı. Monk'un kafasında her ne varsa, işler Sophie için diğer kurbanlardan daha iyi gitmişti.

Şu âna kadar.

Monk hâlâ battaniyenin üzerinde bizi seyrediyordu; kabuk bağlamış yaralar ve çürüklerle kaplı kocaman elleri dizlerinden sarkıyordu. Gaz lambasının aşağıdan vuran sarı ışığı alnındaki çöküntüyü gölgeli bir çukur gibi gösteriyordu. Orada öylece çömelmiş halde, ilk çağlardaki atalarımızdan biri olabilirdi pekala; mağarasında çömelmiş oturan beyaz, kılsız bir maymun.

Fakat dūřündüğümden daha da hasta görünüyordu. Devasa omuzları bitkinlikten düşmüştü ve yüzünün derisi iri kemikleri üzerine âdeta gerilmişti; yüzünde hasta, sarılıklı bir görünüm vardı. Nefes alırken açık ağız sarkıyor, göğsünün her iniř kalkışına ıslıklı bir hırıltı eşlik ediyordu. Ciddi bir solunum enfeksiyonu olduğu açıktı, belki hattâ zatürreeydi ve bu koşullarda yaşaması durumunu daha da kötüleştiriyordu. Monk fiziksel sınırlarının sonundaki bir adam gibi görünüyordu.

Tabii Monk normal bir adam değildi. Üstelik hasta veya değil, bizi seyreden kara gözler parlaktı ve hiç kırılmıyordu.

Ben dç ona baktım, saldırgan bir köpeği gözlerine bakarak alt etmek gibiydi. “İki rehineye ihtiyacın yok. Bırak onu gitsin.”

“Rehine istemiyorum,” derken sesi çatallıydı. Dudakları küçümseme edasıyla seğirdi. “Seni daha önceden hatırlamadığımı mı sanıyorsun? şu an o kadar siktiğimin ukala dümbeleği değilsin bakıyorum?”

Hayır, kesinlikle değilim. “Peki bizi buraya niye getirdin?” “Onu getirdim. Sen sadece takip ettin.”

“O zaman niçin gelip beni buldun?”

Kafasını odanın köşesine çevirip öksürdü, sonra tekrar çöküp sırtım kayaya verdi. Nefesi düzelmişti, ama hâlâ kırık bir körükten kaçan havanmki gibi bir ses çıkıyordu.

“Ona sor.”

Sophie’ye döndüm. Bana yaslanmış vücudunun titremesini hissediyordum. “Ben... biz senin bağırdığımı işittik. Ses buraya kadar geldi. Sonra ses kesildiğinde sandım ki... sandım ki...”

Bana umutsuzca baktı. Yine Monk’la ilgisi olmayan ani bir huzursuzluk hissettim, ama

Sophie’nin sözlerine devam etmesi o hissimi bastırdı. “Ona dedim ki... Ben... senin yardım edebileceğini söyledim.”

“Anlamıyorum.”

Sophie ona tedirgin bir bakış attı. “O... diyor ki, o yapmamış...”

“Hayır, *demiyor*, ben bir bok *demiyorum! Diyemiyorum!*” Bağırışı küçük odada yankılandı.

“Deniyorum ama *yapamıyorum!* Orada hiçbir şey yok! Daha önce önemli değildi, ama şimdi önemli!”

Monk kabuk bağlamış yaralarla kaplı ellerini kafasından geçirince, yeni büyümeye başlamış saçlarından zımpara gibi bir ses geldi. Ağzı, sanki sıradaki sözleri zorlayarak çıkıyormuş gibi oynadı.

“Ne yaptığımı bilmek istiyorum.”

Daracık odada zamanın varlığı yok gibiydi. Bir ara saatim kırılmış, parçalanan camı kristale benzemişti. Altında saatin kolları hareketsizdi, iki ile üç arası bir yerde donmuşlardı. Gerçi aşağıda pek fark etmiyordu. Gaz lambasından yayılan ışık küçük odaya başka bir dünyaya ait bir nitelik veriyor, tıslayan gaz ocağından gelen, uyku verici sıcaklık da bu etkiyi artırıyordu. Çıkan gaz kokusu Monk’un solunumunu güçleştiriyor olmalıydı, ama dumanın zehirleyici etki yaratmasını önleyecek kadar hava akımı vardı içerde.

Buruşturulmuş bir naylonun üzerinde, sırtımı kayaya vermiş oturuyordum, Sophie de kıvrılıp bana yaslanmıştı. Monk az önceki patlamasının ardından durulmuştu. Bitkin görünüyordu;

kendini öne doğru bırakmış, yukarı çektiği dizlerinin arasından sarkan başını kendini

korurcasına ellerinin arasına almıştı. Bu duruşu onu tuhaf biçimde korunmasız gösteriyordu.

Bir süredir kımıldamamıştı ve nefes alıp verirken çıkan düzenli ıslık sesi yüzünden

uyuduğunu düşündüm. Fakat başımı Sophie’ninkine eğerken hâlâ dikkatle Monk’a

bakıyordum.

“Ne demek istedi?” diye fısıldadım.

“Ben... bilmiyorum.”

Sesimi alçak tutuyor, gözlerimi Monk'tan ayırmıyordum. "Bir şey söylemiş olmalı. Niye yardım istiyor? Ne için yardım istiyor?"

"*Bilmiyorum!* Ben... midem çok bulanıyor, ışık da çok parlak."

Fenerin ışığına siper olacak şekilde konumumu hafifçe değiştirdim. "Sophie, bu önemli. Bana anlatmak zorundasın."

Şakaklarına masaj yapıyor, Monk'a korku dolu gözlerle bakıyordu. "O... o diyor ki, o kızları öldürdüğünü hatırlamı-yormuş. Sadece gömdüğünü değil, hiçbir şeyi! İsteddiği... yani benim yardım edebileceğimi düşünüyor, çünkü yerlerini unutmuş olsa bile mezarları bulmasına yardım edebileceğimi söylemişim. Fakat ben

hafızasını geri getirmeye yardımcı

olabileceğimi kast etmemişim! Ah Tanrım, bu gerçek olamaz!"

Titrediğini hissedebiliyordum. Ona sarılıp kendime çektim. "Devam et."

Sophie gözlerini sildi. "Bu yüzden Tina Williams'ın mezarını bulmak için oraları kazmış.

Düşünmüş ki... düşünmüş ki, eğer mezarları bulur, cesetleri tekrar görürse, bu hatırlamasını sağlarmış. Bizi orada gördüğünde o yüzden peşimizden gelmiş, hatırlamasını sağlayacak olan kişi benmişim. Fakat ben... ben böyle bir şey yapamam, *kast ettiğim* bu değildi!"

"Şişş. Biliyorum." Sırtım okşarken, bir yandan da ihtiyatla Monk'u seyrediyordum. "Daha önce önemli değildi, ama şimdi önemli derken ne kast etti?"

"Ben... ben bilmiyorum. Ama ona... ona senin yardım edebileceğini söyledim. Senin bağırdığını duyduğumda, aklıma gelen tek şey bu oldu. Tanrım, çok özür dilerim, hepsi benim hatam!"

Ağlamaktan bitap düşüp uykuya dalarken onu tuttum. Ben de bitkindim, kemiklerime kadar yorgundum ve her yanımda ağrıyordu, ama uyanık kalmak zorundaydım. Monk'un

kıpırdamayan vücuduna bakarken, umutsuzca ne yapacağımı düşünmeye çalışıyordum.

Bennett kardeşlerin nerede gömülü olduklarını hatırlamadığımı söylediği zaman, herkes onun yalan söylediğini varsaymıştı hep. Şimdiyse... bilmiyordum.

Gerçi bir şey fark etmezdi. Monk gerçekten bir tür amneziden muzdaripse bile, Sophie'nin bu konuda yapabileceği bir şey yoktu. O bir davranış araştırması danışmanıydı, psikiyatr değil. Hafızasını geri getirmek için Sophie ona benden daha fazla yardımcı olamazdı. Monk er geç bunu fark edecekti ve ettiği zaman da...

Sophie'yi buradan çıkarmak zorundaydım.

Monk hâlâ kıpırdamamıştı ve nefes alıp verişinin derin, hırıltılı ritmine bakılırsa, şu an öncekinden daha derin uyuyordu.

Ama onu uyandırmadan sıvışmamıza yetecek kadar derin olduğundan şüpheliydim. *Ee, ne o zaman? Uyurken kafasına bir şey mi indireceksin?* Bu kadar hunharca bir şeyi yapabileceğimi -ve onun da uyanıp beni parçalara ayırmayacağım- varsaysam bile, yüzeye tekrar nasıl çıkacağım hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Belki yardımcı olabilecek bir şey görürüm umuduyla etrafa bakındım. Yerde boş su şişeleri ve boş yiyecek paketleri, atılacak gaz tenekeleriyle piller birikmişti. Bazıları yıllar öncesinden, herhalde Monk'un burada gizlendiği son seferden kalmaydı. Yanımda yırtık pırtık bir telefon rehberi, içlerindeki öksürük haplarına ulaşmak için yırtılarak açılmış, daha yakın zamanlara ait bir yığın ilaç kutusu, alüminyum blisterli antibiyotikler ve belli ki bir eczane basılıp alınmış nişadır olduğunu fark ettiğim küçük, kahverengi şişeler vardı. Nişadır önce kafamı karıştırdı, ama sonra birkaç gün önce Monk'un izini süren polis köpeğiyle bağlantısını kurdum.

Nişadının içeriğinde amonyak vardır.

Bunlar dışında, yakınımda sadece leş kokulu toprakla dolu bir naylon torba vardı. Miske benzer koku nedense tanıdıkta, ama çıkaramadım. Hâlâ Monk'a bakarken, döküntülerin

arasında daha başka neler gizli diye görmeye çalıştım. Bir kutuyu usulca bir tarafa ittim, arkasındakini görünce kaskatı kesildim.

Bir el fenerinin silindirik, siyah gövdesi.

Fenere erişemedim. Bozulmuş olabilirdi; öyle değilse bile, feneri kullanabilecek duruma gelmek için önce Monk'u atlatmak zorundaydık. Fakat bu bana küçük de olsa bir umut verdi, şu an en ufak umut kırıntısına bile ihtiyacım vardı. Sophie'yi rahatsız etmemeye çalışarak, kolumu olabildiğince uzatıp fenere doğru eğildim. Parmaklarım fenere yalnızca birkaç santim mesafedeydi ki, odada bir değişiklik hissettim. Sanki hava birdenbire elektrikle yüklenmiş gibi, kollarımdaki tüyler diken diken oldu. Kafamı kaldırıp baktım.

Monk gözlerini bana dikmişti.

Tam olarak bana değildi aslında. Gözleri hemen yan tarafımdaki bir noktaya sabitlenmişti. Söyleyecek bir şey bulmaya çalışırken dudaklarımı ıslattım. Ben bir şey diyemeden Monk kafasını spastik bir şekilde sağma doğru hızla salladı, ağzının tek tarafı bir küçümseme ifadesiyle kıvrıldı.

Derken gülmeye başladı.

Ürpertici, balgamlı bir kıkırdamaydı. Gitgide yükseldi, tizleşti, ta ki omuzları gülmenin kuvvetiyle sarsılana kadar. Kabuklu yaralarla kaplı yumruğunu aniden sallayıp yanındaki pürtüklü duvara elinin yan tarafını indirirken irkilerek geri çekildim. Cam acıdıysa da hiçbir belirti vermedi. Hâlâ gülüyordu, yumruğunu kayaya bir kez daha indirdi. Ve bir kez daha.

Sophie kıkırdandı ve huzursuz bir inilti koyverdi. Gözlerimi Monk'tan ayırmadan elimi Sophie'nin omuzuna koyarken hareket etmemesini diledim. Yatıştı, tam olarak uyanamayacak kadar bitap düşmüştü, o sırada Monk'un manyakça kahkahaları da sönmeye başladı. Her an o ölü gözlerin bize dönmesini bekliyordum, ama sanki biz orada bile değilmişiz gibiydi.

Göğsünden son bir kahkaha dalgası yükseldi ve nefes alış verişleri yavaşlayarak tekrar o

kulak tırmalayıcı hırıltıya dönüştü. Monk şimdi sakince oturuyor, duvara yumruk attığı elinden kan damlıyor, ağzı uyuşturucu almış gibi gevşekçe sarkıyordu.

Tanrım! Az önce ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Monk'un dengesiz olduğunu biliyordum, ama bu... bu başka bir şeydi. İstemediği bir şeye benziyordu, sanki kendisi farkında bile değilmiş gibi. Ya da bilinci tam olarak yerinde bile değilmiş gibi. Nereden aklıma geldiyse, birdenbire Roper'ın yıllarca önce söylediği bir şeyi hatırladım: Geçen gece yine sağa sola saldırmış... Işıkların kapatılmasının ardından bir öfke nöbetine girdikten sonra, yine o gösterilerinden birini sergilemiş. O yüzden gardiyanlar ona güllen çocuk diyor.

Monk kıınıldamaya başlıyor, sanki uykudan uyanır gibi ağır ağır gözlerini kırpıştırıyordu.

Yeni bir öksürük nöbetine yakalandı. Geçtikten sonra boğazını temizledi ve yere tükürdü. Bu onu bitap düşürmüş görünüyordu. Elini yüzünden geçirdi, duvarı yumrukladığı eliydi bu.

Elindeki kanı görünce kaşlarını çattı, sonra onu seyrettiğimi fark etti.

“Bok mu var, ne bakıyorsun?”

Hemen bakışlarımı kaçırdım. Sesime kayıtsız bir ton vermeye çalışarak, yerdeki alüminyum blisterlerden birini elime aldım. “Bu antibiyotikler göğüs enfeksiyonuna fayda etmez.” “Sen nereden biliyorsun.”

“Eskiden doktordum.”

“Siktir oradan.”

Tabletleri tekrar döküntülerin arasına bıraktım. “Tamam, bana inanma. Ama bunlar mesane enfeksiyonları için, solunum yolları değil.”

Monk'un kara gözleri ışıldadı. Kucağıma kafasını koymuş olan Sophie'ye baktı.

“Bu nedir?” diye sordum çabucak, toprak dolu poşeti ayağımla dürterek. Aklıma gelen ilk şey buydu.

Cevap versem mi vermesem mi diye düşünür gibiydi, ama hiç değilse dikkati Sophie'den

başka yöne çekilmişti. “Tilki sidiği.”

“Tilki?”

“Botlu ayağını kaldırdı. “Köpekler için.”

Bu leş gibi kokmasını hiç değilse biraz açıklıyordu. Tilkiler keskin kokulu sidiklerini kendi bölgelerini işaretlemek için kullanırlardı: Monk kendi vücut kokusu maskeleyeceğini umarak, bir tilki ininden aldığı toprağı üstüne başına sürmüş olmalıydı. Hatırlamam gereken bir şey var gibi hissettim yine, fakat bu konuda endişelenemeyecek kadar dikkatim dağınıktı.

“Köpekleri kandırıyor mu?” Kandırmayacağını biliyordum, ama bunu ona söyleyecek değildim.

“Köpekleri değil. Eğiticiyi.”

Onu hafife almışım. Polis köpekleri ne kullanırsa kullansın izini sürebilirlerdi. Ama eğer deneyimsiz bir eğitici bir tilkinin kolayca ayırt edilebilen kokusunu yakalarsa, köpeğin yanlış iz üstünde olduğunu düşünebilirdi.

“Burası ne?” diye sordum. “Buralarda mağara olduğunu bilmiyordum.”

“Kimse bilmiyor.”

Polis de dahil. “Son seferde burada mı gizlendin?”

Aniden kafasını kaldırdı. “Gizlendiğim falan yok! Ben her zaman buraya gelirim.”

“Niçin?”

“Senin gibi insanlardan uzak olmak için. Şimdi kapa lanet çeneni.”

Yerdeki döküntüleri altüst edip arandı ve bir kalıp çikolata çıkardı. Kâğıdını yırtarak açtı ve sanki açlıktan ölmek üzereymişçesine çikolataya saldırdı. Bittiğinde bir su şişesinin kapağını açıp suyu kafasına dikti. Adem elmasının aşağı yukarı hareketini seyrederken ben de kendi kavrulmuş boğazımın far-kmdaydım.

Monk boş şişeyi bir tarafa fırlattı. Sophie’yi kafasıyla işaret ederek, “Uyandır onu,” dedi.

“Uykuya ihtiyacı var.”

“Ben yapayım ister misin?”

Kanlı elini Sophie’ye doğru uzattı. İçgüdüsel davranıp elini ittim. Monk birden kıpırtısızlaştı, kızgın gözleriyle içime işler-cesine baktı.

“Yaralı,” dedim. “Eğer sana yardım etmesini istiyorsan, dinlenmesi gerek. Daha yeni bir araba kazası atlattı, Tanrı aşkına.” “O şekilde yuvarlanacağını bilmiyordum.” Sesi somurtkan çıkmıştı. Tekrar Sophie’ye baktı; bu sefer yanağındaki rengi açılmaya başlayan çürüğe odaklanmıştı. “Yüzüne ne oldu?” “Bilmiyor musun? Biri evine girip ona saldırdı.”

O kara gözlerde bir şey titreşir gibi oldu. Geniş alnında derin çizgiler belirdi. “Her taraf harap olmuştu. O orada değildi. Ben... ben yapamıyorum...”

Ellerini tıraşlı başının üstünde kavuşturdu, sesi alçalıp işitilmeyecek kadar hafif bir mırıltıya dönüştü.

“Neyi yapamıyorsun?” diye üsteledim, kendimi kaybederek.

“Lanet olsun, *hatırlayamıyorum!*” Bağırışı küçük odanın içinde yankılandı. Avuçlarının tabanlarını sanki saplamaya çalışır gibi kafasının iki yanına vurdu. “Uğraşıyorum, uğraşıyorum, ama *hiçbir şey yok!* Güya doktor olacaksın, neyim var benim?”

Cevap vermeye başlayamadım bile. “Ben sadece pratisyen doktordum, ama uzmanlar var, onlar...”

“Sikeyim hepsini!” Ağzından tükürükler saçıldı. “Beyaz önlüklü puştlar ne bilir ki?”

Bu sefer sessiz kalacak kadar akıllılık ettim. İçindeki öfkenin bir kısmı dışarı akmış gibiydi.

Sophie’ye bakarken kocaman elleri açılıp kapandı. Sophie şimdi bile uyanmamıştı.

“Sen ve o... O senin kız arkadaşın.”

Değil diyecektim, ama bir şey beni durdurdu. Monk cevap bekliyor gibi görünmüyordu.

“Bir kız arkadaşım vardı.” iki eliyle birden ensesini kavradı. Ağzı kıpırdadı. “Onu öldürdüm.”

Monk'un hayatı, on beş yaşma geldiğinde geri dönüşsüz şekilde belirlenmişti. Doğumu sırasında öksüz kalan Monk fiziksel kusurları yüzünden kendisinden uzak durulması ve anormal güçlü oluşuna duyulan korku sebebiyle iki misli dışlanarak büyümüştü. Bu haşın, acibe oğlanı evlatlık alan az sayıda aile de, onunla yaşadıkları sarsıcı deneyimler yüzünden kısa süre sonra onu geri göndermişti. Ergenlik çağına ulaştığında yetişkin erkeklerin çoğundan daha güçlüydü ve şiddet göstermek ve tehditle sindirmek onda alışkanlık haline gelmişti.

Derken, kısa süreli bilinç kayıpları başladı.

İlk başlarda bunların farkında değildi. Çoğu zaman geceleri oluyordu, bu yüzden ancak ertesi gün kafa bulanıklığı ve uyuşukluk hali yaşadığında, esrarengiz çürükler ve kanlı ellerle karşılaştığında bir şey olduğunu anlıyordu. Gönderildiği çocuk hapisanesinde, geceleri sergilediği davranış diğer sakinleri dehşete düşürdüğü zamandı ki, sorunu gün ışığına çıkıyordu.

Monk öfke nöbetine tutuluyor, deli gibi gülüyor ve kendisini yatıştırma yönündeki her girişime tahripkar ve gözü dönmüş bir şiddetle tepki veriyordu. Ertesi sabahsa hiçbir şey hatırlamıyordu.

İlk başta, suçlamaların ve ardından gelen cezaların, uğradığı zulmün yeni biçimlerinden ibaret olduğuna inandı. Buna kendini her zamankinden daha fazla çevresinden yalıtarak ve saldırganlaşarak tepki verdi. Yardım istemek asla akıma gelmedi ve önerilseydi de reddederdi. Gerçi önerilmiş değildi ya. Hapishane psikologları antisosyal davranışlardan, dürtü kontrolü bozukluklarından ve sosyopat eğilimlerden söz ediyorlardı. Ona bir kez bakmak, insanın en kötü şüphelerini doğrulamaya yeterdi. O bir acibeydi, bir canavardı.

O Monk'tu.

Yaşı ilerlerken, sık sık bozkırda dolaşır oldu. Kayalık tepeleri ve dikenli katır tırnaklarıyla bu

kadim arazinin yatıştırıcı bir etkisi vardı. Daha da önemlisi, kendi başına kalmasına olanak sağlıyordu. Bir gün, bayırda üstünü otlar bürümüş bir çukura rastgeldi. Eski bir maden ağzıydı, ama bunu o sırada bilmiyordu. Burası ona, neredeyse sözcüğün tam anlamıyla, yeni bir dünya açtı. Dartmoor'un yüzeyinin altında bulunan eski madenleri ve mağaraları aramaya başladı; bulabildiği her seferinde içlerine keşif gezisine çıkıyor, hattâ oralarda uyuyordu. Aşağıdaki soğuk, karanlık tünellerde ev dediği köhne karavanda olduğu kadar vakit geçiriyordu. Bunlarda güven veren bir değişmezlik vardı, gündüzmüş geceymiş buralarda fark etmiyordu ve hava şartlarından veya mevsimlerden etkilenmiyorlardı. Kendini güvende hissetmesini sağlıyorlardı. Yatıştırıyorlardı.

Bilinç kayıplarını bile daha ender yaşıyor gibiydi.

Bir gece yine bozkıra giderken bir grup serseri gördü. Neredeyse bir haftadır bozkıra gitmemiş, para kazanmak için bir inşaatta çalışmıştı. Şimdi artık cebinde para olunca, tekrar bozkıra dönme ihtiyacı kaşınıtı gibi tutmuştu. Sanki içinde birileri çivilerle karatahtaları tırmalıyordu ve başında da bir sersemlik hissi vardı, bu genellikle olması yakın bir bilinç kaybının belirtisiydi.

Bozuk bir sokak lambasının altında birbirine sokulmuş kukuletalı gençleri ilk başta görmezden geldi.

Bir hayvan sürüsü gibi etrafını sardıkları bir şey vardı yerde. Monk ilgilenmedi, kahkalarını işitmese yanlarından geçip gidecekti. Yırtıcı ve zalim kahkahalar çocukluğuna ait bir yansıma gibi göz çukurlarında titreşti. İki üç üyesini hakladıktan sonra çete dağılınca, yerde yalnız bir figür kalmıştı. Monk'un ellerindeki kırışlar başka bir şeylere daha vurma ihtiyacıyla yanıyordu, ama yerdeki kız kafasını kaldırmış ona bakarken korkmuyordu. Monk'a utangaçça gülümsedi.

Kızın adı Angela Carson'dı.

“Onu *tanıyor muydun?*”

Kendime engel olamadan soru ağzımdan dökülüvermişti. Okuduğum raporlara göre, tanıklar Monk’u cinayetten önce dördüncü kurbanının yaşadığı mahallede görmüşlerdi, ama onu gizlice takip ettiği varsayıлып geçilmişti. İlişkileri olduğunu düşünmek şöyle dursun, onun Angela Carson’ı *tanıdığını* bile akla getirecek hiçbir şey yoktu.

Monk’un gözlerindeki bakış soruma yeterli bir yanıtı.

Rastlantıyla karşılaştıkları o ilk andan sonra, ikili birbirlerine çekilmişti. İkisi de yalnızdı.

İkisi de, farklı şekillerde, toplumdan dışlanmışlardı. Angela Carson hemen hemen tamamen sağırdı ve onun için işaret dili konuşmaktan daha kolaydı. Monk işaret dilini bilmiyordu, ama ikisi yine de iletişim kurmayı becermişlerdi. Bu gösterişsiz genç kadında nihayet Monk kendinden ne korkan ne de tiksinen birini bulmuştu. Kız açısından ise, Monk’un gücünü iç rahatlatıcı bulduğunu tahayyül etmek zor değildi. Monk hava karardıktan sonra, yani komşularca görülme ihtimalinin azaldığı saatlerde onu ziyarete gitmeye başlamıştı.

Çok geçmeden kız ondan geceleri yanında kalmasını istedi.

Tanıştıklarından beri bilinç kayıplarının sıklığı azalmıştı. Monk artık daha sakindi, eskisi kadar ajite değildi. Bilinç kayıplarının sona erdiğine inanmak için kendine izin verdiyse de, yine de uykuya dalma niyetinde değildi.

Ama dalmıştı.

Olanları hiç hatırlamadığını iddia ediyordu, tek hatırladığı kendini yatağın yanında ayakta dikilirken bulduğuydu. Polis kapıyı kırıp içeri girmeye çalışırken kapıya güm güm vuruluşunu işitmiş ti. Çok fazla gürültü ve kargaşa vardı. Elleri kan içindeydi, ama kendi kanı değildi.

Aşağıya bakınca Angela Carson’ı gördü.

Kalan son kontrolünü de o an kaybetti. Polis odaya dalınca çılgın bir halde onlara saldırdı.

Sonra da o kanlı odaya ait görüntülerden nafile yere kurtulmaya çalışarak, bacaklarında

derman kalmayana kadar kaçtı.

O olayı hiç düşünmeksizin, bozkıra gitti.

Ve gizlendi.

Düşüncesinde polisin onu arayacağı yokmuş bile aslında, polislerden değil kendinden kaçmaya çalışıyormuş. Birkaç gün sonra soğuk ve açlık onu yukarı çıkmaya zorlamış. Bütün zaman duyusunu yitirmiş; ortaya çıktığında geceymiş. Giyecek, yiyecek ve ihtiyacı olan gereçleri çalmış, şafak sökmeden de tekrar sığınağına dönmüş.

Sonraki üç ay boyunca, dış dünyada olduğundan daha fazla yeraltında, Dartmoor'un katırtınakları ve fundalarının altında zaman geçirmiş. Temiz havaya ve gün ışığına sadece başka bir tünel sistemine taşınmak ya da taze erzak çalmak veya toplamak ve tavşanlar için kurduğu tuzakları kontrol etmek için çıkmış. Yüzey ona kim olduğunu ve ne yaptığını hatırlatıyor-muş. Oysa siyah kayanın altına kendini gömüp gizleyebiliyor-muş.

Ve unutabiliyormuş.

Kendi güvenliğini umursamadan, farklı yerler bulabiliyor ve başkalarının girmeye cesaret edemeyeceği tünellere solucan gibi girebiliyormuş. Tavan çöktüğünden iki kez toprağı deşerek yüzeye çıkmak zorunda kalmış; bir başka seferinde de içinde bulunduğu sistemi şiddetli yağışların ardından su bastığı için az kalsın boğuluyormuş. Bir defasında, yalnızca birkaç metre ötesinde bir grup mağara kaşifinin çıkarttığı takırtıları işitince gölgelerin içinde görülmeyecek şekilde, iki büklüm çömelerek oturmuş. Geçip gitmelerini beklemiş, ama sonradan kendine insanların daha az geldiği bir sığınak arayıp bulmuş.

Bilinç kayıpları devam etmiş, fakat aşağıdayken onların ancak belli belirsiz farkına varıyormuş. Bazen hatırladığından başka bir mağara ya da tünelde uyanıyor, oraya nasıl geldiğini hiçbir şekilde anımsamıyormuş. Böyle zamanlar için, cebinde bir el feneriyle uyuma alışkanlığı edinmiş.

Derken, bir gün kendini güpegündüz yol kenarında yürürken bulmuş. Kafası karışıkmiş, düşünceleri de çamurlu giysileri kadar bulanıkmiş, nerede olduğu veya ne yapmakta olduğu hakkında hiçbir fikri yokmuş. Polis onu işte bu şekilde bulmuş.

Tina Williams veya Zoe ve Lindsey Bennett adlarını ilk kez, onları öldürmekle suçlanırken işitmiş.

“O halde niçin suçu kabul ettin?” diye sordum.

Monk dalgın dalgın iki parmak eklemi arasını ovuşturuyordu, düğme gözleri boşluğa dikiliydi. O gözlerin boş olduğunu düşünmüştüm hep, şimdiyse içlerindeki acıyı nasıl gözden kaçırdığımı merak ediyordum.

“Herkes benim yaptığımı söyledi. Karavanımda eşyalarımı buldular.”

“Ama eğer hatırlamıyorsan...”

“Zerre kadar umurunda mıydı sanıyorsun?”

Bana dik dik baktı, ama o bile çok fazla efor gerektiriyor gibiydi. Yeni bir öksürük krizine girerek şiddetle sarsılmaya başladı. Öncekinden bile daha şiddetliydi, sona erdiğinde nefes nefese kalmıştı.

Bir şey düşünmeden bileğine elimi uzattım. “Nabzına bir bakayım...”

“Bana dokunursan kolunu kırarım.”

Elimi indirdim. Monk tekrar kayaya yaslanarak oturdu, bana şüpheyile bakıyordu. “Eğer doktorsan, nasıl oluyor da cesetleri çıkarıyorsun? Onları tekrar canlandırabileceğini mi sanıyorsun?”

“Hayır, ama onları kimin öldürdüğünün bulunmasına yardım edebiliyorum.”

Sözcükler ağızımdan çıktığı an geri girmelerini diledim, ama çok geçti. Monk hırıldamaya başlayınca yine öksürük nöbeti tuttu sandım, ama sonra fark ettim ki gülüyordu.

“Hâlâ lanet bir ukala,” diye güyledi.

Fakat çok geçmeden aniden durdu. Her nefesine kulak tırmalayan bir ıslık sesi eşlik ediyor, yüzü terden parlıyordu. Siyah gözleri sarı derisini yırtacak gibi duran kafatasına gömülmüştü âdeta.

“Kalp krizi numara değildi, öyle değil mi?” dedim.

Monk kafasını ileri geri sıvazladı; başparmağı alnındaki çöküntüye insanı telaşlandırarak biçimde tam oturuyordu. Galiba bu onu sakinleştiriyordu.

“Charlie’ydi.”

Anlamam biraz zaman aldı. “Aşırı dozda kokain mi aldın? Bile bile?”

Kocaman kafasıyla onayladı. Elini kafasından geçirmeye devam ederken zımpara gibi bir ses geliyordu.

“Ne kadar aldın?”

“Yeterince.”

Doktorları nasıl kandırdığımı açıklıyordu bu. Aşırı dozda kokainle kan basıncına tavan yaptırdığı gibi, taşikardiyi de te-tiklemiş ve kalp atışlarını tehlikeli ölçüde hızlı ve düzensiz hale getirmişti. Belirtiler kalp krizi başlangıcıyla rahatlıkla karıştırılabilirdi ve kalp krizi kadar ölümcül de olabilirdi. Monk’un genel durumuna bakınca, en azından kalp-damar sisteminde bir hasardan muzdarip olduğunu tahmin ettim, hattâ belki kalp yetmezliği vardı. Üstüne bir de göğüs enfeksiyonu eklenince, ölmemesi mucizeydi. Siyah Kayalık’ta ondan kaçabilmiş olmamıza şaşmamak gerekirdi.

Bize yetişemeyecek kadar hastaydı.

“Kendini öldürebilirdin,” dedim.

Dudakları büküldü. “Ne olmuş?”

“Anlamıyorum. Sekiz yıl bekledin, niçin şimdi kaçtın?”

İlk bakışta gülümseme sandığım bir hareketle ağzı seyirdi. Sonra gözlerindeki bakışı görünce,

hiç de öyle olmadığını anladım.

“Çünkü puştlar bana tuzak kurdu.”

Bu sözüne kadar, ona inanmanın eşiğine gelmişim. Hattâ, Tanrı yardımcım olsun, acımak üzereydim. Monk birçok şeyleri yapabiliyordu, ama rol kesmek onlardan biri değildi. Fakat tanık olduğum garip nöbetin gerçek olduğuna yemin edebileceksen, bu dediği tamamen paranoyaydı. Herhalde düşündüklerimi belli etmiş olacağım ki, “Psikopat olduğumu düşünüyorsun, değil mi?” dedi.

“Hayır, ben...”

“Sakın yalan söyleme!”

Bana dik dik bakarken koca kalasını ileri çıkarttı. *Dikkatli ol.* “Niçin sana tuzak kurduklarını düşünüyorsun?”

Bana birkaç saniye daha baktıktan sonra kabuk bağlamış yaralarla kaplı yumruklarını inceledi. Kayaya vurduğu yumruğundan hâlâ kan damlıyordu, fakat bunu dert ettiği yoktu.

“Öğrendiğime göre, yeni gelen o bok herif baskından önce birinin karavanımın altında bir şeyler yaptığını gördüğünü söylemiş. O kişi kimliğini gösterip polis işi demiş. Siktir olup gitmesini, eğer bundan kimseye bahsederse, pedofili suçlamasıyla deliğe tıklacağım ve manyakların arasına atılacağını eklemiş. Ağzını kapalı tutarsan kendine iyilik etmiş olursun demiş. O da öyle yapmış. Belmarsh’a gönderilene kadar olayı kimseye anlatmamış, ama orada sert adamlara böbürlenmek istemiş.” Monk kafasını öteki tarafa çevirip tükürdü. “Sanki ben öğrenemeyeceğim gibi.”

Bu benim beklediğim, paranoyakça bir uydurma değildi. Monk’un suçlu olduğunun kesinleşmesi, Zoe Bennett’in rujuyla saç fırçasının onun karavanının altında bulunmasıyla olmuştu. Tabii ki kendisi bunu bilecekti, ama yine de...

“Şu mahkûm...” dedim.

“Walker. Darren Walker. ”

“Sana o polisin adını söyledi mi?”

“Jones denen bir puştmuş. Bir komiser.”

İsim bana bir şey ifade etmemişti, fakat zaten etmesi için sebep de yoktu. “Yalan söylemiş olabilir.”

“Söylemiyordu. Ona yaptıklarından sonra mümkün değil.” Monk’un yüzü acımasızdı.

Dudakları geriye seğirince hırlar gibi göründü. “Daha önce anlatmalıydı.”

Terry bana Monk’un firar ettiği haberini verdiğiğinde, onun başka bir mahkûmu döverek öldürdüğünü anlatmıştı. *Kendisini engellemeye çalışan gardiyanları hastanelik etti. Bunu duymamana şaşırdım.* Yutkunmaya çalıştım, çünkü ağzım o kadar kurumuştü ki, birkaç kez denemem gerekti. Yanımdaki açılmamış paket sulardan birini işaret ettim.

“İçebilir miyim?”

Beton levhaya benzer omuzunu silkti. Şişelerden birini açarken, ellerimin titrediğinin bilincindeydim. Fakat su kavrulmuş boğazımı yumuşattı, ayrıca buna izin vermesi de başlı başına iyi bir şeydi.

Yarisına kadar içtim, kalanını Sophie uyanınca içer diye bıraktım. “Wainwright bütün bunların neresinde?” diye sordum, şişenin kapağını kapatırken. “Onu niye öldürdün?”

Monk’un bunu da hatırlamadığım söylemesini bekliyordum biraz. Ciğerlerim temizleyip yere tükürdükten sonra, cevap verdi.

“Onu ben öldürmedim.”

“Karısı seni teşhis etti, ayrıca evin her yanında DNA’n vardı.”

“Orada olmadığımı söylemedim, onu öldürmediğimi söyledim. Alt kata düştü. Ona asla dokunmadım.”

Bu mümkün diye geçti içimden. Wainwright’m cesedi merdivenlerin dibine yakın bir

yerdeydi, yani merdivenlerden düşüp boynunu kırmış olabilirdi. Evinde Monk'la karşılaşmak herkesi dehşete düşürürdü, hele ki bunaması olan birini.

“Onların evine niye gittin ki? Wainwright'ın senin tuzağa düşürülmenle bir ilgisi olduğunu düşünmüş olamazsın.” Monk, Sophie'ye bakarken ellerini kafasının üstünde birleştirdi.

Sophie uykusunda kıpırdandı, sanki Monk'un gözlerini üstünde hissedebiliyormuş gibi kaşları çatıktı. Monk Sophie'yi kastederek, “Onu bulamayınca başka ne yapacağımı bilemedim,” dedi. “Nerede olduğunu bilebileceğini düşündüm. Veya belki birşeyler biliyordur dedim. O gün çukurları açarken görmüştüm, ben de onun yaptığı şekilde bozkırda çukurlar açmayı denedim, bu sayede hatırlayıp hatırlamayacağımı görmek istedim. Ama ikinizin gelmesini beklemiyordum.”

Kuru kafa gibi sıırıttı.

“Siz de beni beklemiyordunuz, değil mi? O kadar korkmuştun ki, neredeyse kokunu alabiliyordum. O siktiğimin çukurlarını kazmaktan dolayı o kadar bitkin olmasaydım size yetişirdim.”

Yani o da bunun yerine, hüsrana uğramış şekilde, o gece aklına gelen tek kişiyi arayıp bulmuştu. Bulması kolay birini, ismi telefon rehberinde olan birini.

“Wainwright hastaydı. Yardım edemezdi.”

Monk'un kafası hızla yukarı kalktı. “Bunu bilmiyordum, değil mi? Öldüğü için üzüldüğümü mü sanıyorsun? Kibirli puşt bana pislikmişim gibi davrandı, bunu unutmadım! O adi herifin boynunu kırardım zaten!”

“Ben...” diye başladım, ama bir anda sanki bir düğmeye basılmış gibi oldu.

“*Puştlar bana tuzak kurdu! Sekiz yıl boyunca, ne yaptığımı hatırlayamayacak kadar kafadan kontak olduğumu düşündüm! Sekiz lanet yıl!*”

“Eğer diğer kızları öldürmediysen...”

“Onlar zerre kadar umurunda değil! Ama eğer bana tuzak kurulmuşsa, o zaman diğerleri de tuzak olabilir. Ange de!” Alevlenen siyah gözlerine manyakça bir bakış yerleşti. Çenesinin bilinçsiz bir şekilde seğirmesiyle kafası sarsıldı. “Göt herifler bana oyun oynamış olabilir, onu da öldürdüğümü düşünmeme sebep olmuş olabilirler. Anladın mı? Ben yapmamış olabilirim, *işte o yüzden hatırlamam gerek!*”

Onu ikna etme yönündeki azıcık umudum da o an söndü. Monk kayıp hatıralarını tekrar kazanmakla ilgilenmiyordu; onun tek ilgilendiği, Angela Carson’ı öldürme suçundan kendini temize çıkarmaktı. Ama bu olmayacaktı. Diğer kurbanların eceli nereden gelmiş olursa olsun, kasıtlı veya değil, Angela Carson’ı kendisi öldürmüştü.

Ve Sophie’nin söyleyeceği hiçbir şey bunu değiştiremezdi. “Bak, her ne yaptıysan, eğer bilinç kaybı sırasında olduysa, o zaman tam olarak sorumlu sayılmazsın,” dedim. “Öyle bazı uyku bozukluğu tipleri var ki...”

“Kapat lanet çeneni!” Ayağa fırladı, yumrukları sıkılıydı. “Uyandır onu!”

“Dur, bekle...”

O kadar hızlı hareket etti ki, darbenin geldiğini göremedim. Sadece elinin tersiyle tokat atmıştı, ama kafam sanki odunla vurulmuş gibi bir tarafa savruldu. Ben yere saçılı döküntülerin üzerine düşerken, Monk Sophie’yi yakaladı.

“Haydi! Uyan!”

Sophie cılız bir sesle inledi, bedeni hâlâ gevşekti. Monk Sophie’yi tokatlamak üzere kolunu geriye kaldırırken, atılıp kolunu yakaladım. Beni itince kayaya yapıştım.

Fakat Monk Sophie’ye vurmak için başka bir girişimde bulunmadı. Sanki yeni fark etmiş gibi kendi yumruğuna bakıyordu. Az önce kayaya indirdiği yumruğuydu bu, üzerindeki kana bakarken öfkesi parladığı hızla söndü.

Monk kolunu indirirken, Sophie kıpırdandı.

“David...”

“Buradayım.” Yanma giderken ağızım kanıyor, çenem ve dişlerim zonkluyordu. Bu sefer Monk beni durdurmaya çalışmadı.

Sophie başını ovuyordu, alm acıyla kırıışmıştı. “Pek iyi hissetmiyorum,” derken sözcükler ağızında yuvarlanıyordu, ardından kustu.

Spazm geçene kadar onu tuttum. İnleme ile hıçkırık arası bir ses çıkardı; fenerin ışığına karşı elini gözlerine siper ediyordu. “Başım... gerçekten acıyor.”

“Bana bak Sophie.”

“Acıyor...”

“Biliyorum, ama bana bak.”

Saçlarını yüzünden çektim. Gözlerini kısarak ve kırpıştırarak açtı. O an bütün vücuduma bir şok dalgası yayıldı. Sol göz bebeği normaldi, ama sağ göz bebeği genişlemiş, kocaman olmuştu. *Aman Tanrım.*

“Onun nesi var?” diye sordu Monk. Sesi sanki bir tür numara çevirdiğimizden şüpheleniyormuş gibiydi.

Sophie ışıktan kaçmak için büzülürken derin bir nefes aldım. *Sakin ol. Kontrolünü kaybetme.*

“Sanırım hematom.”

“Ne?”

“Kanama. Kafatasının içinde kanama var. Onu hastaneye götürmeliyiz.”

“Sen beni siktiğimin salağı mı sandın?” dedi ve Sophie’yi kolundan yakaladı.

“Ona dokunma!” diye çıkıştım ve onu ittim.

Yani en azından denedim: Bir büyükbaş karkası itmek gibiydi. Ama bu onu durdurdu, bana bakarken gözlerini kırpmıyordu. Daha önce tanık olduğum gibi birden kıpırtısızlaştı...

Güçlkle kontrol altında tutulan patlamaya hazır bir şiddet duygusunun tezahürü.

“Kafasının içinde kan toplanıyor,” dedim, sesim titreyerek. “Araba kazasından veya daha öncesinden olabilir. Ama eğer kafasındaki basınç azaltılmazsa...” Ölecek. “Onu buradan götürmem gerek. Lütfen.”

Monk’un dudakları hüsrarla büküldü, hırıltılı nefesleri gitgide daha kulak tırmalayıcı oluyordu. “Sen doktorsun. Bir şey yapamaz mısın?”

“Hayır, ameliyat olması gerek.”

“Lanet olsun!” Eliyle duvarı tokatladı. Ses, küçük odada tabanca patlaması gibi yankılandı.

Onu görmezden geldim. Sophie göğsüme yığılmıştı. “Sop-hie? Hadi ama, uyanık kalman gerek.”

Eğer burada bilincini kaybederse onu asla dışarı çıkaramayabilirdim. Kuvvetsizce kımıldadı.

“İstemiyorum...”

“Hadi, seni dik oturtmam lâzım. Buradan çıkıyoruz.”

Monk elini göğsüme dayadı. “Hayır! Bana yardım edeceğini söyledi!”

“Herhangi birine yardım edebilecek gibi görünüyor mu?” “Burada kalacak!”

“O zaman ölür!” Titriyordum, ama bu seferki öfkedendi. “Bütün yaptığı sana yardım etmeye çalışmak. Ellerine daha fazla kan bulaşmasını mı istiyorsun?”

“KAPA ÇENENİ!”

Yumruğunun geldiğini gördüm, ama kaçacak fırsatım yoktu. Kafamı geri çekince yumruk yüzümün yanından rüzgâr gibi geçerken Monk’un ceketinin yeni yanağını sıyırdı ve yumruğu kafamın yanındaki kayaya isabet etti.

Kıpırdamadım. Tek ses Monk’un kulak tırmalayan hırıl-tısıydı. Kötü kokan nefesini yüzümde hissettim. Göğsü inip kalkıyordu; kolunu indirdi ve geri çekildi. Elinden kan damlıyordu. Bu defa bütün yumruğunu kayaya vurmuştu; kırılmış olmalıydı.

Fakat canı acıdıysa da hiç belirti göstermedi. Şişmiş yumruk eklemlerine sanki kendisine ait

değillermiş gibi baktı, sonra bakışımı Sophie'ye çevirdi. Koca cüssesine rağmen, onda acınası bir yan vardı. Hırpalanmış bir yan.

“Zaten yardım edemezdi, değil mi?” diye sordu. “Bir şey fark etmezdi.”

Güvenli bir cevap düşünmeye çalıştım, sonra vazgeçtim. “Hayır.”

Monk kafasını öne eğdi. Tekrar kaldırdığında hilkat garibesi yüzündeki ifade anlaşılmazdı.

“Onu buradan çıkaralım.”

Nişadır şişelerinden birini Sophie'yi uyandırmak için kullandım. İtiraz edercesine inledi, başını öteki tarafa çevirmeye çalıştı. Amonyak olsa olsa geçici bir önlemdi, ama durumunu daha kötü hale de getirmezdi. Ayrıca onun olabildiğince uyanık kalmasına ihtiyacım vardı.

Fazla zamanımız yoktu.

Bir kafa travmasının ardından hematom riski her zaman vardır. Bazıları çok çabuk ilerler, bazılarının ilerlemesiye haftalar alabilir; kafatasının içinde kan oturmaları meydana gelir, bunlar da beyne basınç uygular. Herhalde Sophie'ninki günlerdir oluşmaktaydı. Ya hastanedeki taramalarda saptanamayacak kadar küçüktü ya da henüz taramalar yapılmadan Sophie hastaneden kendi isteğiyle taburcu olmuştu.

Her iki durumda da benim fark etmiş olmam gerekirdi. Belirtiler gözümün içine girdiği halde anlamamıştım. Konuşurken dilinin dolaşmasını alkole ve yorgunluğa bağlamış, baş ağrısını akşamdan kalmalıktandır diyerek geçiştirmiştim.

Ve şimdi benim yüzümden ölebilirdi.

Nerede olduğunun pek farkında değildi. Yürüyebiliyordu, ama ancak destek alarak. Monk'la beraber Sophie'yi odadan karga tulumba çıkarmamız sırasında anlaşıldı ki, dar tüneller ve sürünerek geçilen geçitlerin olduğu geldiğimiz yoldan geri dönemezdik.

“Başka bir çıkış yolu var mı?” diye sordum, Sophie göğsüme yığılırken.

Fenerin ışığında Monk dehşet verici görünüyordu, ama şimdi ondan çok Sophie'ye

olabileceklerden korkuyordum. Monk'un solunumu daha da kötülemişti. "Var, ama..."

"Ne?"

"Önemli değil," dedi ve geçitte yürümeye koyuldu.

Şu an bütün dünya, üstümdeki ve iki yanımdaki pürtüklü kayadan ve bir de önde giden Monk'un geniş omuzlarından ibaret kalmıştı. Odadaki yerde duran feneri almıştım. Işığı zayıftı, ama en azından gittiğimiz yeri görmemize yetecek kadar aydınlık sağlıyordu. Eğer düşersem Sophie'yi de kendimle beraber sürüklerdim.

Kolumu ona dolamış, ağırlığını olabildiğince üzerime almıştım. Acı ile iniliyordu; kendisini yatırmam ve uyumasına izin vermem için yalvarırken sesi zayıftı ve dili dolaşıyordu. İyice kendini bırakmaya başladığı zaman, nişadırı burnunun altına tutuyor ve eğer burada kendinden geçerse neler olacağını düşünmemeye çalışıyordum. Bir de tabii ikimizin de hayatının, güvenmek için hiçbir sebebimizin olmadığı bir katile bağlı olduğunu.

Odanın havasız ve sıcak ortamından çıkınca, dışarısı buz gibiydi. Soğuktan dişlerim takırdıyordu, Sophie de kolumun altında tir tir titriyordu. Geçidin engebeli zemininde su akıyordu. Sel basan tünellerde boğulan mağara araştırmacılarıyla ilgili işittiğim hikâyeler aklıma geldi. Son birkaç hafta boyunca çok fazla yağmur yağmıştı, ama kendime Monk'un ne yaptığını bildiğini söyledim.

Geçidin duvarları; ince, soğuk bir pusun havayı mineral tadıyla doldurduğu kubbeli bir mağaraya açılıyordu. Kapalı alanda, düşen suyun sesi sağır ediciydi. Fenerin ışığında, suyun kaya duvarlardan aşağıya aktığı, şelalelere ayrıldığı, sonra da çalkantılı bir havuza boşandığı görülüyordu. Mağaranın neredeyse tamamını su basmıştı, fakat Monk kenar boyunca uzanan kıltaşmdan bir set üzerinde ağır ağır ilerliyordu. Uzak tarafında kaya, su düzeyinin hemen üstündeki dar, dikey bir yarıkla ikiye ayrılıyordu. Monk yarığın yanında durunca içim daraldı.

"Buradan."

Suyun sesini bastırmak için bağırması gerekmişti. Bir yandan Sophie'ye destek olurken, feneri yarığa tuttum. Üstelik ilerledikçe daha da daralıyordu.

“Nereye gidiyor?”

“Yüzeye çıkan bir geçide gidiyor.” Suyun şarılıtsı arasında bile Monk'un nefes alış verişlerinin ıslak hırıltısını duyabiliyordum. Fenerin zayıf ışığında yüzünün biçimsiz kemikleri onu yürüten bir ceset gibi gösteriyordu.

“Emin misin?”

“Başka bir çıkış yolu istemiştin. İşte bu.”

Böyle deyip arkasını döndü ve kiltaşmdan set boyunca, suyun kenarından şlap şlap geri yürümeye başladı. “Bizi böylece bırakmayacaksın, değil mi?” diye bağırdım arkasından. Cevap gelmedi. Sel basmış mağara içinden, geldiğimiz yere geri dönerken elindeki fenerin ışığı aşağı yukarı oynuyordu. Biz orada öylece dikilirken su düzeyi yükselmişti.

“David... ne ol...”

Sophie bana bütün ağırlığıyla yaslanıyordu. Boğazıma kadar yükselen korkuyu bastırdım.

“Bir şey yok. Çok fazla kalmadı.”

Bunun doğru olup olmadığını hiçbir şekilde bilmiyordum. Ama başka seçeneğimiz yoktu.

Feneri önümüze tutarak onu iyice göğsüme bastırdım ve yan yan yürüyerek dar yarığa girdim.

Yarığın üst kısmı başımızın üstündeki karanlıkta gözden kayboluyordu, ama kaya yüzleri arasındaki açıklık kırk beş santimden fazla değildi. Ayaklarımı sürüyerek attığım her adımda kaya yüzleri birbirine daha da yaklaşıırken, içimden kabaran klostrofobi dalgasıyla mücadele ettim.

Fenerin zayıf ışığında nefesimin buharını görüyordum. Soluk huzme, yarığın ileride dönemeç yaparak görüş alanının dışına çıktığını gösteriyordu. Birkaç metre sonra arkama baktım, ama sel basmış mağara gözden kaybolmuştu bile. Gerçi artık geri dönebilecek durumda da

değildik, çünkü dönecek kadar yer yoktu ve kolumun altına aldığım Sophie ile birlikte geri geri de gidemezdim. Onu artık neredeyse sürüklüyordum, tek tek ve yengeç gibi yan yan adımlar atarken onu tutabilmek için uğraş veriyordum.

Daha ne kadar var ki? dedim içimden, *uzak olamaz*. Yarık gitgide daralıyor, biz derinine ilerledikçe kayanın iki yüzü birbirine iyice yaklaşıyordu. Onu hissedebiliyordum; som ve sert

kaya göğsüme baskı yapıyor, nefes almamı güçleştiriyordu. *Düşünme. Sen sadece yürümeye devam et*. Fakat yürümek bile daha zor hale gelmeye başlamıştı. Ayağımızın altındaki yamuk kaya zeminde takılıp düşmem çok mümkündü ve yarık da daralmaya devam ediyordu.

İkimizin birlikte geçmesine yetecek kadar boşluk kalmamıştı, Sophie’yi kucaklarken bu imkânsızdı.

Sakinliğimi koruyabilmeyi diledim. “Sophie, kolumu çekmek zorundayım. Birkaç saniye kendi başına ayakta durman gerek.”

Kaya yüzeylerden yankılanırken kalınlaşan sesim tuhaftı. Sophie cevap vermedi.

“Sophie? Haydi, uyan!”

Fakat kımıldamıyordu. Ölü ağırlık gibi üzerime yığıldığından olduğum yerde durmuştum, onu ayakta tutmak gittikçe zorlaşıyordu. Yarığın duvarları destek olmasa, tutabileceğimden kuşkuluydum. Tek elimle cebimdeki nişadır şişesini kavrarken, şişeyi de feneri de düşürmemeyi umutsuzca diliyordum. Şişeyi dişlerimle açtım; nefesimi tuttuğum halde amonyağın keskin kokusundan gözlerim yaşardı, sonra güçlkle kolumu arkadan dolayarak nişadırı Sophie’nin burnunun altına tuttum. *Haydi. Lütfen*.

Tepki vermedi. Bir süre daha denedim, sonra pes ettim. *Pekala, panikleme. Düşün*. Tek seçenek, önce benim dar kesitten sıkışarak geçmem, sonra da bir şekilde Sophie’yi yanıma çek-memdi. Ama onu bırakırsam da yere yığılırsa...

Düşeyeceği kadar boşluk yok, ayrıca burada kalamazsınız ya. Yap şunu gitsin! Artık kolum

uyuşuyordu. Kolumu Sophie'nin koltukaltlarından usulca çekmeye başladım. *Yapabilirsin.*

Yavaş yavaş. Ben uğraştıkça pürtüklü kaya paltomun yenini törpülüyor, ama Sophie'nin üzerimdeki ağırlığı yüzünden yerimden kıpırdayamıyordum. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım, kendimi kurtaramıyordum. Daha fazla kaldıraç gücü kazanmak için üst tarafımı döndürünce kaya yüzlerinin gövdemi mengene gibi sıkıttığını hissettim. Bir saniye kadar hareket edemedim, sonra yine baştaki pozisyonumu almak için gövdemi burdum, bu arada kaya parmak eklemlerimi sıyırdı.

Ah, Tanrım! Gözlerimi kapatıp, nefes almaya çabaladım. Sanki yeterince hava yoktu.

Gözlerimin önünde kıvılcımlar uçtu. Solunumumu düzenli hale getirmeye çalışırken hızlı ve derin nefesler almaya başladığımı fark ettim. *Tanrı aşkına, bayılma!* Ağır ağır, kalbimin hızı yavaşladı. Gözlerimi açtım. Aşağıdan gelen fener ışığıyla aydınlanan kaya duvar, yüzümün birkaç santim yakınındaydı. Pürüzlü dokusunu görebiliyor, sert yapısının rutubetli, tuzlu kokusunu alabiliyordum. Kuruyan dudaklarımı yaladım. *Hadi ama, düşün!* Fakat seçeneğim kalmamıştı. Kolum tamamen hissizleşmişti. Sophie bilinçsiz haldeydi, öncekinden daha fazla kolumun altına sıkışmıştı. Artık ilerleyemiyordum, Sophie yolu tıkadığından geri de gidemiyordum.

Kapana kısılmıştık.

Bir taraftan bir parıltı geldi. Sophie'nin başının üzerinden bakınca arkamızdaki yarığı aydınlatan bir fener

ışığı gördüm; ışık kaya yüzeyindeki yamuklukları iyice

belirginleştiriyordu. Nefes darlığı hırıltısının eşlik ettiği yavaş bir ayak sürüme sesi işittim.

Derken Monk görüşe girdi. Dar yarığa yanlamasına sıkışmıştı, bütün gücüyle bize doğru

gelmeye çalışırken ağzı çarpılıyordu. Yarık benim için bile yeterince dardı, onun için nasıl bir şey olduğunu hayal edemiyordum.

Sophie'ye ulaşana kadar hiçbir Şey söylenmedi. Hâlâ feneri tutan devasa eli yılan gibi uzandı ve Sophie'yi omuzlarından kavradı.

“Tuttum...” dedi ıkınarak, ardından Sophie'nin ağırlığının büyük kısmının üzerimden kalktığını hissettim. Sophie'nin arkasından kolunu çekerken, kaya parmak eklemlerimi biraz daha sıyırdı ve sonra serbest kaldım. Parmaklarımı esnettiğimde kan dolaşımının geri gelmesiyle kolum ateş gibi yanınca dişlerimi sıktım.

“Gidelim,” dedi Monk hırıltıyla.

Ben kaya yüzleri arasından sıkışarak ilerlerken Monk Sophie'yi yere düşmemesi için tutuyordu. Kaya yüzleri Şimdi birbirine o kadar yakındı ki, paltom takılıyordu; o Şekilde sürtüne sürtüne devam ettim ve nihayetinde yarık genişledi. Feneri tekrar Monk ile Sophie'ye tutarken, havayı yutarcasma içime çektim, rahatlama hissinden başım dönüyordu.

Monk'un ağız sırtır gibi açıktı; kaya geniş göğsünü sıkıştırdığından nefes alıp verişleri ağırlıydı, fakat bir Şey söylenmedi. Dar kesitten onlara tekrar ulaşmıştım; bir elimle Sophie'nin mantosunu avuçlarken diğerk elimle de kafasını koruyordum.

Yarığın birbirine çok yakın duvarları Şimdi bize yardım ediyordu. Bir taraftan Monk Sophie'yi desteklerken, diğerk taraftan ben de onu kendime doğru çekiyordum, duvarlar sayesinde Sophie yere düşmüyordu. Kolunu omuzlarıma doladım, böy-lece başı rahatça bana yaslandı ve ağırlığını yüklenerek doğrudum. Ardından feneri tekrar Monk'a tuttum.

Sophie'yi taşımama yardım etmek için biraz daha ilerlediğinden, yarığın inanılmaz derecede sıkışmıştı, kayanın içinde eziliyordu. Nefes almak için çabalarken, ağız karaya oturmuş bir balığmki gibi oynuyordu.

“Geri gidebilecek misin?” dedim nefes nefese. Artık daha fazla ilerleyebilmesi olanaksızdı.

Anlaması zordu ama sırtıttığını sandım. “Őiřtim... son seferden beri...”

Konuşmak bile belli ki ona acı veriyordu. *Tanrım, buradan ıkamayabilir.* “Dinle, ben...”

“Defol git... Götür onu.”

Tereddüt ettim, ama sadece bir saniye. Benim yardımım olmadan bu mağaralarda hayatta kalmayı gayet iyi becermişti, ayrıca önceliğim Sophie’ydi. Onu yarı taşıyarak, yarı sürükleyerek yürümeye başladım. Bir kez arkama baktım, ama sadece karanlığı görebildim. Ne Monk’tan ne de fenerinden iz vardı.

Geri dönmüştü herhalde, fakat onun durumunu düşünebilecek halde değildim. Burası biraz daha geniş olmakla birlikte, Sophie kendini tamamen bırakmıştı. Bütün yapabildiğim onu desteklemektir. Yarığın engebeli tabanından sel gibi akan su, botlarımın üzerinden geçiyor ve nereye bastığımı görmemi imkânsızlaştırıyordu. Defalarca tökezledim; bizi hâlâ nispeten sıkıştıran kayaya paltolarımız sürtünüp takılıyordu. Eğer şimdi kapana kısılırsak kendi başımıza olduğumuzu bildiğimden yürümeye devam ettim.

Derken duvarlar birdenbire açıldı. Nefes nefese bir halde, feneri alçak bir geçidin dört bir yanına tuttum. Benim boyumdan sadece biraz daha yüksekti, ama yanyana durabileceğimiz kadar geniştir. Eğer Monk haklıysa, o zaman burası yüzeye çıkan geçit olmalıydı.

Dik bir açıyla yükseliyordu. Tırmanmaya davrandım, ama Sophie’nin ağırlığı yüzünden kambur vaziyetteydim, bacaklarım da kurşun gibiydi ve titriyordu. Daha fazla ilerleyemeyecektim, dinlenmeden mümkün değildi. Sophie’yi yere oturtarak ben de onun yanına diz çöktüm ve karmakarışık olmuş saçlarını yüzünden geriye çektim.

“Sophie? Beni duyabiliyor musun?”

Cevap gelmedi. Nabzım yokladım. Çok hızlıydı. Gözlerini kontrol edince, sağ gözbebeğinin daha da büyümüş olduğunu gördüm. Feneri tutunca gözbebeğinde bir değişme olmadı.

Onu tekrar kaldırmak için çabaladım, fakat kollarımla bacaklarımda derman kalmamıştı.

Birkaç sendeleyerek adım atınca az kalsın düşüyordum. Sophie’yi tekrar yere bıraktım. Böyle olmayacak. Başımı önüme eğdim, neredeyse ağlayacaktım. Daha ne kadar yol kaldığını hiç

bilmiyordum, ama onu daha fazla taşıyamazdım. Eğer yaşamak için bir şansı olacaksa, yapabileceğim tek bir şey vardı.

Onu burada bırakmak zorundaydım.

Vakit kaybetme. Öyle yap. Paltomu çıkardım, yenlerini tomar yapıp usulca kafasının altına koydum, kalanıyla da üstünü sarmaladım. Paltomu çıkardığım an soğuk ısırılmaya başladı, ama umurunda değildi. Sophie'ye bakınca kararlılığımın gevşediğini hissettim. *Tanrım, bunu yapamam.* Fakat seçme şansım yoktu.

“Geri geleceğim, söz,” derken, sesim soğuktan titriyordu.

Sonra dönüp gittim ve onu karanlıkta tek başına bıraktım.

Geçit daha fazla dikleşmeye başladı. Kısa süre sonra, yukarıya tırmanmak için ellerimi kullanmak zorunda kalıyordum. Duvarlar ve tavan birbirlerine yaklaştı, sonunda geçit hemen hemen bir tünele dönüştü. Fener ışığının tek gösterdiği, kaya kütesinin çevrelediği kara bir delikti. Sonsuzdu sanki. Dermansızlıktan başım dönüyordu. Duyularım bana oyun oynuyordu artık; aşağıya doğru gitmekte olduğumu, yüzeye değil yeraltının derinlerine sürünerek ilerlemekte olduğumu düşünmeye başlamıştım.

Derken bir şey yüzümü çizdi. Geriye sıçrarken saçlarıma bir şey takılınca bağırdım. Fenerin ışığım tuttuğumda, dikenli dallar gördüm. *Bitkiler mi?* diye düşündüm, uyuşmuş bir şekilde.

Yüzüme damlayan suyu hissettim, ama yağmur olduğunu ancak soğuk rüzgârı yanağımda hissedince fark ettim.

Dışarıdaydım.

Karanlıktı. Fenerin ışığında, geçidin eğimli bir kaya yüzüne tutunmuş bir katırtırnağı kümesiyle dışarı açıldığım gördüm. Üzerlerinden sular damlayan dikenli dalların altından emeklemek zorunda kaldım; derime ve kıyafetlerime takıldıklarında kendimi çekiştirerek kurtarıyordum. Son birkaç metreyi yılan gibi sürünerek aldım ve buz gibi bir akıntının içine

önce ayaklarım olmak üzere culp diye girdim.

Sudan çıkarken soğuktan titreyerek feneri etrafa tuttum. Sis kalkmıştı, ama kasvetli, sürekli bir sağanak yağıyordu. Bozkırda, küçük bir tepe kayanın eteğindeydim. Mağara ağzım tamamen gizleyen katırtırnaklarıyla kaplıydı. Ufukta ışık vardı, ama şafağın mı yoksa akşam alacasının mı işaretiydi, hiç bilmiyordum, ne de hattâ nerede olduğumu. Uyuşmuş zihnimi çalışmaya zorladım. *Hangi taraf? Hadi, karar ver!*

Rüzgârla bana doğru taşman cılız bir ses işittim. Kafamı eğip, hangi yönden geldiğini anlamaya çalıştım. Ses zayıflayıp kesilince bir an için hayalimden uydurduğumu sanıp korktum. Sonra tekrar işittim, bu sefer daha güçlüydü.

Uzaktaki bir helikopterin kişnemeye benzer sesi.

Tepenin yamacına tırmandım; feneri başımın üstüne kaldırıp sallarken bitkinliğimi ve soğuğu unutmuştum.

“BURADAYIM! BURADAYIM!”

Sesim çatlayana kadar bağırdım; tepeye çıkarken üstüme başıma dalan katırtırnaklarımın farkında bile değildim. Artık helikopterin ışıklarını görebiliyordum, belki sekiz yüz metre kadar ötede parlak renk benekleriydiler. Birkaç korkunç saniye boyunca helikopter geçip gidecek sandım. Derken, açtı ve bana doğru gelmeye başladı. Işıkları büyürken, yan tarafındaki polis işaretlerini ayırt ettim ve onları gördüğümde gücümün son kırıntısı da tükendi. Bacaklarım tutmaz oldu; yaklaşan makinenin daha hızlı uçmasını dileyerek soğuk taşın üstüne yığıldım.

Hayatımın çok büyük kısmını hastanelerde geçirmiş gibiyim. Sert plastik sandalyelerde zamanın yavaş ilerlemesine, endişeye ve hüsrana fazlasıyla alışkın hale geldim.

Beklemeye de.

Şu geçen yirmi dört saat sanki gerçekdişiydi, silkinip uya-namadığım kötü bir rüya gibi.

Bunda vücut ısımın düşmesinin de payı vardı; çok şiddetli bir ısı kaybı yaşamamam da, hâlâ üşümem geçmemiştir ve biraz da kayıtsızlık hissi içindeydim, sanki başka birinin başına gelen olayları seyrediyordum. Mağaradan çıktığımda gökyüzünde gördüğüm soluk ışık sabahmış. Günlerce yeraltında kalmış gibi hissediyordum, ama araba kazasından bu yana sadece saatler geçmişti.

Polis helikopterinde beni battaniyeye sardılar ve çikolata ile pilotun termosundan sıcak çay verdiler. O sırada kontrolsüz bir şekilde titriyordum, fakat beni hastaneye götürmelerine izin vermedim. Sophie'yi almak amacıyla hemen aşağıya geri dönmek için çılgınca bir telaş içindeydim, ama bu tartışma konusu bile edilmedi. Kurtarma ekibi ulaştığında, mağarayı bulamadıkları kötü bir an yaşandı. Kısa süre sonra, katırtırnağı çalılarının derinlerinden, girişin yerini saptadıklarını duyuran bağıriş işitildi, ama bana asırlar kadar uzun gelmişti. Ondan sonraki bir saat hayatımın en uzun saatlerinden biriydi. Helikopterin plastik ve deriden ibaret daracık kabininde, yorgunluktan sersemlemiş ve uçak yakıtının kokusundan midem bulanır halde otururken, bütün olanları zihnimde yeniden canlandırmak için özgürdüm. Yaptığım her şey, aldığım her karar şimdi şu soğuk şafak ışığında yanlış görünüyordu. Sophie hayattaydı, ama onu çıkarttıklarında bilinçsizdi. Sedyenin hava ambulansına taşınmasına imkân sağlamak için, mağara girişinin hemen etrafındaki katırtırnağı çalılarının bir kısmı kesilmişti. Sağlık görevlilerine yanıtlayamayacakları sorular sormamak gerektiğini bildiğimden, ben de Sophie'yle birlikte gittim. Helikopter hastaneye indiğinde, hemşire ve doktorlardan oluşan bir ekip hızla dönen pervanelerin altından iki büklüm geçerek hemen yanımıza koştular.

Ben daha sakin bir şekilde acile götürüldüm, orada bana hastane geceliği verildi ve serum takıldı. Kesiklerim ve sıyrıklarım temizlendi; en kötü olanlarına antiseptikli gazlı bezle pansuman yapıldı. Hikâyemi önce üniformalı polislere, sonra cinayet masası memurlarına

olmak üzere arka arkaya ve tekrar tekrar anlattım. Nihayet, perdeli bir kabine alındıktan sonra, tek başıma kaldım. Hiç bu kadar yorgun hissettiğimi hatırlamıyordum. Sophie için endişelenmekten bir hal olmuşum, ama ifademi alan polislerden hiçbiri bir şey biliyor gibi görünmüyordu. Sadece biraz dinlenme niyetiyle kafamı yastığa koydum ve ânında uykuya daldım.

Açılan perdelerin sesine uyandım. Doğrularak oturdum; Naysmith kabine girerken zihnim karışık ve her tarafım ağrıyordu.

Uzun boylu soruşturma amirinin boğazı yeni tıraş yanıklarıyla benek benekti, gözleri de kızarmış, yorgunluktan etrafları kırıışmıştı, ama gergin ve uyanık görünüyordu.

O daha bir şey diyemeden, “Sophie nasıl?” diye sordum.

“Hâlâ ameliyatta. Beyninde kan oturması varmış, tahliye edilmesi gerekiyormuş. Bunun dışında söyleyebileceğim bir şey yok.”

Bunu beklediğim halde haber beni derinden etkiledi. He-matomun farklı tipleri vardı, ama iyileşme -ve hayatta kalma-ameliyatın ne kadar çabuk yapıldığına bağlıydı. *Bu senin hatan. Daha erken fark etmeliydin.*

Naysmith cebinden naylona sarılı bir şey çıkardı. “Buna ihtiyacın olabilir,” dedi ve çamurlu cüzdanımı başucumdaki hasta yemek masasının üstüne bıraktı. “Birkaç saat önce bulduk. Helikopter sizi aldığı anda, biz de madene bir arama ekibi yollamak üzereydik.”

“Miller’la Cross’a ne oldu?”

Eğer onları orada bıraktığım için beni suçluyorduyorsa bile, belli etmedi. Bir sandalye çekip oturdu. “Miller’ın kafatasında ve kaburgalarında kırık ve iç organlarında zedelenmeler var. Bilinçsiz, ama durumu istikrarlı. Cross’un çenesi kırık ve beyin sarsıntısı geçirmiş. Destek ekibi ulaştığında zaten bilinci açıktı, olanları anlatabildi. Sayılır.”

Rahatlamıştım. Çok daha kötüsü olabilirdi, gerçi yaralanan polislerin benimle aynı fikirde

olacağından emin değildim. “Ya Monk?”

“Henüz bir şey yok. Madene ekipler gönderiyoruz, ayrıca her iki girişi de polis gözetimine aldık. Fakat bilmediğimiz başka girişler olabilir. Cutter’s Wheal Madeni yıllar önce mühürlendi, onunla bağlantılı mağaralar olduğu hakkında kimsenin fikri de yoktu.

Gördüğümüz kadarıyla, büyük bir mağara sistemi; aşağı yukarı Buckfastleigh’deki Bakers Pit kadar büyük. Eğer Monk hâlâ aşağıdaysa, onu önünde sonunda buluruz, ama zaman alacak.”

Ve eğer aşağıda değilse, şimdiye kadar her yere gitmiş olabilir. Naysmith bacak bacak üstüne attı... Sadede gelmek üzere olan bir adam görüntüsü.

“Ee, bana neler olduğunu anlatmak ister misin?”

Zaten bilgilendirildiğini biliyordum, ama hikâyemi baştan anlattım. Yorum yapmadan dinledi, ona Monk’un bir polis memuru tarafından tuzağa düşürüldüğü yönündeki iddiasını anlattığım zaman bile. Bitirdiğimde, uzun bir iç çekti.

“Eh, en azından Wainwright hakkında doğruyu söylüyormuş. Merdivenlerden düşüp boynunu kırmış. Otopside merdivendeki halıdan kaynaklanan sürtünme berelenmeleri tespit edildi, ayrıca tırazanda kan lekeleri ve saç bulundu. Ya karanlıkta aşağıya yuvarlandı ya da Monk’u görmenin şokuyla dengesini kaybetti. Onu suçlayamam.” Sözlerine ara verdi, yüzü ifadesizdi.

“Diğer söylediklerinin ne kadarına inandın?”

Artık bir şey söylemem zordu. Önceki gecenin tamamı gerçekdışı bir niteliğe bürünmeye başlamıştı. Odaklanmak için gayret sarf ettim.

“Bilinç kayıpları yaşamasıyla ilgili söylediklerine inanıyorum. Angela Carson ile olan ilişkisine de. Numara yapamayacak kadar hastaydı, ayrıca tanık olduğum nöbetleri, ya da onlar her ne ise, gerçektir.”

“Onu nöbetlerden biri sırasında öldürmüş olabileceğini gerçekten düşünüyor musun?”

“Gördüklerime bakılırsa, o şekilde olmuş olabilir derim.” “Ya diğer kızlar?”

“Bilmiyorum. Hepsini bilinç kayıpları sırasında öldürmüş olması sanırım mümkün, ama bence böyle düşünmek zorlama olur. Zira öldürdüyse o cesetlerden de kurtulmuş olması gerekirdi, ki bu muhtemel görünmüyor. Gerçekten de onlar hakkında bir şey hatırlamıyor gibiydi, ama onu rahatsız eden bu değil.”

“Monk hissiz aşağılığın teki. Biliyoruz zaten.”

“Hayır, demek istiyorum ki, adını temizlemekle veya hattâ cezasını indirtmekle bile ilgilenmiyor. Firar etmesinin tek nedeni, kendini Angela Carson’ı öldürmediğine ikna etmek için yanıp tutuşuyor olmasıydı.”

“Kızın cesediyle beraber kapısı kilitli bir dairede bulundu, elleri kanlıydı ve kızın yüzü de lapa gibi ezilmişti. Bence şüphe edilecek pek bir şey yok, ya sence?”

“Bu konuda yok. Fakat geçen sekiz yıl boyunca, hayatında yakınlaştığı tek kişiyi öldürdüğünü bilerek yaşamak zorunda kaldı ve bunu yaptığını hatırlayamıyor bile. Zaten yeryüzünde-ki en dengeli kişilik değil. Olmayacak duaya amin dediği için onu suçlayabilir misin?”

Naysmith bir an sustu. “Peki ya şu tuzağa düşürülme hikâyesi?”

İşte şimdi oraya *geliyoruz*. İç çektim. Hikâyeyi mağaralarda Monk’tan dinlemek bir şey, sakın kafayla tartışmak bambaşka bir şeydi. Dengesiz bir zihnin saçmalaması ya da bir suçlunun uydurması deyip gözardı etmek daha kolay olurdu.

Ne var ki, iki ihtimale de inanamıyordum.

“Uydurduğunu sanmıyorum,” dedim.

“Bu, Darren Walker’in uydurmadığı anlamına gelmez. Jones adında bir komisere ait bir kayıt yok, ne şimdi ne de sekiz yıl önce. Walker yalan atmış, ona yutturmaya çalışmış olabilir.

Tanrım, şayet Monk beni köşeye sıkıştırmış olsa, ben de herhalde aynısını yapardım.”

“Peki niçin Walker daha en başta böyle bir hikâye yaydı ki?”

“Belmarsh’ta sert adamlarla beraber olmak onun gibi bir küçük hırsızın boyunu aşar. İtibarını

artırmak için bir şeyler uydurmuşsa, bunu yapan ilk mahkûm olmazdı.”

“Monk ona inanıyordu. Ayrıca, bana söylediklerine bakılırsa, Walker’ın yalan söyleyecek halde olduğunu sanmıyorum.” *Ona yaptıklarından sonra mümkün değil.*

Naysmith sinirli bir şekilde, “Yine de, bunların hiçbirini destekleyecek bir şey yok,” derken, meseleyi sanki kendisiyle tartışıyormuş gibiydi. “Bel bağlayacağımız sadece Monk’un sözleri var, çünkü Darren Walker’i döverek öldürdü ve bu gayet elverişli oldu. Sözlerine güvenmediğim veya Walker gibi ayak takımından birinin iddia ettiği şekilde bir polis memurunun düzmece delil yerleştirdiğine inanmadığım için beni bağışlamak zorundasın. Adli sicillini kontrol ettim. Çok sayıda hırsızlık ve soygun olayının şüphelisi olmuş, ama lanet bir kediden daha çok canı varmış. Her seferinde paçayı sıyırmayı becermiş, ta ki geçen yıla kadar. Hem niçin boşboğazlık etmek için o zamana kadar beklesin?”

Bilmiyordum. Monk’u savunduğuma kendim de inanamı-yordum. Ama ambulans sedyesinde yatarken düşünecek zamanım olmuştu. Şekillenmeye başlayan yeni resim hoşuma gitmeyebilirdi, fakat görmezden gelemezdim.

“Belki *yakalandığı* içindir. Belmarsh gibi bir yerin Walker’ın boyunu aştığını sen kendin söyledin, insanlar korktuklarında her şeyi yapabilirler.”

“Bu sonucu çıkartmak zorunda değiliz,” dedi Naysmith. “Hem şu hayalî komiser, Bennett ikizlerine ait eşyaları nereden bulacaktı ki? Kamuoyunca bilinen bir cinayet soruşturmasından fark edilmeden delil çalmasının imkânı yok. Üstelik delil Monk’un karavanında yeniden ortaya çıktı.”

“Delil dolabından almadıysa.”

Bu sözcükler olanca ağırlığıyla küçük kabine çöktü. Naysmith bana uzun uzun baktı ve sonra gözlerini kapatarak, “Sen ne dediğini biliyorsun, değil mi?” dedi.

“Bu senin de aklına gelmedi mi yani?”

Yanıt vermedi. Vermesi gerekmezdi de. Şimdiye kadar bundan bahsetmekten kaçınmıştık, ama aynı sorunun benim gibi onun da içini kemirdiğini biliyordum.

Eğer Monk diğer üç kızı öldürmediyse, kim öldürmüştü? Naysmith burun kemiğini ovdu.

“Seninle tekrar konuşmak isteyeceğiz. Taburcu olduktan sonra ne yapmayı planlıyorsun?

Londra’ya geri mi döneceksin?”

Bunu pek düşünmemiştim henüz. “Daha değil. Herhalde

Sophie’nin evinden eşyalarımı alırım ve bir otele...”

Perde birdenbire yana çekildi ve Simms kabine girdi. Gıcır gıcır, kordonlu üniforması ve

siperli şapkasıyla Emniyet Genel Müdür Yardımcısı donuk renkli hastane dekoru içinde

gülünç bir şekilde şık görünüyordu. Fakat balmumu gibi soluk tenli yüzü şimdi koyu kırmızı

bir renk ve ağzı ince bir çizgi halini almıştı.

Naysmith ihtiyatlı bir şekilde ayağa kalktı. “Efendim. Sizin burada olduğunuzu...”

Simms ona bakmadı. Siyah deri eldivenlerini o kadar sıkı kavramıştı ki, onları boğuyormuş

gibi görünüyordu.

“Dr. Hunter’la konuşmak istiyorum. Yalnız.”

“Kendisiyle zaten görüşüldü. Ben...”

“Şimdilik bu kadar.”

Naysmith öfkelenmiş görünse de kendine hakim olmayı başardı. Bana belli belirsiz bir baş

selamı verip, perdeye sürtünerek dışarı çıktı. Hastanenin uzak kısımlarından gelen sesler

odanın içindeki sessizliği daha da artıyordu. Simms bana dik dik bakarken, “Sen *ne halt*

etmeye çalıştığını sanıyorsun?” dedi.

Bir kere daha sorguya çekilecek havada değildim hiç. Yorgunluktan dolayı uyuşturucu almış

gibiydim, ayrıca endişeliydim ve gülünç hastane geceliği içinde sırtım desteklenmiş bir

şekilde yattığımın son derece farkındaydım.

“Uyumaya çalışıyordum.”

Uçuk renkli gözler soğuk ve düşmancaydı. “Bu işten itibarlı çıkacağını sanma Dr. Hunter, çünkü öyle olmayacağına seni temin ederim.”

“Sen neden bahsediyorsun?”

“Şu... şu çılgınca iddialarından bahsediyorum! Yokjerome Monk suçsuzmuş, yok bir polis memuru onun aleyhine düzmece delil üretmiş. Herhangi birinin bunlara *inanacağını* ciddi ciddi düşünüyor olamazsın, değil mi?”

“Bunlar benim iddialarım değil. Ayrıca ben öyle deme...” “Geçen hafta Monk aciz bir adamın ölümüne sebep oldu ve az kalsın iki polis memurunu da öldürüyordu. Yoksa bunları unuttun mu?”

İçime suçluluk bıçak gibi saplandı. “Yapabileceğim bir şey yoktu...”

“Eski bir polis danışmanı onun yüzünden hayat mücadelesi veriyor, ama sen hâlâ hükümlü bir tecavüzcü ve katili temize çıkarma niyetinde gibisin. Çevrendeki insanların sürekli zarar gördükleri sır değil Dr. Hunter, ama bu tür bir pervasızlığı asla beklemiyordum, senden bile!”
Ellerimden güç alıp yatakta doğrulmuş olmalıydım, ama bunu yaptığımı hiç hatırlamıyordum.

“Kimseyi temize çıkarmaya çalışmıyorum. Ben yalnızca olanları söylüyorum.”

“Ah evet, şu ‘nöbet’... Ne elverişli ki, Monk tam da senin önünde geçiyor. Bunu kasten yapmış olabileceği hiç aklına gelmedi herhalde. Hapishane doktorlarım kandırıp kalp krizi geçirdiğine inandırdığı da gelmemiştir.”

“Gördüğüm şey numara değildi. Ayrıca kalp krizi belirtilerini taklit etmiş de değildi, onları kendisi tetiklemişti. Arada fark var.”

“Saflığını paylaşmadığım için beni bağışlaman gerekecek Dr. Hunter. Monk’un seni yönlendirdiği çok açık. Seni bu... bu palavralarla besledi, sonra da salıverdi, tamı tamına şu yaptığını yapmanı umuyordu işte!” Eldivenleri bacağına vurdu. “Bunun verebileceği *zarar*

hakkında hiç bir fikrin var mı?”

“Senin itibarına mı yani?”

Öfkeye kapıldığıma ânında pişman oldum, fakat ağızımdan sözcükler çıkmıştı bir kere.

Simms’in uçuk renkli gözleri pört-ledi. Eldivenleri sımsıkı tutan eli seğirdi, bir an için bana gerçekten vurabilecekmiş gibi geldi. Ama konuşurken sesi kontrollüydü.

“Özür dilerim Dr. Hunter. Belki de seni görmeye daha sonra gelmeliydim. Belli ki çok bitkin düşmüşsün.” Konuşurken, bir yandan da parmaklarını oynata oynata dar deri eldivenini giyyordu. “Umarım, dediklerimi düşünürsün. Aynı taraftayız, ayrıca profesyonel bir anlaşmazlığın çığrından çıkması yazık olur. İnsanlar konuşmakta acelecidir ve polis danışmanlığı işi bulmanın da zor olduğunu biliyorum.”

Bana gözünü dikmiş bakarken yüzü tamamen ifadesizdi. Eldivenleri bir şey bulaşmasına karşı yeterli bir önlem değilmiş gibi, ceketinin yenini kullanarak perdeyi yana çekti ve çıkıp gitti.

Ben arkasından sallanır halde bıraktığı perdeyi seyrederken, uzaklaşan ayak sesleri hastanenin arka fonundan gelen curcuna seslerine karışıp kayboldu. *Bu da ne demekti şimdi?* Çok fazla umursayamayacak kadar yorgundum.

Ama bir tehditi duyduğum zaman tanırdım.

ikinci vakti taburcu edildim. Simms gittikten sonra uyuyabil-miştim, ama küçük kabinin içinde ancak kısa aralıklarla, uyku ile uyanıklık arasında gidip gelerek. Yine de, iyi gelmişti, hiç olmazsa algılarım açılmıştı. Bir ara giysilerim tekrar ortaya çıkmıştı; yıkanmış değillerdi, ama kurutulmuş ve düzgünce katlanıp bir poşete koyulmuşlardı. Ne kadar aksini dileysem de, üzerlerindeki çamur ve kan lekeleri önceki gecenin gerçek olduğunun kanıtıydı.

Kimse bana Sophie hakkında bir şey söyleyemiyordu, ama hemşirelerden birini kontrol etmesi için ikna ettim. Sophie’nin ameliyattan çıktığı, fakat durumunun hâlâ kritik olduğu bilgisini aktardı. Acil kraniyotomiden sonra bunun son derece beklenen bir durum olduğunu

söyledim kendime: Doktorlar kan oturmasını tahliye etmek için Sophie'nin kafatasını açmak zorunda kalmışlardı.

Fakat bu haber moralimi düzeltmeye yaramadı. Giyindim ve 'kabinde içim içimi yiyerek oturdum; nihayet bir asistan doktor gelip bana gidebileceğimi söyledi.

“Yoğun bakım ünitesi nerede?” diye sordum.

Burası, gergin bir aciliyet havasının hakim olduğu acil servisten daha sessizdi, koşuşturma da o kadar fazla değildi. Re-

sepsiyondaki hemşire Sophie'yi görmem için içeri girmeme izin vermedi, ama zaten o yırtık yırtık ve kirli kıyafetlerimle herhalde ben de olsam izin vermezdim. Dejavu hissi yaşayarak, hemşireye sadece onun nasıl olduğunu öğrenmek istediğim açıklamasında bulundum. Bir şey fark etmedi: Hemşire yalnızca birinci dereceden akrabalara bilgi verebileceği konusunda son derece kararlıydı.

“Eğer bana eşi veya nişanlısıyım deseydiniz, belki...” diye ekledi manidar bir biçimde. Bana bilerek açık kapı bırakmıştı, ama tereddüt ettim.

“Dr. Hunter!”

Ses Sophie'nindi. Onu mucizevi bir şekilde iyileşmiş göreceğim gibi saçma bir umutla sese döndüm. Fakat koridorda bana doğru gelen başka bir kadındı. Yüzü ağlamaktan benek benek kızarmıştı, o nedenle Sophie'nin kız kardeşi olduğunu fark etmem biraz zamanımı aldı.

Bana konuşma fırsatı vermeden, “Burada ne yapıyorsun?” diye sordu amirane bir tonla.

Heyecandan titriyordu; tomar yaptığı kâğıt mendili o kadar sıkı tutuyordu ki, parmak eklemleri bembeyaz olmuştu.

“Sophie'nin nasıl olduğunu öğrenmek...”

“*Nasıl* mı? Kardeşim yoğun bakımda yatıyor! *Kafasını* açtılar, durumu işte bu!” Yüzünü buruşturdu. “Beyin hasarı olabilirmiş veya... veya...”

“Üzgünüm...”

“Üzgün müsün? *Sakın* cüret etme! Ona göz kulak olacağını söylemiştin! Benimle eve gelmesini istemiştin, güvende olacağı yere. Oysa o şimdi... şimdi...” Resepsiyondaki hemşireye döndü. “Bu adamın kız kardeşimin yanına yaklaşmasını istemiyorum! Tekrar gelirse, içeri almayın!”

Hızla dönüp acele adımlarla koridordan geri gitti. Hemşire utanmış görünüyordu.

“Kusura bakmayın, o akrabası...”

Onaylarcasına kafamı salladım. Burada yapabileceğim başka bir şey kalmamıştı. Tekrar yatakhane kısmına yönelirken, yoğun bakım ünitesinin ağır kapıları arkamdan nihai olarak kapandı.

Görmem gereken bir kişi daha vardı.

Koğuşlar arasında dolaşıp durduktan sonra nihayet Cross’un götürüldüğü odayı buldum. İlk bakışta, uyuyor sandım. Gözlerinin kapalı olduğunu görünce, korkak yanımda rahatladı. Fakat yatağına yaklaşırken gözlerini açtı ve doğruca bana baktı.

Berbat görünüyordu. Sarı saçları kararmış halde kafasına yapışmıştı. Yüzü Sophie’ninkinden bile daha şok edici bir şekilde çürükler içinde ve şişti. Çenesini kapalı tutarak sabitleyen tel ve vidaların oluşturduğu tertibat ızdırap verici görünüyordu.

İşte yanına gelmiştim ve ne diyeceğimi bilmiyordum. Kısa bir süre sadece birbirimize baktık, sonra Cross komodinin üzerindeki bir şeyi almak için kolunu uzattı. Bir bloknottu. Kısa bir şey yazdı ve görmem için bana çevirdi.

Gömdüğü kadar kötü değil. Morfin harika bir şey.

Gülebileceğimi hiç sanmazdım, ama güldüm. “Bunu duyduğuma sevindim.”

Ağır ağır birşeyler daha karaladı ve bloknottu yine bana çevirdi. *Sophie???*

Sözcükleri seçerek kullandım. “Ameliyattan çıktı. Yoğun bakımda.”

Kalem bir kere daha cızırdadı. *Miller uyanmış. Hmşirler kötü şakalr yaptığını söylyor.*

Gülümsedim. Bana asırlar gibi gelen bir zaman zarfında bu aldığım ilk iyi haberdi. “Harika.”

Derin bir nefes aldım. “Bak, ben...”

Ama tekrar yazmaya koyuldu. Artık yorulmaya başladığından bu defa daha fazla zahmet çekiyordu. Bitirince sayfayı koparıp ikiye katladı. Bana uzatırken göz kapakları düşmeye başlamıştı bile. Daha elinden almadan tekrar uyuyakaldığını sanıyorum.

Kâğıdı açmak için koridora çıkmayı bekledim. Sadece kısa bir mesaj yazmıştı: *Doğru olanı yaptın.*

Bunu okuyunca gözlerim buğulandı. Kâğıdı cebime koymadan biraz duraklamam gerekti.

Hastaneden çıkıp temiz hava solumayı ve kafamı netleştirmeyi fena halde istiyordum , ama biraz bekleyecekti.

Önce yapmam gereken başka bir şey vardı.

Eşyalarımınla birlikte arabam da hâlâ Sophie’nin evindeydi. Telefonla bir taksi çağırabilirdim, ama dışarıdan bir taksi çevirmeye karar verdim. Yürümek iyi gelecekti, ayrıca hastanede gerektiğinden daha fazla kalmak istemiyordum.

Bir resepsiyonist bana en yakın taksi durağını tarif etti, fakat hastanenin girişinden henüz fazla uzaklaşmamıştım ki, yanıma bir araba yanaştı. Camı inerken içindekinin kim olduğuna baktım.

Terry’ydi.

“Seni burada bulabileceğimi düşündüm,” dedi. Yürümeye devam ettim. “David! Tanrım, bekle bir dakika, tamam mı?” Araba hareket edip tekrar yanıma yanaştı.

“Bak, sadece konuşmak istiyorum. Dün gece olanları duydum. Sophie nasıl?”

İstemeye istemeye durdum. Onun hakkında ne düşünürsem düşüneyim, Terry’nin bir zamanlar Sophie ile ilişkisi vardı. Sırf ilişki bitti diye duygular sona ermez.

“Yoğun bakımda. Bundan fazlasını bilmiyorum.”

“Tanrım.” Yüzünün rengi attı. “Biliyorum, görmek isteyeceği son insan benim. Ama iyileşecek mi?”

“Bilmiyorum.”

Afallamış görünüyordu.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu, süngüsü düşmüş bir şekilde.

“Sophie’nin evinden eşyalarımı almalıyım.”

Uzanıp yolcu kapısını açtı. “Hadi gel, seni bırakayım.” Terry’yle biraz daha fazla zaman geçirmek istemiyordum, fakat Sophie’den bahsedince ona olan kızgınlığım önemsiz görünmüştü. Geçmiş geçmişte kalmıştı. Hayat kin gütmek için fazla kısaydı. Üstelik o kadar yorgundum ki, ayakta zor duruyordum.

Arabaya bindim.

Birkaç kilometre, ikimiz de konuşmadık. Ancak şehir ve banliyöler yerini kırsala bırakınca Terry sessizliği bozdu.

“Bu konuda konuşmak ister misin?”

“Hayır.”

Tekrar sessizleşti. Bozkır bizi içine almaya başlarken gözlerimi pencereden dışarıya diktim. Oto kaloriferi açıktı, arabanın içindeki sıcaklık ve motorun tekdüze uğultusu etkisini göstermeye başlamıştı. İçim geçmek üzereydi.

“Hiç değilse artık Sophie’ye kimin saldırdığını biliyoruz,” dedi.

İçimi çektim. Terry ‘hayır’ı asla cevap olarak kabul etmiyordu. “Ben Monk olduğumu sanmıyorum hâlâ.”

“Ne, bu olaydan sonra bile mi?”

“Sophie’nin evine gittiğini itiraf etti, ama o sırada Sophie zaten hastanedeydi,” dedim.

“Sophie’yi eve götürdüğümde eve bir hayvanın girmiş olduğunu sanmıştım, çünkü Monk kendi kokusunu gizlemek için bir tilki ininden aldığı toprağı kullanmıştı. Kokuyu duymamak zordu. Eğer daha önce eve girmiş olsa, Sophie’yi banyoda bulduğumda kokuyu fark ederdim.” “Tilki sidiğı mi? Kurnaz piç.” Terry’nin sesinde neredeyse hayranlık vardı.

“Ortalıkta bir sürü söylenti dolaşıyor. Onun Angela Garson ile ilişkisi varmış. Onu öldürmek istememiş olabilirmiş.”

Gözlerimi ovuşturdum. “Mümkün.”

“Ciddi değilsin ya?”

Canım konuşmak istemiyordu, ama olup biteni bilmek istediğı için onu suçlayamazdım. Hem ona anlatmamak için de bir sebep yoktu. “Hastaneden ayrılmadan önce bir nörologla konuştum. Bana ön lob sendromu denilen bir durumdan bahsetti. Beynin ön tarafı hasar gördüğünde olabilen bir şey.” “Yani?”

“Hani Monk’un kafasındaki o çöküntü var ya?” Kendi alm-ma dokundum. “Onun sebebi doğum sırasında forsepsin yanlış kullanımı. Monk’un annesi doğum yaparken ölmüş ve sanırım Monk’un ön lobu da doğum sırasında hasar almış. Böyle bir durum şiddet içeren ve öngörülemez davranışlara, ayrıca hatırlama güçlüğüne yol açabilir. Çok ender olarak da jelastik nöbetlere neden olur; bunlarda insanlar güler ya da çığlık atarlar ve aslında karşılarında var olmayan şeylere saldırırlar. Bir tür epilepsidir, fakat genelde uyku sırasında gerçekleştiğı için, çoğu kez teşhis edilmez. Genellikle sadece gece terörü diye düşünülür. Ya da gardiyanların Monk hakkında söyledikleri gibi, kişinin ‘sağa sola saldırdığı’ ifade edilir.

Terry omuzlarım silkti. “Hadi ya, ön lob bilmemnesi varmış. Onun yaptıklarını mazur göstermez bu.”

“Hepsini değil, evet. Fakat Angela Carson’a tecavüz edip öldürmüş gibi görünmemeye başlıyor. İlişkileri vardı ve seks yapmalarından sonra onu bir nöbet sırasında öldürdü. Şayet

Angela onu engellemeye çalıştıysa, sonuç daha kötü olmalıydı, ayrıca Monk kadar güçlü biri söz konusuysa, olayın kasıtlı olup olmaması pek bir fark yaratmaz zaten.”

Terry inanamaz bir edayla bir kahkaha attı. “Ah, *hadi* ama! Sen bile buna kimsenin inanmasını bekliyor olamazsın!”

Terry’nin kuşkuyla karşılaşmasına şaşırمامıştım. Monk’un bana anlattıklarının ne kadarının inandırıcı olduğundan şimdi bile emin değildim. O hâlâ şiddet kullanan, tehlikeli bir adamdı ve araba kazası ile mağaradaki kâbus yolculuğun anısı uzun süre aklımdan çıkmayacaktı.

Fakat karşıımızdaki resim herkesin varsaydığı kadar basit değildi. Ne de Monk’un davranışları. Simms onun gitmemize izin vermek için kendi nedenleri olduğunu iddia edebilirdi, ama ben Monk’un ikimizi de oracıkta ölüme terk etmek dindeyken Sophie’yi götürmeme yardım etmek için o dar yarığa göğsünü ezerek nasıl girdiğini hatırlıyordum. Bu vicdansız bir katilin davranışı değildi.

“Sanırım, Monk’a baktık ve görmek istediğimizi gördük,” dedim. “Herkes onun bir canavar olduğunu düşündü, çünkü sağır bir kıza tecavüz edip onu öldürene dek dövmüştü. Bunu denklemden çıkardığın an, her şey değişiyor. Tina Williams ile Bennett ikizlerini gerçekten öldürüp öldürmediği gibi.”

“İtiraf etti, Tanrı aşkına!”

“Kendini cezalandırıyordu.” Monk’un gözlerindeki donukluğu -ve acıyı- hatırlıyordum.

Toplum ondan ne kadar tiksindirse tiksinsin, onun kendisine karşı olan hisleriyle karşılaştırılmazdı. “Angela Carson’ı bir nöbet sırasında öldürmüştü; bütün bildiği, diğerlerini de öldürmüş olabileceğiydi. Ama o sırada bunu umursadığını gerçekten sanmıyorum.”

Terry burnundan nefes verdikten sonra, “Eğer buna inanıyorsan, demek ki, kafasına darbe alan bir tek Monk değilmiş,” dedi.

Tartışamayacak kadar yorgundum. “Benim neye inandığım önemli değil. Onunki fizyolojik

bir durum, akıl hastalığı değil. Onu muayene eden psikiyatrlar bu yüzden durumunu fark edemediler. Fakat şimdi artık neyi arayacaklarını bileceklerine göre, iş değişecektir.”

“Sen ciddisin, değil mi?” Terry dudağını kemiriyordu. “Peki diğer kızları öldürmediğini iddia ediyorsa, kim öldürdü o zaman?”

Omuzlarımı silktim, üstüme çöken bitkinlik dalgasıyla mücadele ediyordum. “Jones adında bir komiser duydun mu hiç?” Önümüzdeki araba yavaşlayınca Terry frene basarak, “Ne yapıyor bu hıyar?” diye mırıldandı. “Jones mu? Sanmıyorum. Niye?”

Bu da düşünme zamanı bulduğum diğer bir konuydu. Eğer Monk -ve Walker- gerçeği söylüyorlarsa, o zaman ölen kızların eşyalarını karavana koyan polis açıkça zanlıydı. Ne var ki, Naysmith’e göre, Jones diye biri yoktu.

Ama yeterince şey söylemiştim. “Önemi yok. Monk’un söylediği bir şey yalnızca.”

Terry bana bir bakış attı. “Çok yorgun görünüyorsun. Bir yarım saatlik yolumuz var daha. Neden uyumuyorsun?”

Ben zaten kafamı arkaya yaslayıp gözlerimi kapatmaktaydım bile. Zihnimden karman çorman görüntüler geçiyordu: Mağara, araba kazası, Monk’un kafasındaki çöküntüye vuran gölgeler.

Tina Williams’m, boşluklarına çamur dolmuş, haşat olmuş cesedini gördüm; Wainwright’m gümbürdeyen kahkahasını işittim. Islak turbayı yaran küreğin kazıyışlarım algıladım ve ardından araba bir tümseğin üstünden geçerken uyandım. “Aramıza döndün mü?” diye sordu Terry.

Gözlerimi ovuşturdum. “Affedersin.”

“Dert etme. Varmak üzereyiz.”

Pencereden bakınca neredeyse Padbury’de olduğumuzu gördüm. Uyuduğum sırada gün dönmüş, gündüzün rengi koyulaşıp alacakaranlık olmuştu. Son zamanlarda bütün vaktimi karanlıkta geçirmiş gibiydim. Kendi kendime bu iş bittikten sonra tatile çıkma sözü verdim.

Bu sefer gerçek bir tatil olacaktı, sıcak ve güneşli. Ama sonra Sophie'nin hastanede yattığını hatırlayınca, basıp gitme düşüncesi siliniverdi.

Terry arabayı bahçenin aşağısına, park halindeki arabamın arkasına çekti. Motoru çalışır vaziyette bırakıp eve baktı. "Evet, işte geldik. Civarda bir yerde takılıp beklememi ister misin?" "Hayır, buralarda kalmayı düşünmüyorum." Elim kapı kolunda durakladım. "Ya sen? şimdi ne yapacaksın?"

Yüzü gölgelendi. "İyi soru. Simms'in vereceği cezayı çekeceğim, sonra... bakacağız. Herhalde kendime çeki düzen vermeye çalışırım."

"İyi şanslar."

"Teşekkür ederim." n camdan dışarı baktı. "Tamam. Bozuk değiliz o zaman, ikimiz yani?"

Bundan sonra Terry'yi muhtemelen bir daha görmeyeceğim geldi aklıma. Her ne kadar hiçbir şekilde zgn değilsem de, hayatımın bir başka sayfasının daha kapanması demekti bu. Kötü bir şekilde bitmesine hiç gerek yoktu.

Geçmişi er ya da geç gömmek zorundasımızdır.

Başımla onayladım. Elini uzattı. Sadece bir an tereddüt ettikten sonra elini sıktım. "Kendine iyi bak David. Umarım Sop-hie iyileşir."

Söylenecek başka bir şey yoktu. Hantal hareketlerle indim ve Terry'nin arabasının uzaklaşmasını seyrettim; arka lambaları köy yolunda ilerleyip gözden kayboldu. Rüzgâr şiddetleniyordu, motorun sesi çabucak iştilmez oldu, geriye sadece ağaçların hışırtısı ve sallanması kaldı.

Belimi ovdum. Her yanım ağrıyordu, kaslarım da yolculuk sırasında sertleşmişi. Silkinip canlandım ve patıkaya yürüdüm. Ev karanlıktı. Aceleyle çıkarken bıraktığımız gibi perdeler ekiliydi, bu da eve kapalı, içinde kimsenin yaşamadığı bir görünüm veriyordu. Yalnızca çantamı alıp ıkacaktım. Araba kullanacak halde değildim, ama Sophie'nin evinde tek başıma

kalma fikrinden rahatsızdım. Kendisi aldırış etmeyecek olsa da, bana doğru gelmiyordu.

Ön kapıya kadar gitmişim ki, anahtarım olmadığını fark ettim. Yine de denedim, ama kapı kilitliydi: Önceki gece ya Miller ya da Cross kilitlemiş olacaktı. Fena halde yenik hissederek kapının dibine çöktüm. Sonra Sophie'nin yedek anahtarı çömlek fırınına sakladığını hatırladım. Yeni kilit taktırmıştı, ama aynı yere yine bir yedek anahtar gizlediğini umuyordum. *Lütfen orada olsun.*

Otlar bürümüş patıkayı geçerken, köhnemiş tuğla kule önümde belirdi; kararmakta olan gökyüzü fonunda kulenin yapı iskelesi darağacı gibi göze çarpıyordu. İterek açtığımda kilitsiz kapı gıcırdadı. Elektrik düğmesini el yordamıyla bulup açtım. Hiçbir şey olmadı. Bir kaç kere açıp kapattım, ama herhalde ampul patlamıştı. *Harika.* Arabamın torpido gözünde bir el feneri vardı, fakat tabii ki arabanın anahtarları da evin içindeydi, önceki gece o aceleyle evde bırakmışım.

Kapıyı olabildiğince arkaya itip çömlek fırınına girdim. Kararan havada bir mezara girmek gibiydi. Sophie'nin yedek anahtarı arkasına sakladığı gevşek tuğla, yapı iskelesinin kurulu olduğu ortadaki bacanın yakınındaydı. O tarafa giderken, tuğla tozu ve rutubetli sıvanın kokusu genzimi gıdıkladı. Onlara karışan keskin ve tanıdık bir koku daha vardı, ama onu ancak botlarımın altında bir şey çatırdadığında fark etmişim. Gözlerim karanlığa alışınca, yere saçılmış kırık çömlek parçalarını gördüm. Uyuşuk beynim hâlâ bilgiyi işlemeye çalışıyordu ki, yersiz kokuyu tanıdım.

Tıraş losyonu.

Zıncı diye durdum; ensemdaki tüyler diken diken oldu. Arkama döndüm. Kapıdan gelen loş gün ışığı çömlek fırınının içine ulaşmıyordu. Gölgeler zifir gibi karanlıktı. Bütünlüklü göründükleri bir alana gözlerimi diktim. Bir hareket hışırtısı oldu.

“Sen misin Dr. Hunter?” dedi Roper.

Roper loşluğa dikkatle bakıyor, beni görmeye çalışıyordu. Çömlek fırınının karanlık içinde, ikimiz de birbirimizi doğru dürüst göremiyorduk,

“Dün geceden sonra çok kötü durumda olmamana sevindim,” dedi. “Verilmiş sadakan varmış.”

Düşüncelerimi düzene sokmaya çalışırken kalbim hâlâ güm güm atıyordu. “Burada ne yapıyorsun?”

Omuz silktiğini görmekten ziyade işittim. “Ah, sadece bir kolaçan etmeye geldim. Bayan Keller’ın gerçekten bir kilit taktırması gerek. Tabii insanların rahatça içeri girebilmesini istiyor değilse.”

Bu fikir onu eğlendirmişe benziyordu.

“Arabamı görmedim,” dedim.

“Yolun ilerisinde bir cebe bıraktım. Yürümek iyi gelir diye düşündüm.”

Ve de buraya geldiğinin görülmesini önler. Şimdi daha berrak düşünmeye başlıyordum.

Darren Walker’ın Monk’un karavanındaki polisle ilgili söyledikleri doğru olabilirdi. Komiser Jo-nes diye bir var olmayabilirdi, ama bu hiçbir şeyi kanıtlamazdı. O her kim idiyse, gerçek adını söyleyecek değildi ya.

Sesime lakayt bir ton vermeye çalışırken, Roper’ı geçip ka-

pıya ulaşma şansımı ölçtüm. “Seni Simms mi gönderdi?” “Emniyet Genel Müdür

Yardımcısı’nm şu ara işi başından aşkın. Hayır, ben sadece merakımdan geldim diyebiliriz.”

Bir klik sesiyle birlikte tezgâhın üzerindeki lamba yandı. Roper yan devrilmiş olan lambayı düzeltti. Cıkcıklayarak etrafa bakıp, “Biri burayı fena dağıtmış, değil mi?” dedi.

İşık, tahrip olmuş bir olay yerini gözler önüne sermişti. Sophie’nin kaseleri ve tabakları raflardan yere fırlatılmış ve kırılmışlardı. Elektrikli, ağır seramik fırını bile itilip devirilmişti, açık kapısı sallanıyordu.

“Bana öyle geliyor ki, biri bir şey aramış, sence de öyle değil mi?” Roper gülümsüyordu, ama gözlerinde keskin ve değerlendiren bir bakış vardı. “Sakıncası yoksa, sen burada ne yapıyorsun Dr. Hunter?”

“Arabamı almaya geldim.”

“Garaj olmak için tuhaf bir yer.”

“Çantam evde. Sophie burada bir yedek anahtar bulunduruyor.”

“Gerçekten mi?” İçeriye gözleriyle taradı. “Bayan Keller bir şeyleri saklamakta hünerli. Ama zaten onun gibi eski bir davranış araştırması danışmanın öyle olması gerekir. Saklanan şeyleri nerede bulacağını bilmekten ileri geliyor sanırım.” Sabrım taşmıştı. Oyun oynamanın bir anlamı yoktu. “Aradığın şeyi buldun mu?”

“Ben mi?” Roper hakikaten şok olmuş göründü. “Galiba hatlar karıştı Dr. Hunter. Bunu ben yapmadım.”

Sesinden gücendiği anlaşılıyordu. Tam olarak ikna olmamıştım, ama kuşkularımın zayıflamaya başladığını hissettim. “O zaman kim yaptı?”

“Eh, soru da bu zaten, değil mi?” Roper dalgın dalgın karnını kaşırken etraftaki enkazı inceliyordu. “Bayan Keller’ı ne kadar tanıyorsun?”

“Niye ki?”

“Çünkü senin bu işle bir ilgin olup olmadığına karar vermeye çalışıyorum.”

Sesindeki anî keskinlik onunla ilgili kalan şüphelerimi de yok etti. Daha önce Roper’ı gerçekten ciddiye almamıştım hiç. Simms’in askıntısı gibi, yeteneğinden ziyade sadakatinden ötürü terfi almış biri gibi gelirdi. Şimdiyse ona bakıyor ve acaba onda bundan daha fazlası mı var diye merak ediyordum.

Belki de Sophie bir şeyleri saklama konusunda iyi olan tek kişi değildi.

“Bu olay olana kadar, onu sekiz yıldır hiç görmemiştim,” dedim dikkatle.

“Onunla yatıyor musun?”

Kendi işine bakmasını söyleme isteğime karşı koyup dilimi tuttum. “Hayır.”

Memnuniyetle homurdandı. “Söylesene Dr. Hunter, tüm bunların zamanlaması sana da biraz tuhaf gelmiyor mu? Terry Connors ansızın ortaya çıkıp seni Monk’tan gelebilecek tehlikeye karşı uyarıyor. Eski arama ekibinin üyelerinden haber alıp almadığını soruyor. Sonra Bayan Keller -ya da şimdi kendini takdim ettiği ismiyle Bayan Trask- yardım istemek üzere seni arıyor. Bilinci kapalı ve evi altüst olmuş halde bulunuyor. Ne var ki, hırsız hiçbir şeyi çalma zahmetine girmemiş.”

“Biraz parayla mücevherinin kayıp olduğunu söylemişti.” Bu dediğimi elinin bir hareketiyle savuşturdu. “Buna sen de en az benim kadar inanmıyorsun. Ayrıca onun ‘amnezi’ sine de ikna olmuş değilim. Biri evine girip onu yere seriyor, ama o hiçbir şey hatırlamıyor, öyle mi? Lütfen.”

“Bu mümkün.”

“Eminim mümkündür, fakat olaydan çok fazla endişelenmiş görünmüyordu. O halde niye yalan söyledi? Kimi koruyordu? Kendisini mi yoksa başka birini mi?”

İtiraz etmek üzere ağzımı açtım, ama o benim de düşündüğüm şeyleri söylüyordu zaten. Ben sadece kabul etmek istememiştim. “Ne demek istiyorsun?”

“Demek istiyorum ki, ben rastlantılara inanmam.” Yerdeki bir parça çömlekçi çamurunu ayağıyla dürttü. “Eğer gizlemek istediğin değerli bir şeyin varsa, bunu yapmanın iki yolu var. Birincisi, onu gerçekten güvenli olan, hiç kimsenin asla bulamayacağı bir yere koymaktır. Ama sorun şu ki, öyle bir yer senin akıma gelebiliyorsa, muhtemelen başkasının da akıma gelir. Diğer yolsa, onu hiç kimsenin bakmayı düşünmeyeceği bir yere koymaktır. O kadar aşikârdır ki, gizleme yeri olduğunu kimse fark etmez bile. Tercihen, her gün görebildiğin bir yer.”

Sophie'nin çamur artıklarını ekleye ekleye oluşturduğu topun bulunduğu tezgaha gözlerimi diktim. *Sadece kötü bir alışkanlık* demişti. Hastaneden döndüğümüzde, yedek anahtarı aradığını ileri sürerek nasıl hemen buraya geldiğini hatırladım. Elini sanki endişelerini gidermek istercesine nasıl da topun üzerinden geçirdiğini. Öylece orta yerde duruyordu, ama taşınamayacak kadar büyüktü.

Bir koruma evine girmek istememesine şaşmamalı.

“Galiba kurumuş çamur topunun içinde bir şey saklıyordu,” dedim. Sophie çömlek fırınının kapısına kilit koyma zahmetine bile girmemişti, böylece içeride değerli bir şey olmadığı resmen ilan etmiş oluyordu.

Roper gülümsedi. “Nereye gizlendiğinden çok gizlenenin ne olduğuyla ilgileniyorum. Bütün bunlar Jerome Monk firar ettiğinde başladı, öyleyse bir bağlantı olmalı. Ayrıca buradaki her neyse, Bayan Keller'm onu gözünün önünden ayırmaktan-sa Monk'la karşılaşmayı göze almasına yetecek kadar önemliymiş.”

Ve birinin onu bilinci kapanana kadar dövmesine ve bulmak için evi altüst ederken onu ölüme terk etmesine yetecek kadar önemli. Şimdi zihnim vızır vızır çalışıyor, aşırı yorgunluğun neden olduğu son örümcek ağları da dökülüyordu.

“Terry Connors dün öğleden sonra, Sophie'yi uzaklaştırmam için beni ikna etmeye çalıştı,” dedim. “O yüzden beni görmek istemiş.”

“Demek öyle? Öyleyse belki Monk ona iyilik yaptı. Sophie'yi yolundan çekip, ona aradığı şeyi bulmasına yetecek kadar zaman kazandırdı.” Roper yere saçılmış enkaza dikkatle bakarken ağzının etrafında bir gülümseme kıpırtısı oldu. “Açığa alınmış biri için, bu davaya sağlıksız bir ilgi gösteriyor sanki. Çavuş Connors'la ciddi bir konuşma yapmamızın zamanı geldi sanırım.”

Mide boşluğumda bir soğukluk hissetmeye başlamıştım. Terry'yi. beni hastanenin önünde

beklerken bulduğumda, bunun nedenini merak etmeyecek kadar yorgundum. Sorularımı merakına yordum, ama şu an asıl dikkatimi çeken bu değildi. Terry Sophie'nin yaşadığı yeri bilmediğini söylemişti, ama ben ona yolu tarif etmemiştim.

Yolu zaten biliyordu.

“Onu az önce gördüm,” dedim. “Beni buraya o bıraktı.”

Roper'm gülümsemesi silindi. “Connors *burada mıydı?*”

“Beni bıraktı ve gitti.”

“Kahretsin!” Roper elini cebine atıp telefonunu çıkardı. “Gitmemiz gerek. Benim..”

Fakat cümlesini tamamlayamadan, arkasındaki kapı eşiğinden bir gölge içeriye girdi.

Kafasının arkasına bir şey savrulur-ken metalin kemiğe çarpmasıyla oluşan mide bulandırıcı bir *dank* sesi geldi ve Roper bir anda yere kapaklandı.

Şiddetle nefes alıp veren Terry yapı iskelesinin bir parçası olan kısa bir metal boruyu elinde sımsıkı tutar halde Roper'ın başında ayakta duruyordu. Aşağıya bakarken ağzı gerilince hırlar gibi göründü.

“Aşağılık herif bunu çoktandır hak ediyordu.”

O kadar çabuk olmuştu ki, tepki verecek zaman bulamamıştım. Bu âni şiddet kadar, Terry'nin görüntüsü yüzünden de afallamış halde orada öylece dikiliyordum. Vahşi bir hali vardı, öfkeyle yanan bir gözü dönmüştük görüntüsü sergiliyordu. Bir zamanlar düzgün olan saçlarına dallar takılmış, ayakkabılarıyla pantolon paçaları çamur içinde kalmıştı. Nefes nefese bir halde, ağzını yeniyle silerken bakışlarını bana kaldırdı. “Tanrım, David. Niçin eşyalarını alıp gitmedin ki?”

Zihnim yeniden çalışmaya başlıyordu. Araba motorunun sesini işitmemiştim, yani Terry park etmiş ve tarlalardan geçerek aynı yoldan geri gelmişti. Belki de Roper'ın arabasını yoldaki cepte gördüğü zaman. Polis düştüğü yerde yatıyordu. Kafasında parlayan koyu renkli kan,

lambanın ışığında neredeyse siyahtı. Nefes alıp almadığını göremiyordum.

Ben onlara doğru atılırken Terry tehditkâr bir tavırla elindeki metal boruyu havaya kaldırdı.

“Sakın deneme!”

Durdum, erişemeyeceği bir mesafedeydim. “Boruyu indir. Ne yaptığını bir düşün.”

“Düşünmediğimi mi sanıyorsun? Tanrım, sence bunu *istiyor muyum* ben?” Bir an yüzü

ızdırapla kasıldı. Birden saldırganlaşıp bir çamur parçasını tekmeledi. Çamur, çömlek fırınının

kavisli duvarını destekleyen yapı iskelesine çarpıp sekerek sıçradı ve karanlığa karıştı. “Birini

suçlamak istiyorsan Keller’ı suçla! Bu onun hatası!”

Roper’ın dediklerini düşündüm. Parçaları yere saçılmış olan çamur topunu. “Bu kadar önemli

olacak ne gizliyordu?”

İlk başta, cevap vermeyecek gibi göründü. Kafasını iki yana salladı, fakat elindeki boruyu

tutuşu gevşemişti.

“Zoe Bennett’in günlüğü.”

Bir an geçtikten sonra anlamaya başladım. Bennett ikizlerinden dışa dönük olanı; kardeşinden

farklı olarak, ders çalışmak yerine eğlenmeyi tercih eden Zoe. Ve itibarsız bir şekilde polis

teşkilatından nakle zorlanmasının acısını çeken kadın avcısı Terry. Egosunu teselli etmesi

için, model olma heveslisi, hayat dolu, on yedi yaşındaki güzel bir kızıdan daha iyi bir yol var

mydı?

“Günlükte adm geçiyordu,” dedim.

Birden omuzları düştü. Metal boruyu iyice aşağı indirmişti, onu neredeyse unutmuştu.

“Onunla birkaç aydır görüşüyordum. Fotoğraflar güzelliğinin hakkını vermiyor; tam bir

fıstıktı. Sorun şu ki, o da bunu biliyordu. Kafasında her şeyi planlamıştı: Londra’ya

gideceğini, büyük bir manken ajansıyla sözleşme imzalayacağını. Benden etkilenmişti, çünkü

Metropolitan’da çalışmışım, çünkü ona Soho ve bir sürü başka şey hakkında hikâyeler

anlatabiliyordum.”

Hatırasına sıırıttı, ama sıırıttışı çabucak silindi. Ağzı çarpıldı. “Sonra onu başka biriyle birlikte gördüm. Yirmili yaşlarda ukala, genç bir piç, gösterişli arabasıyla. O tipleri bilirsin. Kavga ettik. İş çığrından çıktı. Ona vurdum, tepesi attı. Bana avaz avaz bağılıyor, beni işimden edeceğini, ona tecavüz ettiğimi anlatacağımı söylüyordu. Arabamdaydık, o yüzden insanların işitmesinden korktum. Sadece çenesini kapatmak istedim, boğazından yakaladım ve... lanet olsun çok çabuk oldu. Bir dakika önce mücadele ederken, bir dakika sonra...”

Yerdeki Roper’a baktım, Terry’nin ayaklarının dibinde ya ölü ya da bilinçsiz halde yatıyordu. “Tanrım, Terry...”

“*Biliyorum! Bilmediğimi mi sanıyorsun?*” Metal boruyu iyice aşağı indirmişti, ama hâlâ sıkıca tutuyordu. Diğer elini saçlarından geçirdi, yüzünden ızdırap okunuyordu. “Donakalmıştım, o yüzden cesedini oraya gizledim. Düşündüm ki... düşündüm ki, eğer hiçbir şey yapmazsam, bu da başka bir evden kaçan genç olayı olarak ele alınırdı. Zaten Zoe her zaman Londra’ya gideceğinden bahseder dururdu.”

“On *yedi* yaşındaydı!”

“Ah, başlama,” diyerek tersledi beni, eski öfkesi aniden parlamıştı. “Ya ne yapacaktım?

Teslim mi olacaktım? Bu onu geri getirmezdi! Debs’i ve çocukları düşünmek zorundaydım.

Hayatlarını berbat etmenin ne anlamı vardı?”

Midem bulanıyordu. “Onun kız kardeşini de mi öldürdün?” Terry irkilmiş göründü. Artık bana bakmıyordu, ama gözlerinde utanca benzer bir şey vardı. “Lindsey, Zoe’nin günlüğünü bulmuştu,” dedi donuk bir sesle. “Günlükte telefon numaram, ne kadar sık buluştuğumuzun ayrıntıları yazıyordu. Neler yaptığımız. Kimseye söylemedi, çünkü Zoe’nin itibarına zarar vermek istemiyordu. Polis olduğum için, kardeşinin bulunmasına yardım edebileceğimi düşünüyordu.”

Tanrım. Yani Terry'yi kardeşinin ölümüyle bağlantılandırma-bilecek tek delili de kendi eliyle ona hediye etti. Ve böylelikle kendisini tek tanık durumuna düşürdü.

“Bana öyle bakma!” diye bağırdı Terry. “*Paniklemişim*, tamam mı? Olanlar açığa çıkarsa her şey biterdi! Sorguya çekilmeyi göze alamazdım. Ayrıca tıpkı Zoe'ye benziyordu, onu sırf görünce bile Zoe'nin beni suçladığını görür gibi oluyordum!” “Ya Tina Williams? Onu niçin...” Olayı kavrayınca cümlemi tamamlamadım. *Bir başka genç kız, koyu renk saçlı ve güzel.* “O sadece bir yemdi, değil mi? Böylece cinayetler bir seri katilin işi gibi görünecek ve dikkatler ikizlerden uzaklaşacaktı.” Terry'nin yüzünde tuhaf bir ifade peydah oldu, sanki pek tanımadığı bir parçasıyla yüzyüze gelmiş gibi. Omuzlarını silkti, fakat hâlâ gözlerime bakmıyordu.

“Onun gibi bir şey.”

Şoku atlatmıştım, artık yerini öfke ve tiksinti almıştı. “Onu *gördüm* Terry! Ne yaptığını gördüm! Tanrı aşkına, yüzünde tepinmişsin!”

“Zaten ölmüştü!” diye bağırdı. “Kontrolümü kaybetmişim, tamam mı? Tanrım, öyle yapmayı istediğimi mi sanıyorsun? Hiçbirini? *Hoşuma* gittiğini mi sanıyorsun?”

Önemi yoktu, *zira hepsi hâlâ ölüydü.* Ama bu pek çok şeyi açıklıyordu. Arama çalışması sırasında, özellikle de Monk anlaşılmaz bir şekilde bizi mezarlara götürmeyi önerdiğinde Terry'nin sergilediği davranış gibi. Tina Williams'm bedenine verilen dehşet verici hasarın katilin yaşadığı utancın bir ifadesi, kendi suçunu silme yönündeki çabası olabileceğini söylerken Pirie gerçeğe fark ettiğimizden daha yakınmış demek ki.

Katilin Monk olduğunu zannettiğimiz için, bunda bir anlam görememiştik, ama şimdi vardı.

Terry'nin hayatının darmadağın olması şaşırtıcı değildi.

Arkasındaki açık kapıdan havanın gitgide karardığını gördüm. Lambanın yaydığı ışığın koza gibi oluşturduğu aydınlık kesimin gerisinde çömlek fırınının loşluğu koyulaşıyordu. Ne kadar

zamandır burada olduğumu hiç bilmiyordum, ama bir yerden yardım bekleyemezdim. Zira Roper hâlâ kıpırtısız yatıyordu ve dediğine göre buraya geldiğini bilen de yoktu. Bir şekilde Terry’yi aşmak zorundaydım, ama nasıl yapacağıma dair en ufak fikrim yoktu. Kırık çömlek parçalarından başka, yakında silah olarak kullanabileceğim bir şey görünmüyordu.

“Akima gelen en iyi isim komiser Jones muydu?” diye sordum, oyalama amacıyla.

“O da işe yaradı, değil mi?” Terry gerçekten gülümsüyordu. Daha sakindi, sanki yaptıklarım nihayet itiraf edince rahatlamıştı. “Ya Jones olacaktı ya da Smith. Monk kaçırılmayacak kadar iyi bir fırsattı. Zoe’nin bazı eşyalarını saklamıştım, fakat Monk’un karavanı olay yeri ekibi memurlarıyla kaynamadan, hızlı hareket etmek zorundaydım. Gerektiği kadar dikkatli davranmadım. Az kalsın Walker engeline takılacaktım. Ama kimlik kartımı çıkarıp gösterdim ve içine Tanrı korkusu saldım. Eğer ağzını kapalı tutarsa kendisine göz kulak olacağımı söyledim.”

Ve sekiz yıl boyunca Terry sözünün eri olmuştu. Naysmith’in dediği gibi, *Lanet bir kediden daha çok canı varmış. Her seferinde paçayı sıyırmayı becermiş.* Her delilin elverişli bir şekilde ya kaybolmasını ya da yanlış etiketlenmesini sağlayan bir polis olunca bunda şaşılacak bir şey yoktu. Ancak Terry açığa alındığı, böylece komiser Jones onu yüzüstü bıraktığı zamandı ki, Walker sessizliğini bozmuştu.

Ve Monk da bunun için onu öldürene dek dövmüştü.

Terry nedenini tahmin etmişti herhalde. Monk kaçtığında çılgına dönmüş olmalıydı. Hele de kendisini Zoe Williams’la ilişkilendirebilecek bir delil hâlâ varken.

“Sophie günlüğü nasıl buldu?” diye sordum.

“Her şeye burnunu sokan o şıllık gizlice eşyalarımı karıştırmaya başladı. Arama çalışmasından yaklaşık bir sene sonraydı. Debs beni evden attığı için kendime bir daire tutmuştum. Ben ve Sophie tekrar biraraya gelmiştik. Her zaman o günlükten kurtulma niye

tindeydim, ama hiç yapmadım. Gerçekten aptallık. Gizlemişim, ama Sophie bir şeyleri bulma konusunda hep çok iyiydi.”

Sesi acı geliyordu. Zihnimin bir yanı, ilişkilerinin Sophie'nin iddia ettiği gibi kısa süreli bir şey olmadığını kaydetti, ama şimdi bu konu üzerinde durmanın zamanı değildi. Roper'ın elinin kımıldadığını gördüğümü sandım, ama dikkatimi Terry'den uzaklaştırmadım.

“Ne kadarını biliyordu?”

“Sadece Zoe'yi becerdiğimi biliyordu, günlükten bu çok açıktı. Tepesini her şeyden çok attıran, Zoe ile ilişkimin onunla birlikteyken olmasıydı. Küplere bindi. Günlüğü ne yapacağını bana bir türlü söylemedi, sadece ‘güvenli’ bir yerde olduğunu söyledi.” O ânı hatırlayınca Terry'nin yüzü çirkinleşti. “Monk hapisteyken çok önemi yoktu. Sophie bir delili alıkoyduğunu itiraf etmeden durumu kimseye anlatamazdı. Ama Monk firar edince... Bu her şeyi değiştirdi.”

“Bu yüzden panikledin ve beni görmeye geldin. Sophie'nin bana bir şey anlatıp anlatmadığını öğrenmek için.”

“*Paniklemedim.* Sadece o siktiğimin günlüğünü geri istiyordum! Ve Sophie'yi tanırım. O günlerde davaya dahil olan birine koşacaksa, o kişinin sen olacağını biliyordum.”

Kıskanmış mı? Yerden fokurtulu bir inilti geldi. Terry şaşırarak Roper'a baktı, sanki onu unutmuş gibiydi. Polisin vücudu seğirdi, göz kapakları pır pır etti.

Terry metal boruyu havaya kaldırıırken, “Yapma!” diye bağırdım.

Durakladı, boru hâlâ havadaydı. Yüzünde pişmanlığa benzer bir şey var gibi geldi. “Roper'ın arabasını görene kadar senin gitmene gerçekten izin verecektim. Artık bunu yapamam, biliyorsun, değil mi? Biliyorsun.”

Biliyordum. Ve ne beklediğimi bilmiyordum. “Ya Sophie?” “Ne olmuş ona? Günlük olmadan bir şey yapamaz.”

“Ona yaptıkların umurunda bile değil mi?”

“Benim ona yaptıklarım mı? Tanrım! Şantajcı şıllık yıllarca hayatımı cehenneme çevirdi!”

“Korkmuştu. Ayrıca şu an senin yüzünden hastanede!” Bana dik dik bakıyordu, dikkati geçici olarak Roper’den uzaklaşmıştı. “Sen neden bahsediyorsun?”

“Hematomun sebebi Monk değildi. Şendin, günlüğü aramak için evine zorla girdiğin zaman yaptın.”

“Saçmalık! Sana inanmıyorum!”

“Düştüğünde kafasını banyonun zeminine çarptığı yerin karşı tarafında gerçekleşen bir hematom. Henüz muayenelerde tespit edilemeden kendi isteğiyle taburcu oldu. Belli ki, günlüğün hâlâ güvende olup olmadığını görmek için eve gitmeyi istedi. Ve o zaman bile, olanları kimseye anlatmadı. Dehşet içindeydi, ama hâlâ seni koruyordu!”

“Kendisini koruyordu! Her zaman yaptığı gibi, kendini gözetiyordu!” Elindeki boruyu bana doğrultmuştu. “Sophie hakkında kendimi suçlu hissetmemi sağlayacağını mı sanıyorsun?”

Unut bunu, o kendi başını belaya soktu!”

“Ve eğer ölürse, o da başka bir kazadan mı ibaret olacak? Zoe Bennett gibi?”

Bana bakış şeklinden çok ileri gittiğimi anladım. İşitilen tek ses, çömlek fırınının dışındaki rüzgârın kederli uğultusuydu. Terry metal borunun üzerindeki elini kaydırdı.

“Hiç değilse, nerede gömülü olduklarını söyle bana,” dedim çabucak.

“Ne için? Sen sekiz yıl önce şansını kullandın.” Mimikleri

silindi, yüzü ifadesizleşti. “Şu işi bitirelim artık.”

Bana doğru hareketlendi, sonra birden sendeledi. Ayağı takıldı sandım, ama sonra Roper’ın

bacağını yakaladığını gördüm. Lambanın ışığında, polis memurunun yüzünün alt yarısı

kandan ııslak parlıyordu ve ön dişleri diş eti hizasından kırılmıştı. Ama kendini sürükleyerek ayağa kalkmaya çalışırken gözleri parlaktı ve kinle doluydu.

“Puşt!” diye bağırarak Terry’ye doğru atıldığımda bana metal boruyla vurmaya kalkıştı.

Hamleden kurtulmak için gövdemi geriye savurunca, çömlek fırınının ortasındaki bacaya devrildim ve omuzumun altında bir batma hissettim. Terry ayağım sertçe çekip kurtardı ve sanki ragbi topuymuş gibi Roper’ın kafasını tekmeledi. Yere düşen karpuzunkine benzer bir ses çıktı ve Roper gevşekçe yere serildi. Terry tekrar bana doğru gelirken, Sophie’nin yedek anahtarını sakladığı gevşek tuğlayı kaptığım gibi ona fırlattım. Önünü kesmeye çalıştıysa da, tuğla meyilli bir gelişle yüzüne isabet etti, sonra da küt diye yere düştü.

Terry ağzından kan ve tükürük saçarak, “Piç!” deyip, metal boruyu kafama doğru savurdu.

Kolumu kaldırıp başıma siper etmeyi başardım, ama boru olanca gücüyle göğsüme geldi.

Kaburgalarımın kırıldığını hissederken nefesim patlarcasına dışarı çıktı. Bütün vücudumu şiddetli bir acı delip geçti. Ben yere çökerken Terry yanıma geldi ve ayağıyla hızla mideme vurdu.

İki büklüm olmuşum, nefes alamıyordum. *Kımlıda! Bir şey yap!* Fakat kol ve bacaklarım bana itaat etmiyordu. Terry tepemde dikilmişti. Kendisi de nefes nefese kalmıştı, yüzü terden parlıyordu. Tuğlanın isabet ettiği kafasına elini götürdü ve parmaklarındaki kana baktı. Bütün yüzü çarpıldı.

“Ne var biliyor musun Hunter? Şansın varken gitmediğine memnunum,” dedi soluk soluğa ve metal boruyu başının üstüne kaldırdı.

Tam o anda arkasındaki kapı gürültüyle kapandı.

Sezgisel olarak, *Monk* diye geçti içimden. Ama kapı eşiği boştu. Kapı rüzgârda gevşekçe sallanıyordu, Terry hızla arkasını kapıya dönünce Roper yalpalayarak üzerine atıldı.

Ayakta zor duruyordu, ama Terry’yi hazırlıksız yakalamıştı. Momentumu onları olduğum

yana savurdu, yanımdan geçip çömlek fırınının duvarına bitişik eski yapı iskelesine

bindirdiler. Köhne yapı ağırlıklarıyla titredi; dev bir ses çatalı gibi çınlarken, gevşek direkleri

yere vurup tangırdadı. Çarpmanın etkisiyle sarhoş gibi sağa sola sallandı, bir an dayanacağım sandım. Derken, sanki ağır çekim gibi, bütün yapı iskelesinden gıcırtılı bir inilti geldi ve iskambilden yapılmamış gibi üstlerine çöktü.

Kimden geldiğini anlayamasam da bir çığlık işittiğimi sandım. Kalaslar ve çelik direkler paldır küldür düşerken, sımsıkı bir top şeklini alıp kafamı korudum. İçerisi delirmiş çanlar çalıyormuş gibi bir gürültüyle doldu, sanki hiç kesilmeyecekmiş gibiydi.

Derken sessizlik oldu.

Yankılar sönümlenirken kulaklarım çınılıyordu. Yavaş yavaş kollarımı başımın çevresinden çözdüm. Hava yoğun bir tozla kaplanmıştı. Çömlek fırını karanlık içindeydi: Yıkılan yapı iskelesi lambayı parçalamıştı. Öksürünce, kırık kaburgalarımın saplanan acıdan nefessiz kaldım. Zeminin her tarafına yapı iskelesi parçaları ve kırık keresteler saçılmıştı. El yordamıyla yolumu bulmaya çalışarak onlara doğru yürüdüm.

“ROPER? TERRY?”

Bağırışım yavaş yavaş söndü. Karanlıkta bir tuğla küt diye üstlerine düşünce, yerdeki direklerden ahenksiz rüzgâr çanları gibi sesler yükseldi. Sonrasında sadece patır patır dökülen sıvaların sesini işittim. Sophie onyıllardır bu yapı iskelesinin çömlek fırınının oynak bacasını ve dış duvarını desteklediğini söylemişti.

Şimdi onu destekleyecek hiçbir şey kalmamıştı.

Kendi başıma yapabileceğim bir şey yoktu: Bir telefona ulaşmam gerekiyordu. Kapıdan gelip tozlu karanlığın içinden geçen ışığı ancak seçebiliyordum. Darmadağın haldeki yapı iskelesinin oynak molozları üzerinden ışığa doğru dikkatle ilerledim. Dışarının havası tatlı ve temizdi. Kolumu kırık kaburgalarım üzerine bastırarak eve doğru topallaya topallaya yürürken, gökyüzünde günün kalan son ışığı da silinmekteydi.

Arkamda bir gümbürtü duyduğumda eve varmak üzereydim.

Çömlek fırınının çöktüğünü görmek için tam zamanında arkama bakmışım. Önce bel verdi, sonra fazla gürültü patırtı yapmadan öylece kendi üstüne yıkıldı. Sendeleyerek biraz daha uzaklaştım; dalga dalga yükselen bir toz bulutu üzerime taşı kumu serperken kolumu gözlerime siper ettim. Sonra her şey yine sessizleşti.

Kolumu indirdim.

Çömlek fırınının kalıntısı üzerinde ipliksi bir toz kütlesi duman gibi asılı kaldı. Tuğla koninin yarısı yıkılmış, geride akşam göğü fonunda kırık dökük bir harabe bırakmıştı. Kapının olduğu duvar kısmı yerinde duruyordu. Topallayarak oraya doğru gittim; paltomun yeniyle ağzımı burnumu kapatarak kapı eşiğinden içeri baktım. İçeriden saçılan tuğlalar yüzünden eşik kısmen kapanmıştı.

Bu sefer seslenme zahmetine girmedim.

Düşen kukalarmki gibi bir sesle, molozların üstüne son bir tuğla yuvarlandı, sonra hiçbir şey olmadı. Ne bir ses, ne bir yaşam belirtisi vardı.

Karşımda göçük halindeki çömlek fırını bir mezar gibi karanlık ve sessizdi.

Üç gün sonra polis Monk'u buldu. Olup bitenlerden sonra, hükümlünün aranması daha da hızlandırılmıştı. Fakat o zaman bile olaylar tam olarak rayına girmiş değildi.

Çömlek fırınının duvarları altından Terry ile Roper'ı çıkarmak, acil hizmetlerin sekiz saatini aldı. Molozları taşıma işlemine başlamak için, kalıntı yeterince güvenli hale getirildiği sırada, herkes bunun kurtarma değil, enkazdan çıkarma çalışması olduğunu biliyordu.

Ben orada değildim, ama bana olay yerinde toplanan kurtarma ekipleri ile polisin işlerini sessizce yaptıkları söylendi. Son tuğlalar kaldırıldığında, Roper Terry'nin üzerinde yatıyor olarak bulunmuş. Daha sonra otopsinin gösterdiğine göre, neredeyse ânında ölmüş, zaten yapının çökmesinden önce aldığı darbeleri düşününce bu hiç şaşırtıcı değildi. Terry ise o kadar şanslı değilmiş. Roper'm bedeni onun enkazın altında kalmasını kısmen önlemiş;

ciğerlerindeki tuğla tozunun miktarına bakılırsa hemen ölmemiş. Her ne kadar o sırada bilincinin yerinde olup olmadığını bilmenin imkânı yoksa da, ölüm nedeni boğulmaydı.

Canlı canlı gömülmüştü.

Kendi yaralanmalarım acı verici olsa da, ciddi değillerdi.

Yapı iskelesine ait boru parçasıyla aldığım darbeden dolayı üç kaburgam kırılmıştı, ayrıca kesikler ve çürüklerim vardı. Yirmi dört saat içinde ikinci kez kendimi yeniden hastanede buldum, gerçi bu defa perdeli bir kabin yerine özel bir odadaydım, böy-lece basını uzak tutmak daha kolay olabilirdi.

“Arı kovanına çomak soktun,” dedi Naysmith. “Bu işin bedeli fena ödenecek, biliyorsun, değil mi?”

Ben de öyle sanıyordum, ama bunun için fazla endişelene-meyecektim. Naysmith beni dikkatle seyrediyordu.

“Bize her şeyi anlattığından emin misin? Atladığın bir şey yok ya?”

“Niye atlayayım ki?”

Hastaneden çıkıp gün ışığına ayak bastığımda her şey biraz gerçekdışı geldi. Bana Sophie’nin durumunun istikrarlı olduğu söylenmişti, ama hâlâ bilinci kapalıydı, fakat onu görmeme izin vermemişlerdi. Evine tekrar gitmeye dayanamazdım, o yüzden civardaki bir otelde yer ayırttım. Sonraki iki gün boyunca otelden hemen hemen hiç çıkmadım, oda servisine neredeyse elimi bile sürmediğim yemekler sipariş verdim ve bültenlerde olayın haberini seyrettim. Monk henüz yakalanmamıştı ve nerede olabileceğine ve niçin polislin onu ele geçirmediği üzerine ateşli spekülasyonlar yapılıyordu.

Naysmith’ten aldığım son bilgilere göre, yakalanamama-sının nedeni denememeleri değildi.

Hâlâ yağmur devam ediyordu ve Monk’un Sophie’yi götürdüğü mağara sistemine inen ekipler sel yüzünden engelleniyordu. Üçüncü bir girişin keşfedilmesi herkesin cesaretini kırmıştı. Bir

süre için, sanki Monk başka bir sığmağa kaçmış olabilir veya hattâ Dartmoor'u terk etmiş olabilir gibi göründü.

Terk etmemişti. Sel suları arama ekibinin su basmış tünellerin derinlerine inmelerine izin verecek kadar çekildiği zaman, Monk'u buldular; hâlâ onu son gördüğüm dar yarıktaydı. Bir süre önce ölmüştü; kaya yüzleri arasında o kadar sıkışmıştı ki, onu çıkartmak yarım günden fazla zamanlarını aldı. Yarığı sel basmış olsa da Monk boğulmuş değildi. Heybetli gövdesini o küçük aralığa sokmak için kendini zorlaması, anlaşılabilir ona bile fazla gelmişti; böyle olacağını kendisinin bildiğini düşünüyorum. Arkamızda fenerinin ışığını göremediğimde, kendini oradan kurtarmayı başardığımı varsaymıştım. Ama arama ekibi feneri düğmesi kapatılmış olarak cebinde buldu. Karanlıkta, gün ışığından veya insan temasından uzak, yalnız ölmüştü.

Seçimini yapmıştı.

Ölüm nedeni aşırı doz kokaine bağlı olarak kalp yetmezliği ve zatürreeydi, ki bunu zaten bekliyordum. Ama otopside iki tane dikkate değer bulgu elde edildi. İnsanların çoğunda, kas liflerinin kol ve bacaklardaki uzun kemiklere bağlandıkları striasyonlar oldukça narindir. Monk'ta ise, bunlar alışılmadık biçimde derindi, bir insandan çok bir hayvanın yoğun kas yapısına daha uygundu.

Bu özelliği Monk'un anormal fizik gücünü açıklıyordu, ama daha önemli olan diğer bulguydu. Beyninde kafatasındaki çöküntüye karşılık gelen çok büyük lezyonlar vardı. Bunlar or-bitofrontal korteksteydiler, ki korteksin bu kısmının gördüğü hafif bir travma bile davranış sorunlarına ve ön lob epilepsisine yol açabilir. Muhtemelen, annesinin ölümüne neden olan forseps yardımıyla doğum yüzünden söz konusu lezyonlar oluşmuştu. Monk hasarlı doğmuştu, bir acibeydi ama canavar değildi.

Onu bir canavara kendimiz dönüştürmüştük.

Ölümünün haberi arafta kalmışlık duygumu derinleştirdi. Ne zaman gözlerimi kapasam, Sophie ve Monk ile yine o mağaralarda oluyordum. Ya da yapı iskelesinden alman boru Roper'm kafasının arkasına indirilirken çıkan o korkunç, kof çarpma sesini işitiyordum. Düşüncelerim sanki zihnimin içinde kendi yollarını bulmaya çalışıyorlarmış gibi daldan dala konuyordu. Hatırlamam gereken önemli bir şey varmış gibi hissediyordum.

Sadece ne olduğunu bilmiyordum.

O gece kesik kesik de olsa nihayet uykuya daldım, ama bu sefer de sabahın erken saatinde kafamın içinde yankılanan, sanki odada benimleymiş gibi gelen Terry'nin sesiyle ansızın uyandım.

Sen şansını sekiz yıl önce kullandın.

Bunu çömlek fırınında söylemişti, ama bilinçaltım aniden yüzeye püskürtene kadar diğer her şeyle birlikte gömülü kalmıştı. Dediğini enine boyuna düşündüm, diğer şeylerle uygunluğunu sınadım... ta ki emin olana kadar ve ondan sonra Naysmith'i aradım.

“Bozkıra gitmemiz gerek.”

Olay yeri ekibi Sophie'nin yıllar önce bizi götürdüğü tepeciği kazarken, mevsimin ilk kırağısı yüzünden azman çimenler çıtırdıyordu. Naysmith ve Lucas yanımda duruyor, ölü porsuk bir kez daha gün ışığına çıkartılırken sessizce seyrediyorlardı. Turbanın koruduğu hayvan son seferkinden daha fazla çürümüş sayılmazdı. Fakat tepeciğin toprağı atıldıkça kalıntıların yassılıp ezilmiş olduğu görülebiliyordu; turbanın keçeleastirdiğı posttan kırık kemiklerin kıymık kıymık uçları fırlamıştı.

Olay yeri ekibi leşi çukurdan çıkarırken, “Sence Connors porsuğı nereden buldu?” diye sordu Naysmith.

“Telef olmuş,” dedim, “araba çarpmış.”

Ziyaretine gittiğimde Wainwright böyle söylemişti, ama sa-buklama diye düşünüp, üstünde

durmamıştım. Yanılmışım. Porsuğun bulunması hem kadavra köpeğinin tepkisini hem de toprak yüzeyindeki bozulmayı açıklıyor gibi görünmüştü. Arama işinde sözcüğün tam anlamıyla ölü nokta olmuştu, leşin varlığı daha derin kazmaktan bizi vazgeçirmeye yetmişti. Fakat hiç kimsenin aklına, niçin kuru, kumlu şartları tercih eden bir hayvan çok fazla su emmiş bir toprakta kendine in yapmış olsun sorusu gelmemiştir. Monk'un başarısız kaçma girişimi dikkatimizi saptırmıştı, ama gözden kaçırdığımız başka ipuçları da vardı. Tina Williams'm sığ mezarında da hayvan kemikleri bulunmuştu ve tek başına bu rastlantı bile beni uyarmalıydı. Çürüme kokusu da öyle: Çok hafif olsa da, yine de turba şartlarında olması gerekenden daha güçlüydü.

Ama hepsinden daha aşikâr olan, Wainwright'm mezardan çıkardığı kırık kemikti. Genelde, kasten ya da kazayla uygulanan şiddetin yol açtığı parçalı bir kırıktı. Söz gelimi düşme veya araba çarpması. Kendi yuvasında ölmüş bir hayvanda böyle bir yaralanmanın işi yoktu.

Winwright'm bunu ne zaman fark ettiğini bilmek imkânsızdı. Belki de yıllardır biliyordu ve kendi itibarını korumak için sessiz kalmayı seçmişti. Fakat bunama hastaları çoğu kez şimdide olmaktan çok geçmişte yaşarlar. Belki de söz konusu bilgi bilinçaltında bekliyordu, arızalı sinapsların tesadüfen ateşlenmesi sayesinde bilinç düzeyine çıkana kadar tutsak kalmıştı.

Ben de fark etmeliydim. Bir düzeyde etmiştim de. O zaman bile, arama çalışması olaylı sonlandığında, bana gözden kaçırdığım bir şey olduğunu söyleyen o tanıdık huzursuzluğu hissetmiştim. Fakat peşini bırakmıştım. Kendimden o kadar emindim, yeteneklerime o kadar güveniyordum ki, tespitlerimi sorgulamayı düşünmemiştim. Yalnızca bariz olanı görmüş, Monk vakasını zihnimden kaygısızca çıkartıp kendi hayatıma dönmüştüm.

Ve yıllar boyunca bu konuyu hiç düşünmemiştim.

Zoe ve Lindsey Bennett'in cesetlerini porsuk leşinin birazcık daha derininde bulduk. Ya duygusal sebeple ya da öylesi daha elverişli olduğu için, kız kardeşleri aynı mezara

gömmüştü. Toprağın bastırmasıyla cesetlerin kol ve bacakları bükülmüş, sanki birbirlerini kucaklıyorlarmış gibi bir görünüm almışlardı, ama turba esrarlı sihrini uygulamıştı. İki ceset de ciddi ölçüde korunmuştu, deri ve kaslar bozulmamıştı, saçlar hâlâ gür halde kafalarına yapıştı.

Tina Williams'tan farklı olarak, ikizlerde görünür yaralanmalar yoktu,

Zarar görmemiş, toprakla kaplı cesetlere bakarken Lucas, "Niçin onlara da aynı tür hasarları vermediğini merak ediyorum," dedi. "Sence saygı göstergesi mi bu?"

Saygının bununla bir ilgisi olduğundan şüpheliydim. Terry'nin Tina Williams'ı dövme nedeni onu değil, kendini hakir görmesiydi. Nasıl bir şeye dönüştüğünü anlaması uzun zamanını almıştı, o kadar.

Polis, Zoe Bennett'in günlüğünü Terry'nin arabasında buldu, üzerine seramik çamuru sıvaşmış bir poşete sarılıydı. Parlak sarı Mitsubishi'sini yıllar evvel satmıştı, ama hem Lindsey Bennett hem de Tina Williams ortadan kaybolduğu zaman görülen beyaz araba gibi önemsiz bir gizem bile artık açıklığa kavuşmuştu: Gece vakti, hele de siyah-beyaz olan kapalı devre kamera görüntülerinde, sarıyı beyazdan ayırt etmek neredeyse olanaksızdı. Naysmith'in dediğine göre, günlükte suçlayıcı nitelikte hiçbir şey yokmuş, Terry'nin sadece adı geçiyormuş, o kadar. Günlükten anlaşıldığı üzere, on yedi yaşındaki kız kendini öyle göstermeye çalıştığı kadar maddeci değildi, sevgilisinin bir polis dedektifi olmasından büyük heyecan duyuyordu. Kızın bazı sözlerinden Terry'nin koltukları kabarırdı.

Belki de o yüzden günlüğü elinde tutmuştu.

"Simms'in şu an yaptığı şey doğru değil," dedi Lucas, olay yeri ekibini işlerini tamamlamaları için bırakıp, arabalarımıza dönerken. "Emeklilik sürecinde olduğuma seviniyorum. Sana yanlış bir şey yapmışsın gibi davramlmaması gerekir, bilakis takdir görmelisin."

"Önemi yok," dedim.

Arama danışmanı bana yandan bir bakış attı, ama bir şey söylemedi. Hikâyemi doğrulayacak hiç kimse artık hayatta olmadığından, Simms olaylara ilişkin anlattıklarımı şüpheli kılmak için elinden geleni yapıyordu. Şöhretini, hatalı bir şekilde Monk'u mahkûm ederek kazanması yetmezmiş gibi, şimdi bir de ortaya çıkmıştı ki, asıl katile kayıp kurbanları arama sorumluluğunu vermişti. Basın intikam için yaygara koparıyordu ve Simms hayatında belki ilk defa televizyon kameraları önüne çıkmak istemiyordu. Kariyeri tehlikede olan Simms, son günlerde yaşadıklarımın ardından travma sonrası stres rahatsızlığından muzdarip olabileceğim, dolayısıyla güvenilmez bir tanık olduğum izlenimini yaratmaya bile çalışmıştı. Şimdiye kadar, attığı çamurlar üstüme yapışmamıştı, ama istenilenden uzun süre kaldığım da açıktı. Soruşturmanın dışında bırakılmamı sağlamıştı ve o sabah bozkırda kendilerine katılmama izin verilmesinin tek sebebi Naysmith'in teveccühüydü.

Fakat Simms'e aldırış etmeyi bırakalı çok olmuştu. Telefonum çaldığında otele henüz dönmüştüm. Hattın diğer ucundaki kadının sesini hemen tanıdım.

“Ben Marie Eliot, Sophie'mn kardeşiyim.” Ses yorgun geliyordu.

Gerildim, elimdeki telefonu tutuşum sıkılaştı. “Evet?” “Uyandı. Seni görmek istiyor.”

Ne bekleyeceğimi biliyor olsam da, Sophie'nin durumu bende şok etkisi yarattı. Yele gibi gür saçları tıraş edilmiş, saçlarının yerini beyaz bir sargı almıştı. Zayıf ve solgun görünüyordu; tüplerin girip çıktığı kolları sıskalaşmış, erimişti.

“Eminim berbat görünüyorum...”

Sesi fısıltı halindeydi. Kafamı iki yana salladım. “İyisin, asıl önemli olan bu.”

“David, ben...” Elimi tuttu. “Sen olmazsan ölürdüm.” “Ölmezdin.”

Gözleri yaşlarla doldu. “Terry'yi biliyorum. Naysmith anlattı. Ben... ben sana her şeyi anlatmadığım için üzgünüm. Günlük hakkında. Açıklamam gereken...”

“Şimdi değil. Daha sonra konuşabiliriz.”

Belli belirsiz gülümsedi. “Hiç değilse Zoe ve Lindsey’yi bulduk... Her şeye rağmen haklıydım.”

Gözleri kapanmaya başlamıştı bile. Nefes alıp verişlerinden uyuduğu anlaşılana kadar bekledim, sonra usulca elimi elinden çektim. Sophie huzurlu görünüyordu, geçen haftanın stresi yüzünden silinmişti. Bir süre yatağın yanında oturup onu seyrettim.

Düşündüm.

Zoe Bennett’in günlüğünü alıkoymakla suçlanıp suçlanmayacağı henüz belli değildi. Her ne kadar günlüğün varlığını polisten saklamış olsa da, Terry’nin itirafına göre bile Monk’un cinayetlerden mahkûm edilmesinden -ve bunları işlediğini itiraf etmesinden- sonrasına kadar, günlük Sophie’nin eline geçmemişti. Günlükte bu savunmayı çürütecek bir şey yoktu, yani teknik olarak, günlüğün o aşamada delil bile olmadığı ileri sürülebilirdi. Sophie’nin *bazı münasebetsiz soruları yanıtlaması* gerekecekti, ama Naysmith’in dediğine göre, hakkında dava açılma ihtimali pek yoktu.

Gerçek anlamda bir suç işlemiş değildi.

Sophie kısa zamanda kuvvetini topladı. Doktorlar tamamen iyileşmesini bekliyordu, uzun vadeli bir sakatlığı kalmayacaktı. Başına gelenlerden sonra, Sophie’nin inanılmaz derecede şanslı olduğunu söylediler.

Buna katılıyordum. Ama yine de, sonraya bıraktığım o konuşmayı yapmak için yeterince iyileşmesini bekledim. Sophie’nin odasına giden koridoru takip ederken ayak seslerim hastanenin zemininde çınılıyordu. Bana uzun bir yürüyüş gibi geldi. Yanında bir hemşire vardı, daha önce gördüğüm lisanslı hemşirelerden biriydi. Ben içeri girdiğim sırada ikisi de gülüyorlardı. Hemşire Sophie’ye gamzeli bir gülüş sergileyince, ne hakkında konuştuğum merak ettim.

“İkinizi yalnız bırakayım,” diyen hemşire odadan çıktı.

Sophie yatakta doğruldu, gülümsüyordu. Başındaki sargı çıkarılmıştı ve daha şimdiden kirli sakal boyuna erişmiş kumral saçları at nalı şeklindeki dikiş izini biraz yumuşatmıştı. Eski haline daha çok benzemeye başlıyordu. Sekiz yıl önce tanıdığım kişiye. Sanki üstünden büyük bir ağırlık kalkmıştı.

“Marie sigortacılarla konuşmuş,” dedi. “Çömlek fırını yıkılınca kaybettiğim bütün stok malların ve araç gerecin bedeli ödemeyi kabul etmişler. Seramik fırını için hâlâ pazarlık ediyoruz, ama yeniden yapmak için yeterinden fazlasını alacağım. Harika, değil mi?”

“Evet,” dedim. Evin yakınma sadece bir kez, arabamı almak için gitmiştim. Kurtarma ekiplerinin, tuğlalarını kaldırdığı ve bahçeye yaydığı enkaz halindeki fırının görüntüsü iç karartıcıydı. Oradan ayrıldığıma memnun olmuşum.

Sophie'nin gülüşü silindi. “Sorun ne?”

“Sana sormam gereken bir şey var.”

“Ah, nedir?” Başını merakla bir tarafa eğdi. “Devam et.” “Onları Terry'nin öldürdüğünü biliyordun, değil mi?” Yüzünde duygu ifadelerinin hızlıca geçişini seyrettim. “Ne? Anlamadım...”

“Onun Zoe ve Lindsey Bennett'i öldürdüğünü biliyordun, muhtemelen Tina Williams'ı da. Sadece şuna karar veremiyorum: Onu korumak için mi sessiz kaldın, yoksa sana yapacaklarından korktuğun için mi?”

Gözlerini bana dikmiş bakarken hafifçe geriledi. “Bunu söylemen çok korkunç!”

“Kanıtın olduğunu söylemiyorum. Ama yine de biliyordun.”

“Tabii ki bilmiyordum!” Yanakları pençe pençe kızardı. “Şayet Terry'nin *katil* olduğunu bilsem sence gerçekten sessiz kalır mıydım? Böyle bir şeyi *nasıl* düşünebilirsin bir defa?”

“Çünkü zekisin, bunun akıma gelmemesi mümkün değil.” Bu öfkesini biraz dindirdi. Başka

tarafa baktı. “Sandığın kadar zeki değilmişim belli ki. Eğer Monk’un onları öldürmediğini bilsem, niçin ona mektuplar yazıp, ikizlerin mezarlarının yerini sorma zahmetine gireyim ki?”

“Ben de bunu merak ediyordum. Mektupların kopyalarını saklamanın şans olduğunu düşündüm önce, ama şansın bununla hiç ilgisi olduğunu sanmıyorum. Onların Monk’un suçlu olduğunu gerçekten düşündüğünü kanıtlamasını istedin... böyle bir durumun olması halinde. Onun hodri meydan diyeceğini hiç beklemiyordun.”

“Buna inanamıyorum! Bak, eğer bunları günlük yüzünden söylüyorsan, polise zaten her şeyi anlattım. Her şeyi biliyorlar!”

“O halde niçin bana da açıklamıyorsun?”

Önce aşağıya, kavuşturduğu ellerine, sonra tekrar bana baktı. “Pekala, Terry ile ikimiz hakkında yalan söyledim. Kısa süreli bir ilişkiden fazlasıydı. O Londra’dayken birkaç yıl boyunca aralıklarla görüşüyorduk. Hattâ bir ara, karısından boşanmasının lafi bile geçmişti.” Bulmacanın küçük bir parçası daha yerine oturuvermişti. “Arama çalışması sırasında onunla hâlâ görüşüyor muydun?” “Hayır, ondan önce ayrılmıştık. O... şey, ilişkimiz her zaman oldukça hareretliydi. Çok kavga ederdik. Başka kadınlarla görüşmesi hakkında.” Söylediği şeydeki ironinin farkında değil gibiydi. “Sonunda tekrar biraraya gelmemiz arama çalışmasından aylar sonrasında oldu ancak. Değiştiğine yemin etmişti. Ben de aptal gibi inandım.”

“Zoe Bennett’in günlüğünü o sıralarda mı buldun?”

“Karısı onu evden atmıştı. Bir iş için çağrılınca, kiraladığı o küçük, sefil dairede yalnız kaldım. Bir gün evde canım sıkılınca ortalığı derleyip toplamaya başladım. Eşyalarının yarısı hâlâ kutulardaydı. Günlük de o kutulardan birindeki gazete yığınının altına saklanmıştı.

Tanrım, ne olduğunu fark ettiğim zaman... Nasıl bir his olduğunu hayal bile edemezsin.”

Evet, edebileceğimi sanmıyordum. “Niçin kimseye söyle-

medin? Terry'nin cinayete kurban gitmiş bir kızla ilişkisi olduğunun kanıtı elindeydi. Niçin böyle bir şey hakkında sessiz kaldın ki?"

"Çünkü Monk'un suçlu olduğunu düşünüyordum! Herkes öyle düşünüyordu!" Bana ciddiyetle bakıyordu. "Bir sürü gereksiz soruna yol açmanın ne anlamı vardı? Ondan çok ailesi için. Bu olmadan da zaten onlara yeterince zarar vermiştim. Ayrıca daha önce kız arkadaşlarının bıraktığı şeyleri bulmuştum. Arabasında ucuz takılar ve makyaj malzemeleri. İç çamaşırlar. Günlüğü de yine bunlar gibi bir şey olarak gördüm." "Sophie, sen davranış uzmanısın! Bundan fazlası olduğu bir kez bile aklına gelmedi mi yani?"

"Hayır! Ona zarar vermek istedim, o yüzden günlüğü aldım. O kızla yattığını biliyordum, ama başka bir şeyden asla şüphelenmedim!"

"O zaman niçin ondan korkuyordun?"

Gözlerini kırıpıştırdı. "Ben... korkmuyordum ki."

"Hayır, korkuyordun. Seni hastaneden aldığımda dehşet . içindeydin. Buna rağmen sana saldırmanın kim olduğunu hatırlamıyormuş gibi yapmaya devam ettin."

"Ben... sanırım onun başını belaya sokmak istemedim. Hak etmese bile birine olan duygularını bir düğmeye basıp silemezsin."

Elimi yüzümden geçirdim. Tenim pütür pütürdü. "Bak, sana ne düşündüğümü söyleyeyim," dedim. "Günlüğü düşünmeden aldım; dediğin gibi, Terry'ye zarar vermek için. Kızgındın ve kıskanmıştın, günlük sana Terry üzerinde hakimiyet kazandırıyordu. Kendini tehlikeye attığını ancak ondan sonra fark ettin. Ama o sırada polise gidemezdin, yoksa kendi başını da belaya sokmuş olurdun. Bunun üzerine günlüğü gizledin ve sessiz kaldın; günlüğün Terry üzerinde yarattığı tehditin onun seni de öldürmesini engelleyeceğini umuyordun."

"Bu çok saçma!"

Ama infialinin gerisinde savunmacılık vardı. "Bence Terry'yi kariyerini mahvetmekle

suçluyordun,” diye devam ettim. “Kendine ait bir sırrın varken başkalarının sırlarım açığa çıkarma işinde polise yardım etmek zor olmuş olmalı. Bu yüzden danışmanlık işini bıraktın ve yeni bir başlangıç yapmayı denedin. Ne var ki, bu para ister, öyle değil mi?”

Bir saniye kadar, Sophie korkmuş göründü. Korkusunu küstahlığın gerisine gizlemeyi denedi.

“Ne demeye çalışıyorsun?”

Geçen birkaç günde enine boyuna düşünecek bol bol zamanım olmuştu. Terry, Sophie için şantajcı kaltak demişti; bu dediğine pek önem vermesem de, düşünmeye başlamama neden oldu. Az sonra söyleyeceklerimden hoşlanmasam da, artık duramayacak kadar ileri gitmiştik.

“Yaşadığın kulübe, ucuz olamaz. Ayrıca çömlek işinin pek satmadığını kendin söylemiştin.

Yine de gayet iyi geçiniyor gibi görünüyorsun.”

Sophie’nin yüzündeki ifade küstah ama kırılıyordu. “İdare ediyorum işte.”

“Yani Terry’den hiç para istemedin?”

Ellerine baktı, ama ondan önce ben gözlerinin dolduğunu görmüştüm. Kapı açıldı ve daha önce yanında olan hemşire içeri girdi. Yüzündeki gülümseme silindi.

“Her şey yolunda mı?”

Sophie hızlıca kafa salladı, yüzünü başka tarafa çevirdi. “Teşekkürler.”

“Bir şey istersen bana haber ver.” Hemşire bana soğuk bir bakış atıp, tekrar odadan çıktı.

Başka bir şey söylemedim. Sadece bekledim. Koridordaki ayak seslerini ve canlı konuşmaları duyabiliyordum, ama o küçük odada çıt yoktu. Hastanenin gürültüsü ve enerjisi sanki başka bir dünya gibiydi.

“Nasıl bir şey olduğunu bilmezsin,” dedi Sophie sonunda, sesi çatallıydı. “Korkup

korkmadığımı mı bilmek istiyorsun? *Elbette* korkuyordum! Ama başka ne yapacağımı

bilemedim. Günlüğü düşünmeden almıştım. Ben... ben sadece fena halde öfkelenmişim!

Benimle görüşürken o... o yeniyetme *sürtüğü* beceriyordu! Ama yemin ederim, ilk başta onu

Monk'un öldürdüğünü düşünüyordum. Ancak daha sonra... daha sonra anladım ki... Ah

Tanrım!"

Gözyaşları akarken eliyle yüzünü örttü. Tereddüt ettikten sonra ona komodinden bir kâğıt mendil verdim.

"Terry olduğuna inanmak istemedim. Kendime onları gerçekten Monk'un öldürdüğünü söyleyip durdum. Ona yazmaya başlamamın bir nedeni buydu, kendimi ikna etmeye çalışıyordum. Yanılmışım." Sözlerine ara verip gözlerini sildi. "Ama kızgındım da. Terry yüzünden her şeyden vazgeçmiştim. Kariyerimden, evimden. Buraya taşınmamın sebebi oydu. O aşağılık herif hiç değilse yeniden başlamama yardım edebilirdi. Çok fazla bir şey istemedim, sadece işimi kurmama katkı sağlayacak kadar. Düşündüm ki... düşündüm ki, günlük bende olduğu sürece güvendeydim."

Ah Sophie... "Ama güvende değildin, öyle değil mi?"

"Monk firar edene kadar güvendeydim. Bir yıl boyunca Terry'den ses çıkmamıştı. Derken bir gün telefon etti; bağıırıp çağırdı, ona günlüğü vermezsem ne yapacağını söyleyerek tehdit etti. Onu daha önce böyle konuşurken işitmemiştim hiç, ne yapacağımı bilemedim!"

"Böylece beni aradın," dedim yorgun bir sesle. Mezarları bulmasına yardım etmem için değildi ya da sadece onun için değildi. Terry bir şey yapmaya kalkarsa yanında biri olsun istemişti.

"Başka kimi arayacağımı bilemedim. Ayrıca hayır demeyeceğini biliyordum." Islak kâğıt mendili çekiştiriyordu. "Ertesi gün, seninle buluşmak için hazırlanırken kapıya dayandı. Onu içeri almayınca da... kapıyı kırdı. Üst kata koştum ve kendimi banyoya kilitlemeye çalıştım, ama oraya da zorlayıp girdi. Kapı yüzüme çarptı."

Eli gayiiiihtiyari yanağındaki şimdi rengi açılmış çürüğe gitti. Onu bulduğumda merdivenlerin ıslak olduğunu hatırladım. Eğer biraz düşünseydim, iddia ettiği gibi banyoda gafil

avlanmadığımı fark edebilirdim.

“O zaman niçin bir şey söylemedin?”

“Nasıl söyleyebilirdim ki? Yıllarca bir delili saklamıştım! Hem Terry’nin açığa alındığından hiç haberim yoktu. Seni görmeye geldiğini söylediğin zaman...”

Vücudunu bir titreme aldı. İçgüdüsel olarak ona doğru uzanıyordum ki, kendime engel oldum.

“Ben aslında yanlış bir şey *yapmadım*’.” deyiverdi. “Hata yaptığımı biliyorum, ama Zoe ve Lindsey’nin mezarlarını bulmayı o kadar çok istememin nedeni buydu. Hiç olmazsa bu kadarını yapabilirim diye düşündüm, olanları telafi... yani...” *Neyi telafi edecektin? Katillerini korumanı mı? Yanlış adamın hapiste kalmasına izin vermeni mi?* Sophie elindeki parçalanmış kâğıt mendile bakıyordu.

“Peki şimdi ne olacak?” diye sordu usulca. “Naysmith’e anlatacak mısın?”

“Hayır. Bunu sen yapabilirsin.”

Elimi tuttu. “Yapmak zorunda mıyım? Zaten günlüğü biliyorlar. Bir şey değişmeyecek ki.”

Evet, ama sekiz yıllık yalanlar sona erecek. Elini yatağın üzerine bıraktım ve ayağa kalktım.

“Hoşçakal Sophie.”

Koridora çıktım. Hastanenin gürültüsü etrafımı kuşatırken ayak seslerim sert zeminde

çınılıyordu. Gürültünün içinden geçerken tuhaf bir şekilde kayıtsızlık hissettim, sanki beni

çevremdeki hayhuydan ve hayattan ayıran bir kabarcığın içine kapatılmışım gibi. Dışarının

taze, soğuk havası bile o hissi gidermedi. Arabama giderken sonbaharın parlak gün ışığı her

nasılsa donuk göründü. Kapıyı açtım ve kaskatı bir şekilde koltuğa oturdum. Kırık

kaburgalarım fena durumda değildi, ama hâlâ acı veriyordu.

Gözlerimi kapatıp kafamı arkaya yasladım. İçim boşalmıştı. Londra’ya arabamla dönme fikri

çekici gelmiyordu, ama burada yeterince kalmıştım. Aslında çok uzun kalmıştım. Geçmişe

erişilemezdi.

Hayata devam etme zamanıydı.

Silkinip canlandım ve telefonumu almak için elimi cebime atarken itiraz eden kaburgalarım yüzünden acıyla yüzümü buruşturdum. Hastanede telefonu kapatmıştım, tekrar açınca hemen biyledi. Bir an için mağaranın karanlığına gittim, sonra kafamı iki yana sallayıp düşünceleri dağıttım.

Bekleyen bir mesajım vardı. Daha doğrusu mesajlarım. Üç aramayı kaçırmıştım, hepsi aynı numaradandı. Tanıdığım bir numara değildi. Kaşlarımı çattım, ama daha birini açamadan, telefonum tekrar o tiz sesi çıkardı. Bu seferki bir aramaydı, aynı numaraydı yine. Yerimde doğruldum. *Acil bir durum var*

Telefonu açarken, merakın verdiği o tanıdık zindeleşmeyi hissettim.